

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

ИНФОРМАТОР 2026.

САДРЖАЈ:

УВОДНА НАПОМЕНА

СИСТЕМ СТУДИРАЊА

ОПШТИ УСЛОВИ УПИСА СТУДЕНАТА У ПРВУ ГОДИНУ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА ОСНОВНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА

БРОЈ СТУДЕНАТА КОЈЕ ЋЕ ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ УПИСАТИ НА ПРВУ ГОДИНУ ОСНОВНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ШКОЛСКЕ 2026/2027. ГОДИНЕ

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

ИСТОРИЈА
КОМУНИЦИРАЊЕ И ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ
НОВИНАРСТВО
ПЕДАГОГИЈА
ПСИХОЛОГИЈА
СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА И СОЦИЈАЛНИ РАД
СОЦИОЛОГИЈА
ФИЛОЗОФИЈА
АНГЛИСТИКА
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ
РУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ
СРБИСТИКА
ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК КЊИЖЕВНОСТ

ОПШТИ УСЛОВИ УПИСА СТУДЕНАТА У ПРВУ ГОДИНУ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА

БРОЈ СТУДЕНАТА КОЈЕ ЋЕ ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ УПИСАТИ НА ПРВУ ГОДИНУ МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ШКОЛСКЕ 2026/2027. ГОДИНЕ

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

ИСТОРИЈА
КОМУНИКОЛОГИЈА
ОБРАЗОВАЊЕ НАСТАВНИКА ПРЕДМЕТНЕ НАСТАВЕ
ПЕДАГОГИЈА
ПСИХОЛОГИЈА
СОЦИЈАЛНИ РАД
СОЦИОЛОГИЈА
ФИЛОЗОФИЈА
АНГЛИСТИКА
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ
РУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ
СРБИСТИКА
ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ
ПРЕВОЂЕЊЕ

ОПШТИ УСЛОВИ УПИСА СТУДЕНАТА У ПРВУ ГОДИНУ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА

БРОЈ СТУДЕНАТА КОЈЕ ЋЕ ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ УПИСАТИ НА ПРВУ ГОДИНУ ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ШКОЛСКЕ 2025/2027. ГОДИНЕ

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

ИСТОРИЈА
МЕДИЈИ И ДРУШТВО
ПЕДАГОГИЈА
ПСИХОЛОГИЈА
СОЦИОЛОГИЈА
СРБИСТИКА
СТРАНЕ ФИЛОЛОГИЈЕ

УВОДНА НАПОМЕНА

Драги будући студенти,

Овај Информатор смо припремили са намером да вам пружимо потребне информације о студијским програмима које можете студирати на Филозофском факултету Универзитета у Нишу, као и о условима и начину уписа на наше студијске програме.

У Информатору смо приказали планирани број студената (на основу одлуке Наставно-научног већа Филозофског факултета), како бисте имали приближну информацију о броју студената који би се могао уписати на наше студијске програме. Тачан број студената за сваки студијски програм одредиће Влада Републике Србије и Универзитет у Нишу, али ту одлуку у тренутку објављивања Информатора још увек немамо. Прецизан број кандидата који се уписују на студијске програме биће наведен у Конкурсу који објављује Универзитет у Нишу. Информације о Конкурсу биће доступне и на сајту Факултета.

Напомена: Пријављивање за полагање пријемних испита обављаће се преко апликације на званичном сајту Факултета. Кандидати који нису у могућности да се самостално пријаве користећи апликацију, могу да изврше пријаву са рачунара који ће за те сврхе бити доступни на Факултету током пријављивања, уз подршку запослених у Служби за наставу и студентска питања.

Предвиђа се и организовање припремне наставе за полагање пријемних испита за све програме основних академских студија који се изучавају на Факултету. Детаљније информације о датуму реализације припремне наставе као и начину пријављивања за њено похађање биће благовремено постављене на сајт Факултета, друштвене мреже и друге канале комуникације.

Добро дошли!

Управа Филозофског факултета у Нишу

СИСТЕМ СТУДИРАЊА

НИВОИ СТУДИЈА

На Филозофском факултету у Нишу постоје академске студије које се остварују кроз три циклуса:

Основне академске студије – студент који заврши овај циклус, добија стручни назив „дипломирани“ са знаком звања првог степена академских студија из одговарајуће области. Основне студије на Факултету трају четири године.

Мастер академске студије – студент који заврши овај циклус, добија академски назив „мастер“ са знаком звања другог степена дипломских академских студија из одговарајуће области. Мастер студије трају једну годину.

Докторске академске студије – студент који заврши овај циклус добија научни назив „доктор (назив одређене области) наука“. Докторске студије трају три године.

Услови уписа на сва три нивоа студија регулисани су општим одредбама конкурса за упис студената који расписује Универзитет у Нишу, а које су засноване на *Закону о високом образовању Републике Србије*.

АКАДЕМСКА ГОДИНА

Академска година траје од 1. октобра до 30. септембра наредне године и састоји се од два дела (семестра) - јесењег и пролећног, у трајању од по 15 недеља. Испити на факултету се полажу у шест испитних рокова, у јануару, априлу, јуну, септембру и октобру (октобар 1 и октобар 2) месецу.

ПРЕДМЕТИ

Студијски програми на Филозофском факултету састоје се од предмета који трају један семестар. На крају семестра полаже се завршни испит из сваког предмета. Већина предмета у студијским програмима су у статусу обавезних (80%) за све студенте уписане на конкретни програм. Студенти су у прилици да сами одаберу предмете које ће похађати у обиму од око 20% од укупног броја предмета са одређене листе. Ови предмети су у статусу изборних а студенти се за њих опредељују пре почетка наставе у пролећном семестру. Пажљивим избором предмета студент до одређене мере сам утиче на формирање свог стручног профила, што може бити значајно за налажење запослења на тржишту рада.

Поред обавезних и изборних предмета у оквиру свог студијског програма, студент може да изабере и полаже предмете са других студијских програма као факултативне предмете. Положени испити из факултативних предмета уписују се у додатак дипломи, уз информацију о припадајућим ЕСПБ бодовима, с тим што студент факултативним предметима не може да замени предмете из свог студијског програма.

ЕСПБ БОДОВИ

Сходно структури студијског програма за сваки предмет спецификован је одређен број бодова, такозваних ЕСПБ (*Европски систем преноса бодова*). ЕСПБ представљају вредност предмета према укупном ангажовању студената потребном за савладавање предвиђених садржаја и полагање испита. Један ЕСПБ бод подразумева 25-30 сати рада студента на предмету, а вредност се најчешће изражава бројевима од 2 до 10. Осим вредности у одређивању оптерећења студената, бодови имају и значај у омогућавању упоредивости предмета и студијских програма широм Европе, како би се поспешила мобилност студената са универзитета на универзитет и

међусобно признавање диплома. Студент стиче онолико бодова колико је за предмет предвиђено студијским програмом када добије позитивну оцену на испиту, без обзира да ли је оцена 6, 7, 8, 9 или 10. Број бодова, који се понекад називају и кредити (према енглеском називу за ЕСПБ - *European Credit Transfer System*), који студент треба да обезбеди полагањем испита у једном семестру износи најмање 30 ЕСПБ, односно најмање 60 ЕСПБ у години. Уколико студент не стекне довољан број бодова, сматра се да није задовољио основне услове у датој години, и у том случају предвиђено је да обнови своје обавезе које ће довести до стицања довољног броја бодова. Да би студент стекао право да буде рангиран за упис у наредну годину студија у статусу буџетског студента, у току претходне академске године треба да оствари најмање 48 ЕСПБ. Самофинансирајући студенти могу да упишу наредну годину уколико у претходној остваре најмање 37 ЕСПБ, а студенти који студирају уз рад, у статусу студента уписаног по афирмативним мерама, или студенти спортисти могу уписати наредну годину студија са остварених 30 ЕСПБ у претходној академској години.

ТРАЈАЊЕ СТУДИЈА

Да би студент стекао диплому првог степена основних академских студија и одговарајуће звање, потребно је да има најмање 240 ЕСПБ, односно 4 академске године. Уз диплому студент добија и такозвани додатак дипломи (*Diploma Supplement*) на српском и енглеском језику који садржи основне податке о завршеном студијском програму и попис свих испита које је студент током студија положио, што је од значаја за одређивање ужег профила, а будућим послодавцима је информација о посебним знањима и вештинама кандидата. У додатак дипломи се уписују и други положени испити/активности, који не припадају студијском програму, а студент их је добровољно реализовао током студирања.

ВРЕДНОВАЊЕ ЗНАЊА

Успех студената у савладавању садржаја на сваком предмету прати се континуирано, и изражава се кроз број поена од 1 до 100, на основу чега наставник утврђује бројчану оцену на крају завршног испита од 5 (није положио) до 10 (изузетан). У току трајања курса, сви студенти су у обавези да прођу кроз све предвиђене видове евалуације на предмету који су дефинисани описом предмета. Видови евалуације укључују редовно похађање наставе предавања и вежби, активност на настави, израду задатака, тестове провере знања или модуларне тестове, семинарске радове, завршни испит, или друге облике евалуације предвиђене описом предмета, а у складу са студијским програмом. Тек када студент има регистроване поене на свим утврђеним видовима евалуације, врши се сабирање укупног броја поена и извођење закључне оцене.

Завршни испит се полаже писменим или/и усменим путем, зависно од предмета и студијског програма. Предмет који не положи у току једне академске године (у шест испитних рокова), студент поново уписује наредне школске године уз обавезу обављања свих предиспитних и испитних активности.

Наставник је дужан да о свим облицима евалуације и о успеху студената оствареном на предмету води личну евиденцију на основу које се изводи оцена. Наставник има право да у оквиру свог предмета одреди колики удео ће сваки од облика евалуације имати у формирању закључне оцене, под условом да се укупне предиспитне активности вреднују са не више од 70, и не мање од 30 поена. Студент који кроз предвиђене облике евалуације оствари најмање 51 поен од максималних 100, колико може да износи збир на једном предмету, добија позитивну оцену и број бодова предвиђен студијским програмом. Распон поена и одговарајућих оцена је следећи:

51 – 60 = оцена 6

61 – 70 = оцена 7

71 – 80 = оцена 8

81 – 90 = оцена 9

91 – 100 = оцена 10

ОПШТИ УСЛОВИ УПИСА СТУДЕНАТА У ПРВУ ГОДИНУ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА ОСНОВНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

У остваривању права уписа на студијски програм, кандидати су равноправни у погледу непостојања ограничења по основу пола, расе, брачног стања, боје коже, језика, вероисповести, политичког убеђења, националног, социјалног или етничког порекла, инвалидности или по другом сличном основу, положају или околности.

У прву годину основних академских студија може се уписати лице које има средње образовање у четворогодишњем трајању утврђено конкурсом за упис студената.

Кандидати који конкуришу за упис полажу пријемни испит, чије је полагање дефинисано конкурсом. Пријемни испит обухвата програмске садржаје који су изучавани у средњој школи у четворогодишњем трајању, у дисциплини за коју кандидат конкурише. Кандидат је дужан да полаже све испите предвиђене конкурсом за студијски програм високошколске установе за који аплицира.

Сродне високошколске установе могу да утврде заједничке или јединствене програме пријемног испита, односно испита за проверу склоности и способности, и спроведу заједнички пријемни испит или испит за проверу склоности и способности, уколико је то конкурсом утврђено.

Избор кандидата за упис у прву годину основних академских студија обавља се према резултату постигнутом на пријемном испиту и према општем успеху постигнутом у средњој школи. Ранг листа се сачињава према укупном броју бодова сваког кандидата по утврђеним мерилима. Кандидат може да освоји највише 100 бодова.

Под општим успехом у средњој школи подразумева се збир просечних оцена из свих предмета са нумеричким оценама у првом, другом, трећем и четвртном разреду, помножен са два. По овом основу кандидат може да стекне најмање 16, а највише 40 бодова. Просечне оцене и општи успех у средњој школи рачунају се по правилима заокруживања на две децимале.

Резултат који кандидат постиже на пријемном испиту оцењује се од 0 до 60 бодова. Кандидат је положио пријемни испит и тиме стекао право на рангирање ради уписа, уколико на пријемном испиту оствари најмање 14 бодова.

Високошколска установа утврђује прелиминарну ранг-листу свих кандидата са укупним бројем бодова стеченим по свим критеријумима утврђеним конкурсом, без обзира на начин финансирања.

Кандидат може да буде уписан у статусу буџетског студента ако се налази на јединственој ранг-листи до броја одобреног за упис кандидата на терет буџета, који је одређен конкурсом за високошколску установу, и има више од 50 бодова.

Кандидат може да буде уписан у статусу самофинансирајућег студента уколико се на јединственој ранг-листи налази до утврђеног укупног броја студената и има најмање 30 бодова.

Учесник конкурса може да поднесе приговор на регуларност поступка утврђеног конкурсом, регуларност претходне провере способности, регуларност пријемног испита или своје место на ранг листи у року од 36 сати од објављивања прелиминарне ранг-листе на високошколској установи. Приговор се подноси декану високошколске установе.

Декан високошколске установе доноси коначну одлуку у року од 24 часа од пријема приговора и одлуку доставља кандидату и комисији Факултета.

Након одлучивања по приспелим приговорима односно жалбама, високошколска установа утврђује и објављује коначну ранг-листу свих кандидата са укупним бројем бодова стечених по свим критеријумима утврђеним овим конкурсом. Коначна ранг-листа је основ за упис кандидата.

Ако се кандидат, који је остварио право на упис по курсу, не упише у предвиђеном року, високошколска установа ће уместо њега дати могућност уписивања следећем кандидату, према редоследу на коначној ранг-листи, у року утврђеном конкурсом.

Високошколске установе могу да упишу студенте у статусу студената чије се студије финансирају из буџета највише до броја утврђеног *Одлуком Владе Републике Србије* о броју студената за упис у прву годину студијских програма основних академских студија који се финансирају из буџета Републике Србије, за високошколске установе чији је оснивач Република Србија у школској 2026/2027. години.

На истом степену студија студент може бити уписан у прву годину студија у статусу студента чије се студије финансирају из буџета само једанпут.

Одлуком Владе Републике Србије о броју студената за упис у прву годину студијских програма основних академских студија који се финансирају из буџета Републике Србије за високошколске установе чији је оснивач Република Србија утврђује се и број студената који ће бити финансирани из буџета Републике Србије у оквиру афирмативних мера:

1. особе са инавалитетом;
2. припадници ромске националности;
3. држављани Републике Србије који су у школској 2025/2026. години завршили средњу школу у иностранству.

Укупан број студената уписаних на студијски програм, који укључује: број основних буџетских места, број буџетских места дефинисаних афирмативним мерама у складу са Одлуком Владе и број уписаних студената који сами финансирају студије, не може бити већи од броја студената из дозволе за рад високошколске установе.

Број студената који се уписују на студијске програме основних академских студија у својству буџетских и самофинансирајућих студената, као и конкурсни рокови утврђују се конкурсом за упис студената у прву годину основних академских студија који расписује Универзитет у Нишу.

УПИС ЛИЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Упис лица са инавалитетом, применом афирмативне мере, спроводи се у складу са *Програмом афирмативне мере уписа лица са инавалитетом*, који је у саставу стручног Упутства Министарства просвете за спровођење уписа у прву годину студијских програма основних и интегрисаних студија на високошколским установама чији је оснивач Република Србија, достављеног високошколским установама.

У оквиру Програма афирмативне мере уписа лица са инавалитетом у прву годину основних и интегрисаних студија на високошколским установама чији је оснивач Република Србија, могу бити уписани кандидати:

- корисници колица или лица која се отежано крећу,
- са делимичним или потпуним оштећењем вида (слепи и слабовиди),
- са делимичним или потпуним оштећењем слуха (глуви и наглуви),
- који имају потешкоће у учењу (дислексија, дисграфија, дискалкулија...),
- који имају тешкоће у говору,
- са хроничним обољењима (хемофилија, епилепсија, дијабетес тип 1, малигна обољења) и
- са психолошким или менталним тешкоћама.

Приликом подношења пријаве и прописане документације за упис на студије високошколској установи, кандидат подноси и један од следећих докумената:

- Решење надлежног органа о постојању телесног оштећења,
- Решење о праву на додатак за туђу негу и помоћ,
- Мишљење Интерресорне комисије,
- Препоруку Удружења студената са хендикепом (кандидати којима није рађена процена телесног оштећења и који нису корисници права на додатак за туђу негу и помоћ, достављају медицинску документацију Удружењу студената које даје препоруку одговарајућем факултету; медицинска документација мора бити издата од надлежне здравствене институције и не сме бити старија од шест месеци; неопходно је да се из

лекарског извештаја може закључити на који начин хендикеп/здравствено стање утиче на исходе учења и свакодневно функционисање кандидата).

После завршеног полагања пријемних испита, кандидати који су положили пријемни испит рангирају се на посебној ранг-листи, са које високошколска установа уписује највише онолико кандидата колико је одобрено Одлуком Владе Републике Србије за ову афирмативну меру. Кандидати који се на овај начин не упишу рангирају се са осталим кандидатима за редовна буџетска или самофинансирајућа места.

УПИС ПРИПАДНИКА РОМСКЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ

Упис припадника Ромске националне мањине спроводи се у складу са *Програмом афирмативне мере уписа припадника ромске националне мањине*, који је у саставу стручног Упутства Министарства просвете за спровођење уписа у прву годину студијских програма основних и интегрисаних студија на високошколским установама чији је оснивач Република Србија, достављеног високошколским установама.

Кандидати који желе да упишу прву годину основних академских студија на високошколским установама чији је оснивач Република Србија на основу Програма афирмативне мере уписа припадника ромске националне мањине, приликом подношења пријаве и прописане документације за упис на студије прилажу високошколској установи и следећа документа:

- Изјаву у писаној форми да је ромске националности (модел изјаве објављен на интернет страници високошколске установе); и
- Препоруку Националног савета ромске националне мањине (модел препоруке објављен на интернет страници високошколске установе).

После завршеног полагања пријемних испита, кандидати који су положили пријемни испит рангирају се на посебној ранг-листи, са које високошколска установа уписује највише онолико кандидата колико је одобрено Одлуком Владе Републике Србије за ову афирмативну меру. Кандидати који се на овај начин не упишу, рангирају се са осталим кандидатима за редовна буџетска или самофинансирајућа места.

УПИС ДРЖАВЉАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ КОЈИ СУ У ШКОЛСКОЈ 2025/2026. ГОДИНИ СРЕДЊУ ШКОЛУ ЗАВРШИЛИ У ИНОСТРАНСТВУ

Држављанин Републике Србије који је у школској 2025/2026. години средњу школу завршио у иностранству, односно који је страну средњошколску исправу стекао завршавањем акредитованог програма у средњој школи у Републици Србији, ималац је стране средњошколске исправе која подлеже поступку нострификације (у даљем тексту: ималац стране средњошколске исправе).

Ималац стране средњошколске исправе може да оствари право уписа у прву годину студија у оквиру буџетске квоте утврђене Одлуком Владе за држављане Републике Србије који су у школској 2025/2026. години стекли страну средњошколску исправу, у другом уписном року.

Држављанин Републике Србије из предходног става, може да се упише на студије у статусу студента чије се студије финансирају из буџета, ако се квалификује до броја студената чије се студије финансирају из буџета утврђеног Одлуком Владе Републике Србије за ту категорију кандидата.

Са потврдом Министарства просвете да је у току поступак нострификације стране средњошколске исправе, или доказом да је предат захтев за нострификацију, ималац стране средњошколске исправе може да се пријави у првом уписном року.

Ималац стране средњошколске исправе који стиче диплому полагањем међународне матуре, у првом уписном року високошколској установи доставља потврду средње школе да је положио све испите предвиђене програмом за стицање међународно признате матуре (*International Baccalaureate Diploma Programme*).

Имаоца стране средњошколске исправе који оствари право уписа на студије у првом уписном року у оквиру броја редовних буџетских места по Одлуци Владе Републике Србије, односно у оквиру броја самофинансирајућих места, високошколска установа може уписати у прву годину студија условно уз обавезу да до почетка наставе достави решење Министарства о нострификацији његове средњошколске исправе.

УПИС ПРИПАДНИКА СРПСКЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ ИЗ СУСЕДНИХ ЗЕМАЉА

Припадник српске националне мањине из суседне земље може да се упише у прву годину студија под истим условима као и држављани Републике Србије, укључујући и право на упис на студије у статусу студента који се финансира из буџета.

Суседне земље у смислу стручног Упутства Министарства просвете, науке и технолошког развоја за спровођење уписа у прву годину студијских програма основних и интегрисаних студија на високошколским установама чији је оснивач Република Србија, достављеног високошколским установама су: Република Мађарска, Република Румунија, Народна Република Бугарска, Северна Македонија, Република Албанија, Босна и Херцеговина, Република Словенија, Република Хрватска и Црна Гора.

Приликом подношења пријаве и прописане документације за упис на студије високошколској установи, кандидат подноси и изјаву у писаној форми да је припадник српске националне мањине. Високошколска установа објављује модел изјаве на својој интернет станици.

УПИС ЛИЦА КОЈА НЕМАЈУ ЈАВНУ ИСПРАВУ О СТЕЧЕНОМ СРЕДЊЕМ ОБРАЗОВАЊУ

Лице које нема јавну исправу о стеченом средњем образовању зато што је евиденција, односно архивска грађа о томе уништена или нестала, уместо те јавне исправе, подноси решење о утврђивању стеченог средњег образовања које доноси општински суд у ванпарничном поступку у складу са *Законом о средњем образовању и васпитању*.

УПИС СТРАНИХ ДРЖАВЉАНА

Страни држављани конкуришу за упис у прву годину студија под истим условима као држављани Републике Србије у погледу претходног образовања, под условом да познају језик на коме се изводи настава.

УПИС СТРАНИХ ДРЖАВЉАНА У СТАТУСУ МИГРАНАТА/ТРАЖИЛАЦА АЗИЛА

Страни држављани у статусу миграната/тражилаца азила конкуришу за упис у прву годину студија под истим условима као држављани Републике Србије у погледу претходног образовања, под условом да познају језик на коме се изводи настава.

ПРИЈАВЉИВАЊЕ И УПИС СТУДЕНАТА

Пријављивње и упис кандидата у прву годину студија, одвијаће се према одредбама *Конкурса за упис студената у прву годину основних академских студија на високошколским установама чији је оснивач Република за школску 2026/2027. годину*, према динамици и конкурсним роковима утврђеним у конкурс који свака високошколска установа објављује на својој интернет страници.

Приликом пријављивања на конкурс, кандидати подносе нострификовану диплому о завршеној средњој школи у четворогодишњем трајању. Приликом уписа, кандидати су дужни да високошколској установи поднесу доказ:

- да су здравствено осигурани за школску годину коју уписују;
- да владају језиком студија, што се доказује уверењем овлашћене комисије.

Упис на високошколску установу у оквиру Програма афирмативне мере уписа студената, у оквиру утврђене квоте, може да оствари студент који је положио пријемни испит.

**БРОЈ СТУДЕНАТА КОЈЕ ЋЕ ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ
УПИСАТИ НА ПРВУ ГОДИНУ ОСНОВНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА
ШКОЛСКЕ 2026/2027. ГОДИНЕ**

Филозофски факултет Универзитета у Нишу уписује у прву годину основних академских студија школске 2026/2027. године укупно **640** студената, односно **370** студената чије ће се образовање финансирати из буџета и **270** самофинансирајућих студената.

Р. б.	Студијски програм	из буџета	самофинан -сирање	укупно	афирмативне мере
1.	Основне академске студије филозофије	18	12	30	9
2.	Основне академске студије историје	30	20	50	
3.	Основне академске студије психологије	50	40	90	
4.	Основне академске студије педагогије	30	20	50	
5.	Основне академске студије социологије	30	20	50	
6.	Основне академске студије социјалне политике и социјалног рада	30	20	50	
7.	Основне академске студије новинарства	30	20	50	
8.	Основне академске студије комуницирање и односи са јавношћу	30	20	50	
9.	Основне академске студије србистике	30	20	50	
10.	Основне академске студије англистике	50	40	90	
11.	Основне академске студије руског језика и књижевности	8	12	20	
12.	Основне академске студије француског језика и књижевности	14	16	30	
	Основне академске студије немачког језика и књижевности	20	10	30	
	Укупно:	370	270	640	9

Преко броја од 370 буџетских места, а у складу са Одлуком Владе Републике Србије, у прву годину основних студија на терет буџета извршиће се упис:

1. Највише 3 кандидата која су положила пријемни испит у оквиру Програма афирмативне мере уписа припадника ромске националне мањине.

2. Највише 3 кандидата која су положила пријемни испит у оквиру Програма афирмативне мере уписа студената са инвалидитетом.

3. Највише 3 кандидата која су положила пријемни испит, а држављани су Републике Србије који су у школској 2025/2026. завршили средњу школу у иностранству.

Висина школарине за самофинансирајуће студенте на свим студијским програмима износи **90.000,00 динара**.

ДОКУМЕНТА КОЈА ПОДНОСЕ КАНДИДАТИ

Кандидати приликом пријаве на конкурс, у форму за пријаву уносе своје податке и прилажу скенирана документа, и то:

- сведочанства сва четири разреда завршене средње школе,
- диплому о положеном матурском испиту,
- прочитану биометријску личну карту,
- кандидат страни држављанин подноси нострификована документа и доказ о провери знања српског језика.

Кандидати су у обавези да на полагање пријемног испита са собом понесу личну карту или пасош.

Кандидат који је као ученик III и IV разреда средње школе освојио једно од прва три појединачна места на републичком такмичењу које организује Министарство просвете и спорта, или међународном такмичењу из наставног предмета из кога се полаже пријемни испит, ослобађа се полагања пријемног испита из тог предмета.

Факултети су у обавези да приложена документа користе само у ову сврху и да их чувају у складу са *Законом о заштити података о личности*.

Ближе информације у вези са уписом студената у прву годину основних студија могу се добити на Факултету у Служби за наставу и студентска питања и Канцеларији за развој каријере и подршку студентима (Ниш, Ћирила и Методија 2) и на телефон: 018/514-312; 514-313; 527-649, 018/514-311 локал 132 и 162, и преко сајта Филозофског факултета www.filfak.ni.ac.rs.

**ОСНОВНЕ
АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ**

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ

Академски назив: Дипломирани историчар
Дужина трајања студија: 8 семестара/4 академске године
Обим студија: 240 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Оспособити студента за примену стручних достигнућа из области историје.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Студенти који стекну звање историчара стичу целовиту слику о непрекинутом развоју људске цивилизације од почетака човечанства до савременог доба, оспособљавају се да разумеју сложене друштвене процесе који су се одвијали у прошлости, да самостално и базирано на научним основама тумаче не само поједине историјске епизоде већ и догађаје који се у историјској науци често дефинишу и термином «појаве дугог трајања». Поред намере да студенти који се одреде за овај студијски програм упознају за дипломатском, политичком и војном историјом његов значајан део заузима и разматрање историје материјалне и писане културе и духовне баштине смештене у оквиру европске и светске цивилизације. У зависности од одабира изборних предмета након завршетка овог образовног периода квалификовани су за рад у наставном процесу у основном и средњошколском образовању, затим у научно-истраживачким институцијама као што су библиотеке, музеји, архиви, културни центри.

УСЛОВИ ЗА УПИС НА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

У прву годину студија могу се уписати лица са завршеном средњом школом у трајању од четири године и положеним пријемним испитом. Остали услови регулисани су Законом о високом образовању.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Пријемни испит састоји се из:

1. Теста знања из историје. Време за израду: 120 минута. Максимални број поена је 60.

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ ИСТОРИЈЕ

Програм за полагање пријемног испита сачињен је на основу програма предмета Историја за ученике гимназије од првог до четвртог разреда.

Уџбеници:

- Душко Лопандић, Ратомир Миликић, Мања Милинковић, *Историја: уџбеник са одабраним историјским изворима за први разред гимназије*, Београд 2020: Нови Логос
- Радивој Радић, Весна Рашковић, *Историја: уџбеник са одабраним историјским изворима за други разред гимназије оптег типа и друштвено језичког смера*, Београд 2020: Фреска
- Сузана Рајић, Данко Леовац, *Историја: уџбеник са одабраним историјским изворима за трећи разред гимназије оптег типа и друштвено језичког смера*, Београд 2021: Фреска
- Ђорђе Ђурић, Момчило Павловић, *Историја за трећи разред гимназије природно математичког смера и четврти разред оптег и друштвено језичког смера*, Београд 2020: Завод за уџбенике

ИСТОРИЈА СТАРОГ ВЕКА

Праисторија. Појам. Палеолит. Неолит. Метално доба. Најзначајнија културна налазишта. Бутмир. Винча. Праисторијска уметност.

Сумерска држава. Месопотамија. Египатска Царства. Микена. Троја. Спарта. Атина. Македонија. Оснивање Рима. Република. Принципат. Доминат.

Подела империје. Пропаст Западног дела царства. Византија до Јустинијана.

ОПШТА ИСТОРИЈА СРЕДЊЕГ ВЕКА

Јустинијан и његово доба. Јустинијанова кодификација римског права. Освајања и обнова римске дежаве. Картагински и равенски егзархат. Ираклије Велики. Авари. Словени. Арапи. Стварање бугарске државе. Грчка ватра. Иконоклазам и иконоборство. Велика сеоба народа. Готи – Визиготи, Остроготи, Лангобарди. Германи и Франци. Француска до Каролинга. Пипин Мали, Карло Велики. Стварање европских држава у 9. Веку. Немачко Свето римско царство. Стварање мађарске државе. Енглеска до доласка Нормана. Виљем Освајач. Енглеско друштвено уређење. Римска црква. Крсташки ратови. Јеретички покрети. Арапска цивилизација. Ислам. Ширење. Калифати. Немачке династије. Формирање Кијевске државе. Односи са Византијом. Продор Турака и њихова освајања на Балкану. Друштвено уређење средњовековне Европе.

ОПШТА ИСТОРИЈА НОВОГ ВЕКА И САВРЕМЕНО ДОБА

Појава капиталистичке производње. Мануфактура. Географска открића. Колумбо. Магелан и Васко да Гама. Процват хуманизма и Ренесанса. Проналазак штампе. Реформација. Мартин Лутер. Утопија. Турска освајања у Европи. Мохачка битка. Мехмед паша Соколовић. Изградња апсолутистичких монархија. Петар Велики. Просвећени апсолутизам. Катарина Велика. Јосиф Први. Марија Терезија. Рат Америке за независност. Џорџ Вашингтон. Амерички устав.

Француска буржоаска револуција. Наполеон и његови ратови. Слом Наполеонове Француске. Бечки конгрес. Револуција 1848. Године. Маркс и Енгелс. Интернационале. Империјализам. Француско-пруски рат и Париска комуна. Берлински конгрес. Балкански ратови. Први светски рат. Октобарска револуција. Појава фашизма. Велика светска криза. Хитлеров долазак на власт. Шпански грађански рат. Припреме за рат. Почетак Другог светског рата. Ратне операције 1939-1945. Године. Слом Немачке и атомске бомбе на Јапан. Крај рата. Умножавање социјалистичких револуција. Борба поробљених народа за ослобођење. Покрет несврстаних. Културни и друштвени напредак. Освајање свемира.

ИСТОРИЈА ЈУЖНОСЛОВЕНСКИХ НАРОДА У СРЕДЊЕМ ВЕКУ

Досељавање Словена на Балкан. Срби и Хрвати. Односи према староседеоцима и суседима. Карантанија. Људевит Посавски. Хрватска у време народних владара. Потпадање под власт Угарске 1102. Године. Покрштавање Срба. Успон Зете под Михаилом и Бодином. Тирило и Методије. Климент и Наум. Богумилски покрет на Балкану. Самуилова држава у Македонији. Долазак на власт Стефана Немање. Свети Сава. Самосталност српске цркве. Хиландар. Стефан Првовенчани. Наследници: Радослав, Владислав и Урош Први. Драгутин и Милутин. Милутинова ширења према Византији. Симонида. Стефан Дечански. Ратови са Бугарима. Душан – млади краљ. Душаново преузимање власти. Проглашење за цара. Душанов Законик. Смрт. Цар Урош. Распад државе. Појава обласних господара. Краљ Вукашин. Маричка битка. Кнез Лазар. Турски продори. Косовска битка. Лазаревићи и Бранковићи. Краљ Твртко. Турска освајања Србије, Босне, Херцеговине и пад Зете.

ИСТОРИЈА НАРОДА ЈУГОСЛАВИЈЕ НОВИ ВЕК

Србија под Турцима. Српска црква. Народни покрети. Хајдуци и ускоци. Сеоба Срба Карловачки и Пожаревачки мир. Први српски устанак. Карађорђе. Правитељствујушчи Совјет. Битке код Мишара, Иванкова, на Чегру. Стеван Синђелић. Крај устанка. Други српски устанак. Хаци-Проданова буна. Смрт Карађорђа. Хатишерифи 1830. И 1833. Године. Милош Обреновић. Начертаније.

Рат против Турске у српским земљама 1876-1878. Одлуке Сан-стефанског и Берлинског конгреса. Србија и Црна Гора независне државе. Петар Петровић Његош. Окупација Босне и Херцеговине. Борба против Аустрије и Мађарске. Илинденски устанак. Промене на српском престолу. Карађорђевићи. Царински рат. Балкански ратови и ослобођење од Турака. Сарајевски атентат. Почетак Првог светског рата. Србија у рату 1914. Године. Слом Србије и Црне Горе 1915. Повлачење преко Албаније. Солунски фронт. Топлички устанак. Пробој солунског фронта. Завршне операције за ослобођење. Крај рата.

ИСТОРИЈА ЈУГОСЛАВИЈЕ ОД 1918. ГОДИНЕ

Стварање Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца. Видовдански устав. Оснивање Комунистичке Партије Југославије. Раднички покрет. Закон о заштити државе. Забрана рада КПЈ. Диктатура Краља Александра и проглас Краљевине Југославије. Бановине. Краљев апсолутизам до 1934. Године. Намесништво. Влада Милана Стојадиновића. Споразум Цветковић-Мачек и стварање Бановине Хрватске. Оснивање политичких опозиционих партија. Оријентација спољне политике на Немачку и Италију. Приступање Југославије Тројном пакту. Догађаји од 27. Марта. Напад Немачке на Југославију 6. Априла 1941. Године. Подела Југославије. Терор окупатора и оснивање логора. Независна држава Хрватска. КПЈ и припреме за устанак. Почетак устанка у југословенским земљама. Борба за ослобођење и револуција 1941-1945. Године. Оснивање АВНОЈ-а. Заседање у Јајцу. Партизани и четници. Усташе. Борбе за коначно ослобођење Југославије. Крај рата. Победа социјалистичке револуције. Спровођење избора за Уставотворну скупштину. Проглашење Републике. Сукоб са Информбироом. Самоуправљање. Уставне промене 1963. Године. Промене у Уставу 1974. Године. Закон о удруженом раду. Приватизација. Разбијање Југославије од 1990. Године.

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ПРВОГ НИВОА
СТУДИЈА ИСТОРИЈЕ**

	Ш	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе			Остали часови	ЕСПБ
						П	В	ДОН		
ПРВА ГОДИНА										
1.	ОИС001	Историја старог Истока	I	НС	О	2	2			5
2.	ОИС002	Историја старе Грчке и хеленистичког света	I	НС	О	2	2			6
3.	OPSN01	Психологија	I	АО	О	2	2			6
4.	ОИС003	Помоћне историјске науке	I	СА	О	2	1			3
5.	ОИС004	Увод у историјске студије са методологијом 1	I	ТМ	О	2	1			3
6.	ОИСИ01	Предмет изборног блока 1	I	АО	ИБ	2	2			4
7.	ОИСИ02	Предмет изборног блока 2	I	ТМ	ИБ	2	0			4
						Укупно часова активне наставе на години студија =26+20=46				60/61
ДРУГА ГОДИНА										
14.	ОИС008	Историја Византије	III	НС	О	2	2			5
15.	ОИС009	Општа историја раног средњег века	III	СА	О	2	2			4
16.	ОИС010	Историја Срба до краја 11. века	III	НС	О	2	1			4
17.	ОИСПП1	Педагошка пракса 1	III	ТМ	О	0	0		6	3
18.	ОИСИ05	Предмет изборног блока 5	III	АО	ИБ	2	2			4
19.	ОИСИ06	Предмет изборног блока 6	III	АО	ИБ	2	2			5
20.	ОИСИ07	Предмет изборног блока 7	III	СА	ИБ	1	1			5
21.	ОИС011	Историја Срба у 12. и 13. веку	IV	НС	О	2	1			5
22.	ОИС012	Општа историја позног средњег века	IV	СА	О	2	2			4
23.	ОИС013	Историја Срба од 1300. до 1391. године	IV	НС	О	2	2			4
24.	ОИС049	Историјска географија српских земаља у средњем веку	IV	СА	О	2	1			3
25.	ОИС015	Византијска цивилизација	IV	НС	О	2	2			6
26.	ОИСИ08	Предмет изборног блока	IV	АО	ИБ	2	2			4

		8								
27.	ОИСИ09	Предмет изборног блока 9	IV	СА	ИБ	2	1			4
						Укупно часова активне наставе на години студија =25+21+6=52				60
ТРЕЋА ГОДИНА										
28.	ОИС016	Општа историја од 1492. до 1650. године	V	НС	О	2	2			6
29.	ОИС017	Историја Срба од 1459. до 1606. године	V	СА	О	2	2			6
30.	ОИС018	Општа историја од 1789. до 1871. године	V	НС	О	2	2			5
31.	ОИС019	Историја Срба од 1391. до 1459. године	V	НС	О	2	2			5
32.	ОИСПП2	Педагошка пракса 2	V	ТМ	О	0	0		6	3
33.	ОИСИ10	Предмет изборног блока 10	V	СА	ИБ	1	1			3
34.	ОИСИ11	Предмет изборног блока 11	V	СА	ИБ	1	1			3
						Укупно часова активне наставе на години студија =20+20+6=46				60
ЧЕТВРТА ГОДИНА										
39.	ОИС024	Историја Срба од 1800. до 1878. године	VII	НС	О	2	2			5
40.	ОИС025	Општа савремена историја до 1939. године	VII	СА	О	2	2			4
41.	ОИС026	Савремена историја српског народа 1	VII	НС	О	2	2			5
42.	ОИС027	Историја народа Балкана 19. века	VII	НС	О	2	2			4
43.	ОИС028	Методика наставе историје 2	VII	ТМ	О	3	3			5
44.	ОИССП1	Стручна пракса	VII	ТМ	О	0	0		6	4
						Укупно часова активне наставе на години студија =21+20+16=57				60
45.	ОИСПП3	Педагошка пракса 3	VIII	ТМ	О	0	0		6	3
46.	ОИС029	Историја Срба од 1878. до 1918. године	VIII	НС	О	2	2			4
47.	ОИС030	Општа савремена историја од 1939. године	VIII	СА	О	2	2			4
48.	ОИС031	Савремена историја српског народа 2	VIII	НС	О	2	2			5
49.	ОИС032	Историја народа Балкана 20. века	VIII	НС	О	2	2			3
50.	ОИСИ12	Предмет изборног блока 12	VIII	СА	ИБ	2	1			4
51.	ОИСЗР1	Предмет завршног рада	VIII	СА	О	0	0		2	4
52.	ОИСЗР2	Завршни рад – израда и одбрана	VIII	СА	О	0	0		2	6
						Укупно часова активне наставе на години студија =21+20+16=57				60

	Укупно часова активне наставе у свим годинама студија =92+81+28=201	
	Укупно ЕСПБ бодова	240- 241

ИЗБОРНА НАСТАВА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ ИСТОРИЈЕ

	Ш	Назив предмета	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе				ЕСП Б
					П	В	ДОН	СИР	ЕСП Б
Предмети изборног блока 1.									
1	OFSA11	Француски језик А 1.1	АО	И	2	2			4
2	ORSA11	Руски језик А 1.1	АО	И	2	2			4
3	OGSA11	Грчки језик А 1.1	АО	И	2	2			4
4	ONSA21	Немачки језик А 2.1	АО	И	2	2			4
5	OESB11	Енглески језик В1.1	АО	И	2	2			4
6	ORSA21	Руски језик А2.1	АО	И	2	2			4
7	ONSB11	Немачки језик Б1.1	АО	И	2	2			4
Предмети изборног блока 2.									
1	OPSN04	Увод у педагошку психологију	ТМ	И	2	0			4
2	OPSN02	Увод у психологију наставе	ТМ	И	2	0			4
3	OPSN03	Уводу у психологију наставника	ТМ	И	2	0			4
Предмети изборног блока 3.									
1	OFSA12	Француски језик А 1.2	АО	И	2	2			4
2	ORSA12	Руски језик А 1.2	АО	И	2	2			4
3	OGSA12	Грчки језик А 1.2	АО	И	2	2			4
4	ONSA22	Немачки језик А 2.2	АО	И	2	2			4
5	OESB12	Енглески језик В1.2	АО	И	2	2			4
6	ORSA22	Руски језик А2.2	АО	И	2	2			4
7	ONSB12	Немачки језик Б1.2	АО	И	2	2			4
Предмети изборног блока 4.									
1	OPD030	Интеркултурално васпитање	ТМ	И	2	2			5
2	OPD041	Образовна технологија	ТМ	И	2	2			5
3	OPD042	Интерактивне методе у настави	СА	И	2	2			4
Предмети изборног блока 5.									
1	OLAT1	Латински језик 1	АО	И	2	2			4
2	OSTG1	Старогрчки језик 1	АО	И	2	2			4
3	OSNSS1	Старословенски језик - увод и фонетика	АО	И	2	2			4
Предмети изборног блока 6.									
1	OSO046	Историјска социологија	АО	И	2	2			5
2	OSON06	Основи социологије	АО	И	2	2			5
3	OSO050	Методика наставе друштвено-хуманистичких наука 1	АО	И	2	2			5
4	OFZ032	Филозофија религије	АО	И	2	2			5
5	OFZ025	Филозофија историје	АО	И	2	2			5
6	OSO035	Грађанско друштво	АО	И	2	2			5
7	OFSJ01	Функционални српски језик	АО	И	2	2			5
Предмети изборног блока 7.									
1	ОИС033	Трговина и саобраћај у српским земљама у средњем веку	СА	И	1	1			5
2	ОИС035	Изградња законодавства у српским земљама у средњем веку	СА	И	1	1			5
3	ОИС051	Културна историја Рима	СА	И	1	1			5
4	ОИС052	Српска војска у средњем веку	СА	И	1	1			5

5	OIC053	Приватни живот Срба у средњем веку	СА	И	1	1			5
6	OSNK10	Историја српске средњовековне културе	СА	И	1	1			5
Предмети изборног блока 8.									
1	OLAT2	Латински језик 2	АО	И	2	2			4
2	OSTG2	Старогрчки језик 2	АО	И	2	2			4
3	OSNSS2	Старословенски језик - морфологија	АО	И	2	2			4
Предмети изборног блока 9.									
1	OIC037	Византијски човек и друштво	СА	И	2	1			4
2	OIC038	Културна историја Грчке	СА	И	2	1			4
3	OIC039	Цариград од Константина до Јустинијана	СА	И	2	1			4
Предмети изборног блока 10.									
1	OIC040	Историја Срба у Хабзбуршкој монархији	СА	И	1	1			3
2	OIC041	Држава и администрација у раном новом веку	СА	И	1	1			3
3	ONON04	Медијска репрезентација прошлости	СА	И	1	1			3
Предмети изборног блока 11.									
1	OIC042	Балкан и Медитеран крајем 18. и у 19. веку	СА	И	1	1			3
2	OIC043	Историја Срба у Млетачкој републици	СА	И	1	1			3
3	OSNK22	Историја у усменим наративима	СА	И	1	1			3
4	OIC047	Француска буржоаска револуција	СА	И	1	1			3
Предмети изборног блока 12.									
1	OIC050	Југ Србије у Великом рату (1914-1918)	СА	И	2	1			4
2	OIC045	Балкански ратови	СА	И	2	1			4
3	OIC046	Стварање Републике Српске	СА	И	2	1			4
4	OSNK13	Документ и прича 20. и 21. века	СА	И	2	1			4

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ КОМУНИЦИРАЊЕ И ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ

Академски назив: Дипломирани комуниколог (ПР)

Дужина трајања студија: 8 семестара/4 академске године

Обим студија: 240 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

У односу на претходно акредитован програм Комуницирање и односи с јавношћу сада редизајнирамо приступ, тако што поред темељитог упознавања основа, теорија и техника настајања јавности, студенти овладавају техникама и вештинама идентификовања, креирања, моделовања и дистрибуције информација, уз примену савремених масмедијских алатки и уважавање јавности као неопходног чиниоца демократизације. То подразумева примену актуелних техника и метода креирања догађаја и процеса, промену садржаја предмета уопште, али и примену нових начела у поступцима валоризовања студентског рада. Наставни процес фокусиран је на изучавање модерних теоријских садржаја комуниколошких наука, с паралелном применом вештина и техника ПР комуницирања, лобирања и управљања информацијама.

Циљеви програма укључују постизање адекватних компетенција и метода комуниколога (ПР-ова), као и овладавање специфичним вештинама:

- стварање компетентних комуниколога (ПР-ова), са способношћу директног идентификовања, креирања, дистрибуције и презентације информација у свим медијским формама и каналима;
- образовање за послове и задатке који захтевају познавање професионалних стандарда у придобијању пажње јавности и ширења утицаја (лобирања);
- оспособљавање студената за послове анализе, истраживања и предвиђања, друштвено релевантних догађаја и процеса. Поред информатичког образовања, од студената се очекује да овладају различитим медијским технологијама, како би постали компетентни субјекти информационо-комуникационих система;
- стицање општих и посебних знања из комуниколошких, културолошких, историјских, правних, социолошких, безбедносних, уметничких и других научних области, која ће им омогућити да стручно и компетентно обављају активности ПР менаџера или друге послове у оквирима служби за односе с јавностима;
- разумевање политичког, социјалног и културног амбијента у којем раде масмедијска предузећа, установе и организације у Републици Србији, и оспособљавање за уочавање специфичности које треба уважити у креирању пословног наступа ради придобијања публицитета.
- Развијање самосталних програма за унапређење рада у медијима и службама односа с јавностима, за кризне комуникације, као и развијање способности за примену у пракси.

Циљеви су усклађени са основним задацима:

- преношење стручно-апликативних знања и вештина из комуниколошко-културолошке области, уз усмеравање знања ка квалитетним компетенцијама;
- стицање комуниколошке способности и критичке зрелости студената за самосталан рад и анализирање у медијима, као и самостално уочавање друштвеног догађаја, вредновања његовог значаја, те проналажења истинитих података који постају комуникацијски пакети;
- пружање могућности појединцима да под једнаким условима располажу информацијама, али и да стекну високо образовање и да се усавршавају током живота.
- стицање наведених способности обезбеђено је уношењем у курикулум већег броја предмета из области медијско-комуниколошких и примењених ПР знања и вештина, при чему програм

перцептира основне трендове који ће редефинисати концепт друштвене заједнице у смислу даље демократизације, глобализације и дигитализације. Тако дефинисани циљ део је остварења педагошке мисије Филозофског факултета у Нишу и важан је за развој овог дела Србије.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Концепт студија *Комуницирање и односи с јавношћу* заснован је на низу општих и специфичних комуниколошких компетенција кандидата, како би били спремни да одговоре изазовима масмедијских промена, али и препознавању и каналисању комуникационих токова и структура. Опште способности подређене су квалитетном и аутономном обављању комуниколошке делатности (ПР-а), а као најважније издвајају се:

- формирање комуниколога (ПР стручњака) способних да примене стечена знања и вештине у домаћој и међународној комуниколошко-културолошкој пракси;
- да их пренесу на друге и подстакну развој професионално стандардизованог и етичког управљања јавношћу;
- развијају сопствену ПР каријеру, непрекидно се образујући уз рад у службама за односе с јавношћу или сличним организацијама;
- идентификовање, обликовање, презентације и дистрибуције информација ка јавности;
- способност истраживања, анализирања, предвиђања и објављивања одређених информација, битних за шири друштвени интерес или интерес клијената;
- самосталност у стручном раду и доношењу одлука битних за придобијање публицитета;
- развој комуникационих способности и вештина;
- колегијалност и лојалност према послодавцима и јавности, смисао за сарадњу и прихватање критике;
- разумевање и поштовање професионалних стандарда.
- способност друштвене интеракције и квалитетне тимске сарадње.

Остваривањем циљева програма студент стиче предметно-специфичне способности:

- темељно познавање и разумевање процеса идентификовања, стварања, обликовања и дистрибуирања информација;
- решавање конкретних ПР проблема, уз употребу теоријских и стручних метода;
- коректно владање основним знањем из комуниколошких наука, уз повезивање са вештинама из стручно-апликативних предмета, са циљем управљања јавним простором;
- способност истраживања у литератури, медијима и пракси, као и пласирања информација у одговарајући жанровски оквир;
- адекватна примена информацијско-комуникационе технологије и информационих система, који ће се у највећој мери утицати на ефекте комуникације.

Опис исхода учења:

Разумевање процеса настајања, креирања и дизајнирања информационих пакета, према захтевима савремених односа с јавношћу и интересима клијената за придобијањем јавне пажње. Студент је стручно обучен да примени информатичке и комуникационе технологије у класичном, електронском и дигиталном облику, према потребама информационе заједнице. Посебно се развијају знања и методе тимског рада, вештине преношења информација и њиховог ширења, као и способност континуираног ПР образовања.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ:

Тест знања из српског језика. Време израде је 120 минута. Максимални број поена је 60.

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА НАСТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ КОМУНИЦИРАЊЕ И ОДНОСИ С ЈАВНОШЋУ

Пријемни испит се полаже према Програму српског језика и књижевности ("Службени гласник СР Србије" - "Просветни гласник", број 5/90, 3/91 и 3/92).

СРПСКИ ЈЕЗИК

ОПШТИ ПОЈМОВИ О ЈЕЗИКУ. Место језика у људском животу. Битна својства језика. Језик и комуникација. Еволуција језика (развој језика, настанак и развој писма). Језик, култура и друштво. Типови језика (језици у свету, језичка сродност, језички типови и језичке универзалије). Раслојавање језика. Језик, дијалект и социолект. Књижевни језик. Почетак стандардизације књижевног језика и правописа. Екавски и ијекавски изговор. Наречја српског језика. Дијалекатска основица српског књижевног језика.

ЈЕЗИЧКИ СИСТЕМ И НАУКЕ КОЈЕ СЕ ЊИМЕ БАВЕ. Језик као систем знакова. **Фонетика и фонологија**. Гласови и фонеме. Слог. Гласовни систем српског књижевног језика. Фонолошки систем српског књижевног језика. Морфофонологија. Морфофонолошке алтернације и њихова улога у промени и грађењу речи. **Прозодија**. Акцентски систем српског књижевног језика. Морфологија. Речи и морфеме. Врсте морфема. **Морфологија** у ужем смислу (промена речи). Грађење речи. Промењљиве и непромењљиве речи (именице, придеви, заменице, бројеви, глаголи, прилози, везници, речце и узвици). Основни појмови о извођењу (деривацији) речи. Сложенице, полусложенице, правописна решења. **Синтакса**. Реченице у ширем смислу и реченице у ужем смислу. Речи. Синтагма. Падежни систем. Систем зависних реченица и главне врсте зависних реченица. Систем независних реченица. Глаголска времена и глаголски начини. **Лексикологија** (са елементима терминологије и фразеологије). Значењски (семантички) и формални односи међу лексемама: синонимија, антонимија, полисемија и хомонимија; метафоричка и метонимијска значења. Стилска вредност лексема. Основни појмови о терминологији и терминима. Терминолошки речници. Основни појмови о фразеологији и фразеолошким јединицама. Граматике и речници српског језика и начин њихове употребе.

ПРАВОПИС. Основни принципи правописа српског језика. Правописи, правописни приручници и начин њихове употребе. Писање почетног великог слова. Састављено, растављено и полусложеничко писање речи. Правописна решења у вези са гласовним алтернацијама и изузеци. Правописни и интерпункцијски знаци. Растављање речи на крају реда. Писање скраћеница и позајмљеница.

Литература (уџбеници који се користе у основној и средњој школи):

Ж. Станојчић, Љ. Поповић, Савремени српски језик, уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе, Београд, 1992. и остала издања;

Р. Бугарски, Увод у општу лингвистику;

Милорад Дешић, Правопис српског језика, Клет, 2015 (школско издање).

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ПРВОГ НИВОА СТУДИЈА КОМУНИЦИРАЊЕ И ОДНОСИ С ЈАВНОШЋУ

	Ш	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе			Остали часови	ЕСП Б
						П	В	ДОН		
ПРВА ГОДИНА										
1.	ОНО001	Комуникологија	1	ТМ	О	2	2	0	0	7
2.	ОКО001	Писање о уметности у медијима	1	СА	О	2	2	0	0	6
3.	ОКО002	Односи с јавношћу	1	СА	О	2	2	0	0	7
4.	Предмети изборног блока 1.	Увод у новинарство, Академско писање или Основи социологије	1	НС ТМ АО	ИБ	2	2	0	0	6
5.	Предмети изборног блока 2.	Страни језици	1	АО	ИБ	2	2	0	0	4
6.	КД0006	Реклама и медији	2	НС	О	2	2	0	0	7
7.	ОНО012	Информатика	2	АО	О	1	1	0	0	4
8.	ОНО003	Новинарски жанрови	2	СА	О	3	3	0	0	9
9.	Предмети изборног блока 3.	Увод у студије рода, Савремени српски језик или Креативност читања и писања	2	АО АО АО	ИБ	2	2	0	0	6
10.	Предмети изборног блока 4.	Страни језици	2	АО	ИБ	2	2	0	0	4
						Укупно часова активне наставе на години студија =			20 часова недељно	60

	Ш	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе			Остали часови	ЕСПБ
						П	В	ДОН		
ДРУГА ГОДИНА										
11.	ОНО005	Реторика	3	СА	О	2	2	0	0	6
12.	ОКО006	Пропаганда и јавност	3	НС	О	3	2	0	0	7
13.	ОНО007	Новинарство у штампаним медијима	3	СА	О	2	2	0	0	7
14.	Предмети изборног блока 5.	Медијска публика или Савремене медијске технологије	3	НС СА	О	2 2	2 1	0	0	6
15.	Предмети изборног блока 6.	Страни језици	3	АО	ИБ	2	2	0	0	4
16.	ОНО030	Култура комуницирања	4	НС	О	3	2	0	0	6
17.	КД0016	Менаџмент медија	4	НС	О	2	2	0	0	7
18.	КД0017	Медијска етика	4	НС	О	2	2	0	0	7

19.	Предмети изборног блока 7.	Радијско новинарство или Информационо друштво	4	СА ТМ	ИБ	2	2	0	0	6
20.	Предмети изборног блока 8.	Страни језици	4	АО	ИБ	2	2	0	0	4
						Укупно часова активне наставе на години студија =			20 часова недељно	60
ТРЕЋА ГОДИНА										
	Ш	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе			Остали часови	ЕСПБ
						П	В	ДОН		
21.	ОКО012	Методологија медијског истраживања	5	ТМ	О	3	2	0	0	7
22.	KD0021	Комуницирање у дигиталном добу	5	НС	О	3	2	0	0	6
23.	ОКО014	Медијско право	5	СА	О	2	2	0	0	6
24	Предмет и изборног блока 9:	Телевизијско новинарство, Наративно новинарство, Маркетинг и јавност или Увод у истраживање јавног мњења и медијске публике	5	СА СА СА ТМ	ИБ	2	2	0	0	6
25	Предмет и изборног блока 10:	Историја новинарства, Верске заједнице и медији или Политички систем	6	НС АО АО	ИБ	2 2 2	0 2 0	0	0	5
26	ОНО019	Теорија јавног мњења	6	ТМ	О	2	2	0	0	6
27	KD0026	Пословно комуницирање	6	НС	О	2	2	0	0	7
28	ОНО031	Нови медији	6	СА	О	2	2	0	0	6
29	ОSON13	Социологија масовних комуникација	6	ТМ	О	2	2	0	0	6
30.	Предмет и изборног блока 11.	Анализа медијског дискурса, Фотографија у медијима или Ауторско право и медији	6	НС	ИБ	2	2	0	0	5
						Укупно часова активне наставе на години студија =			20 часова недељно	60

	Ш	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе			Остали часови	ЕСПБ
						П	В	ДОН		
ЧЕТВРТА ГОДИНА										
31	ONO023	Међукултурно комуницирање и медији	7	НС	О	2	2	0	0	6
32	KD0030	Лобирање и брендирање	7	НС	О	2	2	0	0	5
33	OKO021	Политичко комуницирање	7	СА	О	2	2	0	0	5
34	OKO022	Друштвене мреже и мрежна комуникација	7	НС	О	3	2	0	0	5
35	Предмети изборног блока 12.	Деонтологија медија или Филозофија медија	7	НС АО	ИБ	2	2	0	0	5
36	KD0034	Стручна пракса	7	СА	О	6				3
37	OKO024	Информационо комуникациони системи	8	НС	О	2	2	0	0	6
38	ONO029	Теорија медија	8	ТМ	О	3	2	0	0	5
39	OKO025	Менаџмент људских ресурса	8	НС	О	2	2	0	0	5
40	KD0038	Креативне индустрије	8	СА	О	2	2	0	0	5
41	Предмети изборног блока 13.	Увод у естетику медија, Уређивачка политика медија или Увод у трансмедијалност	8	ТМ	ИБ	2	2	0	0	5
42	KD0040	Истраживање за завршни рад	8	СА	О			6		2
43	KD0041	Завршни рад	9	СА	О				3	3
						Укупно часова активне наставе на години студија =			20 часова недељно	60
Укупно ЕСПБ бодова										240

Изборна настава на студијском програму

	Ш	Назив предмета	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе				ЕСПБ
					П	В	ДОН	СИР	ЕСПБ
Предмети изборног блока 1.									
1	ONO002	Увод у новинарство	НС	И	2	2	0	0	6
2	KD0043	Академско писање	ТМ	И	2	2	0	0	6
3	OSON07	Основи социологије	АО	И	2	2	0	0	6
Предмети изборног блока 2.									
4	OEIB11	Енглески језик Б1.1	АО	И	2	2	0	0	4
5	ONSA21	Немачки језик А2.1	АО	И	2	2	0	0	4
6	OFSA21	Француски језик А2.1	АО	И	2	2	0	0	4
7	ORSA21	Руски језик А2.1	АО	И	2	2	0	0	4
8	OGSA11	Грчки језик А1.1	АО	И	2	2	0	0	4
Предмети изборног блока 3.									
9	OSON23	Увод у студије рода	АО	И	2	2	0	0	6
10	OSKJ05	Савремени српски језик	АО	И	2	2	0	0	6
11	OKO005	Креативност читања и писања	АО	И	2	2	0	0	6
Предмети изборног блока 4.									
12	OEIB12	Енглески језик Б1.2	АО	И	2	2	0	0	4
13	ONSA22	Немачки језик А2.2	АО	И	2	2	0	0	4
14	OFSA22	Француски језик А2.2	АО	И	2	2	0	0	4
15	ORSA22	Руски језик А2.2	АО	И	2	2	0	0	4
16	OGSA12	Грчки језик А1.2	АО	И	2	2	0	0	4
Предмети изборног блока 5.									
17	OKO007	Медијска публика	НС	И	2	2	0	0	6
18	ONO017	Савремене медијске технологије	СА	И	2	1	0	0	6
Предмети изборног блока 6.									
19	OEIB21	Енглески језик Б2.1	АО	И	2	2	0	0	4
20	ONSB11	Немачки језик Б1.1	АО	И	2	2	0	0	4
21	OFSB11	Француски језик Б1.1	АО	И	2	2	0	0	4
22	ORSB11	Руски језик Б1.1	АО	И	2	2	0	0	4
23	OGSA21	Грчки језик А2.1	АО	И	2	2	0	0	4
Предмети изборног блока 7.									
24	KD0052	Радијско новинарство	СА	И	2	2	0	0	6

25	OKO011	Информационо друштво	ТМ	И	2	2	0	0	6
Предмети изборног блока 8.									
26	OEIB22	Енглески језик Б2.2	АО	И	2	2	0	0	4
27	ONSB12	Немачки језик Б1.2	АО	И	2	2	0	0	4
28	OFSB12	Француски језик Б1.2	АО	И	2	2	0	0	4
29	ORSB12	Руски језик Б1.2	АО	И	2	2	0	0	4
30	OGSA22	Грчки језик А2.2	АО	И	2	2	0	0	4
Предмети изборног блока 9.									
31	ONO015	Телевизијско новинарство	СА	И	2	2	0	0	6
32	OKO015	Наративно новинарство	СА	И	2	2	0	0	6
33	KD0057	Маркетинг и јавност	СА	И	2	2	0	0	6
34	KD0058	Увод у истраживање јавног мњења и медијске публике	ТМ	И	2	2	0	0	6
Предмети изборног блока 10.									
35	ONO016	Историја новинарства	НС	И	2	0	0	0	5
36	KD0060	Верске заједнице и медији	АО	И	2	2	0	0	5
37	OSON29	Политички систем	АО	И	2	2	0	0	5
Предмети изборног блока 11.									
38	ONO032	Анализа медијског дискурса	НС	И	2	2	0	0	5
39	OKO018	Фотографија у медијима	НС	И	2	2	0	0	5
40	KD0064	Ауторско право и медији	НС	И	2	2	0	0	5
Предмети изборног блока 12.									
41	ONO025	Деонтологија медија	НС	И	2	2	0	0	5
42	KD0066	Филозофија медија	АО	И	2	2	0	0	5
Предмети изборног блока 13.									
43	OKO027	Увод у естетику медија	ТМ	И	2	2	0	0	5
44	KD0069	Уређивачка политика медија	ТМ	И	2	2	0	0	5
45	OKO029	Увод у трансмедијалност	ТМ	И	2	2	0	0	5

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ НОВИНАРСТВА

Академски назив: Дипломирани журналиста

Дужина трајања студија: 8 семестара/4 академске године

Обим студија: 240 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

У односу на претходно акредитован програм *Основних академских студија новинарства*, пратећи трендове у развоју ове области, сада редизајнирамо приступ, тако што се фокусирамо на незаобилазне дигиталне вештине и технике, али и теоријске анализе новог информационо-комуникационог окружења.

Поред припреме студената за рад у традиционалним медијима, у штампи и електронским медијима, и теоријског и методолошког приступа при изучавању рада и ефеката масовних медија, рекаредитован програм нуди и потпуно нови сет предмета којима се дигитално окружење, које обликује новинарску професију данас, поставља као кључно. Наставни процес фокусиран је на изучавање модерних теоријских поставки у области комуниколошких наука и новинарства, уз примену савремених масмедијских алатки и уважавање јавности као неопходног чиниоца демократизације. Један од кључних циљева у реакредитованом програму јесте развијање креативних способности, нарочито кроз самосталне практичне радове, анализе и истраживања.

Циљеви програма укључују постизање адекватних компетенција и метода новинара, као и овладавање специфичним вештинама:

- Стварање компетентних новинара, са способношћу директног идентификовања, креирања, дистрибуције и презентације информација у свим медијским формама и каналима.
- Овладавање одговарајућим академским и стручним знањима, вештинама и техникама.
- Стицање општих и посебних знања из комуниколошких, културолошких, историјских, правних, социолошких, уметничких и других научних области, која ће им омогућити да стручно и компетентно обављају активности новинара.
- Развој креативних способности у складу са сврхом студијског програма и оспособљавање за компетентно бављење новинарском професијом. Академска знања којима би студенти на основним академским студијама требало да овладају односе се на академско-општеобразовна, теоријско-методолошка, научно стручна и стручно апликативна подручја.
- Овладавање одговарајућим способностима и вештинама неопходним за бављење новинарском професијом: способношћу да уоче (а често и предвиде) догађај од јавног интереса, разумеју и истраже његове узроке и предвиде последице и алтернативе, вероватноћу одређених последица, као и овладавање вештином објективног преношења информација у складу са захтевима и могућностима медија у којима раде.
- Оспособљавање студената за послове анализе, истраживања и предвиђања, друштвено релевантних догађаја и процеса.
- Од студената се очекује да овладају различитим дигиталним технологијама, како би постали компетентни субјекти информационо-комуникационих система. Ове

вештине биће омогућене кроз предмете који су фокусирани на дигитално окружење (од нових медија до креирања садржаја на друштвеним мрежама и мобилног новинарства).

- Овладавање теоријским знањима која су неопходан темељ за даље студирање и усавршавање.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Концепт студија новинарства заснован је на низу општих и специфичних комуникационих компетенција кандидата. Опште способности подређене су квалитетном и аутономном обављању новинарске делатности, а као најважније издвајају се:

- формирање новинара способних да примене стечена знања и вештине у домаћој и међународној комуникационо-културолошкој пракси
- способност истраживања, идентификације, анализирања, предвиђања и објављивања одређених информација, битних за шири друштвени интерес; способност критичког мишљења при извештавању, као и током истраживачког процеса
- самосталност у стручном раду и доношењу одлука битних за придобијање публицитета уз развој комуникационих способности и вештина;
- разумевање и поштовање професионалних стандарда, уз способност друштвене интеракције и квалитетне тимске сарадње; колегијалност, смисао за сарадњу и прихватање критике

Савладавањем студијског програма студенти стичу и специфичне компетенције:

- темељно познавање облика новинарске комуникације, медија и културе, развијање суштинских знања из области медијске праксе.
- способност анализе утицаја новинарства на друштво, као и историјски контекст развоја медија употреба адекватних новинарских форми и естетике уз познавање тренутних регулаторних питања у новинарству
- разумевање основних појмова, термина и категорија из области социолошких, психолошких и осталих друштвених и хуманистичких наука
- способност примене информационо-технолошких технологија у овладавању знањима из области комуникационих наука, коришћења извора различитог типа и праћења и примене новина у струци

Опис исхода учења:

Темељно теоријско и практично познавање и разумевање процеса идентификовања, креирања и дистрибуирања информација. Студент је стручно обучен да примени информатичке и комуникационе технологије у традиционалним и новим медијима, према потребама информационе заједнице. Такође студент је обучен да управља и води сложену комуникацију, интеракцију и сарадњу са другима из различитих друштвених група. Посебно се развијају знања и методе тимског рада, вештине преношења информација и њиховог ширења, као и способност континуираног образовања. Захваљујући предметима на којима се изучавају менаџерске конкуренције, као и конкуренције у области односа са јавношћу, студенти ће имати прилику да стекну неопходна знања уз помоћ којих ће моћи да делују предузетнички и преузимају руководеће послове, али и да самостално и са пуном одговорношћу воде најсложеније пројекте.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ:

Тест знања из српског језика. Време израде је 120 минута. Максимални број поена је 60.

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ НОВИНАРСТВА

Пријемни испит се полаже према Програму српског језика и књижевности ("Службени гласник СР Србије" - "Просветни гласник", број 5/90, 3/91 и 3/92).

СРПСКИ ЈЕЗИК

ОПШТИ ПОЈМОВИ О ЈЕЗИКУ Место језика у људском животу. Битна својства језика. Језик и комуникација. Еволуција језика (развој језика, настанак и развој писма). Језик, култура и друштво. Типови језика (језици у свету, језичка сродност, језички типови и језичке универзалије). Раслојавање језика. Језик, дијалект и социолект. Књижевни језик. Почетак стандардизације књижевног језика и правописа. Екавски и ијекавски изговор. Наречја српског језика. Дијалекатска основица српског књижевног језика.

ЈЕЗИЧКИ СИСТЕМ И НАУКЕ КОЈЕ СЕ ЊИМЕ БАВЕ Језик као систем знакова.

Фонетика и фонологија. Гласови и фонеме. Слог. Гласовни систем српског књижевног језика. Фонолошки систем српског књижевног језика. Морфофонологија. Морфофонолошке алтернације и њихова улога у промени и грађењу речи. **Прозодија.** Акцентски систем српског књижевног језика. Морфологија. Речи и морфеме. Врсте морфема. **Морфологија** у ужем смислу (промена речи). Грађење речи. Промењљиве и непромењљиве речи (именице, придеви, заменице, бројеви, глаголи, прилози, везници, речце и узвици). Основни појмови о извођењу (деривацији) речи. Сложенице, полусложенице, правописна решења. **Синтакса.** Реченице у ширем смислу и реченице у ужем смислу. Речи. Синтагма. Падежни систем. Систем зависних реченица и главне врсте зависних реченица. Систем независних реченица. Глаголска времена и глаголски начини. **Лексикологија** (са елементима терминологије и фразеологије). Значењски (семантички) и формални односи међу лексемама: синонимија, антонимија, полисемија и хомонимија; метафоричка и метонимијска значења. Стилска вредност лексема. Основни појмови о терминологији и терминима. Терминолошки речници. Основни појмови о фразеологији и фразеолошким јединицама. Граматике и речници српског језика и начин њихове употребе.

ПРАВОПИС. Основни принципи правописа српског језика. Правописи, правописни приручници и начин њихове употребе. Писање почетног великог слова. Састављено, растављено и полусложеничко писање речи. Правописна решења у вези са гласовним алтернацијама и изузеци. Правописни и интерпункцијски знаци. Растављање речи на крају реда. Писање скраћеница и позајмљеница.

Литература (уџбеници који се користе у основној и средњој школи):

Ж. Станојчић, Љ. Поповић, Савремени српски језик, уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе, Београд, 1992. и остала издања;

Р. Бугарски, Увод у општу лингвистику;

Милорад Дешић, Правопис српског језика, Клет, 2015 (школско издање).

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ
ПРОГРАМ ПРВОГ НИВОА СТУДИЈА НОВИНАРСТВА**

Р.бр.	Ш	Назив предмета	С	Часови активне наставе (П+В)	ЕСПБ
ПРВА ГОДИНА					
1.	ONO001	Комуникологија	1	2+2	7
2.	ONO002	Увод у новинарство	1	2+2	6
3.	OSON07	Основи социологије	1	2+2	6
4.	ONOI01	Изборни блок 1	1	2+2	5
5.	ONOI02	Изборни блок 2	1	2+2	4
6.	ONO003	Новинарски жанрови	2	3+3	9
7.	ONO004	Уређивање у медијима	2	3+2	8
8.	OKO018	Фотографија у медијима	2	2+2	5
9.	OKO014	Медијско право	2	2+2	6
10.	ONOI03	Изборни блок 3	2	2+2	4
Укупно часова активне наставе				22+21	
Укупно ЕСПБ					60
ДРУГА ГОДИНА					
11.	ONO005	Реторика	3	2+2	6
12.	ONO006	Агенцијско новинарство	3	2+2	6
13.	ONO007	Новинарство у штампаним медијима	3	2+2	7
14.	ONO016	Историја новинарства	3	2+0	5
15.	OSON29	Политички систем	3	2+0	5
16.	ONOI04	Изборни блок 4	3	2+2	4
17.	ONO008	Штампа и онлајн жанрови и форме	4	3+2	5
18.	ONO009	Новинарска етика	4	2+2	7
19.	ONO010	Радијско новинарство у дигиталном добу	4	3+2	6
20.	ONOI05	Изборни блок 5	4	2+2	4
21.	ONOI06	Изборни блок 6	4	2+0-2	5
Укупно часова активне наставе				24+16-18	

					Укупно ЕСПБ	60
ТРЕЋА ГОДИНА						
22.	ОКО012	Методологија медијског истраживања	5	3+2	7	
23.	ОНО015	Телевизијско новинарство	5	2+2	6	
24.	ОНО028	Компаративни медијски системи	5	3+2	6	
25.	ОКО015	Наративно новинарство	5	2+2	6	
26.	ОНОИ07	Изборни блок 7	5	2-3+1-2	6	
27.	ОНО019	Теорија јавног мњења	6	2+2	6	
28.	ОНО020	Телевизијски жанрови и форме	6	2+2	6	
29.	ОКО005	Креативност читања и писања	6	2+2	6	
30.	ОКО011	Информационо друштво	6	2+2	6	
31.	ОНОИ08	Изборни блок 8	6	2+2	5	
Укупно часова активне наставе				22-23+19-20		
					Укупно ЕСПБ	60
ЧЕТВРТА ГОДИНА						
32.	ОНО023	Међукултурно комуницирање и медији	7	2+2	6	
33.	ОНО024	Истраживачко новинарство	7	2+2	6	
34.	ОНО025	Медијска публика	7	2+2	6	
35.	ОКО021	Политичко комуницирање	7	2+2	5	
36.	ОНОИ09	Изборни блок 9	7	2+2	5	
37.	ОНОСП	Стручна пракса	7	остало - 6	3	
38.	ОНО029	Теорија медија	8	3+2	6	
39.	ОНО030	Култура комуницирања	8	3+2	6	
40.	ОНО031	Нови медији	8	2+2	6	
41.	ОНОИ10	Изборни блок 10	8	2+0-2	5	
42.	ОНОИР	Завршни рад - истраживачки рад	8	ир - 6	3	
43.	ОНОЗР	Завршни рад - израда и одбрана	8	остало 6	4	
Укупно часова активне наставе				20+16-18 (+6+12)		
					УКУПНО ЕСПБ	60

Изборна настава на студијском програму

Шифра	Назив	Сем.	П	В	ЕСПБ
	Предмети изборног блока 1				
OFZ063	Филозофија хумора	1	2	2	5
OSON10	Религије савременог света	1	2	2	5
OSNJ06	Српски језик и говорна култура	1	2	2	5
	Предмети изборног блока 2				
OESA21	Енглески језик А2.1	1	2	2	4
OFSA11	Француски језик А1.1	1	2	2	4
ORSA11	Руски језик А1.1	1	2	2	4
OGSA11	Грчки језик А1.1	1	2	2	4
OESB11	Енглески језик Б1.1	1	2	2	4
ONSA21	Немачки језик А2.1	1	2	2	4
OFSA21	Француски језик А2.1	1	2	2	4
ORSA21	Руски језик А2.1	1	2	2	4
	Предмети изборног блока 3				
OESA22	Енглески језик А2.2	2	2	2	4
OFSA12	Француски језик А1.2	2	2	2	4
ORSA12	Руски језик А1.2	2	2	2	4
OGSA12	Грчки језик А1.2	2	2	2	4
OESB12	Енглески језик Б1.2	2	2	2	4
ONSA22	Немачки језик А2.2	2	2	2	4
OFSA22	Француски језик А2.2	2	2	2	4
ORSA22	Руски језик А2.2	2	2	2	4
	Предмети изборног блока 4				
OESB11	Енглески језик Б1.1	3	2	2	4
OFSA21	Француски језик А2.1	3	2	2	4
ORSA21	Руски језик А2.1	3	2	2	4
OGSA21	Грчки језик А2.1	3	2	2	4
OESB21	Енглески језик Б2.1	3	2	2	4

ONSB11	Немачки језик Б1.1	3	2	2	4
OFSB11	Француски језик Б1.1	3	2	2	4
ORSB11	Руски језик Б1.1	3	2	2	4
	Предмети изборног блока 5				
OESB12	Енглески језик Б1.2	4	2	2	4
OFSA22	Француски језик А2.2	4	2	2	4
ORSA22	Руски језик А2.2	4	2	2	4
OGSA22	Грчки језик А2.2	4	2	2	4
OESB22	Енглески језик Б2.2	4	2	2	4
ONSB12	Немачки језик Б1.2	4	2	2	4
OFSB12	Француски језик Б1.2	4	2	2	4
ORSB12	Руски језик Б1.2	4	2	2	4
	Предмети изборног блока 6				
OSON30	Савремена политика	5	2	0	5
ONO011	Новинарска стилистика	4	2	2	5
ONO013	Право јавних медијских сервиса	4	2	0	5
OSNJ05	Савремени српски језик	4	2	2	5
OISN01	Модерна политичка историја Србије	4	2	2	5
	Предмети изборног блока 7				
OSON23	Увод у студије рода	1	2	2	6
ONO017	Савремене медијске технологије	5	2	1	6
OKO022	Друштвене мреже и мрежна комуникација	5	3	2	6
ONO018	Медијска репрезентација прошлости	5	2	2	6
OSNJ07	Дикција	5	2	2	6
	Предмети изборног блока 8				
OKO027	Увод у естетику медија	6	2	2	5
ONO021	Креирање и продукција садржаја на дигиталним платформама	6	2	2	5
ONO022	Медији и екологија	6	2	2	5
OPSN09	Психологија личности	6	2	2	5
	Предмети изборног блока 9				

ONO014	Медијске функције интернет платформи	7	2	2	5
ONO026	Документарни филм у медијима	7	2	2	5
ONO027	Култура и уметност у медијима	7	2	2	5
OPSN11	Социјална психологија	7	2	2	5
	Предмети изборног блока 10				
ONO032	Анализа медијског дискурса	8	2	2	5
OKO024	Информационо комуникациони системи	8	2	2	5
ONO032	Мобилно новинарство	8	2	2	5
OSNK05	Усмена историја Ниша и околине	8	2	0	5
OKO029	Увод у трансмедијалност	8	2	2	5

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПЕДАГОГИЈЕ

Академски назив: Дипломирани педагог

Дужина трајања студија: 8 семестара /4 академске године

Обим студија: 240 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Општи циљ програма јесте постизање кључних компетенција и академских вештина неопходних за успешно обављање професије педагога: овладавања релевантним теоријским концептима, принципима и законитостима; планирања, реализовања и унапређивања васпитно-образовног процеса; самосталног практичног рада у свим врстама образовних установа и установама социјалне заштите у својству стручног сарадника; као и самосталног и стваралачког истраживања васпитно-образовних проблема.

Из општег циља студијског програма произилази низ посебних циљева:

- овладавање релевантним теоријским концептима, принципима и законитостима васпитно-образовног процеса;
- упознавање актуелних трендова, алата и метода педагошког рада;
- разумевање, критичко промишљање и примена релевантних педагошких знања;
- развијање креативних способности и специфичних практичних вештина потребних за успешно обављање професије;
- схватање комплексности функционисања образовних установа као дела система васпитања и међузависности социјалних интеракција у њему;
- оспособљавање за планирање образовног рада заснованог на индивидуалним и групним одликама васпитаника, специфичностима васпитно-образовног контекста, шире друштвене средине и општим циљевима савременог васпитања и образовања;
- разумевање улоге педагога у васпитно-образовном процесу и развијање спремности за стицање компетенција неопходних за њихово успешно остваривање;
- оспособљавање за идентификацију, разумевање и решавање изазова и тешкоћа у васпитно-образовном раду, односно осмишљавање, планирање и реализација самосталног практичног рада у свим врстама образовних установа (предшколске установе, основне и средње школе, установе социјалне заштите, установе за образовање одраслих, посебно профилисане образовне институције, и др.);
- оспособљавање за истраживање и евалуацију васпитно-образовних активности и постигнућа;
- развијање истраживачког и стваралачког односа према васпитној делатности и сопственом раду;
- схватање проблема непосредне практичне делатности, њихово критичко промишљање и проналажење креативних начина за њихово решавање;
- развијање професионалног идентитета и оспособљавање за професионално усавршавање, иновирање и унапређивање рада;
- овладавање савременом технологијом као видом подршке васпитно-образовног процеса;
- оспособљавање за конструктивну комуникацију, сараднички рад и подршку свим актерима образовно-васпитног процеса;
- прецизно конципирање, анализирање и поређење истраживачких налаза, компетентно презентовање и активна примена у раду.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Након завршетка основних академских студија педагогије студент ће бити оспособљен да:

- објасни релевантне теоријске концепте, принципе и законитости у васпитању и образовању;
- тумачи сложеност образовних установа као дела система васпитања, комплексност и међузависност сложених интеракција у њима;
- критички промишља релевантне проблеме у васпитању и образовању, анализира и процењује ефекте примењиваних поступака, облика и метода, уведених иновација и сагледава њихове позитивне стране и недостатке;
- учествује у тимском раду и другим кооперативним облицима рада;
- подстиче, развија и унапређује квалитетне интеракције између учесника васпитно-образовног процеса;
- учествује у стручним дискусијама које се односе на унапређење струке;
- демонстрира сензибилност за етичке и интеркултуралне проблеме;
- самостално и компетентно планира и организује истраживања проблема образовања и васпитања на свим нивоима и узрастима у циљу иновирања педагошке праксе;
- осмишљава и даје квалификоване предлоге за побољшање рада наставника и других актера у предшколској установи, школи и установама социјалне заштите;
- учествује у планирању и анализи развоја образовања и његовој подршци;
- дизајнира, евалуира и унапређује сопствени рад и континуирано ради на сопственом професионалном усавршавању узимајући у обзир најновија научна и стручна достигнућа.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА

Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне компетенције квалитетног обављања педагошке делатности које су усаглашене са одговарајућим нивоима Националног оквира квалификација у Републици Србији.

У оквиру општих компетенција очекује се да ће студенти бити оспособљени да:

- примењују систематизована академска знања из педагошке теорије и праксе;
- критички и самокритички просуђују и вреднују појаве и процесе васпитања и образовања;
- анализирају, евалуирају и усавршавају професионалну делатност користећи савремена научна знања, примере добре праксе и резултате вредновања и самовредновања;
- развијају комуникационе компетенције и сарадничке односе са ужим и ширим васпитно-образовним и социјалним контекстом;
- учествују у тимском раду и другим кооперативним облицима рада, подстичу и развијају квалитетне интеракције међу учесницима васпитно-образовног процеса;
- испољавају сензибилност за етичке, мултиетичке и интеркултуралне проблеме;
- овладавају методама, техникама и процесима истраживачког рада, процизно конципирају налазе својих и других истраживања и систематски презентују утврђене резултате;
- усаглашавају васпитно-образовни рад са актуелним иновацијама у педагошкој делатности;
- изграђују професионалну етичност педагошког позива.

Предметно-специфичне компетенције омогућавају студентима да:

- тумаче васпитање и образовање са аспекта савремених концепција образовања и критички сагледавају њихово значење у пракси;
- прате и примењују савремена научна сазнања и новине из области педагогије;
- демонстрирају иновативност, научни и професионални интегритет и посвећеност развијању нових идеја и унапређивању васпитно-образовног рада;
- поседују дидактичко-методичка знања и компетенције неопходне за успешно обављање

- позива стручног сарадника - педагога;
- користе разноврсне методе, технике, облике рада и доступна наставна средства у циљу обезбеђивања квалитета рада;
 - планирају и реализују васпитно-образовни рад користећи разноврсне методичке поступке усклађене са циљевима, исходима и стандардима постигнућа, специфичностима васпитно-образовног контекста, узрасним и индивидуалним капацитетима и потребама васпитаника;
 - примењују информационо-комуникационе технологије за унапређивање васпитања, образовања, наставе и учења;
 - дијагностификују, истражују и решавају конкретне проблеме у васпитно-образовној пракси употребом научних метода и поступака;
 - развијају и примењују напредне и специјализоване вештине и технике решавања кључних проблема васпитно-образовног рада и истраживања;
 - креирају, анализирају и спроводе истраживања значајна за унапређивање педагошке теорије и праксе;
 - континуирано прате и вреднују квалитет и ефективност васпитно-образовне праксе користећи различите врсте и технике евалуације;
 - развијају позитиван активистички однос према континуираном целоживотном учењу, личном и професионалном развоју и усавршавању.

УСЛОВИ ЗА УПИС

У прву годину студија могу се уписати лица са завршеном средњом школом у трајању од четири године и положеним пријемним испитом. Остали услови регулисани су Законом о високом образовању.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Пријемни испит састоји се из **Теста знања из психологије**. Време израде теста је 120 минута. Максимални број поена је 60.

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ ПЕДАГОГИЈЕ

ПСИХОЛОГИЈА КАО НАУКА И ПРАКСА

Предмет и дисциплине психологије.

Психологија и друге науке, уметност и култура.

Методе и технике психолошких истраживања.

Употреба и злоупотреба психологије.

ЛИЧНОСТ КАО ЈЕДИНСТВО ПСИХОЛОШКИХ ПРОЦЕСА, ОСОБИНА И СТАЊА

Личност

Појам и структура, темперамент, идентитет. Теорије личности.

Особине, процеси и стања

Сазнајни аспект: пажња, опажање, учење, памћење и заборављање, мишљење, интелигенција.

Емоционални аспект: осећања.

Мотивациони аспект: потребе, вредности, ставови и интересовања.

Измењена стања свести.

Развој

Органске основе психичког живота.

Чиниоци развоја: наслеђе, лична активност и друштвени чиниоци.

Развој сазнајног, емоционалног и мотивационог аспекта личности.

Карактеристике адолесцентског периода у развоју личности.

Ментално здравље

Појам и значај.

Фрустрације и конфликти. Одбрамбени механизми.

Стрес и механизми превладавања.

Ментални поремећаји – појам, узроци, врсте и облици помоћи.

Психолошки проблеми адолесцената.

Превенција.

ОСОБА У СОЦИЈАЛНОЈ ИНТЕРАКЦИЈИ

Социјализација

Појам, функција и фактори.

Облици и врсте социјалног учења.

Социјалне вештине.

Социјални живот адолесцента.

Просоцијално и асоцијално понашање.

Појам, врсте насиља и фактори који доприносе насилном понашању. Карактеристике насилног понашања и особа које трпе насиље. Реаговање на насиље.

Комуникација

Вербална и невербална комуникација. Услови успешне комуникације. Социјална перцепција и грешке у опажању особа.

Интерперсонални конфликти и њихово решавање.

Емпатија. Асертивност.

Друштвене групе

Појам и врсте. Динамика групе. Односи у групи. Конформизам. Одупирање групном притиску.

Руковођење групом.

Стереотипи, предрасуде, дискриминација.

Људи у маси.

Литература за припрему пријемног испита: Милојевић Апостоловић, Б. и Јовановић, Н. (2020). *Психологија*, уџбеник за други разред гимназије. Београд: Нови Логос.

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ПРВОГ НИВОА
СТУДИЈА ПЕДАГОГИЈЕ**

Р бр.	Шифра	Назив	Сем	Активна настава				Ост.	ЕСПБ	Обавезни/ Изборни	Тип предмета
				П	В	ДОН	СИР/ ИР				
ПРВА ГОДИНА											
1	OPD001	Увод у педагозију	I	2	2				6	О	АО
2	OPD002	Историја педагозије I	I	2	2				5	О	ТМ
3	OPSN06	Општа психологија	I	2	1				5	О	АО
4	OSON06	Основи социологије	I	2	2				5	О	АО
5	<i>OPDB01</i>	Изборни блок 1:	I								
	OESA21	Енглески језик А2.1	I	2	2				4	И	АО
	OESB11	Енглески В1.1.	I	2	2				4	И	АО
	OFSA11	Француски језик А1.1.	I	2	2				4	И	АО
	OFSA21	Француски језик А2.1	I	2	2				4	И	АО
	ONSA21	Немачки језик А 2.1	I	2	2				4	И	АО
6	<i>OPDB02</i>	Изборни блок 2:	I								
	OPD003	Увод у професију педагога	I	2	1				5	И	АО
	OFZ035	Филозофија васпитања и образовања	I	2	1				5	И	АО
	OPD006	Педагошка информатика	I	2	1				5	О	ТМ
7	OPD004	Основи педагозије	II	2	2				6	О	АО
8	OPD005	Историја педагозије II	II	2	2				5	О	ТМ
9	OPSN07	Развојна психологија детињства	II	2	2				5	О	СА
	OPSN08	Педагошка психологија	II	2	2				5	О	СА
10	OSON20	Социологија	II	2	2				5	О	НС

		васпитања и образовања								
11	OPDB03	Изборни блок 3:	II							
	OESA22	Енглески језик А2.2	II	2	2			4	И	АО
	OESB12	Енглески језик В1.2	II	2	2			4	И	АО
	OFSA12	Француски језик А1.2.	II	2	2			4	И	АО
	OFSA22	Француски језик А2.2	II	2	2			4	И	АО
	ONSA22	Немачки језик А 2.2	II	2	2			4	И	АО
Укупно часова (предавања/вежбе + ДОН/остали часови) и бодови на години				360	330			/	60	
Укупно часова активне наставе на години				690						
ДРУГА ГОДИНА										
12	OPD007	Општа педагогија	III	2	2			6	О	ТМ
13	OPD008	Методологија педагогије	III	2	2			5	О	ТМ
14	OPD009	Теорије интелектуалног васпитања	III	2	2			5	О	ТМ
15	OPD010	Емоционално васпитање	III	2	2			4	О	НС
16	OPDB04	Изборни блок 4:	III							
	OPD011	Национална историја педагогије	III	2	2			5	И	ТМ
	OFZN02	Етика у образовању	III	2	2			5	И	АО
	OSNJ02	Српски језик и функционална писменост	III	2	2			5	И	АО
	ONON02	Медијска писменост у дигиталном добу	III	2	2			5	И	СА
17	OPDB05	Изборни блок 5:	III							
	OESB11	Енглески језик В1.1	III	2	2			4	И	СА

	OESB21	Енглески језик B2.1	III	2	2			4	И	СА
	OFSA21	Француски језик A2.1	III	2	2			4	И	НС
	OFSB11	Француски језик B1.1	III	2	2			4	И	НС
	ONSB11	Немачки језик B1.1	III	2	2			4	И	НС
18	OPD012	Детињство, култура и васпитање	IV	2	2			5	О	ТМ
19	OPD013	Истраживања у педагогији	IV	2	2			5	О	ТМ
20	OPD014	Теорије моралног васпитања	IV	2	2			5	О	ТМ
21	OPD015	Статистика у педагошким истраживањима	IV	2	2			4	О	НС
22	OPDPP1	Педагошка пракса 1	IV	*	*		6	3	О	СА
23	<i>OPDB06</i>	Изборни блок 6:	IV							
	OPD016	Педагошко академско писање	IV	2	2			5	И	СА
	OSON04	Образовање и социјална селекција	IV	2	2			5	И	НС
	OPSN10	Заштита менталног здравља	IV	2	2			5	И	НС
	OSON28	Социологија омладине	IV	2	2			5	И	НС
24	<i>OPDB07</i>	Изборни блок 7:	IV							
	OESB12	Енглески језик B1.2	IV	2	2			4	И	СА
	OESB22	Енглески језик B2.2	IV	2	2			4	И	СА
	OFSA22	Француски језик A2.2	IV	2	2			4	И	НС
	OFSB12	Француски језик B1.2	IV	2	2			4	И	НС
	ONSB12	Немачки језик B1.2	IV	2	2			4	И	СА

Укупно часова (предавања/вежбе + ДОН/ остали часови) и бодови на години				360	360			90	60		
Укупно часова активне наставе на години				720							
ТРЕЋА ГОДИНА											
25	OPD017	Дидактика I	V	2	2				6	O	HC
26	OPD018	Предшколска педагогија	V	2	2				5	O	HC
27	OPD019	Школска педагогија I	V	2	2				5	O	CA
28	OPD020	Педеутологија	V	2	2				4	O	HC
29	OPD021	Мултимедијални системи у образовању	V	2	2				5	O	HC
30	OPDB08	Изборни блок 8	V								
	OPD022	Дечја игра и стваралаштво	V	2	2				5	I	HC
	OPD023	Докумологија	V	2	2				5	I	HC
	OPD024	Основи социјалне педагогије	V	2	2				5	I	HC
	OSON15	Социологија наставника	V	2	2				5	I	HC
31	OPD025	Дидактика II	VI	2	2				6	O	HC
32	OPD026	Породична педагогија	VI	2	2				6	O	HC
33	OPD027	Програми предшколског васпитања	VI	2	2				5	O	HC
34	OPD028	Школска педагогија II	VI	2	2				5	O	CA
35	OPDPP2	Педагошка пракса 2	VI	*	*			6	3	O	CA
36	OPDB09	Изборни блок 9	VI								
	OPD029	Високошколска педагогија	VI	2	2				5	I	HC
	OPD030	Интеркултурално васпитање	VI	2	2				5	I	CA
	OPD031	Педагошка превенција поремећаја у понашању	VI	2	2				5	I	CA

	OPD016	Педагошко академско писање	VI	2	2				5	И	СА
Укупно часова (предавања/вежбе + ДОН/остали часови) и бодови на години				330	330			90	60		
Укупно часова активне наставе на години				660							
ЧЕТВРТА ГОДИНА											
37	OPD032	Методика васпитно-образовног рада	VII	2	2				6	О	СА
38	OPD033	Методика рада педагога у предшколским установама	VII	2	2				6	О	СА
39	OPD034	Методика рада школског педагога	VII	2	2				6	О	СА
40	OPD035	Савремени педагошки правци	VII	2	2				5	О	НС
41	OPDPP3	Педагошка пракса 3	VII	*	*			6	3	О	СА
42	<i>OPDB10</i>	Изборни блок 10	VII								
	OPD046	Инклузивно образовање	VII	2	2				4	И	НС
	OPD037	Школски менаџмент	VII	2	2				4	И	НС
	OSON05	Образовање за треће доба	VII	2	2				4	И	АО
	OPSN05	Одрастање у дигиталном окружењу	VII	2	0				4	И	НС
43	OPD038	Андрагогија	VIII	2	2				6	О	НС
44	OPD039	Педагогија родитељства	VIII	2	2				5	О	СА
45	OPD040	Школски систем	VIII	2	2				5	О	НС
46	OPD041	Образовна технологија	VIII	2	2				5	О	СА
47	<i>OPDB11</i>	Изборни блок 11	VIII								
	OPD042	Интерактивне методе у настави	VIII	2	2				4	И	СА
	OPD043	Андрагошка дидактика	VIII	2	2				4	И	СА

	OPD044	Алтернативне школе	VIII	2	2				4	И	НС
	OPD045	Настава грађанског васпитања	VIII	2	2				4	И	СА
48	OPDSP	Стручна пракса	VII	*	*			8	5	О	СА
Укупно часова (предавања/вежбе + ДОН/остали часови) и бодови на години				300	300			210	60		
Укупно часова активне наставе на години				600							

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПСИХОЛОГИЈЕ

Академски назив: Дипломирани психолог

Дужина трајања студија: 8 семестара/4 академске године

Обим студија: 240 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА:

Циљеви студијског програма психологије су да се студенти упознају са:

- предметом, основним методама и развојем психологије, као фундаменталне и примењене науке;
- основним психолошким појмовима и теоријским системима;
- основним карактеристикама, принципима и факторима психичког живота човека;
- примењеним психолошким дисциплинама.

Циљеви овог програма су да се студенти оспособе за:

- коришћење различитих психолошких техника и метода за прикупљање података;
- примену статистичких метода и знања из методологије емпиријских истраживања у припреми и спровођењу истраживања;
- коришћење стручне литературе;
- тимски рад у пословима где се могу применити основна знања из психологије;
- даље студирање и усавршавање.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА:

По завршетку основних академских студија психологије студент поседује знања, особине и вештине потребне за обављање помоћних послова психолога, као и за самостално обављање психолошких послова у различитим подручјима здравства, просвете, привреде и других делатности. Поред тога, студент поседује компетенције неопходне за даље студирање психологије и сродних области (на вишим нивоима студија или кроз различите облике специјализације), као и за наставак професионалног образовања и усавршавања у правцу оспособљавања за самостано извршавање послова психолога на напредном нивоу у различитим делатностима.

УСЛОВИ ЗА УПИС СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА:

- на акредитовани студијски програм основних студија психологије могу се уписати кандидати под условима и на начин утврђен Законом, Статутом и општим актима Универзитета и Факултета.
- страни држављанин може се уписати на студијски програм из претходног става под истим условима као и домаћи држављанин.
- лице из става 2. се може уписати на студијски програм из члана 1. ако познаје језик на коме се изводи настава. Провера знања српског језика обавља се пред комисијом, коју на предлог већа департмана образује Наставно-научно веће Факултета. Комисија је трочлана.
- лице које се упише на студијски програм из члана 1. стиче статус студента.
- студент студија првог степена друге самосталне високошколске установе, лице које има стечено високо образовање на студијама првог степена и лице коме је престао статус студента у складу са овим законом, може се уписати на студије првог степена, под

условима предвиђеним овим Правилником и законом. Право из претходног члана остварује се на лични захтев.

- студент се уписује у статусу студента који се финансира из буџета или студента који се сам финансира.
- студент уз рад може се уписати само у статусу самофинансирајућег студента.
- страни држављанин плаћа школарину ако међународним споразумом није другачије одређено, и здравствено осигурање према прописима о обавезном здравственом осигурању.

Кандидат за упис на студијски програм може освојити укупно највише 100 бодова и то по основу општег успеха у средњој школи и по основу резултата постигнутог на пријемном испиту. Под општим успехом у средњој школи подразумева се збир просечних оцена у сваком разреду средње школе помножен са 2. По овом основу кандидат може стећи најмање 16, а највише 40 бодова. Општи успех у средњој школи рачуна се заокруживањем на две децимале. За кандидате који су завршили средњу школу у иностранству, Централна комисија утврђује начин бодовања њиховог успеха. На пријемном испиту кандидат може стећи од 0 до 60 бодова.

За упис у прву годину основних студија психологије кандидати полажу пријемни испит који се састоји из теста знања из психологије и теста опште информисаности.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Пријемни испит састоји се из следећих делова:

- **Тест знања из психологије.** Полагање је у писаној форми и траје 45 минута. Максималан број поена је 30.
- **Тест опште информисаности.** Полаже се у писаној форми и траје 45 минута. Од кандидата се тражи информисаност у различитим областима науке, уметности и културе. Максималан број поена је 30.

Оба дела пријемног испита полажу се истог дана.

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ ПСИХОЛОГИЈЕ

ПСИХОЛОГИЈА КАО НАУКА И ПРАКСА

Предмет и дисциплине психологије.

Психологија и друге науке, уметност и култура.

Методе и технике психолошких истраживања.

Употреба и злоупотреба психологије.

ЛИЧНОСТ КАО ЈЕДИНСТВО ПСИХОЛОШКИХ ПРОЦЕСА, ОСОБИНА И СТАЊА

Личност

- Појам и структура, темперамент, идентитет. Теорије личности.

Особине, процеси и стања

- Сазнајни аспект: пажња, опажање, учење, памћење и заборављање, мишљење, интелигенција.
- Емоционални аспект: осећања.
- Мотивациони аспект: потребе, вредности, ставови и интересовања.
- Измењена стања свести.

Развој

- Органске основе психичког живота.
- Чиниоци развоја: наслеђе, лична активност и друштвени чиниоци.
- Развој сазнајног, емоционалног и мотивационог аспекта личности.
- Карактеристике адолесцентског периода у развоју личности.

Ментално здравље

- Појам и значај.
- Фрустрације и конфликти. Одбрамбени механизми.
- Стрес и механизми превладавања.
- Ментални поремећаји – појам, узроци, врсте и облици помоћи.
- Психолошки проблеми адолесцената.
- Превенција.

ОСОБА У СОЦИЈАЛНОЈ ИНТЕРАКЦИЈИ

Социјализација

- Појам, функција и фактори.
- Облици и врсте социјалног учења.
- Социјалне вештине.
- Социјални живот адолесцента.
- Просоцијално и асоцијално понашање.
- Појам, врсте насиља и фактори који доприносе насилном понашању. Карактеристике насилног понашања и особа које трпе насиље. Реаговање на насиље.

Комуникација

- Вербална и невербална комуникација. Услови успешне комуникације. Социјална перцепција и грешке у опажању особа.
- Интерперсонални конфликти и њихово решавање.
- Емпатија. Асертивност.

Друштвене групе

- Појам и врсте. Динамика групе. Односи у групи. Конформизам. Одупирање групном притиску. Руковођење групом.
- Стереотипи, предрасуде, дискриминација.
- Људи у маси.

Литература за полагање пријемног испита: Милојевић Апостоловић, Б. и Јовановић, Н. (2020). *Психологија – уџбеник за други разред гимназије*. Београд: Нови логос.

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ПРВОГ НИВОА
СТУДИЈА ПСИХОЛОГИЈЕ**

Редни број	Шифра	Назив	Сем.	Активна настава				Ост.	ЕСПБ	Обавезни/ Изборни	Тип предмета
				П	В	ДОН	СТИР/ИР				
ПРВА ГОДИНА											
1	OPS001	Увод у психологију	1	2	2	0	0	0	4	О	ТМ
2	OPS002	Физиолошке основе психичких процеса 1	1	2	1	0	0	0	4	О	АО
3	OPS003	Сензорни процеси	1	2	2	0	0	0	4	О	НС
4	OPS004	Основе психолошке статистике	1	2	2	0	0	0	4	О	ТМ
5	OPS005	Методологија психолошких истраживања 1	1	2	2	0	0	0	4	О	ТМ
6	OPSB01	Предмет изборног блока 1 - Страни језици 1	1						4	И	
7	OPSB02	Предмет изборног блока 2	1						5	И	
8	OPS006	Историја психологије	2	2	1	0	0	0	4	О	АО
9	OPS007	Физиолошке основе психичких процеса 2	2	2	1	0	0	0	4	О	АО
10	OPS008	Перцепција	2	2	2	0	0	0	4	О	НС
11	OPS009	Мултиваријатна статистика	2	2	4	0	0	0	5	О	ТМ
12	OPS010	Методологија психолошких истраживања 2	2	2	2	0	0	0	5	О	ТМ
13	OPSB03	Предмет изборног блока 3 - Страни језици 2	2						4	И	
14	OPSB04	Предмет изборног блока 4	2						5	И	
Укупно часова (предавања/вежбе + ДОН/остали часови) и бодови на години				28	26-27		0	0	60		
Укупно часова активне наставе на години				54-55				0			
ДРУГА ГОДИНА											
15	OPS011	Основе психологије личности	3	2	2	0	0	0	4	О	ТМ
16	OPS012	Психологија учења	3	2	2	0	0	0	5	О	ТМ
17	OPS013	Теорије когнитивног развоја	3	2	2	0	0	0	4	О	НС
18	OPS014	Мотивација и емоције	3	2	2	0	0	0	4	О	НС
19	OPS024	Основи социјалне психологије	3	2	2	0	0	0	5	О	НС
20	OPS016	Психометрија	3	2	2	0	0	0	4	О	ТМ
21	OPSB05	Предмет изборног блока 5	3						4	И	
22	OPS018	Теорије личности	4	2	2	0	0	0	4	О	НС
23	OPS019	Психологија памћења и заборављања	4	2	2	0	0	0	5	О	ТМ
24	OPS020	Теорије емоционалног развоја	4	2	2	0	0	0	4	О	НС

25	OPS015	Општа психопатологија	4	2	2	0	0	0	4	О	НС
26	OPDN1	Педагогија	4	2	2	0	0	0	6	О	НС
27	OPSB06	Предмет изборног блока 6	4						4	И	
28	OPSPP1	Педагошка пракса 1	4	0	0	0	0	6	3	О	СА
Укупно часова (предавања/вежбе + ДОН/остали часови) и бодови на години			26	25			0	6	60		
Укупно часова активне наставе на години			51								
ТРЕЋА ГОДИНА											
29	OPS023	Основе психологије индивидуалних разлика	5	2	2	0	0	0	4	О	НС
30	OPS021	Психопатологија – посебни део	5	2	2	0	0	0	4	О	НС
31	OPS026	Увод у клиничку психологију	5	2	2	0	0	0	5	О	СА
32	OPS027	Психологија менталног здравља	5	2	2	0	0	0	5	О	СА
33	OPS028	Психологија одраслог и старог доба	5	2	2	0	0	0	4	О	НС
34	OPS017	Основи педагошке психологије	5	2	2	0	0	0	4	О	СА
35	OPSB07	Предмет изборног блока 7	5						4	И	
36	OPS029	Квалитативна истраживања у психологији	6	2	1	0	0	0	4	О	ТМ
37	OPS030	Социјална перцепција	6	2	2	0	0	0	4	О	СА
38	OPS031	Психолошко саветовање	6	2	2	0	0	0	5	О	СА
39	OPS025	Теорије развојне психопатологије	6	2	2	0	0	0	4	О	НС
40	OPS032	Психологија рада	6	2	2	0	0	0	5	О	СА
41	OPS033	Психологија наставе	6	2	2	0	0	0	5	О	СА
42	OPSPP2	Педагошка пракса 2	6	0	0	0	0	6	3	О	СА
Укупно часова (предавања/вежбе + ДОН/остали часови) и бодови на години			26	23-25				6	60		
Укупно часова активне наставе на години			49-51								
ЧЕТВРТА ГОДИНА											
43	OPS034	Школе и правци у психологији	7	2	1	0	0	0	4	О	АО
44	OPS035	Психологија породице	7	2	2	0	0	0	5	О	НС
45	OPS036	Клиничка психодијагностика	7	2	2	0	0	0	5	О	СА
46	OPS037	Увод у психотерапију	7	2	2	0	0	0	5	О	СА
47	OPS038	Психологија маркетинга	7	2	2	0	0	0	4	О	СА
48	OPSPP3	Педагошка пракса 3	7	0	0	0	0	6	3	О	СА
49	OPSB09	Предмет изборног блока 8	7						5	И	
50	OPS039	Психофизиологија рада	8	2	2	0	0	0	4	О	НС
51	OPS040	Психопатологија детињства и младости	8	2	2	0	0	0	5	О	НС

52	OPS041	Психологија менаџмента	8	2	2	0	0	0	4	О	СА	
53	OPSB08	Предмет изборног блока 9	8						4	И		
54	OPSB10	Предмет изборног блока 10	8						4	И		
55	OPSB11	Предмет изборног блока 11	8						5	И		
56	OPSSP	Стручна пракса	8	0	0	0	0	6	3	О	СА	
Укупно часова (предавања/вежбе / ДОН/ остали часови) и бодови на години				24	21-22				12	60		
Укупно часова активне наставе на години				45-46								
Укупно часова активне наставе, остали часови и бодова за све године студија				199-203			24			240		

ИЗБОРНА НАСТАВА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ ПСИХОЛОГИЈЕ

Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСПБ
OPSB01	Предмет изборног блока 1 - Страни језици 1	1	2	2	0	0	4
OFSA11	Француски језик А1.1	1	2	2	0	0	4
ORSA11	Руски језик А1.1	1	2	2	0	0	4
OGSA11	Грчки језик А1.1	1	2	2	0	0	4
OEDB11	Енглески језик Б1.1	1	2	2	0	0	4
ONSA21	Немачки А2.1	1	2	2	0	0	4
OFSA21	Француски језик А2.1	1	2	2	0	0	4
ORSA21	Руски језик А2.1	1	2	2	0	0	4
OPSB02	Предмет изборног блока 2	1	2	2	0	0	5
OSON06	Основи социологије	1	2	2	0	0	5
OSO003	Социокултурна антропологија	1	2	2	0	0	5
OSON10	Религије савременог света	1	2	2	0	0	5
ONON02	Медијска писменост у дигиталном добу	1	2	2	0	0	5
OPSB03	Предмет изборног блока 3 - Страни језици 2	2	2	2	0	0	4
OFSA12	Француски језик А1.2	2	2	2	0	0	4
ORSA12	Руски језик А1.2	2	2	2	0	0	4
OGSA12	Грчки језик А1.2	2	2	2	0	0	4
OEDB12	Енглески језик Б1.2	2	2	2	0	0	4
ONSA22	Немачки А2.2	2	2	2	0	0	4
OFSA22	Француски језик А2.2	2	2	2	0	0	4
ORSA22	Руски језик А2.2	2	2	2	0	0	4
OPSB04	Предмет изборног блока 4	2	2	2	0	0	5
OSO042	Демографија партнерства и рађања	2	2	2	0	0	5
OSON16	Социологија образовања	2	2	2	0	0	5
OPD012	Детињство, култура и васпитање	2	2	2	0	0	5
OFZN01	Увод у филозофију и критичко мишљење	2	2	2	0	0	5
OSON19	Социологија старења	2	2	2	0	0	5

OPSB05	Предмет изборног блока 5	3	2	1	0	0	4
OPSI01	Академско писање у психологији	3	2	1	0	0	4
OPSI02	Културно-историјска психологија	3	2	1	0	0	4
OPSI03	Психологија полних разлика	3	2	1	0	0	4
OPSB06	Предмет изборног блока 6	4	2	2	0	0	4
OPSI04	Принципи психолошког тестирања	4	2	2	0	0	4
OPSI05	Кроскултурална адаптација психолошких мерних инструмената	4	2	2	0	0	4
OPSB07	Предмет изборног блока 7	5	2	2-0	0	0	4
OPDN2	Основи дидактике	5	2	0	0	0	4
OPD036	Инклузивно образовање	5	2	0	0	0	4
OPDN3	Основе школске педагогије	5	2	0	0	0	4
OPD037	Школски менаџмент	5	2	2	0	0	4
OPSB09	Предмет изборног блока 8	7	2	2	0	0	5
OPSI10	Теорија афективне везаности и траума	7	2	2	0	0	5
OPSI11	Психологија уметности	7	2	2	0	0	5
OPSI06	Психологија партнерских веза	7	2	2	0	0	5
OSON14	Социологија морала	7	2	2	0	0	5
OPSB08	Предмет изборног блока 9	8	2	2	0	0	5
OPSI08	Психологија интернета – основе и примена	8	2	2	0	0	5
OPSI09	Невербална комуникација	8	2	2	0	0	5
OPSB10	Предмет изборног блока 10 (бира се 1 од 4)	8	2	0-1	0	0	4
OPSI12	Психологија креативности	8	2	1	0	0	4
OPSI13	Психодијагностика деце	8	2	1	0	0	4
OANN01	Психоллингвистика	8	2	0	0	0	4
OPSI07	Психологија самства	8	2	1	0	0	4
OPSB11	Предмет изборног блока 11	8	2	2	0	0	5
OSO050	Методика наставе друштвено-хуманистичких наука 1	8	2	2	0	0	5
OSO052	Методика наставе грађанског васпитања	8	2	2	0	0	5

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ И СОЦИЈАЛНОГ РАДА

Академски назив: Дипломирани социјални радник
Дужина трајања студија: 8 семестара/4 академске године
Обим студија: 240 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Циљ студијског програма је теоријско и практично оспособљавање студената да разумеју комплексност социјалог рада као научне дисциплине и професије, да се упознају са његовим вредносним основама и подручјима деловања и да компетентно обављају посао социјалног радника. Опште способности које се на основном нивоу студија стичу укључују способност аналитичког и синтетичког начина мишљења и способност поређења, способност критичке процене аргумената и евиденције, способност за примену знања у пракси, способност комуникације и тимског рада и развијену професионалну етику. Предметно-специфичне компетенције су: а) аналитичке компетенције (које укључују анализу друштвених феномена и коришћење резултата друштвених истраживања), б) истраживачке компетенције (које се огледају у њиховој способности да прикупљају податке користећи различите инструменте и технике, формирају базе података, самостално обаве анализу прикупљених података и презентују резултате анализе) и ц) практичне компетенције (које се огледају у оспособљености за социјални рад са појединцима и друштвеним групама).

Такође, циљ студијског програма је да студенти овладају појмовима из области социјалног рада, упознају се с основним теоријским правцима и типовима објашњења у социјалном раду, стичу знања о основним друштвеним институцијама и системима социјалне политике, као и увид у механизме друштвеног функционисања и основне изворе друштвених нефункционалности и социјалних проблема. Циљ програма је:

- развијање критичког разумевања социјалног рада као професије;
- стицање знања и практичних вештина потребних за процену и интервенције на микро, мезо и макро нивоу, са циљем превентивних, заштитних и/или терапеутских интервенција;
- разумевање утицаја социокултурне неједнакости, дискриминације, друштвене и економске неправде на функционисање појединаца и друштвених група;
- стицање знања о људском понашању и социјалном окружењу (интеракција појединаца-окружење, психосоцијални развој и сазревање, интеракција психолошких, социокултурних фактора који обликују људско понашање и развој);
- стицање знања и развијање способности и вештина за практично деловање, које укључује коришћење различитих приступа (рад са појединцем, породицом, групом, заједницом) из различитих етничких, религијских и културних група;
- стицање знања и развијање способности и вештина за олакшавање положаја и социјално укључивање маргинализованих, обесправљених и појединаца и група у ризику;
- препознавање и суочавање са друштвеним неједнакостима и неправдама у циљу њиховог ублажавања и повећања шанси што већем броју појединаца и група у погледу доступности друштвених ресурса;

- стицање знања и развијање способности и вештина за рад са појединцима и групама у циљу решавања њихових проблема и постизања благостања;
- подржавање и мобилисање појединаца и група да остваре своја права, побољшају свој положај и сопствене ресурсе за решавање проблема;
- стицање знања и развијање способности и вештина за пружање одговарајуће заштите појединцима и групама у ризику (деца без родитељског старања, занемарена деца, злостављана деца, особе са потребом за посебном друштвеном подршком и слично);
- стицање знања и развијање способности и вештина за охрабривање појединаца и група да се укључе у решавање значајних локалних, националних, регионалних и глобалних проблема;
- стицање знања и развијање способности и вештина за заступање, усмеравање и примену социјалних политика у складу с етичким начелима професије;
- ангажовање у друштвеним и политичким активностима у циљу утицања на социјалну политику.

ИСХОДИ ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Након дипломирања на основним академским студијама студент ће бити у стању да:

- идентификује, анализира и објасни проблеме друштвене неједнакости, сиромаштво, незапосленост, као и процесе дискриминације, маргинализације и искључивања из перспективе различитих теоријских приступа и да демонстрира познавање и способност примене механизма укључивања;
- наведе и анализира различите мере социјалне политике и демонстрира њихово разумевање и примену у контексту пружања услуга социјалног рада;
- наведе најзначајније теоријске и методолошке приступе у области социјалног рада;
- образложи вредности социјалног рада и кодекса професионалне праксе (да је посвећен) и демонстрира способност решавања етичких проблема на основу познавања и поштовања културолошки условљених различитости;
- демонстрира знања о функционисању и финансирању процеса формулације и имплементације мера социјалне политике у чијем оквиру се пружају услуге социјалног рада;
- сумира, анализира и саопшти у вербалној и писаној форми резултате друштвених истраживања, релевантне за пружање услуга социјалног рада;
- демонстрира способност за тимски рад, међупрофесионалну сарадњу и теренски рад;
- наведе и објасни специфичности структуре, развоја и потреба деце и одраслих из различитих осетљивих група, као и да препозна ризике, предложи мере превенције и примени одговарајуће интервенције;
- објасни настанак различитих видова дисфункционалности тих група из системског угла;
- примени различите приступе, методе, облике, технике процене у социјалном раду са децом и одраслима из различитих угрожених група;
- прати и евалуира примењене интервенције.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Пријемни испит се састоји из интегрисаног теста знања из социологије и психологије (стеченог по средњошколским програмима). Време израде теста је 90 минута. Максималан број поена је 60. Филозофски факултет организује припремну наставу за пријемни испит.

ЛИТЕРАТУРА И ПРОГРАМ ЗА ПРИЈЕМНИ ИСПИТ НА ДЕПАРТМАНУ ЗА СОЦИЈАЛНУ ПОЛИТИКУ И СОЦИЈАЛНИ РАД

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПРИПРЕМУ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА

Тест из психологије:

Милојевић Апостоловић, Б., Јовановић, Н. (2020). *Психологија – уџбеник за други разред гимназије*. Београд: Нови Логос.

Тест из социологије – један од два понуђена уџбеника по избору кандидата:

Група аутора (2011). *Социологија – уџбеник за 3. разред средњих стручних школа и 4. разред гимназије*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Вулетић, В. (2012). *Социологија – уџбеник за четврти разред гимназије и трећи разред средњих стручних школа*. Београд: Klett.

*** НАПОМЕНА:** Кандидати се спремају за тест знања из једног од два наведена уџбеника према сопственом избору. Приликом припреме неопходно је да се кандидати воде програмом за пријемни испит из социологије.

ПРОГРАМ ЗА ПРИЈЕМНИ ИСПИТ ИЗ ПСИХОЛОГИЈЕ

ПСИХОЛОГИЈА КАО НАУКА И ПРАКСА

- Предмет и дисциплине психологије.
- Психологија и друге науке, уметност и култура.
- Методе и технике психолошких истраживања.
- Употреба и злоупотреба психологије.

ЛИЧНОСТ КАО ЈЕДИНСТВО ПСИХОЛОШКИХ ПРОЦЕСА, ОСОБИНА И СТАЊА

Личност

- Појам и структура, темперамент, идентитет. Теорије личности.

Особине, процеси и стања

- Сазнајни аспект: пажња, опажање, учење, памћење и заборављање, мишљење, интелигенција.
- Емоционални аспект: осећања.
- Мотивациони аспект: потребе, вредности, ставови и интересовања.
- Измењена стања свести.

Развој

- Органске основе психичког живота.
- Чиниоци развоја: наслеђе, лична активност и друштвени чиниоци.
- Развој сазнајног, емоционалног и мотивационог аспекта личности.
- Карактеристике адолесцентског периода у развоју личности.

Ментално здравље

- Појам и значај.
- Фрустрације и конфликти. Одбрамбени механизми.
- Стрес и механизми превладавања.

- Ментални поремећаји – појам, узроци, врсте и облици помоћи.
- Психолошки проблеми адолесцената.
- Превенција.

ОСОБА У СОЦИЈАЛНОЈ ИНТЕРАКЦИЈИ

Социјализација

- Појам, функција и фактори.
- Облици и врсте социјалног учења.
- Социјалне вештине.
- Социјални живот адолесцента.
- Просоцијално и асоцијално понашање.
- Појам, врсте насиља и фактори који доприносе насилном понашању. Карактеристике насилног понашања и особа које трпе насиље. Реаговање на насиље.

Комуникација

- Вербална и невербална комуникација. Услови успешне комуникације. Социјална перцепција и грешке у опажању особа.
- Интерперсонални конфликти и њихово решавање.
- Емпатија. Асертивност.

Друштвене групе

- Појам и врсте. Динамика групе. Односи у групи. Конформизам. Одупирање групном притиску. Руковођење групом.
- Стереотипи, предрасуде, дискриминација.
- Људи у маси.

ПРОГРАМ ЗА ПРИЈЕМНИ ИСПИТ ИЗ СОЦИОЛОГИЈЕ

1. Модерно и савремено друштво
2. Појединац, култура и друштво
3. Друштвена структура и систем: друштвене улоге, друштвени положаји, моћ, углед
4. Друштвене неједнакости
5. Друштво и становништво
6. Сфера рада
7. Економски аспекти друштва
8. Политика
9. Етнички аспекти друштва
10. Породица
11. Социјално-патолошке појаве
12. Глобализација

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА ЗА
СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА И СОЦИЈАЛНИ РАД**

Р.бр.	Шиф. Пред.	Назив предмета	Сем.	Број часова	ЕСПБ
ПРВА ГОДИНА					
1.	OSR001	Теорије социјалног рада	I	2+2	6
2.	OSR002	Савремени социјални проблеми	I	2+2	6
3.	OSR003	Породица и породични односи	I	2+2	5
4.	OSON06	Основи социологије	I	2+2	5
5.	OSRB01	Предмет изборног блока 1 (Страни језик 1; бира се 1 од 6)	I	2+2	4
6.	OPSN06	Општа психологија	I	2+1	5
7.	OSO007	Социјална демографија	II	2+2	6
8.	OSO016	Социологија породице	II	2+2	6
9.	OPSN09	Психологија личности	II	2+2	5
10.	OSRB02	Предмет изборног блока 2 (Страни језик 2; бира се 1 од 6)	II	2+2	4
11.	OSRB03	Предмет изборног блока 3 (бира се 1 од 3)	II	2+2	5
12.	OSRSP1	Стручна пракса 1	II	6	3
Укупно часова активне наставе				22+21	
Укупно часова				22+21+6	
Укупно ЕСПБ					60
ДРУГА ГОДИНА					
1.	OSR004	Социјални рад са појединцем	III	3 +2	6
2.	OPSN11	Социјална психологија	III	2 +2	5
3.	OSR005	Основи права са управним правом	III	3 +2	6
4.	OSRB04	Предмет изборног блока 4 (бира се 1 од 4)	III	2 +2	5
5.	OSRB05	Предмет изборног блока 5 (бира се 1 од 3)	III	2 +2/1	4
6.	OSRSP2	Стручна пракса 2	III	6	3
7.	OSR006	Породично право	IV	3+0	5
8.	OSR007	Развојна психологија	IV	2+2	5
9.	OSO045	Социјална политика	IV	2+2	5
10.	OSR008	Методологија друштвених истраживања	IV	2+3	5
11.	OSR009	Социјална заштита	IV	2+3	6
12.	OSRB06	Предмет изборног блока 6 (бира се 1 од 4)	IV	2 +2/1	5
Укупно часова активне наставе				25+22/20	
Укупно часова				25+22/20 + 6	
Укупно ЕСПБ					60
ТРЕЋА ГОДИНА					
1.	OSR010	Социјални рад са групом	V	3+2	6
2.	OSR012	Системи социјалне сигурности	V	2+2	6
3.	OSR013	Психопатологија	V	2+2	6
4.	OSRSP3	Стручна пракса 3	V	6	3
5.	OSRB07	Предмет изборног блока 7 (бира се 1 од 2)	V	2+2	4
6.	OSRB08	Предмет изборног блока 8 (бира се 1 од 3)	V	2+2	5
7.	OSR014	Социјални рад у заједници	VI	2+2	6
8.	OSO043	Социологија старења	VI	2+2	5
9.	OSR015	Психосоцијалне интервенције у кризи	VI	2+2	6
10.	OSO051	Насиље, васпитно занемаривање и злостављање деце	VI	2+2	5
11.	OSRSP4	Стручна пракса 4	VI	6	3
12.	OSRB09	Предмет изборног блока 9 (бира се 1 од 2)	VI	2+2	5
Укупно часова активне наставе				21+20	
Укупно часова				21+20+12	
Укупно ЕСПБ					60

ЧЕТВРТА ГОДИНА					
1.	OSR016	Професионална етика социјалног рада	VII	2+2	6
2.	OSR017	Социјални рад са старима	VII	2+2	6
3.	OSO053	Образовање и социјална селекција	VII	2+2	5
4.	OSRSP5	Стручна пракса 5	VII	6	3
5.	OSR018	Социјални рад и болести зависности	VII	2+2	6
6.	OSRB10	Предмет изборног блока 10 (бира се 1 од 3)	VII	2+2	5
7.	OSRI05	Посебни управни поступци у социјалној заштити	VIII	2+2	6
8.	OSR020	Заступање у социјалном раду	VIII	2+2	6
9.	OSR021	Глобална социјална политика	VIII	2+2	6
10.	OSR022	Пенални и постпенални социјални рад	VIII	2+3	6
11.	OSRB11	Предмет изборног блока 11 (бира се 1 од 3)	VIII	2+1	5
Укупно часова активне наставе				20+20	
Укупно часова				20+20+6	
				Укупно ЕСПБ	60
				УКУПНО ЕСПБ	240

Изборна предмети на студијском програму Социјална политика и социјални рад:

Редни број	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ЕСПБ
1.	OFSA11	Француски језик А1.1	I	2	2	4
2.	ORSA11	Руски језик А1.1	I	2	2	4
3.	OETB11	Енглески језик Б1.1	I	2	2	4
4.	ONSA21	Немачки језик А2.1	I	2	2	4
5.	OFSA21	Француски језик А2.1	I	2	2	4
6.	ORSA21	Руски језик А2.1	I	2	2	4
7.	OFSA12	Француски језик А1.2	II	2	2	4
8.	ORSA12	Руски језик А1.2	II	2	2	4
9.	OETB12	Енглески језик Б1.2	II	2	2	4
10.	ONSA22	Немачки језик А2.2	II	2	2	4
11.	OFSA22	Француски језик А2.2	II	2	2	4
12.	ORSA22	Руски језик А2.2	II	2	2	4
13.	ONON02	Функционални српски језик	II	2	2	5
14.	OPD012	Детињство, култура и васпитање	II	2	2	5
15.	OPD030	Интеркултурално васпитање	II	2	2	5
16.	OSO037	Социологија морала	III	2	2	5
17.	OSO048	Социологија омладине	III	2	2	5
18.	OSRI07	Социјални рад са децом и младима	III	2	2	5
19.	OSO035	Грађанско друштво	III	2	2	5
20.	OPD010	Емоционално васпитање	III	2	2	4
21.	OPSI02	Културно-историјска психологија	III	2	1	4
22.	OSRI08	Социјални рад у мултикултуралном окружењу	III	2	2	4
23.	OSON16	Социологија образовања	IV	2	1	5
24.	OSO040	Етничке групе и нације	IV	2	2	5
25.	OSO049	Социологија окружења	IV	2	2	5
26.	OSRI04	Људска права	IV	2	1	5
27.	OSRI06	Развојна психологија одраслог и	V	2	2	4

		старог доба				
28.	OSR011	Друштвене девијације	V	2	2	4
29.	OSRI01	Политика родне равноправности	V	2	2	5
30.	OPSI10	Теорија афективне везаности и траума	V	2	2	5
31.	OSO057	Увод у ромологију	V	2	2	5
32.	OPS027	Психологија менталног здравља	VI	2	2	5
33.	OPD039	Педагогија родитељства	VI	2	2	5
34.	OPS040	Психопатологија детињства и младости	VII	2	2	5
35.	OPSI06	Психологија партнерских веза	VII	2	2	5
36.	OSRI02	Рад са децом са сметњама и тешкоћама у развоју	VII	2	2	5
37.	OSRI03	Права детета	VIII	2	1	5
38.	OSRI09	Лиценцирање у социјалној заштити	VIII	2	1	5
39.	OSR019	Основе саветовања у социјалном раду	VIII	2	2	5

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СОЦИОЛОГИЈЕ

Академски назив: Дипломирани социолог

Дужина трајања студија: 8 семестара/4 академске године

Обим студија: 240 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Основне студије социологије омогућавају студентима да стекну опште способности као што су: аналитичко и синтетичко мишљење и поређење, критичка процена аргумената, примена знања у пракси, комуникација и тимски рад и развијена професионална етика.

На основним студијама социологије студенти стичу и специфичне компетенције:

- аналитичке – способности анализе друштвених појава, коришћења резултата друштвених истраживања и формулације мера за остварење постављених друштвених циљева, као и евалуације државних, локалних и пословних политика;
- истраживачке – прикупљање података, анализа и представљање резултата истраживања, као и способност да самостално изведу једноставније истраживање и анализу;
- педагошке – разумевање механизма социјализације; препознавање проблема неадекватне социјализације и познавање методике наставе друштвених наука;
- компетенције администрирања и управљања људским ресурсима – примена мера државне и локалне управе и пословне политике, формулисање пројеката, селекција и расподела људи на радне положаје и координација рада мањег броја сарадника.

ИСХОДИ ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Током основних студија социологије студенти овладавају појмовним апаратом социологије као научне дисциплине; упознају се са основним теоријским правцима и типовима објашњења у социологији, стичу знања о основним друштвеним институцијама и разноврсним културним системима. Студенти такође стичу увид у механизме друштвеног функционисања и основне изворе друштвених нефункционалности и социјалних проблема, конфликта и друштвених промена. Стечено знање им омогућава препознавање социјалних актера и разумевање структурних ограничења друштвене акције. У области истраживачког рада њихово знање се огледа у познавању неколико основних типова истраживачких нацрта и разумевање логике научног и друштвеног истраживања, познавању различитих техника за прикупљање података и познавању основних техника обраде и анализе података.

Стечена знања и вештине омогућавају им анализу друштвених појава и самостално спровођење емпиријских истраживања, као и решавање практичних проблема са којима ће се сретати на својим радним местима

Студије социологије пружају знања о појавама из различитих области друштва (културе, понашања људи у свакодневном животу, политике, морала, религије, образовања, рада, односа међу половима, девијантног понашања) и оспособљавају студенте за обављање послова социолога и развој каријере у: а) државним органима и локалној самоуправи, на пословима креирања, примене и евалуације мера у различитим областима јавних политика; б) предузећима, на пословима људских ресурса и маркетинга; в) установама за пружање социјалне заштите као стручни сарадници; г) културним установама, на пословима

реализације програма и пројеката и као менаџери у култури; д) истраживачким агенцијама, маркетинг и адвертајзинг агенцијама као сарадници истраживачи; ђ) политичким партијама као политички аналитичари; е) штампаним и електронским медијима као новинари; ж) школама као наставници и сарадници у стручним тимовима.

УСЛОВИ ЗА УПИС СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

У прву годину Основних академских студија социологије може се уписати лице које има завршену средњу школу у четворогодишњем трајању и положи пријемни испит који се састоји из теста знања из социологије. Остали услови регулисани су Законом о високом образовању.

Пријемни испит: Теста знања из социологије полаже се у писаној форми. Време израде теста је 60 минута. Максимални број поена је 60.

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ СОЦИОЛОГИЈЕ

I СОЦИОЛОШКИ ПРИСТУП ДРУШТВУ

- Одређење предмета и метода социологије
- Модерно и савремено друштво
- Настанак социологије
- Појединац, култура и друштво

II ДРУШТВЕНА СТРУКТУРА И ДРУШТВЕНЕ ПРОМЕНЕ

- Друштвена структура и систем: групе, организације, институције
- Друштвена структура и систем: стратификација, покретљивост
- Друштвена структура и систем: друштвене улоге, друштвени положаји, моћ, углед
- Друштвене неједнакости
- Друштвене промене и развој
- Друштво и становништво

III ОСНОВНЕ ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНОГ ЖИВОТА

- Сфера рада
- Економски аспекти друштва
- Култура
- Религија
- Политика
- Етнички аспекти друштва
- Идеологија
- Породица

IV ПОЈАВЕ И ПРОБЛЕМИ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

- Социјално-патолошке појаве

- Друштво и простор
- Еколошки проблеми
- Глобализација
- Млади у савременом друштву.

ЛИТЕРАТУРА

Група аутора: *Социологија* (за III разред средњих стручних школа и IV разред гимназије), Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2011.

Владимир Вулетић: *Социологија* (уџбеник за IV разред гимназије и III разред средњих стручних школа), Београд: Klett, 2012.

*** НАПОМЕНА:** Кандидати се спремају за тест знања из једног од два наведена уџбеника по сопственом избору. Приликом припреме првенствено се морају водити приложеним програмом за припрему и полагање пријемног испита.

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ПРВОГ НИВОА СТУДИЈА СОЦИОЛОГИЈЕ

Редни број	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	Број часова	ЕСПБ
ПРВА ГОДИНА					
1.	OSO001	Увод у социологију	I	2+2	6
2.	OSO002	Историја социјалних теорија 1	I	2+2	6
3.	OPSN01	Психологија	I	2+2	6
4.	OSOB01	Предмет изборног блока 1	I	2+2	4
5.	OSOB02	Предмет изборног блока 2	I	2+2	5
6.	OSO004	Општа социологија	II	2+2	6
7.	OSO005	Историја социјалних теорија 2	II	2+2	6
8.	OSO006	Посматрање и мерење у социологији	II	2+2	5
9.	OSO007	Социјална демографија	II	2+2	6
10.	OPDN01	Педагогија	II	2+2	6
11.	OSOB03	Предмет изборног блока 3	II	2+2	4
Укупно часова активне наставе				22+22	
Укупно ЕСПБ					60
ДРУГА ГОДИНА					
12.	OSO008	Социјална стратификација	III	2+2	6
13.	OSO009	Увод у анализу података	III	2+2	6

14.	OPSN11	Социјална психологија	III	2+2	6
15.	OSOB04	Предмет изборног блока 4	III	2+2	5
16.	OSOB05	Предмет изборног блока 5	III	2+2	4
17.	OSO011	Савремене социолошке теорије	IV	2+2	6
18.	OSO012	Научни метод у социологији	IV	2+2	7
19.	OSO013	Социологија културе	IV	3+2	7
20.	OSO014	Педагошка пракса 1	IV	6	3
21.	OSOB06	Предмет изборног блока 6	IV	2+2	5
22.	OSOB07	Предмет изборног блока 7	IV	2+2	5
Укупно часова активне наставе				21+20+6	
Укупно ЕСПБ					60
ТРЕЋА ГОДИНА					
23.	OSO015	Социологија политике	V	2+2	6
24.	OSO021	Социологија рода и сексуалности	V	2+2	6
25.	OSO017	Социологија села	V	2+2	6
26.	OSO018	Основни истраживачки нацрти	V	2+2	6
27.	OSOB08	Предмет изборног блока 8	V	2+2	5
28.	OSO019	Социокултурне претпоставке политике	VI	2+2	6
29.	OSO020	Социологија права	VI	2+2	6
30.	OSO016	Социологија породице	VI	2+2	6
31.	OSO022	Педагошка пракса 2	VI	6	3
32.	OSO023	Економска социологија	VI	2+2	5
33.	OSOB09	Предмет изборног блока 9	VI	2+2	5
Укупно часова активне наставе				20+20+6	
Укупно ЕСПБ					60
ЧЕТВРТА ГОДИНА					
34.	OSO024	Социологија религије	VII	2+2	6
35.	OSO025	Социологија васпитања и образовања	VII	2+2	6
36.	OSO027	Социологија града	VII	2+2	5
37.	OSOB010	Предмети изборног блока 10	VII	2+2	5
38.	OSOB011	Предмети изборног блока 11	VII	2+2	5

39.	OSO028	Педагошка пракса 3	VII	6	3
40.	OSO029	Религија у савременом друштву	VIII	2+2	5
41.	OSO030	Социологија рада	VIII	2+2	6
42.	OSO010	Социологија мањинских идентитета	VIII	2+2	6
43.	OSO026	Социологија сазнања	VIII	2+2	5
44.	OSOB012	Предмети изборног блока 12	VIII	2+2	5
45.	OSO033	Стручна пракса	VIII	6	3
Укупно часова активне наставе				20+20+12	
Укупно ЕСПБ					60

ИЗБОРНА НАСТАВА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ СОЦИОЛОГИЈЕ

Редни број	Шифра	Назив предмета	Семестар	Број часова	ЕСПБ
Предмети изборног блока 1					
1.	OESA21	Енглески језик А2.1	I	2 +2	4
2.	OFSA11	Француски језик А1.1	I	2 +2	4
3.	ORSA11	Руски језик А1.1	I	2 +2	4
4.	OESB11	Енглески језик Б1.1	I	2 +2	4
5.	ONSA21	Немачки језик А2.1	I	2 +2	4
6.	OFSA21	Француски језик А2.1	I	2 +2	4
7.	ORSA21	Руски језик А2.1	I	2 +2	4
Предмети изборног блока 2					
8.	OSO034	Увод у светске религије	I	2 +2	5
9.	OSO035	Грађанско друштво	I	2 +2	5
10.	OSO003	Социокултурна антропологија	I	2 +2	5
Предмети изборног блока 3					
11.	OESA22	Енглески језик А2.2	II	2 +2	4
12.	OFSA12	Француски језик А1.2	II	2 +2	4
13.	ORSA12	Руски језик А1.2	II	2 +2	4
14.	OESB12	Енглески језик Б1.2	II	2 +2	4
15.	ONSA22	Немачки језик А2.2	II	2 +2	4

16.	OFSA22	Француски језик А2.2	II	2 +2	4
17.	ORSA22	Руски језик А2.2	II	2+2	4
Предмети изборног блока 4					
18.	OSO036	Социологија транзиције српског друштва	III	2 +2	5
19.	OSO038	Информационо друштво	III	2 +2	5
20.	OSO039	Културологија	III	2 +2	5
Предмети изборног блока 5					
21.	OESB11	Енглески језик Б1.1	III	2 +2	4
22.	OFSA21	Француски језик А2.1	III	2 +2	4
23.	ORSA21	Руски језик А2.1	III	2 +2	4
24.	OESB21	Енглески језик Б2.1	III	2 +2	4
25.	ONSB11	Немачки језик Б1.1	III	2 +2	4
26.	OFSB11	Француски језик Б1.1	III	2 +2	4
27.	ORSB11	Руски језик Б1.1	III	2+2	4
Предмети изборног блока 6					
28.	OSO040	Етничке групе и нације	IV	2 +2	5
29.	OSO041	Европски град	IV	2 +2	5
30.	OSO042	Демографија партнерства и рађања	IV	2 +2	5
Предмети изборног блока 7					
31.	OSO043	Социологија старења	IV	2+2	5
32.	OSO049	Социологија окружења	IV	2 +2	5
33.	OSO045	Социјална политика	IV	2 +2	5
Предмети изборног блока 8					
34.	OSO046	Историјска социологија	V	2 +2	5
35.	OSO047	Друштвене девијације	V	2 +2	5
36.	OSO048	Социологија омладине	V	2 +2	5
Предмети изборног блока 9					
27.	OSO050	Методика наставе друштвено-хуманистичких наука I	VI	2+2	5
38.	OSO051	Насиље, васпитно занемаривање и злостављање деце	VI	2+2	5
Предмети изборног блока 10					

29.	OSO037	Социологија морала	VII	2 +2	5
40.	OSO057	Увод у ромологију	VII	2 +2	5
41.	OSO044	Социологија филмске комуникације	VII	2 +2	5
Предмети изборног блока 11					
42.	OSO052	Методика наставе грађанског васпитања	VII	2+2	5
43.	OSO058	Методика наставе друштвено-хуманистичких наука 2	VII	2+2	5
Предмети изборног блока 12					
44.	OSO054	Социологија масовног комуницирања	VIII	2 +2	5
45.	OSO055	Право на рад	VIII	2 +2	5
46.	OSO053	Образовање и социјална селекција	VIII	2 +2	5
47.	OSO056	Српско село и сељаштво	VIII	2+2	5

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ФИЛОЗОФИЈЕ

Академски назив: Дипломирани филозоф

Дужина трајања студија: 8 семестара/4 академске године

Обим студија: 240 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Студирање филозофије треба да вас подстакне да се суочите са филозофским проблемима који су саставни део доживљавања себе, других и света; да развије вашу способност јасног критичког мишљења у оквирима филозофске методологије; коначно, да вам помогне да сами формулишете своју животну филозофију у складу са циљевима хуманистичког образовања.

Основни циљ ових студија јесте стицање знања, вештина и компетенција које су неопходне за успешно обављање научне и наставне праксе филозофа. У специфичне циљеве студија спадају:

- упознавање са историјом филозофије од традиционалних до савремених аутора;
- овладавање основним филозофским појмовима, концепцијама и проблемима;
- упознавање са карактеристикама филозофских праваца и упућивање у проблематику појединачних филозофских дисциплина;
- контекстуализација филозофских проблема у оквиру проблематике друштвено-хуманистичких наука, као и научног сазнања уопште и њихов однос са питањима од јавног и политичког значаја;
- усвајање наставних знања и метода преко педагошко-психолошко-методичких курсева.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Савладавањем програма *основних академских студија филозофије*, бићете у стању да анализирате и критички евалуирате аргументе и теоријске позиције обрађене у оквиру похађаних курсева и да примењујете стечена знања, вештине и компетенције у свом даљем научном или наставном усавршавању и раду.

Савладавањем студијског програма стећи ћете следеће опште способности:

- овладавање методама, техникама и процедурама истраживања;
- компетентно анализирање проблема, кроз разумевање њиховог контекста, њихово сагледавање из више углова и поседовање разноврсних дирекција за њихово решавање.
- примене знања у пракси, интеграције сфере научног знања и сфере јавног дискурса и формирања јавних политика;
- придржавање принципа професионалне етике;

Савладавањем студијског програма стећи ћете следеће предметно-специфичне способности:

- темељно познавање и разумевање традиционалних и савремених проблема из области филозофије, способност да те проблеме изложи, објасни и критички евалуира;
- повезивања и интегрисања основних знања из различитих области (како филозофских, тако и осталих друштвено-хуманистичких) и њихове имплементације у новим и непредвидивим ситуацијама и околностима;
- праћења новина у филозофској струци, укључивање у критички дијалог поводом њих и њихова имплементација у научном и наставном раду;

- употребе информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима, њиховој примени и популаризацији.

УСЛОВИ ЗА УПИС НА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

Услов за упис на Основне академске студије филозофије јесте завршена средња школа у четворогодишњем трајању и положен пријемни испит до ступања на снагу Закона о Високом образовању којим је предвиђена државна матура (општа, стручна и уметничка) као услов за упис на студијске програме. Остали услови регулисани су и Статутом и Правилником Филозофског факултета у Нишу.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Пријемни испит састоји се из теста знања из филозофије. Полагање се спроводи писаним путем, у трајању од 120 минута. Максимални број бодова је 60.

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ ФИЛОЗОФИЈЕ

Испитна питања сачињена су на основу програма Филозофије за гимназије.

Литература: *Филозофија* (аутори: Цекић, Савић, Цветковић), Завод за уџбенике, Београд, 2012 (или било које друго издање)

1. Шта је филозофија? Чуђење, сумња и потресеност. Мњење и знање. Наука. Уметност. Религија. Морал. Право. Политика. Истина. Правда. Добро и зло. Злочин и казна. Врлине. Категорички императив. Естетске вредности (о лепом, узвишеном...). Категорије. Једно и мноштво. Време и простор. Супстанција. Аристотелова теорија узрока. Платонова теорија идеја. Слобода. Могуће, нужно, случајно и филозофске концепције света. Проблем универзалија. Онтологија. Аксиологија. Естетика. Етика. Гносеологија. Историја филозофије. Филозофија историје.

2. Талес. Анаксимен. Анаксимандар. Анаксагора. Емпедокле. Елејци. Питагорејци. Хераклит. Демокрит. Софисти. Сократ. Платон. Аристотел. Скептицизам и агностицизам. Стоици. Епикур. Плотин. Аугустин. Т. Аквински. Схоластика. Хуманизам и ренесанса. Ф. Бекон. Хобс. Хјум. Лок. Беркли. Декарт. Спиноза. Лајбниц. Кант. Фихте. Шелинг. Хегел. Маркс. Шопенхауер. Ниче. Кјеркегор. Хусерл. Хајдегер. Јасперс. Сартр. Позитивизам. Прагматизам. Марксизам. Феномено-логија. Егзистенцијализам. Аналитичка филозофија. Чему филозофија?

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
ПРВОГ НИВОА СТУДИЈА ФИЛОЗОФИЈЕ**

Р. бр.	Шифра	Назив	Сем.	Активна настава				Ост	ЕСПБ	Обавезни/ Изборни	Тип предмета
				П	В	ДОН	СИР/ ИР				
ПРВА ГОДИНА											
1.	OFZ001	Увод у филозофију I	I	2	2				6	О	ТМ
2.	OFZ002	Историја античке филозофије I	I	2	2				6	О	НС
3.	OFZ003	Увод у логику I	I	2	2				6	О	ТМ
4.	OFZSJ1	<i>Страни језик I</i>	I	2	2				4	ИБ	АО
5.	OFZB01	<i>Предмет изборног блока 1</i>	I	2	2				4	ИБ	АО
6.	OFZB02	<i>Предмет изборног блока 2</i>	I	2	2				4	ИБ	АО
7.	OFZ004	Увод у филозофију II	II	2	2				6	О	ТМ
8.	OFZ005	Историја античке филозофије II	II	2	2				6	О	НС
9.	OFZ006	Увод у логику II	II	2	2				5	О	ТМ
10.	OFZSJ2	<i>Страни језик II</i>	II	2	2				4	ИБ	АО
11.	OFZB03	<i>Предмет изборног блока 3</i>	II	2	2				4	ИБ	АО
12.	OFZB04	<i>Предмет изборног блока 4</i>	II	2	1-2				5	ИБ	ТМ
Укупно часова и бодова на години				24	23-24				60		
Укупно часова активне наставе на години				47-48							
ДРУГА ГОДИНА											
1.	OFZ007	Историја средњовековне филозофије I	III	2	2				5	О	НС
2.	OFZ008	Историја етике I	III	2	2				5	О	НС
3.	OFZ009	Историја естетике I	III	2	2				5	О	НС
4.	OFZ010	Логика I	III	2	2				5	О	ТМ
5.	OPDN1	Педагогија	III	2	0				6	О	СА
6.	OFZB05	<i>Предмет изборног блока 5</i>	III	2	2				6	ИБ	АО
7.	OFZ011	Историја средњовековне филозофије II	IV	2	2				5	О	НС
8.	OFZ012	Историја етике II	IV	2	2				5	О	НС
9.	OFZ013	Историја естетике II	IV	2	2				5	О	НС
10.	OFZ014	Логика II	IV	2	2				5	О	ТМ
11.	OFZ049	<i>Педагошка пракса I</i>	IV					6	3	О	СА
12.	OFZB06	<i>Предмет изборног блока 6</i>	IV	2	2				5	ИБ	СА
Укупно часова и бодова на години				22	20			6	60		
Укупно часова активне наставе на години				42							
ТРЕЋА ГОДИНА											
1.	OFZ015	Историја раномодерне филозофије	V	2	2				5	О	НС
2.	OFZ016	Етика I	V	2	2				5	О	СА

3.	OFZ017	Естетика I	V	2	2				5	O	CA
4.	OFZ018	Теорија сазнања I	V	2	2				5	O	HC
5.	OPSN01	Психологија	V	2	2				6	O	CA
6.	OFZB07	<i>Предмет изборног блока 7</i>	V	2	1-2				5	ИБ	АО/CA
7.	OFZ019	Историја модерне филозофије	VI	2	2				5	O	HC
8.	OFZ020	Етика II	VI	2	2				4	O	CA
9.	OFZ021	Естетика II	VI	2	2				4	O	CA
10.	OFZ022	Теорија сазнања II	VI	2	2				5	O	HC
11.	OFZ038	Филозофија политике	VI	2	2				4	O	HC
12.	OFZ050	<i>Педагошка пракса 2</i>	VI					6	3	O	CA
13.	OFZB08	<i>Предмет изборног блока 8</i>	VI	2	1-2				4	ИБ	HC
Укупно часова и бодова на години				24	22-24			6	60		
Укупно часова активне наставе на години				46-48							
ЧЕТВРТА ГОДИНА											
1.	OFZ023	Историја савремене филозофије I	VII	2	2				5	O	HC
2.	OFZ024	Онтологија I	VII	2	2				5	O	HC
3.	OFZ026	Методика наставе филозофије I	VII	2	2				5	O	CA
4.	OFZ027	Филозофија науке	VII	2	2				5	O	TM
5.	OFZ051	<i>Педагошка пракса 3</i>	VII					6	3	O	CA
6.	OFZZR1	<i>Предмет завршног рада</i>	VII				2		3	O/И	TM
7.	OFZB09	<i>Предмет изборног блока 9</i>	VII	2	0				4	ИБ	CA
8.	OFZ028	Историја савремене филозофије II	VIII	2	2				5	O	HC
9.	OFZ029	Онтологија II	VIII	2	2				5	O	HC
10.	OFZ030	Методика наставе филозофије II	VIII	3	3				5	O	CA
11.	OFZ031	Методологија	VIII	2	2				5	O	TM
12.	OFZB10	<i>Предмет изборног блока 10</i>	VIII	1-2	1-2				4	ИБ	АО/HC
13.	OFZ052	<i>Стручна пракса</i>	VIII					6	3	O	CA
14.	OFZZR2	<i>Завршни рад: израда и одбрана</i>	VIII					2	3	O/И	CA
Укупно часова и бодова на години				20-21	18-19		2	14	60		
Укупно часова активне наставе на години				40-42							
Укупно часова активне наставе, остали часови и бодова за све године студија				175-180				26	240		

ИЗБОРНА НАСТАВА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ ФИЛОЗОФИЈЕ

Страни језик 1 (бира се 1 од 8)

Редн и број	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСП Б
1	OESA21	Енглески језик А2.1	1	2	2	0	0	4
2	OFSA11	Француски језик А1.1	1	2	2	0	0	4
3	ORSA11	Руски језик А1.1	1	2	2	0	0	4
4	OGSA11	Грчки језик А1.1	1	2	2	0	0	4
5	OEFB11	Енглески језик Б1.1	1	2	2	0	0	4
6	ONSA21	Немачки језик А2.1	1	2	2	0	0	4
7	OFSA21	Француски језик А2.1	1	2	2	0	0	4
8	ORSA21	Руски језик А2.1	1	2	2	0	0	4

Изборни блок 1 (бира се 1 од 2)

Редни број	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСПБ
1	OSTG1	Старогрчки језик 1	1	2	2	0	0	4
2	OLAT1	Латински језик 1	1	2	2	0	0	4

Изборни блок 2 (бира се 1 од 3)

Редни број	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остал и час.	ЕСПБ
1	OSNJ04	Језик и стил у студентским истраживачким радовима	1	2	2	0	0	4
2	OSNJ03	Српски језик и примена у комуникацији	1	2	2	0	0	4

Страни језик 2 (бира се 1 од 8)

Редни број	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСП Б
1	OESA22	Енглески језик А2.2	2	2	2	0	0	4
2	OFSA12	Француски језик А1.2	2	2	2	0	0	4
3	ORSA12	Руски језик А1.2	2	2	2	0	0	4
4	OGSA12	Грчки језик А1.2	2	2	2	0	0	4
5	OEFB12	Енглески језик Б1.2	2	2	2	0	0	4
6	ONSA22	Немачки језик А2.2	2	2	2	0	0	4
7	OFSA22	Француски језик А2.2	2	2	2	0	0	4
8	ORSA22	Руски језик А2.2	2	2	2	0	0	4

Изборни блок 3 (бира се 1 од 2)

Редни број	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСПБ
1	OSTG2	Старогрчки језик 2	2	2	2	0	0	4
2	OLAT2	Латински језик 2	2	2	2	0	0	4

Изборни блок 4 (бира се 1 од 3)

Редни број	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСПБ
1	OFZ039	Читање филозофског текста	2	2	2	0	0	5
2	OFZ040	Филозофски спорови и аргументација	2	2	1	0	0	5

3	OFZ041	Силогистичка логика	2	2	1	0	0	5
---	--------	---------------------	---	---	---	---	---	---

Изборни блок 5 (бира се 1 од 4)

Редни број	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСПБ
1	OFZ042	Античка филозофска терминологија	3	2	2	0	0	6
2	OFZ034	Филозофија медицине	3	2	2	0	0	6
3	OFZ060	Филозофија и демократија	3	2	2	0	0	6
4	OFZ061	Филозофија у јавној сфери	3	2	2	0	0	6

Изборни блок 6 (бира се 1 од 3)

Редни број	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСПБ
1	OPD012	Детињство, култура и васпитање	4	2	2	0	0	5
2	OPD041	Образовна технологија	4	2	2	0	0	5
3	OPD030	Интеркултурално васпитање	4	2	2	0	0	5

Изборни блок 7 (бира се 1 од 4)

Редни број	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСПБ
1	OFZ032	Филозофија религије	5	2	2	0	0	5
2	OFZ035	Филозофија васпитања и образовања	5	2	1	0	0	5
3	OFZ025	Филозофија историје	5	2	2	0	0	5
4	OFZ063	Филозофија хумора	5	2	2	0	0	5

Изборни блок 8 (бира се 1 од 5)

Редни број	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСПБ
1	OFZ043	Филозофска антропологија	6	2	2	0	0	4
2	OFZ044	Увод у филозофију времена	6	2	2	0	0	4
3	OFZ045	Теорије узрочности од античке до модерне филозофије	6	2	1	0	0	4
4	OFZ046	Естетика музике	6	2	2	0	0	4
5	OFZ062	Филозофија и филм	6	2	2	0	0	4

Изборни блок 9 (бира се 1 од 3)

Редни број	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСПБ
1	OPSN02	Увод у психологију наставе	7	2	0	0	0	4
2	OPSN03	Увод у психологију наставника	7	2	0	0	0	4
3	OPSN04	Увод у педагошку психологију	7	2	0	0	0	4

Изборни блок 10 (бира се 1 од 5)

Редни број	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСПБ
1	OFZ036	Увод у филозофију језика	8	1	1	0	0	4
2	OFZ037	Етика и књижевност	8	2	2	0	0	4
3	OFZ047	Филозофија математике	8	2	1	0	0	5
4	OFZ048	Савремена америчка естетика	8	2	2	0	0	5

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ АНГЛИСТИКЕ

Академски назив: Дипломирани филолог

Дужина трајања студија: 8 семестара/4 академске године

Обим студија: 240 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Студијски програм има за циљ да омогући студентима да стекну неопходна знања и вештине, и да их оспособи да стечена знања и вештине примењују у практичном раду. Специфични циљеви студијског програма јесу:

- стицање основних теоријско-методолошких, научних и стручних знања из области англистичке лингвистике и науке о језику уопште;
- развијање језичких вештина и компетенција студената у енглеском као страном језику до нивоа Ц1/Ц2 Заједничког европског оквира за језике: језичка компетенција која се огледа у синтези интегрисаних језичких вештина (говорење, читање, слушање и писање) са знањима из области граматике, вокабулара као и употребе језика; такође се развијају и прагматска и комуникативна компетенција, те културна компетенција у најширем смислу, уз разумевање различитих језичких стилова и варијетета;
- стицање основних теоријско-методолошких, историјских и стручних знања из области англофоних књижевности – упознавање са друштвено-историјским, материјалним и идејним претпоставкама књижевних праваца, стилским и жанровским структурама и специфичностима англофоних књижевности, као и упознавање са различитим критичкотеоријским приступима књижевном делу;
- развијање вештина разумевања, анализе и вредновања књижевних дела;
- стицање основних теоријско-методолошких, историјских и стручних знања из области британске, америчке, канадске, шкотске и аустралијске културе;
- стицање основних теоријско-методолошких, научних и стручних знања из области методике наставе;
- стицање неопходних знања и компетенција из области педагогије и психологије, као и практично искуство везано за рад у настави кроз практикум од друге године студија, чиме се студент додатно оспособљава за рад у образовању;
- стицање знања и вештина из још једног страног језика (француски, немачки, руски, грчки), најмање на нивоу компетенције Б1 Заједничког европског оквира за језике, као и стицање знања из већег броја предмета из области социологије, историје и филозофије;
- развијање вештине критичког мишљења, аналитичности, синтетичког закључивања и активног односа према себи и другима у процесу образовања и сарадње са другима;
- развијање вештина и компетенција које студента оспособљавају за даље образовање кроз мастер студије.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

По завршетку Основних академских студија англистике студент је:

- стекао основна теоријско-методолошка, научна и стручна знања из области англистичке лингвистике и науке о језику уопште;
- усвојио вештине и стекао знања из енглеског језика на нивоу Ц1/Ц2 Заједничког европског оквира за језике;
- упознат са основним теоријским и методолошким оквиром језичке анализе на свим лингвистичким нивоима (фонолошком, морфолошком, синтаксичком, семантичком), као и са основама неких од специфичних лингвистичких и примењено-лингвистичких дисциплина као што су когнитивна лингвистика, наука о превођењу, или коришћење компјутерских технологија у настави страног језика;
- упознат са различитом теоријско-методолошким приступима тумачењу књижевних текстова, са друштвено-историјским, материјалним и идејним претпоставкама књижевних праваца, као и са стилским и жанровским структурама и специфичностима англофоних књижевности;
- развио вештине разумевања, анализе и вредновања књижевних дела;
- стекао основна теоријско-методолошка, историјска и стручна знања из области британске, америчке, канадске, шкотске и аустралијске културе и способан је да их разуме, анализира и пореди са другим културама;
- стекао знања и компетенције из методике наставе енглеског језика, као и педагогије и психологије, неопходне за подучавање енглеског као страног језика, уз практично искуство везано за рад у настави кроз практикум од друге године студија;
- обезбеђен знањима и вештинама из још једног страног језика (француски, немачки, руски, грчки), најмање на нивоу компетенције Б1 Заједничког европског оквира за језике; као и знањима из већег броја научних дисциплина (социологија, историја и филозофија);
- развио вештине критичког мишљења, аналитичности, синтетичког закључивања и активног односа према себи и другима у процесу образовања и сарадње са другима;
- оспособљен за самоевалуацију и ауторефлексију, и поседује свест о неопходности доживотног интелектуалног и професионалног усавршавања и
- оспособљен за даље образовање кроз мастер и докторске студије, односно, за даље стручно усавршавање кроз специјалистичке студије и пројекте за професионално усавршавање.

УСЛОВИ ЗА УПИС СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

У први семестар студијског програма основних студија англистике могу се уписати сва лица са завршеном средњом школом у трајању од четири године. Услов за упис на студијски програм Англистике у Нишу јесте положен пријемни испит. Пријемни испит подразумева проверу синтетисаног знања из енглеског језика стеченог током претходног школовања. Испит се ради у писаној форми и кандидат може да освоји до 60 бодова. Његово место на ранг листи дефинисано је збиром бодова које доноси на основу успеха у средњој школи и бодова које добије изградом пријемног испита.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Пријемни испит састоји се из теста знања из енглеског језика у трајању од 120 минута и има два дела. У првом делу теста, делу А, од кандидата за упис на студије тражи се да уради одређен број задатака по принципу вишеструког избора. Дају се задаци са четири понуђена одговора, од којих кандидат увек бира само један. Проверава се вокабулар и знање граматике, као и опште познавање англоамеричке културе. Избором одговарајуће речи или израза

допуњује се дата реченица тако да она буде језички и логички прихватљива. У другом делу теста за пријемни испит, делу Б, кандидат добија вежбања са упутством да попуни празнине одговарајућом речи, фразом или реченицом по сопственом нахођењу, опет са циљем да одговор који студент даје буде језички и логички прихватљив. Успешном израдом оваквог теста кандидат потврђује да је компетентан да настави усавршавање свих језичких вештина на академском нивоу уписом на Департман за англистику.

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ АНГЛИСТИКЕ

Пријемни испит на Департману за англистику Филозофског факултета у Нишу састоји се од писаног теста из енглеског језика у трајању од 120 минута. Садржај теста базиран је на садржају наставних програма за гимназију општег типа и обухвата оне језичке елементе, на свим нивоима језичке структуре, који се могу проверити писаним испитивањем – граматика и лексика: образовање речи у енглеском језику (префиксација и суфиксација, сложенице итд.); употреба облика (број, падеж, род код именица; број, лице, време, вид, стање и начин код глагола; степен код придева и прилога); безлични глаголски облици (инфинитиви, герундијуми, партиципи); граматичке речи (чланови, квантификатори, заменице, препозиције, примарни и модални помоћни глаголи); ред речи у реченици; типови реченице (исказане, упитне, узвичне и заповедне реченице); координативни везници и клаузе; субординативни везници и клаузе (номиналне клаузе; релативне клаузе; адвербијалне клаузе: погодбене, допусне, намерне, узрочне, последичне, временске итд.); активне и пасивне реченице; инверзија као средство истицања у енглеском језику; лексика из програма за гимназију, као и најчешћи фразални глаголи, идиоми и фразе.

Кандидатима се за припрему препоручује следећа литература:

- Љ. Михаиловић: *ГраMATика енглеског језика*, Научна књига, Београд.
- Љ. Поповић, В. Мирић: *ГраMATика енглеског језика са вежбањима*, Народна књига, Београд.
- W.S. Allen: *Living English Structure*, Longman, London.
- A.J. Thomson, A.V. Martinet: *A Practical English Grammar with Exercises I and II*, Oxford University Press.
- G. Alexander: *Practice and Progress*, Longman, London. G. Alexander: *Developing Skills*, Longman, London или нека друга практична граматика енглеског језика, тј. збирка тестова/уџбеник на енглеском језику средњег нивоа тежине (intermediate/postintermediate).

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
ОСНОВНИХ СТУДИЈА АНГЛИСТИКЕ**

	Шифра предмета	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе			Остали часови	ЕСПБ
						П	В	ДОН		
ПРВА ГОДИНА										
					Обавезни					
1.	OAN001	Савремени енглески језик 1	1	СА	О	2	6	0	0	7
2.	OAN002	Средњовековна енглеска књижевност	1	ТМ	О	4	2	0	0	6
3.	OAN003	Увод у лингвистику и студије енглеског језика	1	НС	О	2	0	0	0	4
4.	OAN004	Студије британске културе	1	НС	О	2	2	0	0	4
5.	OPDN1	Педагогија	1	АО	О	2	2	0	0	6
Страни језик 1 - бира се један предмет										
6.	OFA11	Француски језик А1.1	1	АО	И	2	2	0	0	4
	OFA21	Француски језик А2.1	1	АО	И	2	2	0	0	4
	ORA11	Руски језик А1.1	1	АО	И	2	2	0	0	4
	ORA21	Руски језик А2.1	1	АО	И	2	2	0	0	4
	ONA21	Немачки језик А2.1	1	АО	И	2	2	0	0	4
	OGA11	Грчки језик А1.1	1	АО	И	2	2	0	0	4
					Обавезни					
7.	OAN006	Савремени енглески језик 2	2	СА	О	2	6	0	0	7
8.	OAN007	Ренесансна енглеска књижевност	2	ТМ	О	2	4	0	0	6
9.	OAN008	Фонетика и фонологија	2	НС	О	2	2	0	0	4
10.	OAN017	Морфологија енглеског језика	2	НС	О	2	2	0	0	4
11.	OAN005	Увод у студије књижевности	2	НС	О	2	0	0	0	4
Страни језик 2 - бира се један предмет										
12.	OFA12	Француски језик А1.2	2	АО	И	2	2	0	0	4

	OFSA22	Француски језик А2.2	2	АО	И	2	2	0	0	4
	ORSA12	Руски језик А1.2	2	АО	И	2	2	0	0	4
	ORSA22	Руски језик А2.2	2	АО	И	2	2	0	0	4
	ONSA22	Немачки језик А2.2	2	АО	И	2	2	0	0	4
	OGSA12	Грчки језик А1.2	2	АО	И	2	2	0	0	4
Укупно часова (предавања/вежбе + ДОН/ остали часови) и бодови на години:						26	30	0	0	60
Укупно часова активне наставе на години:						56				
ДРУГА ГОДИНА										
					Обавезни					
1.	OAN014	Савремени енглески језик 3	3	СА	О	2	6	0	0	7
2.	OAN015	Песништво енглеског романтизма	3	ТМ	О	2	4	0	0	5
3.	OSNJ08	Српски језик са елементима контрастивне граматике	3	СА	О	2	0	0	0	3
Страни језик 3 - бира се један предмет										
4.	OFSA21	Француски језик А2.1	3	АО	И	2	2	0	0	4
	OFSB11	Француски језик В1.1	3	АО	И	2	2	0	0	4
	ORSA21	Руски језик А2.1	3	АО	И	2	2	0	0	4
	ORSB11	Руски језик В1.1	3	АО	И	2	2	0	0	4
	ONSB11	Немачки језик В1.1	3	АО	И	2	2	0	0	4
	OGSA21	Грчки језик А2.1	3	АО	И	2	2	0	0	4
	OSNM01	Српски језик као страни	3	АО	И	2	2	0	0	4
Изборни блок 3а - бира се један предмет										
5.	OAN027	Разумевање писаног и говорног језика	3	СА	И	2	0	0	0	4
	OAN029	Енглески језик кроз дебату	3	СА	И	1	1	0	0	4
	OAN030	Енглески језик и медијска писменост	3	СА	И	1	1	0	0	4
	OAN013	Развијање говорних вештина: усмене презентације	3	СА	И	1	1	0	0	4
	OAN012	Примењени српски	3	СА	И	2	0	0	0	4

		језик у поређењу са енглеским језиком								
Изборни блок 36 - бира се један предмет										
6.	OAN022	Лексичке и функционалне категорије енглеског језика	3	НС	И	2	0	0	0	4
	OAN009	Британска култура: визуелни приступ	3	НС	И	2	0	0	0	4
	OAN010	Теме из опште и англистичке лингвистике	3	НС	И	2	0	0	0	4
	OAN011	Енглески језик у употреби	3	СА	И	2	0	0	0	4
	OAN028	Студије шкотске културе	3	НС	И	2	0	0	0	4
	OSON24	Увод у светске религије	3	АО	И	2	0	0	0	4
	OSON22	Увод у социологију рода	3	АО	И	2	0	0	0	4
7.	OANPP1	Педагошка пракса - Упознавање са системом основног образовања	3	СА	О	0	0	0	6	3
					Обавезни					
8.	OAN018	Савремени енглески језик 4	4	СА	О	2	6	0	0	7
9.	OAN019	Викторијанска књижевност	4	ТМ	О	4	2	0	0	5
10.	OAN020	Синтакса	4	НС	О	2	2	0	0	4
11.	OAN016	Америчке студије	4	НС	О	2	2	0	0	4
12.	OPSN01	Психологија	4	АО	О	2	2	0	0	6
Страни језик 4 - бира се један предмет										
13.	OFSA22	Француски језик А2.2	4	АО	И	2	2	0	0	4
	OFSB12	Француски језик В1.2	4	АО	И	2	2	0	0	4
	ORSA22	Руски језик А2.2	4	АО	И	2	2	0	0	4
	ORSB12	Руски језик В1.2	4	АО	И	2	2	0	0	4
	ONSB12	Немачки језик В1.2	4	АО	И	2	2	0	0	4
	OGSA22	Грчки језик А2.2	4	АО	И	2	2	0	0	4

	OSNM01	Српски језик као страни	4	АО	И	2	2	0	0	4
Укупно часова (предавања/вежбе + ДОН/ остали часови) и бодови на години:						25-26	28-29	0	6	60
Укупно часова активне наставе на години:						54				
ТРЕЋА ГОДИНА										
					Обавезни					
1.	OAN024	Савремени енглески језик 5	5	СА	О	2	6	0	0	8
2.	OAN025	Америчка књижевност - класици	5	ТМ	О	2	4	0	0	6
3.	OAN040	Језичка когниција и усвајање језика	5	НС	О	3	1	0	0	4
4.	OAN021	Студије канадске културе	5	НС	О	2	2	0	0	4
5.	OAN050	Стваралаштво Вилијема Шекспира	5	ТМ	О	2	2	0	0	4
Изборни блок 5а - бира се један предмет										
6.	OAN033	Основе генеративне синтаксе	5	ТМ	И	2	0	0	0	4
	OAN034	Морфосинтакса	5	ТМ	И	2	0	0	0	4
	OAN055	Анализа дискурса	5	НС	И	2	0	0	0	4
	OAN032	Контрастивни приступ српском и енглеском правопису	5	СА	И	2	0	0	0	4
	OPD037	Школски менаџмент	5	АО	И	2	2	0	0	4
	OPD020	Педеутологија	5	АО	И	2	2	0	0	4
	OFSB11	Француски језик В1.1	5	АО	И	2	2	0	0	4
	OFSB21	Француски језик В2.1	5	АО	И	2	2	0	0	4
	ORSB11	Руски језик В1.1	5	АО	И	2	2	0	0	4
	ORSB21	Руски језик В2.1	5	АО	И	2	2	0	0	4
	ONSB21	Немачки језик В2.1	5	АО	И	2	2	0	0	4
	OGSB11	Грчки језик В1.1	5	АО	И	2	2	0	0	4
					Обавезни					
7.	OAN037	Савремени енглески језик 6	6	СА	О	4	4	0	0	7
8.	OAN038	Америчка књижевност	6	ТМ	О	2	4	0	0	6

		– драма и кратка прича								
9.	OAN039	Методика наставе енглеског језика 1	6	НС	О	2	2	0	0	6
10.	OAN026	Аустралијске студије	6	НС	О	3	1	0	0	4
Изборни блок ба - бира се један предмет										
11.	OAN041	Лексички елементи енглеског језика	6	НС	И	2	0	0	0	4
	OAN042	Афроамеричке студије	6	НС	И	2	0	0	0	4
	OAN043	Готска имагинација	6	ТМ	И	2	0	0	0	4
	OAN044	Основи лексикологије	6	НС	И	2	0	0	0	4
	OAN031	Глаголске структуре у контрасту	6	СА	И	2	0	0	0	4
	OFB12P	Француски језик В1.2	6	АО	И	2	0	0	0	4
	OFB22P	Француски језик В2.2	6	АО	И	2	0	0	0	4
	ORB12P	Руски језик В1.2	6	АО	И	2	0	0	0	4
	ORB22P	Руски језик В2.2	6	АО	И	2	0	0	0	4
11.	ONB22P	Немачки језик В2.2	6	АО	И	2	0	0	0	4
	OGB12P	Грчки језик В1.2	6	АО	И	2	0	0	0	4
12.	OANPP2	Педагошка пракса - Упознавање са системом средњег образовања	6	СА	О	0	0	0	6	3
Укупно часова (предавања/вежбе + ДОН/остали часови) и бодови на години:						26	26-28	0	6	60
Укупно часова активне наставе на години						52-54				
ЧЕТВРТА ГОДИНА										
					Обавезни					
1.	OAN046	Савремени енглески језик 7	7	НС	О	4	4	0	0	7
2.	OAN047	Енглески модернизам	7	ТМ	О	4	2	0	0	6
3.	OAN048	Семантика	7	НС	О	2	2	0	0	4
4.	OAN049	Методика наставе енглеског језика 2	7	СА	О	2	2	0	0	4
Изборни блок 7а - бира се један предмет										

5.	OAN051	Језички огледи: превођење са енглеског на српски језик	7	СА	И	2	0	0	0	4
	OAN052	Лингвистика у когнитивним наукама	7	НС	И	2	0	0	0	4
	OAN053	Канадска кратка прича	7	НС	И	2	0	0	0	4
	OAN054	Граматика у настави енглеског језика као страног	7	ТМ	И	2	0	0	0	4
	OAN035	Развијање прагматичке компетенције у настави енглеског језика	7	ТМ	И	2	0	0	0	4
	OAN036	Когнитивнограматичке методе са елементима дидактике у настави енглеског језика	7	ТМ	И	2	0	0	0	4
6.	OANPP3	Педагошка пракса - Практикум из методике наставе енглеског језика	7	СА	О	0	0	0	6	3
					Обавезни					
7.	OAN056	Савремени енглески језик 8	8	НС	О	4	4	0	0	7
8.	OAN057	Англофона књижевност 20. века	8	ТМ	О	4	2	0	0	6
9.	OAN058	Увод у психолингвистику	8	НС	О	3	1	0	0	4
Изборни блок 8а - бирају се два предмета										
10.	OAN060	Шекспирове историјске драме	8	НС	И	2	0	0	0	4
	OAN061	Језички огледи: превођење са српског на енглески језик	8	СА	И	2	0	0	0	4
	OAN069	Научна фантастика и друштво	8	НС	И	2	0	0	0	4
	OAN070	Увод у социолингвистику	8	НС	И	2	0	0	0	4
	OAN059	Усвајање другог језика: когнитивни и наставни аспекти	8	НС	И	2	0	0	0	4
	OAN064	Превођење англофоне поезије	8	СА	И	2	0	0	0	4

	OAN066	Модерна англофона проза за децу и младе	8	НС	И	2	0	0	0	4
	OPSN02	Увод у психологију наставе	8	АО	И	2	0	0	0	4
	OPSN03	Увод у психологију наставника	8	АО	И	2	0	0	0	4
	OPSN04	Увод у педагошку психологију	8	АО	И	2	0	0	0	4
	OPSN12	Одрастање у дигиталној околини	8	АО	И	2	0	0	0	4
					Изборни блок 86 - бира се један предмет					
11.	OAN067	Консекутивно превођење	8	СА	И	1	1	0	0	4
	OAN068	Тестирање у настави енглеског као страног језика	8	СА	И	1	1	0	0	4
	OAN065	Академско писање	8	СА	И	1	1	0	0	4
	OAN063	Учење језика уз помоћ рачунара	8	СА	И	1	1	0	0	4
	OAN062	Изговор у настави страног језика	8	СА	И	1	1	0	0	4
	OAN045	Интеркултурна комуникативна компетенција	8	СА	И	1	1	0	0	4
	OFZ036	Увод у филозофију језика	8	АО	И	1	1	0	0	4
12.	OANSP	Стручна пракса	8	СА	О	0	0	0	6	3
Укупно часова (предавања/вежбе / ДОН/ остали часови) и бодови на години:						30	18	0	12	60
Укупно часова активне наставе на години:						48				
Укупно часова активне наставе, остали часови и бодова за све године студија:						210-212		24	240	

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

Академски назив: Дипломирани филолог

Дужина трајања студија: 8 семестара/4 академске године

Обим студија: 240 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

- стицање основних теоријско-методолошких, научних и стручних знања из области германистичке лингвистике и науке о језику уопште;
- развијање језичких вештина и компетенција студената у немачком као страном језику до нивоа Ц1/Ц2 Заједничког европског оквира за језике: језичка компетенција која се огледа у синтези интегрисаних језичких вештина (говор, читање, слушање и писање) са знањима из области граматике, вокабулара као и употребе језика; такође се развијају и прагматска и комуникативна компетенција, те културна компетенција у најширем смислу;
- стицање основних теоријско-методолошких, научних и стручних знања из области методике и дидактике наставе немачког језика и књижевности, као и знања из области педагогије и психологије која су неопходна за профил наставника немачког језика у основним и средњим школама;
- стицање основних теоријско-методолошких, историјских и стручних знања из области немачке књижевности – упознавање са друштвено-историјским, материјалним и идејним претпоставкама књижевних праваца, стилским и жанровским структурама и специфичностима немачке књижевности, као и упознавање са различитим критичко-теоријским приступима књижевном делу;
- стицање основних знања, вештина и компетенција из области превођења, обликовања текстова, корекције, лекторисања, језичке редакције у различитим врстама текстова и сл.
- стицање практичних знања и вештина у области културе, нових медија и мултимедијалних система у образовању, преводилаштва, односа са јавношћу, издаваштва, туризма и привреде;
- стицање знања и вештина из још једног страног језика (енглески, француски, руски, грчки) на нивоу компетенције Б1, Б2 или Ц1 Заједничког европског оквира за језике (у зависности од предзнања и изабраног курса);
- развијање вештине критичког мишљења, аналитичности, синтетичког закључивања и активног односа према себи и другима у процесу образовања и сарадње са другима;
- развијање оних индивидуалних квалитета и способности студената који могу допринети њиховом квалитетнијем професионалном раду у будућности.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Након реализације студијског програма, студент је:

- стекао основна теоријско-методолошка, научна и стручна знања из области германистичке 1) стекао основна теоријско-методолошка, научна и стручна знања из области германистичке лингвистике и науке о језику уопште; студент је упознат са основним теоријским и методолошким оквиром језичке анализе на свим лингвистичким нивоима (фонолошком, морфолошком, синтаксичком, семантичком), као и са детаљнијим и специфичнијим лингвистичким и примењено-лингвистичким дисциплинама,

- стекао вештине и знања из немачког као страног језика на нивоу Ц1/Ц2 Заједничког европског оквира за језике; развио комуникативну и (интер)културну компетенцију уз способност разумевања и анализе културе немачког говорног подручја и поређења са сопственом културом,
- стекао знања и компетенције из области методике и дидактике наставе немачког језика и књижевности, као и педагогије и психологије које су неопходне за подучавање немачког као страног језика у основним и средњим школама; уме да примени стечена језичка, лингвистичка, методичка и педагошко-психолошка знања и компетенције у припреми наставе и у практичном раду са ученицима; уме да користи нове медије и мултимедијалне системе у процесу припреме и извођење савремене наставе,
- темељно познаје историјски развој, теоријско-критичке токове, жанровску структуру и стилске специфичности немачке књижевности и поседује знања и вештине које му омогућавају разумевање, анализу и вредновање књижевних дела,
- поседује знања и вештине из још једног страног језика (енглески, француски, руски или грчки), на нивоу компетенције Б1, Б2 или Ц1 Заједничког европског оквира за језике у зависности од тога који страни језик изабере,
- развио вештине критичког мишљења, аналитичности, синтетичког закључивања и активног односа према себи и другима у процесу образовања и сарадње са другима,
- поседује способност самоевалуације и аутореклесије, као и свест о неопходности доживотног интелектуалног и професионалног усавршавања током професионалне каријере, у области немачког језика, немачке књижевности и културе, методике и дидактике наставе немачког језика;
- оспособљен за даље образовање кроз мастер и докторске студије, односно, за даље стручно усавршавање кроз специјалистичке студије и пројекте за професионално усавршавање у области немачког језика, немачке књижевности и културе, методике и дидактике наставе немачког језика.

УСЛОВИ ЗА УПИС СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

У прву годину студија могу се уписати кандидати са завршеном средњом школом у трајању од четири године и положеним пријемним испитом. Кандидати за упис полажу пријемни испит - тест знања немачког језика. Рангирање и коначна ранг листа кандидата за упис формира се на основу постигнутог успеха у средњој школи (40 поена) и резултата на пријемном испиту (60 поена).

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Пријемни испит подразумева проверу синтетисаног знања из немачког језика стеченог током претходног школовања. Програм пријемног испита оријентише се према програму за гимназије општег типа, односно одговара језичком међунивоу А2/Б1.

Начин полагања: писано - тест знања

Трајање пријемног испита: 120 минута

Максималан број поена: 60

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ИЗ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ НЕМАЧКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Морфологија:

Род и број именица. Промена именица. Неодређени, одређени и нулти члан-облици и употреба. Промена и употреба личних, присвојних, односних, упитних и неодређених заменица. Придеви. Деклинација и компарација придева. Придев као именица. Основни и редни бројеви.

Негација. Предлози. Предлози са акузативом. Предлози са дативом. Предлози са генитивом. Предлози са дативом и акузативом. Семантичка класификација предлога. Прилози. Речце.

Глаголи- правилни, неправилни, са одвојивим и неодвојивим префиксом, модални, повратни и помоћни глаголи. Времена. Инфинитиви. Облици и употреба партиципа. Императив. Конјунктив. Облици и употреба пасива. Рекција глагола.

Синтакса:

Ред речи у реченици. Просте и проширене реченице-исказне, упитне, узвичне, заповедне и жељне реченице. Независно-сложене реченице-саставне, супротне, раставне, узрочне, закључне и искључне реченице. Зависно-сложене реченице-субјекатске, објекатске, предикативне, адвербијалне реченице (локалне, темпоралне, модалне, консекутивне, каузалне, финалне, кондиционалне, концесивне реченице.)

* Испитни задаци могу бити различитог типа: одговори на питања, попуњавања празнина, заокруживање тачног одговора, трансформације реченичних структура (нпр. пребацавање актива у пасив, потврдног у одрични облик) итд.

ЛИТЕРАТУРА

Основна:

- Јован Ђукановић, Оливера Дурбаба: *Граматика немачког језика за средње школе*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2008.

Допунска:

- Нада С. Арсенијевић: *Граматика савременог немачког језика*, Научна књига, Београд, 1995.
- Anne Buscha, Sylvia Szita: *B-Grammatik, Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache*, Schubert Verlag, 2011
- Dreyer/Schmidt: *Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Die neue Gelbe*, Max Hueber Verlag, 2000
- Barbara Gottstein-Schramm, Susanne Kalender, Franz Specht: *Grammatik – ganz klar*, Max Hueber Verlag, 2011
- Richard Schmitt: *Weg mit den typischen Fehlern Teil 2*, Max Hueber Verlag, 2011
- Јован Ђукановић, Бранислава Поповић: *Deutsches Übungsbuch*, Граматичка вежбања за III и IV разред гимназија и средњих стручних школа, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1995.

Уџбеници:

- Đorđo Mota, Vesna Nikolovski, Leonora Rakićević: *Klett Direkt 1 - уџбеник и радна свеска*, Klett
- Đorđo Mota, Vesna Nikolovski, Leonora Rakićević: *Klett Direkt 2 - уџбеник и радна свеска*, Klett
- Đorđo Mota, Vesna Nikolovski, Leonora Rakićević: *Klett Direkt 3 - уџбеник и радна свеска*, Klett

- Đorđo Mota, Vesna Nikolovski, Leonora Rakićević: *Klett Direkt 4 - уџбеник и радна свеска*, Klett
- Frederike Jin, Magdalena Michalak, Lutz Rohrmann: *Prima 5, немачки језик за 1. разред средње школе*, уџбеник са радном свеском, Data Status
- Frederike Jin, Magdalena Michalak, Lutz Rohrmann: *Prima 6, немачки језик за 2. разред средње школе*, уџбеник са радном свеском, Data Status
- Frederike Jin, Magdalena Michalak, Lutz Rohrmann: *Prima 7, немачки језик за 3. разред средње школе*, уџбеник са радном свеском, Data Status
- Frederike Jin, Magdalena Michalak, Lutz Rohrmann: *Prima 8, немачки језик за 4. разред средње школе*, уџбеник са радном свеском, Data Status

* Кандидати могу користити неку другу практичну граматiku немачког језика, тј. збирку тестова/уџбеник на немачком језику средњег нивоа тежине.

* Кандидати који током претходног школовања нису учили немачки језик, а конкуришу за упис на Основне академске студије немачког језика и књижевности, могу се одредити да на пријемном испиту уместо теста знања из немачког језика полажу тест знања из енглеског језика.

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ НЕМАЧКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

За припрему овог испита кандидатима се препоручује следећа литература:

- Soars, J., Soars, L.: *New Headway Intermediate (4th edition), Students' Book and Workbook*, Oxford University Press
 - Harris, M., Mower, D., and Skorzynska, A.: *New Opportunities Intermediate, Students' Book and Language Powerbook*, Pearson Longman
 - Поповић, Ј., Мирић, В: *Граматику енглеског језика са вежбањима*, Народна књига, Београд
 - Thomson, A. J., Martinet, A.V.: *A Practical English Grammar with Exercises I and II*, Oxford University Press (вежбања означена као easy и moderately difficult)
 - Murphy, R. (2012): *English Grammar in Use*, Cambridge University Press
- или нека друга практична граматика енглеског језика, тј. збирка тестова/уџбеник на енглеском језику средњег нивоа тежине (intermediate).

Тест ће садржати следеће области:

- (1) Творба речи у енглеском језику (префиксација, суфиксација и сложенице)
- (2) Чланови
- (3) Придеви, прилози и предлози
- (4) Присвојне и повратне заменице
- (5) Употреба глаголских времена
- (6) Модални глаголи
- (7) Безлични глаголски облици (инфинитиви, герундијуми, партиципи)
- (8) Упитне и одричне реченице
- (9) Активне и пасивне реченице
- (10) Погодбене и временске клаузе
- (11) Управни и неуправни говор
- (12) Фразални глаголи, идиоми и фразе.

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ПРВОГ
НИВОА СТУДИЈА НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ**

Р. бр.	Шифра	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Активна настава			Остали часови	ЕСПБ
						П	В	ДОН		
I ГОДИНА										
1.	ONEM01	Увод у германистику 1	1	ТМ	О	2	0	0	0	4
2.	ONEM02	Савремени немачки језик 1	1	СА	О	2	5	0	0	7
3.	ONEM03	Морфологија немачког језика 1	1	НС	О	2	2	0	0	5
4.	ONEM04	Преглед немачке књижевности	1	ТМ	О	2	2	0	0	5
5.	ONEMJ1	Страни језик 1	1	АО	ИБ	2	2	0	0	4
6.	ONEMB1	Изборни блок 1	1		ИБ				0	5
7.	ONEM05	Увод у германистику 2	2	ТМ	О	2	0	0	0	4
8.	ONEM06	Савремени немачки језик 2	2	СА	О	2	5	0	0	7
9.	ONEM07	Морфологија немачког језика 2	2	НС	О	2	2	0	0	5
10.	ONEM08	Немачка књижевност од првих писаних споменика до барока	2	НС	О	2	2	0	0	5
11.	ONEMJ2	Страни језик 2	2	АО	ИБ	2	2	0	0	4
12.	ONEMB2	Изборни блок 2	2		ИБ				0	4
						24	24-25	0	0	
Укупно часова активне наставе на години студија: 48-49									Укупно ЕСПБ: 60	

Р. бр.	Шифра	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Активна настава			Остали часови	ЕСПБ
						П	В	ДОН		
II ГОДИНА										
1.	ONEM09	Савремени немачки језик 3	3	СА	О	2	5	0	0	6
2.	ONEM10	Синтакса немачког језика 1	3	НС	О	2	2	0	0	5
3.	ONEM11	Немачка књижевност 18.века	3	НС	О	2	2	0	0	5
4.	OPDN1	Педагогија	3	АО	О	2	2	0	0	6
5.	ONEMJ3	Страни језик 3	3	АО	ИБ	2	2	0	0	4
6.	ONEMB3	Изборни блок 3	3		ИБ				0	4
7.	ONEM12	Савремени немачки језик 4	4	СА	О	2	5	0	0	7
8.	ONEM13	Синтакса немачког језика 2	4	НС	О	2	2	0	0	5
9.	ONEM14	Вајмарска класика и романтизам	4	НС	О	2	2	0	0	5
10.	OPSN01	Психологија	4	АО	О	2	2	0	0	6
11.	ONEMJ4	Страни језик 4	4	АО	ИБ	2	2	0	0	4
12.	ONEPP1	Педагошка пракса 1	4	СА	ИБ	0	0	0	6	3
						22	26-			

								28		
Укупно часова активне наставе на години студија: 48-50									Укупно ЕСПБ: 60	

Р. бр.	Шифра	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Активна настава			Остали часови	ЕСПБ
						П	В	ДОН		
III ГОДИНА										
1.	ONEM15	Савремени немачки језик 5	5	СА	О	2	5	0	0	7
2.	ONEM16	Лексикологија немачког језика 1	5	НС	О	2	2	0	0	5
3.	ONEM17	Немачка књижевност 19. века	5	НС	О	2	2	0	0	5
4.	ONEM18	Историја немачког језика 1	5	ТМ	О	2	1	0	0	4
5.	ONEMJ5	Страни језик 5	5	АО	ИБ	2	2	0	0	4
6.	ONEMB5	Изборни блок 5	5		ИБ				0	4
7.	ONEM19	Савремени немачки језик 6	6	СА	О	2	5	0	0	6
8.	ONEM20	Лексикологија немачког језика 2	6	НС	О	2	2	0	0	5
9.	ONEM21	Немачка књижевност на преласку векова	6	НС	О	2	2	0	0	5
10.	ONEM22	Историја немачког језика 2	6	ТМ	О	2	1	0	0	4
11.	ONEMJ6	Страни језик 6	6	АО	ИБ	2	2	0	0	4
12.	ONEMB6	Изборни блок 6	6		ИБ				0	4
13.	ONEPP2	Педагошка пракса 2	6	СА	О	0	0	0	6	3
						24	25		6	
Укупно часова активне наставе на години студија: 48									Укупно ЕСПБ: 60	

Р. бр.	Шифра	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Активна настава			Остали часови	ЕСПБ
						П	В	ДОН		
IV ГОДИНА										
1.	ONEM23	Савремени немачки језик 7	7	СА	О	2	5	0	0	6
2.	ONEM24	Контрастивна граматика немачког и српског језика 1	7	ТМ	О	2	1	0	0	4
3.	ONEM25	Немачка књижевност пре половине 20. века	7	НС	О	2	2	0	0	5
4.	ONEM26	Методика наставе немачког језика 1	7	НС	О	2	2	0	0	5
5.	ONEM27	Теорија превођења	7	ТМ	О	2	0	0	0	4
6.	ONEMB7	Изборни блок 7	7		ИБ				0	5
7.	ONEPP3	Педагошка пракса 3	7	СА	О	0	0	0	6	3
8.	ONEM28	Савремени немачки језик 8	8	СА	О	2	5	0	0	7
9.	ONEM29	Контрастивна граматика немачког и српског језика 2	8	НС	О	2	1	0	0	4
10.	ONEM30	Немачка послератна књижевност	8	НС	О	2	2	0	0	5
11.	ONEM31	Методика наставе немачког језика 2	8	НС	О	2	2	0	0	5
12.	ONEMB8	Изборни блок 8	8		ИБ				0	4
13.	ONEMSP	Стручна пракса	8	СА	О	0	0	0	6	3
						22	2	0	6	

Укупно часова активне наставе на години студија: 44	Укупно ЕСПБ: 60
---	-----------------

**ИЗБОРНА НАСТАВА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА
И КЊИЖЕВНОСТИ**

Р. бр.	Шифра	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Активна настава			Остали часови	ЕСПБ
						П	В	ДОН		
Страни језик 1 (бира се један предмет) ONEMJ1										
1.	OEJB11	Енглески језик Б1.1	1	АО	ИБ	2	2	0		4
2.	OFSA11	Француски језик А1.1	1	АО	ИБ	2	2	0		4
3.	OGSA11	Грчки језик А.1.1	1	АО	ИБ	2	2	0		4
4.	ORSA11	Руски језик А1.1	1	АО	ИБ	2	2	0		4
Страни језик 2 (бира се један предмет) ONEMJ2										
1.	OEJB12	Енглески језик Б1.2	2	АО	ИБ	2	2	0		4
2.	OFSA12	Француски језик А1.2	2	АО	ИБ	2	2	0		4
3.	OGSA12	Грчки језик А1.2	2	АО	ИБ	2	2	0		4
4.	ORSA12	Руски језик А1.2	2	АО	ИБ	2	2	0		4
Страни језик 3 (бира се један предмет) ONEMJ3										
1.	OEJB21	Енглески језик Б2.1	3	АО	ИБ	2	2	0		4
2.	OFSA21	Француски језик А2.1	3	АО	ИБ	2	2	0		4
3.	OGSA21	Грчки језик А2.1	3	АО	ИБ	2	2	0		4
4.	ORSA21	Руски језик А2.1	3	АО	ИБ	2	2	0		4
Страни језик 4 (бира се један предмет) ONEMJ4										
1.	OEJB22	Енглески језик Б2.2	4	АО	ИБ	2	2	0		4
2.	OFSA22	Француски језик А2.2	4	АО	ИБ	2	2	0		4
3.	OGSA22	Грчки језик А2.2	4	АО	ИБ	2	2	0		4
4.	ORSA22	Руски језик А2.2	4	АО	ИБ	2	2	0		4
Страни језик 5 (бира се један предмет) ONEMJ5										
1.	OEJB21	Енглески језик Б2.1	3	АО	ИБ	2	2	0		4
2.	OFSA21	Француски језик А2.1	3	АО	ИБ	2	2	0		4
3.	OGSA21	Грчки језик А2.1	3	АО	ИБ	2	2	0		4
4.	ORSA21	Руски језик А2.1	3	АО	ИБ	2	2	0		4
Страни језик 6 (бира се један предмет) ONEMJ6										
1.	OESC12	Енглески језик Ц1.2	6	АО	ИБ	1	1	0		4
2.	OFSB12	Француски језик Б1.2	6	АО	ИБ	1	1	0		4
3.	OGSB12	Грчки језик Б1.2	6	АО	ИБ	1	1	0		4
4.	ORSB12	Руски језик Б1.2	6	АО	ИБ	1	1	0		4
Изборни блок 1 (бира се један предмет) ONEMB1										
1.	OFZ035	Филозофија васпитања и образовања	1	ТМ	ИБ	2	1	0		5
2.	ORU034	Српски језик - фонетика	1	СА	ИБ	2	1	0		5
3.	OSON06	Основи социологије	1	ТМ	ИБ	2	2	0		5
Изборни блок 2 (бира се један предмет) ONEMB2										
1.	OSON16	Социологија образовања	2	ТМ	ИБ	2	1	0		5
2.	ONEM38	Српски језик- морфологија и синтакса	2	СА	ИБ	2	1	0		5
3.	ONEM32	Информатика	2	ТМ	ИБ	2	1	0		5
Изборни блок 3 (бира се један предмет) ONEMB3										

1.	ONEM35	Креативно писање	3	СА	ИБ	2	2	0		4
2.	OSR071	Правци у лингвистици	3	ТМ	ИБ	2	2	0		4
3.	ONEM36	Историја немачке културе	3	ТМ	ИБ	2	0	0		4
Изборни блок 5 (бира се један предмет) ONEMB5										
1	OPDN3	Основи школске педагогије	5	ТМ	ИБ	2	0	0		4
2.	OPDN2	Основи дидактике	5	СА	ИБ	2	0	0		4
Изборни блок 6 (бира се један предмет) ONEMB6										
1.	OPSN12	Одрастање у дигиталној околини	6	НС	ИБ	2	0	0		4
2.	ONEM37	Дидактика вишејезичности	6	НС	ИБ	2	0	0		4
3.	ONEM34	Нови медији	6	ТМ	ИБ	2	0	0		4
Изборни блок 7 (бира се један предмет) ONEMB7										
1.	OSON15	Социологија наставника	7	ТМ	ИБ	2	2	0		5
2.	OFSJ01	Функционални српски језик	7	АО	ИБ	2	2	0		5
3.	OPD021	Мултимедијални системи у образовању	7	СА	ИБ	2	2	0		5
4.	ONEM33	Академско писање	7	НС	ИБ	2	2	0		5
Изборни блок 8 (бира се један предмет) ONEMB8										
1.	OPSN02	Увод у психологију наставе	8	НС	ИБ	2	0	0		4
2.	OPSN04	Увод у педагошку психологију	8	НС	ИБ	2	0	0		4
3.	OPSN03	Увод у психологију наставника	8	НС	ИБ	2	0	0		4

***ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ РУСКОГ ЈЕЗИКА И
КЊИЖЕВНОСТИ***

Академски назив: Дипломирани филолог
Дужина трајања студија: 8 семестара/4 академске године
Обим студија: 240 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Овладавање руским као страним језиком на нивоу Ц1/Ц2 Заједничког европског оквира за језике; упознавање студената са предметом и методама лингвистичких и књижевних истраживања, са развојем и актуелним статусом руског језика као науке и струке; овладавање лингвистичким и књижевним појмовима и теоријским системима; упознавање студената са предметом и основним лингвистичко-теоријским и књижевно-теоријским методама у настави руског језика као страног; оспособљавање студената за примену основних техника превођења с једног словенског језика на други, као и за самостално превођење књижевних дела и стручних текстова са руског на српски језик и обратно; оспособљавање студената за рад у школама, привредним, друштвеним, пословним делатностима и удружењима; формирање комуникативне и (интер)културне компетенције за разумевање и анализу културе руског говорног подручја и поређење са сопственом културом.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

По завршетку основних академских студија руског језика и књижевности студент стиче свеобухватно знање и разумевање области, основних метода, развоја и актуелног статуса русистике; овладава лингвистичким, преводачким и књижевним појмовима, разуме их и примењује у раду; овладава основним методама научног истраживања у области руског језика и књижевности, као и дидактичким и методичким принципима и методама у настави руског језика као страног, те техником превођења са једног словенског језика на други; поседује знање руског као страног језика на нивоу Ц1/Ц2 Заједничког европског оквира за језике, комуникативну и (интер)културну компетенцију уз способност разумевања и анализе културе руског говорног подручја и поређења са сопственом културом; самостално анализира и конфронтира структуру језичких система и адекватно интерпретира лингвистичке и књижевне чињенице у настави руског језика у нашим школама; самостално прати и евалуира свој рад, формира свој етички суд о појавама којима се бави и о методологији бављења тим појавама, у складу са општим моралним принципима и етичким кодексом струке; препознаје потребу за континуираном едукацијом, остварује тимску комуникацију.

УСЛОВИ ЗА УПИС СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

У прву годину студија могу се уписати сва лица са завршеном средњом школом у трајању од четири године. Кандидати за упис полажу пријемни испит. Коначна ранг листа кандидата за упис формира се на основу њиховог постигнутог успеха у средњој школи и на основу резултата пријемног испита.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Пријемни испит састоји се из теста знања из руског језика, односно другог страног језика, који су кандидати учили у претходним циклусима образовања, или из српског језика. Време израде је 90 минута. Максимални број поена је 60.

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ИЗ РУСКОГ ЈЕЗИКА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ РУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Припрема за пријемни испит на Департману за руски језик и књижевност врши се по програму за гимназије друштвено-језичког смера.

I Ортографија. Писање великих и малих слова. Растављање речи на крају реда.

II Морфологија.

Именице - Род именица. Разлике у роду руских и српских именица. Род непроменљивих именица. Број именица. Именице које имају само једину (сингуларија тантум). Именице које имају само множину (плуралија тантум). Однос броја руских и српских именица. Падежи. Називи падежа, питања уз падеже и њихова значења. Промена именица. Мушки род. Средњи род. Женски род.

Заменичке речи. Именичке заменице. Придевске заменице. Заменички бројеви. Заменички прилози.

Придеви. Описни придеви. Односни придеви. Промена придева. Кратки придеви.

Прилози. Врсте прилога по значењу. Прилози за начин. Прилози за место. Прилози за време. Прилози за количину (меру). Прилози за узрок. Прилози за циљ. Степени поређења придева и прилога. Компаратив придева и прилога. Суперлатив придева и прилога.

Бројеви. Основни бројеви. Комбиновани (саставни, вишецифрени) бројеви. Редни бројеви. Збирни бројеви. Неодређено-количински бројеви. Разломци. Означавање времена.

Глаголи. Повратни и неповратни. Лични и безлични. Инфинитив. Глаголи несвршеног и свршеног вида. Образовање глаголског вида помоћу префикса. Свршени и несвршени глаголи од различитих корена. Разлика у употреби глаголског вида у српском и руском језику. Садашње време. Будуће време. Неправилни глаголи. Прошло време.

Глаголи кретања. Глаголи одређеног кретања. Глаголи одређеног и неодређеног кретања без префикса. Глаголи одређеног и неодређеног кретања са префиксима.

Рекција глагола. Глаголи са различитом рекцијом у руском и српском језику.

Глаголски начини. Заповедни начин. Условни начин.

Глаголски придеви/партиципи: Радни глаголски придев садашњег времена. Радни глаголски придев прошлог времена.

Трпни глаголски придев садашњег времена (Трпно стање - пасив. Радно стање - актив).

Трпни глаголски придев прошлог времена (Трпно стање - пасив, Радно стање - актив).

Адјективација глаголских придева.

Адјективација и супстантивација придева и глаголских придева.

Глаголски прилози.

Несамосталне речи. Предлози. Везници. Речце. Уметнуте речце, Узвици.

III Синтакса: Ред речи у реченици. Функционални типови реченица (исказне, упитне, узвичне и заповедне реченице). Реченични модели. Субјекатско-предикатски односи. Објекатски односи. Просторни односи. Временски односи. Начински односи. Узрочни односи. Атрибутивни односи. Активне и пасивне реченице.

IV Лексикологија. Синоними. Антоними. Хомоними. Најчешћи фразеологизми.

Кандидатима се за припрему препоручује следећа литература:

- Радмило Маројевић, Граматика руског језика, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1983.
- Богољуб Станковић, Граматика руског језика, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1999.
- Богољуб Станковић, Речник руског језика, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2000-2002.

Испитни задаци могу бити различитог типа: одговори на питања, попуњавања празнина, диктат, заокруживање тачног одговора, трансформације реченичних структура (нпр. пребацивање актива у пасив, потврдног у одрични облик) итд.

* Кандидати који током претходног школовања нису учили руски језик, а конкуришу за упис на основне академске студије руског језика и књижевности, могу се одредити да на пријемном испиту, уместо теста знања из руског језика, полажу тест знања и из неког од следећих језика: српски, енглески, француски или немачки језик.

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ РУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ОПШТИ ПОЈМОВИ О ЈЕЗИКУ

Место језика у људском животу. Битна својства језика. Језик и комуникација. Језик, култура и друштво. Раслојавање језика. Језик, дијалект и социолект. Књижевни језик. Почетак стандардизације књижевног језика и правописа. Екавски и ијекавски изговор. Дијалекатска основица српског књижевног језика.

ЈЕЗИЧКИ СИСТЕМ И НАУКЕ КОЈЕ СЕ ЊИМЕ БАВЕ

Фонетика и фонологија. Гласови и фонеме. Слог. Фонолошки систем српског књижевног језика. Морфофонолошке алтернације и њихова улога у промени и грађењу речи. Прозодија. Морфологија. Речи и морфеме. Врсте морфема. Морфологија у ужем смислу (промена речи). Грађење речи. Променљиве и непроменљиве речи. Основни појмови о извођењу (деривацији) речи. Сложенице, полусложенице, правописна решења. Синтакса. Реченица. Синтагма. Падежни систем. Систем зависних реченица. Систем независних реченица. Глаголска времена и глаголски начини. Лексикологија. Значењски (семантички) и формални односи међу лексемама: синонимија, антонимија, полисемија и хомонимија; метафоричка и метонимијска значења. Граматике и речници српског језика и начин њихове употребе.

ПРАВОПИС. Основни принципи правописа српског језика. Правописи, правописни приручници и начин њихове употребе. Писање почетног великог слова. Састављено, растављено и полусложеничко писање речи. Правописна решења у вези са гласовним алтернацијама и изузеци. Правописни и интерпункцијски знаци. Растављање речи на крају реда. Писање скраћеница и позајмљеница.

Литература

Уџбеници који се користе у средњој школи:

Ж. Станојчић, Љ. Поповић, *Граматика српскога језика*, уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе, Београд, 1992. и остала издања;

Митар Пешикан, Јован Јерковић, Мато Пижурица, *Правопис српскога језика*, Матица српска, Нови Сад, 2010 (и каснија издања) или Милорад Дешић, *Правопис српског језика*, Клет, 2015 (школско издање).

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ РУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

За припрему овог испита кандидатима се препоручује следећа литература:

- Soars, J., Soars, L.: New Headway Intermediate (4th edition), Students' Book and Workbook, Oxford University Press
 - Harris, M., Mower, D., and Skorzynska, A.: New Opportunities Intermediate, Students' Book and Language Powerbook, Pearson Longman
 - Поповић, Љ., Мирић, В: Граматика енглеског језика са вежбањима, Народна књига, Београд.
 - Thomson, A. J., Martinet, A.V.: A Practical English Grammar with Exercises I and II, Oxford University Press (вежбања означена као easy □ и moderately difficult ▣)
 - Murphy, R. (2012). English Grammar in Use. Cambridge University Press.
- или нека друга практична граматика енглеског језика, тј. збирка тестова/уџбеник на енглеском језику средњег нивоа тежине (intermediate)

Тест ће садржати следеће области:

Творба речи у енглеском језику (префиксација, суфиксација и сложенице)

Чланови

Придеви, прилози и предлози

Присвојне и повратне заменице

Употреба глаголских времена

Модални глаголи

Безлични глаголски облици (инфинитиви, герундијуми, партиципи)

Упитне и одричне реченице

Активне и пасивне реченице

Погодбене и временске клаузе

Управни и неуправни говор

Фразални глаголи, идиоми и фразе

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ИЗ ФРАНЦУСКОГ ЈЕЗИКА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ РУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

1. Les classes des mots

1.1. Le nom

Le nom masculin. Le nom féminin. Le nom singulier et le nom pluriel.

1.2. L'adjectif

L'adjectif qualificatif. La place et l'accord de l'adjectif. La comparaison de l'adjectif. L'adjectif déterminatif. L'adjectif possessif. L'adjectif démonstratif.

1.3. Le pronom

Les pronoms personnels. Les pronoms adverbiaux.

1.4. Le verbe

La morphologie du verbe. L'accord du verbe avec le sujet. L'accord du verbe avec le COD. Les temps verbaux. Le présent. Le passé composé. L'imparfait. Le plus-que-parfait. Le conditionnel présent. Le futur simple. Le futur proche. Le passé récent. L'emploi des temps passés. La concordance des temps. L'emploi du subjonctif. La voix passive.

1.5. La préposition

Les types des prépositions. Les valeurs et l'emploi des prépositions.

1.6. L'adverbe

Les adverbes de quantité. Les adverbes de manière. La comparaison des adverbes.

2. La syntaxe de la phrase complexe

Les subordonnées complétives. Les subordonnées relatives. Les subordonnées temporelles.

3. Le discours direct/indirect

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПРИПРЕМУ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА

- Драшковић, Владо: *Граматика француског језика за основну школу*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1979.
- Папић, Марко: *Граматика француског језика*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1984.
- Horetzky, Edita: *Précis pratique de grammaire française*, Školska knjiga, Zagreb 1973.
- Jovanović, Slobodan A. i saradnici: *Savremeni francusko-srpskohrvatski rečnik sa gramatikom*, U saradnji sa J. Čemerikić, D. Damnjanović i M. Đorđević (gramatiku je izradila Ksenija Jovanović), Prosveta, Beograd 1991.
- Jovanović, Slobodan A. i saradnici: *Savremeni srpskohrvatsko-francuski rečnik*, U saradnji sa J. Čemerikić i D. Damnjanović, Prosveta, Beograd 1993.
- Половина, Пера и Радмила Чулајевић: *Речник француског језика за основну школу*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1982.
- Михајловић, Живка: *Школски француско-српскохрватски речник (средњи ниво учења)*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1980.
- Видић, Јасна, мр Нада Варничкић-Донжон: *Améliorez votre français! Exercices de grammaire*, Граматичка вежбања за I и II разред гимназије, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1996.
- Видић, Јасна: *Améliorez votre français! 2. Exercices de grammaire*, Граматичка вежбања за III и IV разред гимназије, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1998.
- Akyuze, Anne et al.: *Les exercices de grammaire, niveau A1*, Hachette, Paris 2005.
- Akyuze, Anne et al.: *Les exercices de grammaire avec corrigés, niveau A2*, Hachette, Paris 2006.
- Delatour, Yves et al.: *Grammaire, 350 exercices, niveau moyen*, Hachette, Paris 1996.
- Delatour, Yves et al.: *Nouvelle grammaire du français*, Hachette, Paris 2004.

* Библиографске јединице под бр. 10–13 наведене су као допунска литература и доступне су у Француском институту у Нишу.

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ИЗ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ РУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Морфологија:

Род и број именица. Промена именица. Неодређени, одређени и нулти члан-облици и употреба. Промена и употреба личних, присвојних, односних, упитних и неодеђених заменица.

Придеви. Деклинација и компарација придева. Придев као именица.

Основни и редни бројеви. Негација.

Предлози. Предлози са акузативом. Предлози са дативом. Предлози са генитивом. Предлози са дативом и акузативом. Семантичка класификација предлога.

Прилози. Речце.

Глаголи: правилни, неправилни, са одвојивим и неодвојивим префиксом, модални, повратни и помоћни глаголи.

Времена. Инфинитиви. Облици и употреба партиципа. Императив. Коњуктив. Облици и употреба пасива. Рекција глагола.

Синтакса:

Ред речи у реченици. Просте и проширене реченице-исказне, упитне, узвичне, заповедне и жељне реченице. Независно-сложене реченице-саставне, супротне, раставне, узрочне, закључне и искључне реченице. Зависно-сложене реченице-субјекатске, објекатске, предикативне, адвербијалне реченице (локалне, темпоралне, модалне, консекутивне, каузалне, финалне, кондиционалне, концесивне реченице).

Литература:

Граматики и приручници:

- Јован Ђукановић, Оливера Дурбаба: Граматика немачког језика засредње школе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2008.

- Нада С. Арсенијевић: Граматика савременог немачког језика, Научна књига, Београд, 1995.

- Dreyer/Schmidt: Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Dieneue Gelbe, Max Hueber Verlag, 2000

- Barbara Gottstein- Schramm, Susanne Kalender, Franz Specht: Grammatik –ganz klar, Max Hueber Verlag, 2011

Уџбеници:

- Đorđo Mota, Vesna Nikolovski, Leonora Rakićević: Klett Direkt 1 - уџбеник и радна свеска, Klett

- Đorđo Mota, Vesna Nikolovski, Leonora Rakićević: Klett Direkt 2 - уџбеник и радна свеска, Klett

- Đorđo Mota, Vesna Nikolovski, Leonora Rakićević: Klett Direkt 3 - уџбеник и радна свеска, Klett

- Đorđo Mota, Vesna Nikolovski, Leonora Rakićević: Klett Direkt 4 - уџбеник и радна свеска, Klett

- Frederike Jin, Magdalena Michalak, Lutz Rohrmann: Prima 5, немачки језик за 1. разред средње школе, уџбеник са радном свеском, Data Status

- Frederike Jin, Magdalena Michalak, Lutz Rohrmann: Prima 6, немачки језик за 2. разред средње школе, уџбеник са радном свеском, Data Status

- Frederike Jin, Magdalena Michalak, Lutz Rohrmann: Prima 7, немачки језик за 3. разред средње школе, уџбеник са радном свеском, Data Status

- Frederike Jin, Magdalena Michalak, Lutz Rohrmann: Prima 8, немачки језик за 4. разред средње школе, уџбеник са радном свеском, Data Status

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ПРВОГ НИВОА
СТУДИЈА РУСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ**

Р.бр.	Шиф. пред.	Назив предмета	Сем.	Број часова	ЕСПБ
ПРВА ГОДИНА					
1	ORU001	Основи граматике руског језика 1	I	2+4	5
2	ORU002	Књижевност и култура Старе Русије	I	2+2	6
3	ORU003	Увод у славистику	I	2+0	4
4	OPDN1	Педагогија	I	2+2	6
5	ORU034	Српски језик – фонетика	I	2+1	5
6	ORUB01	<i>Изборни блок 1</i>	I	2+2	4
	OESA21	Енглески језик А2.1			
	OFSA11	Француски језик А1.1			
	OGSA11	Грчки језик А1.1			
	OEFB11	Енглески језик Б1.1			
	ONSA21	Немачки језик А2.1			
	OFSA21	Француски језик А2.1			
OBUGA1	Бугарски језик у књижевно-културном контексту 1				
	ОМАКА1	Македонски језик у књижевно-културном контексту 1			
7	ORU004	Фонетика и фонологија руског језика	II	2+2	6
8	ORU005	Основи граматике руског језика 2	II	2+2	5
9	ORU006	Руски предромантизам и романтизам прве половине 19. века	II	2+2	6
10	ORU033	Старословенски језик	II	2+2	5
11	ORU035	Српски језик – морфологија и синтакса	II	2+1	4
12	ORUB02	<i>Изборни блок 2</i>	II	2+2	4
	OESA22	Енглески језик А2.2			
	OFSA12	Француски језик А1.2			
	OGSA12	Грчки језик А1.2			
	OEFB12	Енглески језик Б1.2			
	ONSA22	Немачки језик А2.2.			
	OFSA22	Француски језик А2.2			
OBUGA2	Бугарски језик у књижевно-културном контексту 2				
	ОМАКА2	Македонски језик у књижевно-културном контексту 2			
Укупно часова активне наставе				690	
Укупно ЕСПБ					60
ДРУГА ГОДИНА					
13	ORU007	Творба речи руског језика	III	3+3	5
14	ORU008	Основи лексике руског језика 1	III	2+2	6
15	ORU009	Руски романтизам	III	2+2	5
16	ORU010	Историја руске културе	III	2+0	4
17	ORUB03	<i>Изборни блок 3</i>	III	2+2	4
	OEFB11	Енглески језик Б1.1			
	OFSA21	Француски језик А2.1			
	OGSA21	Грчки језик А2.1			
	OBUGB1	Бугарски језик у књижевно-културном контексту 3			
	ОМАКВ1	Македонски језик у књижевно-културном контексту 3			
	OEFB21	Енглески језик Б2.1			
	ONSB11	Немачки језик Б1.1			
	OFSB11	Француски језик Б1.1			
18	ORUB04	<i>Изборни блок 4</i>	III	2+2	5

	OSNK19 OPD023 ONON02	Увод у теорију књижевности Докимологија Медијска писменост у дигиталном добу			
19	ORU010	Морфологија именских речи руског језика	IV	3+3	5
20	ORU011	Основи лексике руског језика 2	IV	2+2	5
21	ORU012	Руски реализам 1	IV	2+2	5
22	ORU036	Упоредна граматика словенских језика	IV	2+0	3
23	OPSN01	Психологија	IV	2+2	6
24	ORUB05	<i>Изборни блок 5</i>	IV	2+2	4
	OEFB12	Енглески језик Б1.2			
	OFSA22	Француски језик А2.2			
	OGSA22	Грчки језик А2.2			
	OBUGB2	Бугарски језик у књижевно-културном контексту 4			
ОМАКВ2	Македонски језик у књижевно-културном контексту 4				
	OEFB22	Енглески језик Б2.2			
	ONSB12	Немачки језик Б1.2			
	OFSB12	Француски језик Б1.2			
25	ORUPP1	Педагошка пракса 1 (ОАС - РУС)	IV		3
Укупно часова активне наставе				720 + 90 праксе	
				Укупно ЕСПБ	60
ТРЕЋА ГОДИНА					
26	ORU013	Морфологија глаголских речи руског језика	V	2+4	6
27	ORU014	Конфронтациона анализа руског и српског језика	V	2+0	4
28	ORU015	Руски реализам 2	V	2+2	7
29	ORU016	Историјска граматика руског језика 1	V	2+1	4
30	ORUB06	<i>Изборни блок 6</i>	V	2+2	4
	OEFB21	Енглески језик Б2.1			
	OFSB11	Француски језик Б1.1			
	OGSB11	Грчки језик Б1.1			
	OESC11	Енглески језик Ц1.1			
	ONSB21	Немачки језик Б2.1			
	OFSB21	Француски језик Б2.1			
OSNK20	Интернет и мултимедија у настави књижевности и језика				
31	ORUB07	<i>Изборни блок 7</i>	V	2+0	4
	OPDN2	Основи дидактике			
	OPD036	Инклузивно образовање			
32	ORUB08	<i>Изборни блок 8</i>	V	2+2	4
	OSNK07	Креативно писање			
	OSR073	Основе академског писања			
33	ORU017	Лексикологија руског језика	VI	2+4	6
34	ORU018	Руски модернизам	VI	2+2	6
35	ORU019	Историјска граматика руског језика 2	VI	2+2	4
36	ORUB09	<i>Изборни блок 9</i>	VI	2+2	4
	OEFB22	Енглески језик Б2.2			
	OFSB12	Француски језик Б1.2			
	OGSB12	Грчки језик Б1.2			
	OESC12	Енглески језик Ц1.2			
	ONSB22	Немачки језик Б2.2			
	OFSB22	Француски језик Б2.2			
OPD042	Интерактивне методе у настави				
ORU021	Синтагматика				
37	ORUB10	<i>Изборни блок 10</i>	VI	2+0	4

	OPSN03 OPSN02 OPSN12 OPSN04	Увод у психологију наставника Увод у психологију наставе Одрастање у дигиталној околини Увод у педагошку психологију			
38	ORUPP2	Педагошка пракса 2 (ОАС-ПУС)	VI		3
Укупно часова активне наставе				675+90 праксе	
				Укупно ЕСПБ	60
ЧЕТВРТА ГОДИНА					
39	ORU022	Основи синтаксе руског језика	VII	2+4	6
40	ORU023	Методика наставе руског језика 1	VII	2+2	6
41	ORU025	Руска књижевност 20. века	VII	2+2	7
42	ORU026	Техника превођења	VII	2+2	4
43	ORUB11 OSNJ04	<i>Изборни блок 11</i> Језик и стил у студентским истраживачким радовима	VII	2+2	4
	ORU027 ORU026	Симултано и консекутивно превођење Лингвокултурологија			
44	ORUPP3	Педагошка пракса 3 (ОАС-ПУС)	VII		3
45	ORU028	Синтакса руског језика	VIII	2+4	5
46	ORU029	Стилистика руског језика	VIII	2+0	4
47	ORU030	Књижевно превођење	VIII	2+0	4
48	ORU031	Савремена руска књижевност	VIII	2+2	5
49	ORU032	Методика наставе руског језика 2	VIII	1+1	4
50	ORUB12 OFZN18 OPD030 OPD031 OSR272	<i>Изборни блок 12</i> Етика и књижевност Интеркултурално васпитање Педагошка превенција поремећаја у понашању Лингвистика текста	VIII	2+2	5
51	ORUSP1	Стручна пракса (ОАС-ПУС)	VIII		3
Укупно часова активне наставе				630+180 праксе	
				УКУПНО ЕСПБ	60

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СРБИСТИКЕ

Академски назив: Дипломирани филолог

Дужина трајања студија: 8 семестара / 4 академске године

Обим студија: 240 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Општи циљ програма Основних академских студија србистике јесте постизање компетенција и академских вештина неопходних за успешно обављање професије наставника српског језика и књижевности, али и других професија предвиђених овим студијским програмом.

Посебни циљеви студијског програма Основних академских студија србистике јесу:

- развој креативних способности и овладавање практичним вештинама потребним за обављање професија предвиђених овим студијским програмом;
- омогућавање студентима разумевања, схватања и коришћења појмова и термина лингвистике и теорије књижевности, различитих теоријско-методолошких приступа синхронијским и дијахронијским појавама у језику, различитих теоријско-методолошких приступа књижевном тексту;
- стицање увида у структуру стандардног српског језика на свим нивоима (фонолошком, морфолошком, синтаксичком и лексичком), дијалекатску разуђеност савременог српског језика, његов историјски развој, основе србистике, историјске књижевне идиоме (српскословенски, рускословенски, славеносрпски и доситејевски језик), основе славистичког аспекта изучавања српског језика;
- стицање увида у историју српске књижевности (усмену и писану, од првих сачуваних писаних трагова до савременог доба), и то укорењене у национални, јужнословенски и светски културноисторијски контекст; упознавање студената са основним токовима и репрезентативним делима јужнословенских, европских и светских књижевности;
- упознавање ширих, дијахронијски сагледаних токова српске културе и стицање способности за самостални аналитичко-критички приступ појединим књижевним делима;
- стицање увида у основне технике академског писања, као и оспособљавање студената за сналажење у релевантној литератури у свим понуђеним областима;
- савладавање најмање једног страног језика на нивоу писане и усмене комуникације;
- упознавање студената са савременим сазнањима педагошко-психолошких дисциплина и оспособљавање студената да своја знања, умећа и вештине пренесу будућим ученицима коришћењем најсавременијих наставних метода;
- овладавање правописном и језичком нормом српског језика и стицање лекторских и коректорских знања и вештина;
- познавање књижевних токова и оспособљавање за самостално давање вредносних судова о књижевним делима прошлих епоха и о актуелној књижевној продукцији; пројектовање укуса читалачке публике;
- стицање комуникацијских способности, овладавање различитим комуникационим писменим и усменим формама, правоговором и техникама јавног наступа, што студенте оспособљава за рад у сектору односа са јавношћу.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Сврха студијског програма Основних академских студија србистике јесте образовање студената за филологе србисте. Научне, стручне и практичне компетенције које студенти стичу на студијама првог степена омогућиће им да буду наставници српског језика и књижевности посвећени образовању и васпитању ученика, способни да подстичу њихов интелектуални, културни и духовни развој. Компетенције стечене кроз различите изборне предмете које студијски програм нуди омогућиће дипломираним студентима обављање различитих послова из сфере делатности у институцијама културе (лектора и коректора, новинара и уредника у издавачним кућама, библиотекара и сл.).

Након завршених Основних академских студија србистике студент је способен да:

- разликује средишње лингвистичке проблеме и питања, влада генеалогijом индоевропских језика, формулише став о актуелним језичким питањима;
- познаје разлоге и механизме језичке промене и разуме хијерархијску организацију граматике;
- разликује дисциплине науке о књижевности и основне функције књижевности;
- класификује књижевна дела по роду и жанру, као и по књижевним периодима;
- опише, објасни и демонстрира структуру стандардног српског језика на свим нивоима (фонолошком, морфолошком, синтаксичком и лексичком);
- препозна дијалекатску разубеност савременог српског језика, сумира његов историјски развој;
- формулише основе србистике, анализира историјске књижевне идиоме (српскословенски, рускословенски, славеносрпски, Вук Караџић и дијалекатска база српског књижевног језика);
- опише сложену и динамичну природу историје српске књижевности;
- препозна, класификује и дефинише опште поетичке одлике појединих епоха, праваца, жанрова и стваралаца српске, јужнословенске и светске књижевности;
- интерпретира репрезентативна дела српске и компаративне књижевности;
- примени технике академског писања и покаже способност у избору, организовању и употреби релевантне литературе у свим понуђеним областима;
- савлада најмање један страни језик, на нивоу писане и усмене комуникације;
- примени савремене методе педагошко-психолошких дисциплина;
- повезује знања из области науке о језику и науке о књижевности са другим друштвено-хуманистичким областима;
- систематизована филолошка знања примењује у пракси;
- препознаје и образлаже одступања од граматичке и правописне норме и коригује грешке у пракси;
- влада говорним компетенцијама у различитим видовима испољавања културе говора; влада теоријом и праксом говорне културе;
- способен је за самостални професионални јавни наступ; способен је да критички анализира јавни говор и наступ;
- препознаје, дефинише и описује појаве карактеристичне за новинарски стил;
- препознаје и вреднује књижевну продукцију у дијахронији и синхронији и у стању је да васпитава књижевни укус читалачке публике.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Пријемни испит састоји се из два дела:

- Тест знања из српског језика. Време израде је 60 минута. Максимални број поена је 30.
- Тест знања из књижевности. Време израде је 60 минута. Максимални број поена је 30.

На основу укупног броја поена које кандидати стекну формира се јединствена ранг-листа кандидата, а у прву годину студија уписују се кандидати редом од почетка ранг-листе, па све до попуњавања планираног броја места за упис. Кандидати који су у средњој школи освојили награде (бар једно од прва три места на такмичењу) на републичким такмичењима из српског језика и књижевности које организује Министарство просвете РС ослобађају се полагања теста знања на пријемном испиту, при чему им се на тесту знања признаје максимални број поена.

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ СРБИСТИКЕ

Пријемни испит се полаже према Програму српског језика и књижевности („Службени гласник СР Србије” – „Просветни гласник”, број 5/90, „Службени гласник Републике Србије” – „Просветни гласник” број 3/91 и „Службени гласник РС” – „Просветни гласник” 3/92).

I СРПСКИ ЈЕЗИК

ОПШТИ ПОЈМОВИ О ЈЕЗИКУ. Место језика у људском животу. Битна својства језика. Језик и комуникација. Еволуција језика (развој језика, настанак и развој писма). Језик, култура и друштво. Типови језика (језици у свету, језичка сродност, језички типови и језичке универзалије). Раслојавање језика. Језик, дијалект и социолект. Књижевни језик. Почетак стандардизације књижевног језика и правописа. Екавски и ијекавски изговор. Наречја српског језика. Дијалекатска основица српског књижевног језика.

ЈЕЗИЧКИ СИСТЕМ И НАУКЕ КОЈЕ СЕ ЊИМЕ БАВЕ

Језик као систем знакова. Фонетика и фонологија. Гласови и фонеме. Слог. Гласовни систем стандардног српског језика. Фонолошки систем стандардног српског језика. Морфофонологија. Морфофонолошке алтернације и њихова улога у промени и грађењу речи. Прозодија. Акценатски систем стандардног српског језика. Морфологија и творба речи. Речи и морфеме. Врсте морфема и подела речи на морфеме. Променљиве и непроменљиве речи (именице, придеви, заменице, бројеви, глаголи, прилози, предлози, везници, речце и узвици). Основни начини творбе у српском језику. Изведенице, сложенице и речи добијене конверзијом. Лексикологија (са елементима терминологије и фразеологије). Значењски (семантички) и формални односи међу лексемама: синонимија, антонимија, хомонимија. Полисемија, метафорички и метонимијски преноси значења. Стилска вредност лексема. Основни појмови о терминологији и терминима. Основни појмови о фразеологији и фразеолошким јединицама. Граматике и речници српског језика и начин њихове употребе. Синтакса. Реченице у ширем смислу и реченице у ужем смислу. Речи. Синтагма. Падежни систем. Систем зависних реченица и главне врсте зависних реченица. Систем независних реченица. Глаголска времена и глаголски начини.

ПРАВОПИС

Основни принципи правописа стандардног српског језика. Правописи, правописни приручници и начин њихове употребе. Писање великог и малог почетног слова. Правописна решења у вези са гласовним алтернацијама и изузеци. Састављено, растављено и полусложеничко писање речи. Правописни и интерпункцијски знаци. Растављање речи на крају реда. Принципи скраћивања речи и врсте скраћеница. Писање скраћеница и позајмљеница у српском језику.

ЛИТЕРАТУРА

Уџбеници који се користе у средњој школи:

- Ж. Станојчић, Љ. Поповић, *Грамматика српскога језика*, уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1992. и остала издања;
- Р. Бугарски, *Увод у општу лингвистику*, Београд – Нови Сад 1989. и остала издања;
- М. Дешић, *Правопис српског језика* (школско издање), Клет, Београд 2015.

II СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ

КЊИЖЕВНОСТ СТАРОГ ВЕКА. Основне информације о развоју, врстама, тематици и особеностима књижевности старог века. *Еп о Гилгамешу*; Хомер – *Илијада* (VI певање); Софокле – *Антигона*; Библија.

СРЕДЊОВЕКОВНА КЊИЖЕВНОСТ. Почети словенске писмености, значај рада Тирила и Методија и њихових ученика; најстарија словенска писма, старословенски језик и рецензије старословенског језика; главне врсте средњовековне књижевности; Св. Сава – *Житије св. Симеона* (одломак *Болест и смрт св. Симеона*); Теодосије – *Житије св. Саве* (одломак); Јефимија – *Похвала кнезу Лазару*; Деспот Стефан Лазаревић – *Слово љубве*; Константин Филозоф – из *Житија деспота Стефана Лазаревића* (о смрти Краљевића Марка, о бици на Косову).

НАРОДНА КЊИЖЕВНОСТ. Појам, настанак, врсте, одлике народне књижевности; лирска, епска и лирско-епска поезија, проза. *Српска дјевојка*; *Кнежева вечера*; *Марко пије уз рамазан вино*; *Диоба Јакшића*; *Ропство Јанковић Стојана*; *Бој на Мишару*; *Сунце се девојком жени*; *Бановић Страхиња*; *Хасанагиница*; *Девојка бржа од коња*; *Златна јабука и девет пауница*.

ХУМАНИЗАМ И РЕНЕСАНСА. Хуманизам и ренесанса у Европи и код нас (појмови, особености, значај). Франческо Петрарка – *Канџонијер* (избор сонета); Данте Алигијери – *Божанствена комедија* (одломак из *Пакла*, певање V: Паоло и Франческа); Ђовани Бокачо – *Декамерон* (дан пети, прича девета: Федерико и мона Ђована); Вилијем Шекспир – *Ромео и Јулија*, *Хамлет*; Мигел де Сервантес – *Дон Кихот* (одломак); Марин Држић – *Новела од Станца* (одломак), *Дундо Мароје* (одломак).

БАРОК И КЛАСИЦИЗАМ. Барок и класицизам и њихови главни представници у Европи и код нас. Молијер – *Тврдица*; Иван Гундулић – *Осман* (одломак: I и VIII певање).

ПРОСВЕТИТЕЉСТВО. Књижевност епохе просветитеља. Између средњовековних и модерних појава у књижевности, барокне тенденције: Гаврило Стефановић Венцловић; Захарија Орфелин; Доситеј Обрадовић – *Писмо Харалампију*, *Живот и прикљученија* (I део); Јован Стерија Поповић – *Тврдица*.

РОМАНТИЗАМ. Романтизам у Европи и код нас (појам, особености, значај, главни представници). Поетика романтизма, однос према традицији и просветитељству, одлике стила, жанрова и мотивско-тематских тенденција, развој лирике, драме трагедије и мешовитих облика. Виктор Иго – *Предговор Кромвелу*; Џорџ Гордон Бајрон – *Чајлд Харолд*; Александар Сергејевич Пушкин – *Цигани*, *Евгеније Оњегин* (одломци); Хајнрих Хајне – *Лорелаж*; Вук

Стефановић Караџић: реформатор језика и правописа (из Предговора *Српском рјечнику*); лексикограф (*Српски рјечник*); сакупљач народних умотворина (*О подјели и постању народних пјесама*); књижевни историчар и полемичар (*Критика на роман Љубомир у Јелисијуму*); писац – историчар, биограф (*Житије Хајдук-Велка Петровића*); Петар Петровић Његош – *Горски вијенац*; Бранко Радичевић – *Ђачки растанак, Кад млидијих умрети*; Ђура Јакшић – *Орао, Вече, Поноћ, Јелисавета кнегиња црногорска* (одломак); Јован Јовановић Змај – *Ђулићи, Ђулићи увеоци, Јутутунска народна химна*; Лаза Костић – *Међу јавом и мед сном, Santa Maria della Salute*; Иван Мажуранић – *Смрт Смаил-аге Ченгића*; Франце Прешерн – *Сонетни венац*.

РЕАЛИЗАМ. Реализам у Европи и код нас (појам, особености, значај, главни представници). Поетика реализма: однос према стварности, ослонац на позитивистичку слику света, доминација прозе, обележје књижевног лика и реалистичког стила. Реализам у Европи – поетика реализма (Балзак – *Предговор Људској комедији*). Поетика реализма у српској књижевности (Светозар Марковић – *Певање и мишљење*). Оноре де Балзак – *Чича Горио*; Николај Васиљевич Гогољ – *Ревизор*; Ги де Мопасан – *Два пријатеља*; Лав Николајевич Толстој – *Ана Карењина*; Јаков Игњатовић – *Вечити младожења*; Милован Глишић – *Глава шећера*; Лаза Лазаревић – *Ветар*; Радоје Домановић – *Данга, Вођа*; Стеван Сремац – *Зона Замфирова*; Бранислав Нушић – *Народни посланик*; Иво Андрић – *Мост на Жепи*; Симо Матавуљ – *Поварета, Бакоња фра-Брне* (одломак); Војислав Илић – *Сиво, суморно небо, Јутро на Хисару, Запуштени источник*.

МОДЕРНА. Модерна у европској и српској књижевности. Шарл Бодлер – *Везе, Албатрос*; Артур Рембо – *Офелија*; Стефан Маларме – *Лабуд*; Антон Павлович Чехов – *Ујка Вања*; Богдан Поповић – *Антологија новије српске лирике* (Предговор); Алекса Шантић – *Моја отаџбина, Претпразничко вече, Вече на шкољу*; Јован Дучић – *Залазак сунца, Сунцокрети, Јабланови*; Милан Ракић – *Јасика, Искрена песма, Долап, Наслеђе*; Владислав Петковић Дис – *Тамница, Можда спава, Нирвана*; Сима Пандуровић – *Светковина, Родна груди*; Антун Густав Матош – *Јесење вече, Notturmo*; Борисав Станковић – *У ноћи, Коштана, Нечиста крв*; Јован Скерлић – *О Коштани*; Петар Кочић – *Мрачајски прото, Јазавац пред судом*; Иван Цанкар – *Краљ Бетајнове*.

МЕЂУРАТНА И РАТНА КЊИЖЕВНОСТ. Европска књижевност у првим деценијама XX века (појам, особености и значај). Књижевни покрети и струје у југословенским књижевностима између два рата. Ратна књижевност. Владимир Мајаковски – *Облак у панталонама*; Федерико Гарсија Лорка – *Романса месечарка*; Рабиндрант Тагоре – *Градинар*; Франц Кафка – *Процес*; Ернест Хемингвеј – *Старац и море*; Вилијем Фокнер – *Бука и бес*; Семјуел Бекет – *Чекајући Годоа*; Милутин Бојић – *Плава гробница*; Милош Црњански – *Суматра, Стражилово, Сеобе I део*; Момчило Настасијевић – *Туга у камену*; Тин Ујевић – *Свакидашња јадиковка, Колајна* (избор); Коста Рацин – *Берачи дувана*; Растко Петровић – *Људи говоре*; Исидора Секулић – *Госпа Нола, Кроника паланачког гробља*; Мирослав Крлежа – *Господа Глембајеви*; Добриша Цесарић – *Облак, Повратак*; Оскар Давичо – *Хана* (избор); Иван Горан Ковачић – *Јама*; Десанка Максимовић – *Трајим помиловање* (избор); Васко Попа – *Каленић, Манасија*; Бранко Миљковић – *Ватра и ништа*; Драгослав Михаиловић, *Кад су цветале тикве*; Бранко Ћопић – *Башта сљезове боје*; Владан Десница – *Прољећа Ивана Галеба*.

САВРЕМЕНА КЊИЖЕВНОСТ. Битна обележја и најзначајнији представници европске и српске књижевности. Албер Ками – *Странац*; Ј. Борхес – *Чекање*; Стеван Раичковић – *Септембар, Камена успаванка*; Миодраг Павловић – *Науците пјесан, Реквијем*; Весна Парун – *Ти која имаш невинује руке*; Блаже Конески – *Везилка*; Иво Андрић – *Проклета авлија, Ех понто, На Дрини ћуприја, Мост на Жепи*; Меша Селимовић – *Дервиш и смрт*; Михајло Лалић – *Лелејска гора*; Добрица Ћосић – *Корени, Време смрти*; Александар Тишма – *Употреба човека*; Данило Киш – *Енциклопедија мртвих*; Душан Ковачевић – *Балкански шпијун*;

Милорад Павић – *Хазарски речник*; избор књижевних критика и есеја (Исидора Секулић, Петар Џацић, М. Павловић, Никола Милошевић, Света Лукић).

III КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ

Систематизовање основних књижевних појмова. Лирско, епско и драмско стваралаштво. Народна књижевност. Народна поезија; лирске (женске) и епске (јуначке) песме. Врсте народне лирске поезије. Лирско-епска песма (балада). Епска поезија; епска песма, еп (епопеја); тематски кругови епске поезије; епски јунак. Лирска поезија као књижевни род и њене особености. Лирска песма; композициона структура лирске песме; песничка слика. Песнички језик: сликовитост (конкретност), емоционалност, симболичност, преображај значења, ритмичност, хармоничност. Версификација и систем версификације: трохеј, јамб, дактил. Стих: метрички (хексаметар, десетерац, осмерац, једанаестерац, дванаестерац) и слободни стих, строфа, рима. Лирске врсте: сонет, сонетни венац, песме у прози, лирско-епске врсте (балада, романса, поема). Модерна лирска песма и њена структура. Стварање могућности посредовања језика између свести и збиље. Асоцијативно повезивање разнородних појмова. Сугерисање, подстицање и упућивање. Читаочева рецепција. Јединство звукова, ритмова, значења и смисла. Еп (проза). Наративно. Једноставнији облици епске прозе: мит, предање, бајка, прича. Житије (животопис, биографија), похвала, слово. Сложени облици наратива: приповетка, новела, роман. Облици уметничког изражавања: причање (нарација); описивање (дескрипција); дијалог; монолог; унутрашњи монолог; доживљени говор; пишчев коментар; казивање у првом, другом и трећем лицу. Структурни чиниоци: објективно и субјективно приповедање; фиктивни приповедач; померање приповедачког гледишта; свезнајући приповедач; ток свести; уметничко време; уметнички простор. Типови романа: роман лика, простора, степености, прстености, паралелни; роман тока свести, роман-есеј, дефабулизовани роман. Типови приповетке: реалистичка приповетка. Други облици наратива: есеј, путопис, књижевна критика. Драма. Драмска поезија (одлике, подела). Трагедија, комедија, драма у ужем смислу речи. Античка трагедија. Ренесансна комедија, фарса. Драма и позориште. Драмски јунак. Модерна драма (психолошка, симболистичка, импресионистичка); драмска ситуација; сценски језик (визуелни и акустички сценски знаци); антидрама; антијунак. Позориште: режија, глумац, глума, лектор, сценограф, публика. Радио; телевизија; филм. Периоди у развоју књижевности: античка књижевност; хуманизам и ренесанса; барок; класицизам; просвећеност; романтизам; реализам; модерна; међуратна и ратна књижевност; савремена књижевност. Стилске одлике: романтично, реалистично, хумористично, сатирично, гротескно. Средства књижевноуметничког изражавања (стилске фигуре): метафора, метонимија, синегдоха, парадокс, алузија, апострофа, реторско питање, инверзија, елипса, асиндет, полисиндет, анафора, епифора, симплоха, ономотопеја, алитерација, асонанца, епитет, поређење, персонификација, хипербола, градација, антитеза, симбол, алегорија, иронија, сарказам.

ЛИТЕРАТУРА

Уџбеници и приручници који се користе у гимназијама и средњим школама:

- Љиљана Николић, Босилка Милић, *Читанка са књижевнотеоријским појмовима (I–IV)*, ЗУНС, Београд, 2006 (разна издања).
- Јован Деретић, Марија Митровић, Злата Бојовић, *Историја српске књижевности*, ЗУНС, Београд, 2004.
- Приручници разних аутора (Књижевност и српски језик, Књижевност, Лектира и слично).

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ
ПРОГРАМ ПРВОГ НИВОА СТУДИЈА СРБИСТИКЕ**

Р.бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Сем.	Број часова	ЕСПБ
ПРВА ГОДИНА					
1.	OSR01	Старословенски језик 1	I	2 + 2	4
2.	OSR02	Увод у општу лингвистику	I	2 + 2	4
3.	OSR03	Правопис	I	2 + 1	3
4.	OSR04	Теорија књижевности	I	2 + 2	4
5.	OSR05	Стара српска књижевност	I	3 + 1	4
6.	OSR06	Историја културе српског народа	I	3 + 0	3
7.	OSR07	Предмет изборног блока 1	I	2 + 2	4
8.	OSR08	Предмет изборног блока 2	I	2 + 2	4
9.	OSR09	Старословенски језик 2	II	2 + 2	4
10.	OSR10	Фонетика са фонологијом	II	2 + 2	4
11.	OSR11	Тумачење књижевног дела	II	2 + 2	5
12.	OSR12	Народна лирска поезија и народна проза	II	3 + 1	4
13.	OPSN01	Психологија	II	2 + 2	6
14.	OSR13	Предмет изборног блока 3	II	2 + 2	3
15.	OSR14	Предмет изборног блока 4	II	2 + 2	4
Укупно часова активне наставе				30 + 28 (58)	
Укупно ЕСПБ					60 (30 + 30)
ДРУГА ГОДИНА					
16.	OSR15	Увод у дијалектологију	III	2 + 2	4
17.	OSR16	Акцентологија српског језика	III	2 + 2	4
18.	OSR17	Народна епска поезија	III	2 + 2	5
19.	OSR18	Књижевност од ренесансе до рационализма	III	2 + 2	5
20.	OSR19	Српски предромантизам	III	2 + 2	5
21.	OSR20	Предмет изборног блока 5	III	3 + 1	3
22.	OSR21	Предмет изборног блока 6	III	2 + 2	4
23.	OSR22	Преглед српских дијалеката	IV	2 + 2	5
24.	OSR23	Историја српског језика 1	IV	2 + 2	4
25.	OSR24	Српски романтизам	IV	2 + 2	5
26.	OPDN1	Педагогија	IV	2 + 2	6
27.	OSR25	Педагошка пракса 1	IV	6	3
28.	OSR26	Предмет изборног блока 7	IV	2 + 2	4
29.	OSR27	Предмет изборног блока 8	IV	2 + 2	3
Укупно часова активне наставе				28 + 30 (58)	
Укупно ЕСПБ					60 (30 + 30)
ТРЕЋА ГОДИНА					
30.	OSR28	Морфологија 1	V	2 + 2	4
31.	OSR29	Историја српског језика 2	V	2 + 2	4
32.	OSR30	Српски реализам	V	2 + 2	4
33.	OSR31	Увод у методику наставе српског језика	V	3 + 1	6
34.	OSR32	Методика наставе књижевности	V	3 + 1	6
35.	OSR33	Предмет изборног блока 9	V	2 + 2	3
36.	OSR34	Предмет изборног блока 10	V	2 + 2	3
37.	OSR35	Морфологија 2	VI	2 + 2	5
38.	OSR36	Историја српског књижевног језика	VI	2 + 2	4
39.	OSR37	Српска књижевност модерне и модернизма (до 1941)	VI	2 + 2	5
40.	OSR38	Општа књижевност од сумерске књижевности до ренесансе	VI	2 + 2	5

41.	OSR39	Упоредно проучавање јужнословенских књижевности	VI	2 + 2	5
42.	OSR40	Педагошка пракса 2	VI	6	3
43.	OSR41	Предмет изборног блока 11	VI	2 + 2	3
Укупно часова активне наставе				28 + 30 (58)	
УКУПНО ЕСПБ					60 (30 + 30)

ЧЕТВРТА ГОДИНА					
44.	OSR42	Синтакса 1	VII	2 + 2	4
45.	OSR43	Стилистика	VII	2 + 1	3
46.	OSR44	Прагматика	VII	2 + 1	3
47.	OSR45	Српска књижевност неомодернизма (1941–1980)	VII	2 + 2	4
48.	OSR46	Општа књижевност од ренесансе до модернизма	VII	3 + 0	5
49.	OSR47	Педагошка пракса 3	VII	6	3
50.	OSR48	Предмет изборног блока 12	VII	2 + 2	4
51.	OSR49	Предмет изборног блока 13	VII	2 + 0	4
52.	OSR50	Синтакса 2	VIII	4 + 3	6
53.	OSR51	Савремена српска књижевност (после 1980)	VIII	2 + 2	6
54.	OSR52	Општа књижевност од симболизма до постмодернизма	VIII	2 + 2	6
55.	OSR53	Књижевност за децу	VIII	2 + 2	5
56.	OSR54	Стручна пракса	VIII	6	3
57.	OSR55	Предмет изборног блока 14	VIII	2 + 2	4
Укупно часова активне наставе				29 + 29 (58)	
УКУПНО ЕСПБ					60 (30 + 30)

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Редни број	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСПБ	Тип предмета
Предмети изборног блока 1									
1.	OSR071	Правци у лингвистици	I	2	2			4	ТМ
2.	OSR072	Српска антропонимија	I	2	2			4	СА
3.	OSR073	Основе академског писања	I	2	2			4	НС
4.	OSR074	Свето писмо у старој српској књижевности	I	2	2			4	НС
Предмети изборног блока 2									
1.	OEJB11	Енглески језик Б1.1	I	2	2			4	АО
2.	ONSA21	Немачки језик А2.1	I	2	2			4	АО
3.	OFSA21	Француски језик А2.1	I	2	2			4	АО
4.	ORSA21	Руски језик А2.1	I	2	2			4	АО
5.	OGSA11	Грчки језик А1.1	I	2	2			4	АО
6.	ОМАКА1	Македонски језик у књижевно-културном контексту 1	I	2	2			4	АО
7.	ОБУГА1	Бугарски језик у књижевно-културном контексту 1	I	2	2			4	АО
Предмет изборног блока 3									
1.	OSR131	Акустичка фонетика	II	2	2			3	СА
2.	OSR132	Језик у медијима	II	2	2			3	СА

3.	OSR133	Вук Караџић и народна књижевност	II	2	2			3	CA
4.	OSR134	Свети Сава у српској књижевности и култури	II	2	2			3	CA
Предмет изборног блока 4									
1.	OEJB12	Енглески језик Б1.2	II	2	2			4	AO
2.	ONSA22	Немачки језик А2.2	II	2	2			4	AO
3.	OFSA22	Француски језик А2.2	II	2	2			4	AO
4.	ORSA22	Руски језик А2.2	II	2	2			4	AO
5.	OGSA12	Грчки језик А1.2	II	2	2			4	AO
6.	ОМАКА2	Македонски језик у књижевно-културном контексту 2	II	2	2			4	AO
7.	ОБУГА2	Бугарски језик у књижевно-културном контексту 2	II	2	2			4	AO
Предмет изборног блока 5									
1.	OSR201	Јавни говор и јавни наступ	III	3	1			3	CA
2.	OSR202	Анализа академског дискурса	III	3	1			3	CA
3.	OSR203	Народна епска поезија о Марку Краљевићу у балканском контексту	III	3	1			3	HC
4.	OSR204	Љубав у старој српској књижевности	III	3	1			3	HC
5.	OSR205	Теорије читања и интерпретације	III	3	1			3	CA
Предмет изборног блока 6									
1.	OEJB21	Енглески језик Б2.1	III	2	2			4	AO
2.	ONSB11	Немачки језик Б1.1	III	2	2			4	AO
3.	OFSB11	Француски језик Б1.1	III	2	2			4	AO
4.	ORSB11	Руски језик Б1.1	III	2	2			4	AO
5.	OGSA21	Грчки језик А2.1	III	2	2			4	AO
6.	ОМАКВ1	Македонски језик у књижевно-културном контексту 3	III	2	2			4	AO
7.	ОБУГВ1	Бугарски језик у књижевно-културном контексту 3	III	2	2			4	AO
Предмет изборног блока 7									
1.	OEJB22	Енглески језик Б2.2	IV	2	2			4	AO
2.	ONSB12	Немачки језик Б1.2	IV	2	2			4	AO
3.	OFSB12	Француски језик Б1.2	IV	2	2			4	AO
4.	ORSB12	Руски језик Б1.2	IV	2	2			4	AO
5.	OGSA22	Грчки језик А2.2	IV	2	2			4	AO
6.	ОМАКВ2	Македонски језик у књижевно-културном контексту 4	IV	2	2			4	AO
7.	ОБУГВ2	Бугарски језик у књижевно-културном контексту 4	IV	2	2			4	AO
Предмет изборног блока 8									
1.	OSR271	Дијалекат у књижевном делу	IV	2	2			3	CA
2.	OSR272	Лингвистика текста	IV	2	2			3	CA
3.	OSR273	Пасторала у старој дубровачкој књижевности	IV	2	2			3	CA
4.	OSR274	Наратологија	IV	2	2			3	TM
Предмет изборног блока 9									
1.	OSR331	Историја српске ћирилице	V	2	2			3	CA
2.	OSR332	Увод у лексикологију	V	2	2			3	CA

3.	OSR333	Српска комедија 19. века	V	2	2			3	HC
4.	OSR334	Савремена македонска поезија	V	2	2			3	HC
Предмет изборног блока 10									
1.	OSR341	Увод у лексикографију	V	2	2			3	CA
2.	OSR342	Историјски речници у дигиталном окружењу	V	2	2			3	CA
3.	OSR343	Увод у трансмедиајалне студије	V	2	2			3	CA
4.	OSR344	Вештина писања	V	2	2			3	CA
Предмет изборног блока 11									
1.	OSR411	Говорна култура у настави	VI	2	2			3	CA
2.	OSR412	Методика наставе српског као завичајног	VI	2	2			3	TM
3.	OSR413	Наставно проучавање романа	VI	2	2			3	CA
4.	OSR414	Дигитални медији у настави књижевности и језика	VI	2	2			3	CA
Предмет изборног блока 12									
1.	OSR481	Српски језик и језичка политика	VII	2	2			4	CA
2.	OSR482	Продуктивни типови творбе у српском језику	VII	2	2			4	CA
3.	OSR483	Љубав, брак, прељуба у књижевности	VII	2	2			4	CA
4.	OSR484	Српски класици 20. века: Црњански, Андрић, Пекић, Киш	VII	2	2			4	CA
5.	OSR485	Приповедачи хрватске модерне	VII	2	2			4	CA
Предмет изборног блока 13									
1.	OPD036	Инклузивно образовање	VII	2	0			4	AO
2.	OPSN03	Увод у психологију наставника	VII	2	0			4	AO
3.	OSR491	Нормативна граматика у настави	VII	2	0			4	CA
4.	OSR492	Пројектна метода у настави књижевности	VII	2	0			4	CA
Предмет изборног блока 14									
1.	OSR551	Синтакса српског језика у формалном кључу	VIII	2	2			4	CA
2.	OSR552	Лектура и коректура	VIII	2	2			4	CA
3.	OSR553	Књижевност краја 20. и почетка 21. века у друштвеном контексту	VIII	2	2			4	CA
4.	OSR554	Књижевни наратив 21. века и дигитална комуникација	VIII	2	2			4	CA
5.	OSR555	Видови књижевне критике	VIII	2	2			4	CA

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ФРАНЦУСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

Академски назив: Дипломирани филолог за француски језик и књижевност
Дужина трајања студија: 4 године
Обим студија: 240 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА:

Студијски програм Француског језика и књижевности има за циљ да омогући студентима да стекну неопходна знања и вештине, и да их оспособи да стечена знања и вештине примењују у практичном раду. Циљ студијског програма јесте:

- Свестрано образовање сваког студента, стицање основних теоријско-методолошких, научних и стручних знања из области лингвистике француског језика, књижевности, културе и методике наставе – дидактике француског језика и књижевности.
 - Развијање језичких вештина и компетенција студената у француском као страном језику до нивоа Ц1/Ц2 (самостални ниво или компетенција ефективне оперативности), укључујући не само компетенције у домену изговора, граматике, вокабулара, разумевања, говорења, читања и писања, већ и употребе језика, прагматске и комуникативне компетенције, те културне компетенције у најширем смислу, уз разумевање различитих језичких стилова и варијетета.
 - Развијање вештине критичког мишљења, аналитичности, синтетичког закључивања и активног односа према себи и другима у процесу образовања и сарадње са другима.
- Развијање свих индивидуалних квалитета и способности студената које могу допринети њиховом квалитетнијем професионалном раду у будућности.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Након реализације студијског програма студент:

- је стекао знања и вештине из француског језика на нивоу Ц1/Ц2 заједничког европског оквира за језике.
- је упознат са основним теоријским и методолошким оквиром језичке анализе на свим лингвистичким нивоима (фонолошком, морфолошком, синтаксичком, семантичком), као и са детаљнијим и специфичнијим лингвистичким и примењено-лингвистичким дисциплинама.
- темељно познаје историјски развој, жанровску структуру и стилске специфичности француске књижевности, поседује добар увид у књижевности франкофоних земаља, и располаже знањем и вештинама које му омогућавају разумевање, анализу и вредновање књижевних дела.
- поседује темељно познавање француске културе, упознат је с културама франкофоних земаља, и способан је да их разуме, анализира и пореди међусобно, као и са другим културама.
- поседује неопходна знања из области дидактике, педагогије и психологије које га оспособљавају за образовно-васпитни рад, односно, које му омогућају да обавља посао наставника француског језика на свим нивоима образовног система, примењујући сопствена стечена знања и вештине како у самосталној аналитичко-методолошкој припреми за наставу, тако и у практичном раду са ученицима, у развијању њихове компетенције у француском

језику, али и у развијању њихових вештина у ширем смислу — креативности, критичког мишљења и кооперативности.

- поседује знања и вештине из још једног страног језика (енглески, немачки, руски, грчки), најмање на нивоу компетенције Б2 *Заједничког европског оквира за језике*.

- поседује способност самоевалуације и ауторефлексије, као и свест о неопходности непрекидног интелектуалног и професионалног усавршавања током професионалне каријере.

- је оспособљен за даље образовање на мастер и докторским студијама, односно за даље стручно усавршавање на специјалистичким студијама и у пројектима за професионално усавршавање.

УСЛОВИ ЗА УПИС НА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

У прву годину студија могу се уписати лица са завршеном средњом школом у трајању од четири године и положеним пријемним испитом. Пријемни испит састоји се из теста знања из француског језика или теста знања из српског, енглеског, руског или немачког језика – за кандидате који у досадашњем школовању нису учили француски језик.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Начин полагања: тест знања

Време израде: 120 минута.

Максимални број поена је 60.

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

1. La compréhension écrite du niveau A1/A2

2. Les classes des mots

2.1. Le nom

Le nom masculin. Le nom féminin. Le nom singulier et le nom pluriel.

2.2. L'adjectif

L'adjectif qualificatif. La place et l'accord de l'adjectif. La comparaison de l'adjectif. L'adjectif déterminatif. L'adjectif possessif. L'adjectif démonstratif.

2.3. Le pronom

Les pronoms personnels. Les pronoms adverbiaux.

2.4. Le verbe

La morphologie du verbe. L'accord du verbe avec le sujet. L'accord du verbe avec le COD. Les temps verbaux. Le présent. Le passé composé. L'imparfait. Le plus-que-parfait. Le conditionnel présent. Le futur simple. Le futur proche. Le passé récent. L'emploi des temps passés. La concordance des temps. L'emploi du subjonctif. La voix passive.

2.5. La préposition

Les types des prépositions. Les valeurs et l'emploi des prépositions.

2.6. L'adverbe

Les adverbes de quantité. Les adverbes de manière. La comparaison des adverbes.

3. La syntaxe de la phrase complexe

Les subordonnées complétives. Les subordonnées relatives. Les subordonnées temporelles.

4. Le discours direct/indirect

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПРИПРЕМУ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА

- Драшковић, Владо: Граматика француског језика за основну школу, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1979.
- Папић, Марко: Граматика француског језика, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1984.
- Horetzky, Edita: Précis pratique de grammaire française, Školska knjiga, Zagreb 1973.
- Jovanović, Slobodan A. i saradnici: Savremeni francusko-srpskohrvatski rečnik sa gramatikom, U saradnji sa J. Čemerikić, D. Damnjanović i M. Đorđević (gramatiku je izradila Ksenija Jovanović), Prosveta, Beograd 1991.
- Jovanović, Slobodan A. i saradnici: Savremeni srpskohrvatsko-francuski rečnik, U saradnji sa J. Čemerikić i D. Damnjanović, Prosveta, Beograd 1993.
- Половина, Пера и Радмила Чулајевић: Речник француског језика за основну школу, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1982.
- Михајловић, Живка: Школски француско-српскохрватски речник (средњи ниво учења), Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1980.
- Видић, Јасна, мр Нада Варничкић-Донжон: Améliorez votre français! Exercices de grammaire, Граматичка вежбања за I и II разред гимназије, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1996.
- Видић, Јасна: Améliorez votre français! 2. Exercices de grammaire, Граматичка вежбања за III и IV разред гимназије, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1998.
- Akyuze, Anne et al.: Les exercices de grammaire, niveau A1, Hachette, Paris 2005.
- Akyuze, Anne et al.: Les exercices de grammaire avec corrigés, niveau A2, Hachette, Paris 2006.
- Delatour, Yves et al.: Grammaire, 350 exercices, niveau moyen, Hachette, Paris 1996.
- Delatour, Yves et al.: Nouvelle grammaire du français, Hachette, Paris 2004.

* Библиографске јединице под бр. 10–13 наведене су као допунска литература и доступне су у Француском институту у Нишу.

Кандидати који током претходног школовања нису учили француски језик, а конкуришу за упис на основне академске студије француског језика и књижевности, могу се одредити да на пријемном испиту, уместо теста знања из француског језика, полажу тест знања из неког од следећих језика: српски, енглески, руски или немачки језик.

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ОПШТИ ПОЈМОВИ О ЈЕЗИКУ

Место језика у људском животу. Битна својства језика. Језик и комуникација. Језик, култура и друштво. Раслојавање језика. Језик, дијалект и социолект. Књижевни језик. Почетак стандардизације књижевног језика и правописа. Екавски и ијекавски изговор. Дијалекатска основица српског књижевног језика.

ЈЕЗИЧКИ СИСТЕМ И НАУКЕ КОЈЕ СЕ ЊИМЕ БАВЕ

Фонетика и фонологија. Гласови и фонеме. Слог. Фонолошки систем српског књижевног језика. Морфофонолошке алтернације и њихова улога у промени и грађењу речи. Прозодија. Морфологија. Речи и морфеме. Врсте морфема. Морфологија у ужем смислу (промена речи). Грађење речи. Променљиве и непроменљиве речи. Основни појмови о извођењу (деривацији) речи. Сложенице, полусложенице, правописна решења. Синтакса. Реченица. Синтагма. Падежни систем. Систем зависних реченица. Систем независних реченица. Глаголска времена и глаголски начини. Лексикологија. Значењски (семантички) и формални односи међу лексемама: синонимија, антонимија, полисемија и хомонимија; метафоричка и метонимијска значења. Граматике и реченици српског језика и начин њихове употребе.

ПРАВОПИС

Основни принципи правописа српског језика. Правописи, правописни приручници и начин њихове употребе. Писање почетног великог слова. Састављено, растављено и полусложеничко писање речи. Правописна решења у вези са гласовним алтернацијама и изузеци. Правописни и интерпункцијски знаци. Растављање речи на крају реда. Писање скраћеница и позајмљеница.

ЛИТЕРАТУРА

Уџбеници који се користе у средњој школи:

- Ж. Станојчић, Љ. Поповић, *Граматика српскога језика*, уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе, Београд, 1992. и остала издања;
- Митар Пешикан, Јован Јерковић, Мато Пижурица, *Правопис српскога језика*, Матица српска, Нови Сад, 2010 (и каснија издања) или Милорад Дешић, *Правопис српског језика*, Клет, 2015 (школско издање).

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

За припрему овог испита кандидатима се препоручује следећа литература:

- Soars, J., Soars, L.: *New Headway Intermediate* (4th edition), Students' Book and Workbook, Oxford University Press
- Harris, M., Mower, D., and Skorzynska, A.: *New Opportunities Intermediate*, Students' Book and Language Powerbook, Pearson Longman
- Поповић, Љ., Мирић, В.: *Граматика енглеског језика са вежбањима*, Народна књига, Београд.
- Thomson, A. J., Martinet, A.V.: *A Practical English Grammar with Exercises I and II*, Oxford University Press (вежбања означена као *easy* и *moderately difficult*)
- Murphy, R. (2012). *English Grammar in Use*. Cambridge University Press. или нека друга практична граматика енглеског језика, тј. збирка тестова/уџбеник на енглеском језику средњег нивоа тежине (*intermediate*)

Тест ће садржати следеће области:

Творба речи у енглеском језику (префиксација, суфиксација и сложенице)

Чланови

Придеви, прилози и предлози

Присвојне и повратне заменице

Употреба глаголских времена

Модални глаголи

Безлични глаголски облици (инфинитиви, герундијуми, партиципи)

Упитне и одричне реченице

Активне и пасивне реченице

Погодбене и временске клаузе

Управни и неуправни говор

Фразални глаголи, идиоми и фразе

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ИЗ РУСКОГ ЈЕЗИКА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

I Ортографија: Правила руске ортографије; писање великих и малих слова; растављање речи на крају реда.

II Морфологија:

Разлике у роду руских и српских именица; род непроменљивих именица; број именица. Деклинација именских речи. Заменице; врсте заменица. Придеви; врсте придева; степени поређења придева. Бројеви. Основни бројеви. Комбиновани (саставни, вишецифрени) бројеви. Редни бројеви. Збирни бројеви. Неодређено-количински бројеви. Разломци. Означавање времена.

Прилози. Врсте прилога по значењу. Степени поређења прилога.

Глаголи. Повратни и неповратни. Лични и безлични. Инфинитив. Вид глагола. Образовање глаголског вида помоћу префикса. Свршени и несвршени глаголи од различитих корена. Разлика у употреби глаголског вида у српском и руском језику. Садашње време. Будуће време. Неправилни глаголи. Прошло време.

Глаголи кретања. Глаголи одређеног кретања. Глаголи одређеног и неодређеног кретања без префикса. Глаголи одређеног и неодређеног кретања са префиксима. Рекција глагола. Глаголи са различитом реакцијом у руском и српском језику.

Глаголски начини. Заповедни начин. Условни начин.

Глаголски придеви/партиципи: Радни глаголски придев садашњег времена. Радни глаголски придев прошлог времена. Трпни глаголски придев садашњег времена (Трпно стање - пасив. Радно стање - актив). Трпни глаголски придев прошлог времена (Трпно стање - пасив, Радно стање - актив). Адјективација глаголских придева.

Адјективација и супстантивација придева и глаголских придева.

Глаголски прилози.

Несамосталне речи. Предлози. Везници. Речце. Уметнуте речце. Узвици.

III Синтакса: Ред речи у реченици. Функционални типови реченица (исказне, упитне, узвичне и заповедне реченице). Реченични модели. Субјекатско-предикатски односи. Објекатски односи. Просторни односи. Временски односи. Начински односи. Узрочни односи. Атрибутивни односи. Активне и пасивне реченице.

IV Лексикологија. Синоними. Антоними. Хомоними. Фразеологизми.

Кандидатима се препоручује следећа **литература за припрему пријемног испита:**

- Радмило Маројевић, *Граматика руског језика*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1983.

- Богољуб Станковић, *Граматика руског језика*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1999.

- Богољуб Станковић, *Речник руског језика*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2000-2002.

Уџбеници за гимназије и средње стручне школе:

До встречи в России 1 - руски језик за први разред гимназије и средње стручне школе са Радном свеском, Аутори: Биљана Вићентић, Маријана Папрић, Вера Лазаревић- Вуловић, ЗУНС, 2012. год.

До встречи в России 2 – руски језик за други разред гимназије и средње стручне школе са Радном свеском, Аутори: Биљана Марић, Мирјана Папрић, Вера Лазаревић Вуловић, ЗУНС, 2014. год.

До встречи в России 3 - руски језик за трећи разред гимназије и средње стручне школе са Радном свеском, Аутори: Биљана Марић, Маријана Папрић, Вера Лазаревић Вуловић, ЗУНС, 2015. год.

До встречи в России 4 - руски језик за четврти разред гимназије и средње стручне школе са Радном свеском, Биљана Марић, Маријана Папрић, Лука Меденица, ЗУНС, 2016. год.

ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ИЗ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Морфологија:

Род и број именица. Промена именица. Неодређени, одређени и нулти члан-облици и употреба. Промена и употреба личних, присвојних, односних, упитних и неодеђених заменица.

Придеви. Деклинација и компарација придева. Придев као именица.

Основни и редни бројеви. Негација.

Предлози. Предлози са акузативом. Предлози са дативом. Предлози са генитивом. Предлози са дативом и акузативом. Семантичка класификација предлога.

Прилози. Речце.

Глаголи: правилни, неправилни, са одвојивим и неодвојивим префиксом, модални, повратни и помоћни глаголи.

Времена. Инфинитиви. Облици и употреба партиципа. Императив. Коњуктив. Облици и употреба пасива. Рекција глагола.

Синтакса:

Ред речи у реченици. Просте и проширене реченице-исказне, упитне, узвичне, заповедне и жељне реченице. Независно-сложене реченице-саставне, супротне, раставне, узрочне, закључне и искључне реченице. Зависно-сложене реченице-субјекатске, објекатске, предикативне, адвербијалне реченице (локалне, темпоралне, модалне, консекутивне, каузалне, финалне, кондиционалне, концесивне реченице).

Литература:

Граматики и приручници:

- Јован Ђукановић, Оливера Дурбаба: *ГраMATИКА немачког језика засредње школе*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2008.
- Нада С. Арсенијевић: *ГраMATИКА савременог немачког језика*, Научна књига, Београд, 1995.
- Dreyer/Schmidt: *Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Dieneue Gelbe*, Max Hueber Verlag, 2000
- Barbara Gottstein- Schramm, Susanne Kalender, Franz Specht: *Grammatik – ganz klar*, Max Hueber Verlag, 2011

Уџбеници:

- Đorđo Mota, Vesna Nikolovski, Leonora Rakićević: *Klett Direkt 1 - уџбеник и радна свеска*, Klett
- Đorđo Mota, Vesna Nikolovski, Leonora Rakićević: *Klett Direkt 2 - уџбеник и радна свеска*, Klett
- Đorđo Mota, Vesna Nikolovski, Leonora Rakićević: *Klett Direkt 3 - уџбеник и радна свеска*, Klett
- Đorđo Mota, Vesna Nikolovski, Leonora Rakićević: *Klett Direkt 4 - уџбеник и радна свеска*, Klett
- Frederike Jin, Magdalena Michalak, Lutz Rohrmann: *Prima 5*, немачки језик за 1. разред средње школе, уџбеник са радном свеском, Data Status
- Frederike Jin, Magdalena Michalak, Lutz Rohrmann: *Prima 6*, немачки језик за 2. разред средње школе, уџбеник са радном свеском, Data Status
- Frederike Jin, Magdalena Michalak, Lutz Rohrmann: *Prima 7*, немачки језик за 3. разред средње школе, уџбеник са радном свеском, Data Status
- Frederike Jin, Magdalena Michalak, Lutz Rohrmann: *Prima 8*, немачки језик за 4. разред средње школе, уџбеник са радном свеском, Data Status

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ПРВОГ НИВОА
СТУДИЈА ФРАНЦУСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ**

Р. бр	Шифра	Назив	Сем.	Активна настава				Ост.	ЕСПБ	Обавезни/ Изборни	Тип предмета
				П	В	ДОН	ИР				
ПРВА ГОДИНА											
1.	FA0001	Савремени француски језик 1 – Морфосинтакса	I	2	6	0	0	0	7	Обавезни	СА
2.	FA0002	Фонетика и фонологија француског језика 1	I	2	2	0	0	0	4	Обавезни	СА
3.	FA0003	Старофранцуска књижевност	I	2	2	0	0	0	5	Обавезни	НС
4.	FA0004	Француска култура 1	I	2	0	0	0	0	3	Обавезни	НС
5.	OLAT1	Латински језик 1	I	2	2	0	0	0	4	Обавезни	АО
6.	FA0I01	Изборни блок 1 Страни језик 1	I	2	2	0	0	0	4	Изборни	АО
	ОЕРВ11	Енглески језик									
	ОНСА21	Немачки језик									
	ОГСА11	Грчки језик									
ОРСА21	Руски језик										
7.	FA0I02	Изборни блок 2	I	2	0	0	0	0	3	Изборни	НС
	FA0058	1. Преглед поезике и књижевних теорија									
	FA0059	2. Религије савременог света									
8.	FA0006	Савремени француски језик 2 – Морфосинтакса	II	2	6	0	0	0	7	Обавезни	СА
9.	FA0007	Фонетика и фонологија француског језика 2	II	2	2	0	0	0	4	Обавезни	СА
10.	FA0008	Француска књижевност ренесансе	II	2	2	0	0	0	4	Обавезни	НС
11.	FA0009	Француска култура 2	II	2	0	0	0	0	3	Обавезни	НС
12.	OLAT2	Латински језик 2	II	2	2	0	0	0	4	Обавезни	АО
13.	FA0I03	Изборни блок 3 Страни језик 2	II	2	2	0	0	0	4	Изборни	АО
	ОЕРВ12	Енглески језик									
	ОНСА22	Немачки језик									
	ОГСА12	Грчки језик									
ОРСА22	Руски језик										
14.	FA0I04	Изборни блок 4	II	2	0	0	0	0	4	Изборни	ТМ
	ОПСН02	Увод у психологију наставе									
	ОПСН03	Увод у психологију наставника									
	ОПСН04	Увод у педагошку психологију									
Укупно часова (предавања/вежбе + ДОН/ остали часови) и бодови на години				28	28			60			
Укупно часова активне наставе на години				840							
ДРУГА ГОДИНА											
1.	FA0011	Савремени француски језик 3 – Синтакса	III	2	6	0	0	0	6	Обавезни	СА

		просте реченице									
2.	FA0012	Граматичка морфологија	III	2	2	0	0	0	3	Обавезни	СА
3.	FA0013	Француска књижевност класицизма	III	2	2	0	0	0	4	Обавезни	НС
4.	OPDN1	Педагогија	III	2	2	0	0	0	6	Обавезни	АО
5.	FA0022	Академско писање	III	2	0	0	0	0	3	Обавезни	ТМ
6.	FA0I05	Изборни блок 5 Страни језик 3	III	2	2	0	0	0	4	Изборни	АО
	ОЕРВ21	Енглески језик									
	ОНСВ11	Немачки језик									
	ОГСА21	Грчки језик									
ОРСВ11	Руски језик										
7.	FA0I06	Изборни блок 6	III	2	0	0	0	0	4	Изборни	СА
	OPDN2	Основи дидактике									
	OPD036	Инклузивно образовање									
	OPDN3	Основе школске педагогије									
8.	FA0018	Савремени француски језик 4 – Синтакса просте реченице	IV	2	6	0	0	0	7	Обавезни	СА
9.	FA0019	Лексичка морфологија	IV	2	0	0	0	0	4	Обавезни	ТМ
10.	FA0020	Француска књижевност просветитељства	IV	2	2	0	0	0	6	Обавезни	НС
11.	FA0021	Српски језик	IV	2	0	0	0	0	3	Обавезни	АО
12.	FA0I07	Изборни блок 7	IV	1	1	0	0	0	3	Изборни	СА _____ НС
	FA0061	1. Језичке вештине – говор и писање									
	FA0062	2. Молијерова комика									
13.	FA0I08	Изборни блок 8 Страни језик 4	IV	2	2	0	0	0	4	Изборни	АО
	ОЕРВ22	Енглески језик									
	ОНСВ12	Немачки језик									
	ОГСА22	Грчки језик									
ОРСВ12	Руски језик										
14.	FA0017	Педагошка пракса	IV	0	0	0	0	6	3	Обавезни	СА
Укупно часова (предавања/вежбе + ДОН/ остали часови) и бодови на години				25	25			6	60		
Укупно часова активне наставе на години				750							
ТРЕЋА ГОДИНА											
1.	FA0025	Савремени француски језик 5 – Синтакса сложене реченице	V	2	6	0	0	0	7	Обавезни	СА
2.	FA0026	Лексичка семантика	V	2	1	0	0	0	4	Обавезни	НС
3.	FA0027	Историја француског језика	V	2	0	0	0	0	3	Обавезни	НС
4.	FA0028	Француска књижевност романтизма	V	2	2	0	0	0	5	Обавезни	НС
5.	FA0029	Методика наставе француског језика 1	V	2	0	0	0	0	4	Обавезни	ТМ
6.	FA0I09	Изборни блок 9	V	2	1	0	0	0	4	Изборни	СА ТМ
	FA0067	1. Језик струке 1: француски за									

		међународне односе									ТМ
	FA0068	2. Француско-српске културне и књижевне везе									
	FA0069	3. Изговор у настави француског језика									
7.	FA0031	Педагошка пракса	V	0	0	0	0	6	3	Обавезни	СА
8.	FA0032	Савремени француски језик 6 – Синтакса сложене реченице	VI	2	6	0	0	0	6	Обавезни	СА
9.	FA0033	Семантика глаголских времена и начина	VI	2	1	0	0	0	3	Обавезни	НС
10.	FA0034	Француска књижевност реализма	VI	2	2	0	0	0	4	Обавезни	НС
11.	FA0035	Француска поезија симболизма	VI	2	1	0	0	0	3	Обавезни	НС
12.	FA0036	Методика наставе француског језика 2	VI	2	1	0	0	0	4	Обавезни	ТМ
13.	OPSN01	Психологија	VI	2	2	0	0	0	6	Обавезни	АО
14.	FA0I10	Изборни блок 10	VI	2	1	0	0	0	4	Изборни	СА ТМ ТМ
	FA0070	1. Језик струке 2: француски за пословну комуникацију									
	FA0071	2. Преглед шансоне									
	FA0072	3. Методика наставе француског језика на раном узрасту									
Укупно часова (предавања/вежбе + ДОН/ остали часови) и бодови на години				26	24			6	60		
Укупно часова активне наставе на години				750							
ЧЕТВРТА ГОДИНА											
1.	FA0039	Савремени француски језик 7 – Анализа дискурса	VII	3	4	0	0	0	7	Обавезни	ТМ
2.	FA0040	Прагматика француског језика	VII	2	0	0	0	0	4	Обавезни	ТМ
3.	FA0041	Француска књижевност 20. века	VII	2	2	0	0	0	5	Обавезни	НС
4.	FA0042	Писмено и усмено превођење	VII	2	1	0	0	0	3	Обавезни	СА
5.	FA0I11	Изборни блок 11	VII	2	1	0	0	0	4	Изборни Изборни	НС НС
	FA0073	1. Франкофона књижевност									
	FA0074	2. Егзистенцијалистичко позориште: Сартр и Ками									
	FA0075	3. Методика наставе француског језика – језичке вештине 1									
	FA0076	4. Методика наставе језика струке и универзитетског француског									
	FA0077	5. Нове технологије у настави (ТИЦЕ)									

6.	FA0045	Педагошка пракса	VII	0	0	0	0	6	3	Обавезни	СА
7.	FA0046	Савремени француски језик 8 – Анализа дискурса	VIII	3	4	0	0	0	8	Обавезни	ТМ
8.	FA0047	Контрастивна лингвистика	VIII	2	1	0	0	0	5	Обавезни	ТМ
9.	FA0048	Савремена француска књижевност	VIII	2	2	0	0	0	6	Обавезни	НС
10.	FA0112	Изборни блок 12	VIII	2	2	0	0	0	4	Изборни Изборни	НС НС
	FA0082	1. Превођење књижевног текста									
	FA0083	2. Француска књижевна критика									
	FA0084	3. Преглед француске кинематографије									
	FA0085	4. Методика наставе француског језика – језичке вештине 2									
	FA0086	5. Преромантизам у француској књижевности 18. века									
11.	FA0051	Стручна пракса	VIII	0	0	0	0	6	3	Обавезни	СА
Укупно часова (предавања/вежбе / ДОН/ СТИР/ИР/остали часови) и бодови на години				24	20			6	60		
Укупно часова активне наставе на години				660							
Укупно часова активне наставе, остали часови и бодова за све године студија				3000					240		

**МАСТЕР
АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ**

ОПШТИ УСЛОВИ УПИСА СТУДЕНАТА У ПРВУ ГОДИНУ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

У прву годину мастер академских студија на Филозофском факултету може да се упише лице које је завршило основне академске студије утврђене студијским програмом и остварило најмање 240 ЕСПБ бодова.

У прву годину мастер академских студија може да се упише и лице које је завршило основне академске студије и остварило 180 ЕСПБ бодова и мастер академске студије и остварило 120 ЕСПБ бодова, под условом да је писани захтев за упис поднело најкасније до истека рока за упис у наредну школску годину и ако факултет има просторне и друге услове, и ако укупан број студената за ту годину студија није попуњен. Лице које је претходно завршило мастер академске студије може се уписати у статусу студента који се сам финансира.

Студијским програмом мастер академских студија одређују се области претходно завршених студија које се сматрају одговарајућим за упис на мастер академске студије и број претходно остварених бодова. Уколико претходно завршене студије нису одговарајуће, студијским програмом се може предвидети полагање диференцијалног испита. Кандидат који не положи диференцијални испит не може бити рангиран за упис на студијски програм. Кандидат је положио диференцијални испит уколико је на испиту остварио 50% + 1 поен од укупног броја поена који се може остварити на испиту.

Редослед кандидата за упис на мастер академске студије утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на претходном нивоу студија и на основу других услова из конкурса за упис на студије другог степена.

Упис на мастер академске студије може да буде условљен претходно положеним пријемним испитом, односно испитом за проверу склоности и способности у складу са општим актом факултета.

Учесник конкурса може да поднесе приговор у вези са радњама и поступцима у току спровођења овог конкурса за које сматра да нису у складу са *Законом, Статутом Универзитета и Факултета* или конкурсом, у року од 36 сати од објављивања прелиминарне ранг листе на Факултету. Приговор се подноси комисији за упис студената Факултета, на чији предлог декан доноси решење по приговору у року од 24 сата од пријема приговора.

Ако се кандидат који је остварио право на упис не упише у року утврђеном у конкурс, уместо њега може да се упише следећи кандидат према редоследу утврђеном на коначној ранг листи.

Страни држављанин може да конкурише за упис на студијски програм под истим условима као и домаћи држављанин у погледу претходног образовања, с тим што уз пријаву на конкурс мора да достави признату диплому о претходном образовању и оствареним бројем ЕСПБ бодова, пружи доказ о познавању српског језика, односно енглеског језика ако се акредитовани мастер студијски програм реализује на енглеском језику, осим учесника конкурса држављана република бивше СФРЈ, као и доказ о здравственом осигурању.

Број студената који ће се уписати на прву годину мастер академских студија одређен је конкурсом који расписује Универзитет у Нишу. Конкурсом је одређен број студената на терет буџета и број самофинансирајућих студената.

Конкурсни рокови утврђују се конкурсом за упис на прву годину мастер академских студија који расписује Универзитет у Нишу.

**БРОЈ СТУДЕНАТА КОЈЕ ЋЕ ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ
УПИСАТИ НА ПРВУ ГОДИНУ МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА
ШКОЛСКЕ 2026/2027. ГОДИНЕ**

Филозофски факултет Универзитета у Нишу уписује у прву годину мастер академских студија школске 2026/2027. године укупно **393** студента, односно **120** студената чије ће се образовање финансирати из буџета и **273** самофинансирајућа студента.

Ред. бр.	Студијски програм	из буџета	самофинансирањем	укупно
1.	Мастер академске студије филозофије	3	7	10
2.	Мастер академске студије историје	9	16	25
3.	Мастер академске студије психологије <i>Модул: Клиничка психологија</i> <i>Модул: Социјална психологија</i> <i>Модул: Развојно-педагошка психологија</i> <i>Модул: Психологија рада</i>	25	35	60
4.	Мастер академске студије педагогије <i>Модул: Педагогија</i> <i>Модул: Социјална педагогија</i>	12	38	50
5.	Мастер академске студије социологије	5	8	13
6.	Мастер академске студије социјалног рада	8	17	25
7.	Мастер академске студије комуникологије	10	15	25
8.	Мастер академске студије англистике	20	30	50
9.	Мастер академске студије србистике <i>Модул: Српска и компаративна књижевност</i> <i>Модул: Српски језик</i>	12	38	50
10.	Мастер академске студије руског језика и књижевности	2	8	10
11.	Мастер академске студије француског језика и књижевности	5	15	20
12.	Мастер академске студије образовање наставника предметне наставе	2	13	15
13.	Мастер академске студије превођења	3	12	15
14.	Мастер академске студије немачког језика и књижевности	4	21	25
	Укупно:	120	273	393

Висина школарине за самофинансирајуће студенте на свим студијским програмима износи **90.000,00 динара**.

ДОКУМЕНТА КОЈА ПОДНОСЕ КАНДИДАТИ

Кандидати приликом пријаве на конкурс попуњавају пријавни образац у оквиру апликације за пријаву уз коју прилажу скенирана документа, и то:

- диплому или уверење о завршеном претходном образовању,
- додатак дипломи или уверење о положеним испитима,
- очитану биометријску личну карту.

Кандидати су у обавези да на полагање диференцијалног или пријемног испита са собом понесу личну карту или пасош.

Ближе информације у вези са уписом студената у прву годину мастер академских студија могу да се добију на Факултету у Служби за наставу и студентска питања и Канцеларији за развој каријере и подршку студентима (Ниш, Тирила и Методија 2) и на телефон: 018/514-312; 514-313; 527-649, 018/514-311 локал 200, 132 и 162, и преко сајта Филозофског факултета www.filfak.ni.ac.rs.

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ

Академски назив: Мастер историчар

Дужина трајања студија: 2 семестра/1 академска година

Обим студија: 60 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА:

Оспособити студенте за примену научних достигнућа из области историје.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА:

Мастер историчар је оспособљен за научни и истраживачки рад, разумевање историјских процеса и развој људске цивилизације кроз епохе, да препозна, документује, класификује, архивира, интерпретира и разуме сву комплексност међународних односа, функционисање дипломатије и државне политике, активно примењује стечена знања у сврху популаризације и актуелизације историјских питања, да креира пројекте културних установа (музеја, галерија, библиотека, архива, центара културе), и да њима руководи и даље развија свој научни профил у разним смеровима на широком пољу историјских студија.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Не полаже се.

ДИФЕРЕНЦИЈАЛНИ ИСПИТ

Кандидати који нису завршили основне академске студије историје полажу диференцијални испит који обухвата садржаје предмета: Историја старог, средњег и новог века, Општа и Национална историја.

Кандидати морају освојити најмање 51% поена на диференцијалном испиту да би били рангирани за упис на студијски програм мастер академских студија историје.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОЛАГАЊЕ ДИФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ИСПИТА

1. Мирослава Мирковић, *Историја Римске државе*, Београд 2018.
2. Георгије Острогорски, *Историја Византије*, Београд 1983.
3. Милош Благојевић, Дејан Медаковић, *Историја српске државности, књ. 1*, Нови Сад 2000.
4. Драгољуб Живојиновић, *Успон Европе (1450-1789)*, Београд 2000.
5. Ј.В. Тарле, А.В. Јефимов, Ф.И. Нотович, В.М. Хвостов, *Историја Новог века II, књ.1*, Београд 1949.
6. Радош Љушић, *Историја српске државности. Србија и Црна Гора-нововоковне српске државе, књ.2*, Нови Сад 2001.
7. Стеван Павловић, *Историја Балкана 1804-1945*, Београд 2001.
8. Бранко Петрановић, *Историја Југославије 1918-1988, књ. 1, 2 и 3*, Београд 1988.

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ДРУГОГ
НИВОА СТУДИЈА ИСТОРИЈЕ**

Ш	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе			Остали часови	ЕСПБ	
					П	В	ДОН			
ПРВА ГОДИНА										
1	MIS001	Методологија научно-истраживачког рада	I	ТМ	О	4	3			8
2	MISIB1	Предмет изборног блока 1	I	АО/СА	И	2	2			4
3	MISIB2	Предмет 1 изборног блока 2	I	НС	И	2	1			5
4	MISIB2	Предмет 2 изборног блока 2	I	НС	И	2	1			5
5	MISIB2	Предмет 3 изборног блока 2	I	НС	И	2	1			5
6	MISPP1	Педагошка пракса мастер 1	I	ТМ	О	0	0		6	3
7	MISIR1	Студијски истраживачки рад	II	НС	О	0	0	20		12
8	MISPP2	Педагошка пракса мастер 2	II	ТМ	О	0	0		6	3
9	MISZR1	Завршни рад	II	СА	О	0	0		4	15
						Укупно = 12	Укупно = 8	Укупно = 20	Укупно = 16	
Укупно часова активне наставе на години студија = 12 + 8 + 20 + 16 = 56									Укупно ЕСПБ 60	

Изборна настава на студијском програму

Ш	Назив предмета	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе				ЕСПБ	
				П	В	ДОН	СИР		
Предмети изборног блока 1.									
1	LATM1	Латински језик	АО	И	2	2			4
2	STGM1	Старогрчки језик	АО	И	2	2			4
3	MSSJ03	Старословенски језик - лексика	АО	И	2	2			4
4	MIS002	Институционална, друштвена и културна историја позног Римског царства	СА	И	2	2			4
5	MIS003	Источни Медитеран у средњем веку	СА	И	2	2			4
6	MIS004	Источно питање	СА	И	2	2			4
Предмети изборног блока 2.									
1	MIS005	Латинска епиграфика	НС	И	2	1			5
2	MIS006	Римске провинције на тлу Балкана	НС	И	2	1			5

3	MIS007	Политички и друштвени развитак српских земаља у средњем веку	НС	И	2	1			5
4	MIS008	Простор, становништво и привреда српских земаља у средњем веку	НС	И	2	1			5
5	MIS009	Развој парламентаризма у Србији у 19. веку	НС	И	2	1			5
6	MIS010	Срби у Османском царству у 19 веку	НС	И	2	1			5
7	MIS011	Политички, друштвени и културни живот Срба у модерно доба	НС	И	2	1			5
8	MIS012	Дипломатички и друштвени односи у Европи модерног доба	НС	И	2	1			5
9	MIS013	Балкан у позном средњем веку, 12-16. век	НС	И	2	1			5

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ КОМУНИКОЛОГИЈЕ

Академски назив: Мастер комуниколог

Дужина трајања студија: 2 семестра/1 академска година

Обим студија: 60 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА:

Основни циљеви студијског програма јесу упознавање студената са теоријама и методама у области комуникологије. Студенти се оспособљавају да буду креативни ствараоци, способни да осмисле и управљају комуниколошким процесима у новинарству, савременим медијима и јавном простору.

Ова врста студија се теоријски и стручно надовезује на два смера на основним студијама које реализује Департман за комуникологију и новинарство (ОАС Новинарство и ОАС Комуницирање и односи с јавношћу), а усмерен је ка бољем разумевању комуниколошких теорија и критичком анализирању бројних видова комуникационе праксе.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА:

- Студенти стичу специјализована теоријска и стручна знања у области комуникологије;
- Студенти су оспособљени да критички анализирају феномене у области комуниколошке праксе и да покажу иновативност у решавању проблема у овој области;
- Студенти су оспособљени да креативно приступају раду у области комуниколошке праксе у медијима, културним институцијама и другим организацијама;
- Студенти су оспособљени да обављају уредничке и друге руководеће послове у медијима, културним институцијама, у секторима за односе са јавношћу разних организација и институција и у агенцијама за истраживање јавног мњења;
- Студенти су оспособљени да планирају и реализују истраживања у области комуникологије.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Пријемни испит се не полаже. Кандидат, приликом уписа на Мастер академске студије комуникологије у оквору рангирања може остварити до 60 бодова:

1. Успех на основним академским студијама: највише 55 бодова,
2. Усаглашеност програма основних академских студија које је кандидат завршио и програма Мастер академских студија комуникологије: највише 5 бодова

Уколико је кандидат завршио основне академске студије новинарства или комуникологије остварује право на 5 бодова. У случају да је кандидат завршио основне академске студије из других области не може бити бодован у овој категорији. Проверу и бодовање спроводи Комисија за сачињавање ранг листе на основу дипломе и додатка дипломе/уверења о дипломирању и списка положених испита, које кандидат прилаже приликом пријаве за рангирање.

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА ЗА
СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ДРУГОГ НИВОА СТУДИЈА**

Р. бр	Шифра предмета	Назив предмета	С	Статус предмета	Часови активне наставе				Остали часови	ЕСПБ
					П	В	студијски истраживачки рад	други облици наставе		
ПРВА ГОДИНА										
1	21.МКО001	Методe и технике научног рада	9	О	3	2	0	0	0	7
2	21.МКО002-13	Изборни блок	9	И	2	2	0	0	0	6
3	21.МКOСТР	Стручна пракса	10	О	0	0	0	0	6	3
4	21.МКОISR	Предмет завршног рада - истраживачки рад	10	О	0	0	20	0	0	10
5	21.МКОМР	Мастер рад - израда и одбрана	10	О	0	0	0	0	4	16
					Укупно = 5 недељно у просеку	Укупно = 4 недељно у просеку	Укупно = 20 недељно у просеку	Укупно = 0	Укупно = 4	
Укупно часова активне наставе у свим годинама студија П+В + СИР + остали часови = 11+10+20+10=41; 41x15=615										
Укупно=615=20,5 недељно у просеку										
									Укупно ЕСПБ	60

Изборна настава за студијски програм другог нивоа студија

	Ш	Назив предмета	С	Статус предмета	Часови активне наставе				Остали часови	ЕСПБ
					П	В	студијски истраживачки рад	Други облици наставе		
Предмети изборног блока 1. бира се 4 од 12										
1	21.МКО002	Савремено новинарство	9	И	2	2	0	0	0	6
2	21.МКО003	Естетика комуникације	9	И	2	2	0	0	0	6
3	21.МКО004	Медији, култура и миграције	9	И	2	2	0	0	0	6
4	21.МКО005	Увод у социјалистичку медијску културу	9	И	2	2	0	0	0	6
5	21.МКО006	Дигитални медији у	9	И	2	2	0	0	0	6

		образовању								
6	21.МКО007	Пропаганда у савременом медијском окружењу	9	И	2	2	0	0	0	6
7	21.МКО008	Појединац и друштво у ери дигиталних медија	9	И	2	2	0	0	0	6
8	21.МКО009	Глобализација и медији	9	И	2	2	0	0	0	6
9	21.МКО010	Медијска култура	9	И	2	2	0	0	0	6
10	21.МКО011	Конфликти и управљање јавношћу	9	И	2	2	0	0	0	6
11	21.МКО012	Књижевност и културни контекст	9	И	2	2	0	0	0	6
12	21.МКО013	Геополитика и медији	9	И	2	2	0	0	0	6

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

ОБРАЗОВАЊЕ НАСТАВНИКА ПРЕДМЕТНЕ НАСТАВЕ

Академски назив: МАСТЕР ПРОФЕСОР ПРЕДМЕТНЕ НАСТАВЕ

Дужина трајања студија: 2 семестра/1 академска година

Обим студија: 60 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Студијски програм Мастер академске студије Образовање наставника предметне наставе има за циљ да код студената развије компетенције неопходне за самостални рад у настави кроз стицање основних знања, вештина и способности у педагошко-психолошко-методичкој области.

Мастер за образовање професора предметне наставе је развијен у оквиру TEMPUS пројекта *Master programme for subject teachers in Serbia (Програм мастер студија за наставнике предметне наставе)* (ознака пројекта: *MASTS*, број пројекта: 511170-TEMPUS-1-2010-1-RS-TEMPUS-JPCR). Основна сврха студијског програма Мастер образовање наставника предметне наставе је оспособљавање кандидата за самостално обављање посла наставника одговарајућих наставних предмета (или групе предмета) у основним и средњим школама, као и другим институционалним и ванинституционалним облицима образовања. Студијски програм је усмерен на обезбеђивање образовања професора предметне наставе у складу са Законом о основама система образовања и васпитања (мастер ниво образовања и минимум 36 ЕСПБ педагошко-психолошко-методичког образовања) и Правилником о степену и врсти образовања наставника, стручних сарадника и помоћних наставника у основним и средњим школама.

Са аспекта система образовања, поред наведених законских норматива, студијски програм је заснован на усклађивању образовања наставника предметне наставе са:

(1) Стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја (наставну област; предмет и методiku наставе; поучавање и учење; подршку развоју личности ученика; и комуникацију и сарадњу);

(2) Националним оквиром квалификација у Републици Србији; и

(3) Савременим програмима образовања наставника на међународном нивоу и захтевима који се пред образовање наставника постављају у релевантним међународним документима.

Општи циљ програма јесте да кандидати развију компетенције које су неопходне за самостални рад наставника, односно да кроз обавезни део педагошко-психолошко-методичког образовања и праксу у школи стекну основна знања, вештине и способности, као и виши ниво неких наставничких компетенција у зависности од изборног предмета или групе предмета

Из општег циља студијског програма произилази низ посебних циљева:

- разумевање улога наставника у школи и развијање спремности за стицање компетенција неопходних за њихово успешно остваривање;

- критичко преиспитивање сопственог рада, теорије и праксе образовања;

- разликовање професионалног идентитета наставника од идентитета уже струке;

- разумевање, критичко промишљање и примена основних педагошких, психолошких и методичких сазнања;

- развијање креативних способности и специфичних практичних вештина потребних за обављање наставничке професије;

- оспособљавање за планирање образовног рада заснованог на: индивидуалним и групним одликама ученика, специфичностима наставног предмета и наставног програма, контекстом школе и шире друштвене средине и општим циљевима савременог васпитања и образовања;

- оспособљавање за идентификацију, разумевање и решавање изазова и тешкоћа у васпитно-образовном раду;

- овладавање савременом технологијом као видом подршке школском учењу;

- оспособљавање за истраживање и евалуацију образовних активности и постигнућа;

- развијање критичког промишљања, самовредновања и унапређивања наставног рада;

- оспособљавање за конструктивну комуникацију, сараднички рад и међусобну подршку свим актерима образовно-васпитног процеса;

- развијање професионалног идентитета наставника и оспособљавање за професионално усавршавање, иновирање и унапређивање наставног рада.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Овим програмом студент развија компетенције дефинисане документима *Стандарди компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја* и *Национални оквир квалификација у Републици Србији*. Сходно томе, савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне компетенције.

У оквиру *општих компетенција* очекује се да ће студенти бити оспособљени да:

- Анализирају, евалуирају и усавршавају професионалну делатност користећи савремена научна знања, примере добре праксе и резултате вредновања и самовредновања;
- Примењују систематизована академска знања из области научне теорије и наставне праксе;
- Критички и самокритички промишљају и вреднују појаве и процесе васпитања, образовања и наставе;
- Развијају комуникационе компетенције и сарадничке односе са ужим и ширим социјалним контекстом;
- Овладавају методама, поступцима и процесима истраживачког рада;
- Усклађују наставни рад са иновацијама у образовању и васпитању;
- Израђују професионалну етичност наставничког позива.
- *Предметно-специфичне компетенције* омогућавају студентима да:
 - Тумаче васпитање и образовање са аспекта савремених концепција образовања и критички сагледавају њихово значење у пракси;
 - Прате и примењују савремена научна сазнања и новине из предметне области;
 - Испољавају иновативност, научни и професионални интегритет и посвећеност развијању нових идеја и унапређивању наставног рада;
 - Поседују дидактичко-методичка знања и компетенције неопходне за предмет или групу предмета које предају;
 - Користе разноврсне методе, технике, облике рада и доступна наставна средства у циљу обезбеђивања ефикасности и ефикасности наставног процеса;
 - Планирају и реализују васпитно-образовни рад користећи разноврсне методичке поступке усклађене са циљевима, исходима и стандардима постигнућа, специфичностима наставног предмета, узрасним и индивидуалним капацитетима и потребама ученика;
 - Примењују информационо-комуникационе технологије за унапређивање наставе и учења;

- Идентификују, истражују и решавају конкретне проблеме у васпитно-образовној пракси употребом научних метода и поступака;
- Развијају и примењују напредне и специјализоване вештине и технике решавања кључних проблема наставног рада и истраживања у овој области.
- Креирају, анализирају и спроводе истраживања значајна за унапређивање педагошке теорије и наставне праксе;
- Континуирано прате и вреднују ученичка постигнућа користећи различите врсте и технике оцењивања сходно специфичностима предмета које предају а у функцији даљег учења;
- Развијају позитиван активистички однос према континуираном целоживотном учењу, личном и професионалном развоју и усавршавању.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Не полаже се.

Пријем кандидата врши се на основу просечне оцене остварене на основним академским студијама и дужине студирања.

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА

Р.бр.	Шиф. пред.	Назив предмета	Сем.	Број часова	ЕСПБ
ПРВА ГОДИНА					
1.	MNP001	Општа педагогија	I	2+2	6
2.	MNP002	Дидактика	I	2+2	6
3.	MNP003	Основи психологије са развојном психологијом	I	2+2	6
4.	MNP004	Психологија образовања	I	2+2	6
5.	MNP1B1	Предмет изборног блока 1	I		4
	PS3010	Психологија наставника	I	2+2	
	PNI01	Заштита менталног здравља у школи	I	2+2	
	PS3006	Личност, способности и стилови учења	I	2+2	
	PS3007	Образовање деце са сметњама и тешкоћама у развоју	I	2+2	
	PNI05	Психологија адолесценције	I	2+2	
	PNI06	Личност и разумевање емоција	I	2+2	
	PNI07	Деца и адолесценти у дигиталном окружењу	I	2+2	
	PNI08	Афективна везаност у учионици	I	2+2	
	PNI09	Методологија истраживања у образовању	I	2+2	
	PNI10	Менаџмент у образовању	I	2+2	

	PNI11	Превенција школског насиља	I	2+2	
	PNI12	Вештине демократске комуникације у настави	I	2+2	
6.	NPNPP1	Педагошка пракса 1	I		3
7.	MNPIB2	Предмет изборног блока 2	II		4
	PNI13	Породица и васпитно-образовне установе	II	2+1	
	PNI14	Педагошко саветодавни рад	II	2+1	
	PNI15	Образовање за рефлексивну праксу	II	2+1	
	PNI16	Стратегије ефикасног образовања	II	2+1	
	PNI17	Образовна технологија	II	2+1	
	PNI18	Педагогија слободног времена	II	2+1	
	PNI20	Лидерство наставника	II	2+1	
	PNI21	Вршњачко насиље и васпитно-образовне установе	II	2+1	
	PNI22	Филм у васпитању и образовању	II	2+1	
8	MNPIB3	Предмет изборног блока 3	II		6
	PNI23	Методика наставе друштвено-хуманистичких предмета	II	2+2	
	PNI24	Методика наставе техничко-технолошких предмета	II	2+2	
	PNI25	Методика наставе филолошких предмета	II	2+2	
9	NPNPP2	Педагошка пракса 2	II		3
10	NPNIR	Предмет мастер завршног рада	II	13	4
11	NPNMR	Мастер рад – израда и одбрана	II	4	12
Укупно часова активне наставе				40	60
Укупно ЕСПБ					60

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПЕДАГОГИЈЕ

Академски назив: Мастер педагог

Дужина трајања студија: 2 семестара /1 академске године

Обим студија: 60 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Мастер академске студије педагогије имају за циљ да студентима пруже адекватна научна и уже-стручна знања, развију компетенције које су неопходне за самостални рад стручног сарадника-педагога и оспособе их за научно-истраживачки рад, даље академско образовање и континуирано самообразовање. Студијски програм има за циљ и развој компетенција критичког промишљања темељних педагошких проблема, стицање академских вештина за педагошко деловање у широком спектру васпитно-образовних установа, вештина практичне примене стечених знања и креативног и компетентног планирања, програмирања, реализовања, евалуирања и унапређивања педагошког рада.

Модул 1: Из општег циља студијског програма произлази низ посебних циљева:

- разумевање, критичко промишљање и примена основних педагошких сазнања;
- оспособљавање за компетентно идентификовање, разумевање и решавање изазова и тешкоћа у васпитно-образовном раду;
- развијање креативних способности и специфичних практичних вештина потребних за самостално обављање професије педагога;
- схватање улога педагога у васпитно-образовним установама и развијање спремности за стицање компетенција неопходних за њихово успешно остваривање;
- развијање критичког промишљања и способности преиспитивања, самовредновања и унапређивања теорије и праксе васпитања и образовања;
- оспособљавање за планирање, реализовање и евалуацију саветодавно-инструктивног васпитно-образовног рада заснованог на: индивидуалним и групним одликама ученика, специфичностима наставног предмета и наставног програма, контексту школе и шире друштвене средине и у складу са општим циљевима савременог васпитања и образовања;
- овладавање вештинама организовања педагошко-инструктивног и саветодавног рада са наставницима, родитељима и другим актерима васпитно-образовног рада;
- оспособљавање за учествовање у планирању, дизајнирању и имплементирању иновативних програма и решења у образовним установама и успешан тимски рад са другим стручњацима;
- овладавање савременом технологијом као видом подршке васпитању, образовању и школском учењу;
- припремање за истраживање и евалуацију образовних активности и постигнућа;
- овладавање теоријско-методолошким сазнањима и оспособљавање за научно-истраживачки рад;
- успешно самостално истраживање васпитно-образовног процеса и актуелних проблема из сопствене праксе са циљем њеног унапређивања;
- разумевање и овладавање техникама планирања и реализације акционих истраживања у васпитно-образовном раду;
- овладавање техникама израде и писања научног рада и оспособљавање за критичко вредновање научне и стручне литературе из области педагогије и других релевантних области;

- оспособљавање за конструктивну комуникацију, сараднички рад и међусобну подршку свим актерима образовно-васпитног процеса;
- развијање професионалног идентитета и оспособљавање за професионално усавршавање, иновирање и унапређивање наставног рада.

Модул 2: Осим циљева спецификованих у оквиру модула 1, циљ студија на овом модулу усмерен је и на:

- разумевање специфичности рада и улоге педагога у установама социјалне заштите и развијање компетенција неопходних за успешан рад у овој области;
- компетентно истраживање васпитно-образовног процеса и актуелних проблема из социопедагошког рада као што су социјално депривирани особе, социјално окружење, социјална интеграција и др.;
- истраживање и прихватање интеркултурализма у концептуализацији васпитања деце, младих и старих;
- овладавање релевантим знањима и компетенцијама успешног васпитно-образовног и саветодавно-инструктивног рада са особама из маргинализованих и ризичних друштвених група, особама са поремећајима у понашању, особама са потребом за посебном друштвеном подршком и сл.;
- овладавање специфичним компетенцијама социопедагошког рада у области превенције, социјалне интеграције, рехабилитације, социјализације, ресоцијализације и сл.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Сврха студијског програма Мастер академских студија педагогије јесте образовање и оспособљавање студената за препознатљиву професију мастер педагога кроз: (1) развијање професионалних компетенција за самостално обављање позива стручног сарадника у васпитно-образовним установама, установама социјалне и здравствене заштите, установама у области људских ресурса, културе, јавног и невладиног сектора и (2) развијање способности самосталног научно-истраживачког рада и даљег академског усавршавања на докторским студијама у контексту целоживотног учења, личног и професионалног развоја. Такође, сврха студијског програма Мастер академских студија педагогије усмерена је и на развој способности критичког, стваралачког и конструктивног приступа педагошкој теорији и пракси и развој компетенција које су претпоставка успешне практичне делатности: комуникационих, организационих, социјалних, етичких, интеркултуралних и мултикултуралних, саветодавних, дидактичких и методичких, лидерских и слично.

Модул 1: Студијски програм обезбеђује продубљивање и усавршавање педагошких знања, развој компетенција њихове самосталне примене у непосредној васпитно-образовној стварности; развој вештина дизајнирања, процењивања и усавршавања институционалног и ванинституционалног васпитања и образовања у мењајућем друштвеном контексту; компетенције самосталног истраживања васпитно-образовног процеса и актуелних проблема; способности унапређивања васпитно-образовног рада давањем квалификованих предлога и идеја за отклањање уочених препрека и решавање постојећих проблема. Сврха мастер студија педагогије усмерена је и на оспособљавање стручних сарадника-мастер педагога за планирање, организовање, управљање и евалуацију различитих облика формалног, неформалног и информалног образовања, дизајнирање и имплементацију иновативних програма у образовним установама као и њихово континуирано праћење и усавршавање.

Модул 2: Студијски програм обезбеђује стицање професионалних знања, вештина и компетенција социјално-педагошког рада, теоријско и практично идентификовање, проучавање и истраживање васпитно-образовних проблема у области социјалне заштите, као и дизајнирање, процењивање и унапређивање институционалног и ванинституционалног васпитања и образовања у овој области. Програм мастер академских студија обезбеђује: стицање знања и вештина педагошко-социјалног рада са децом, ученицима и одраслима без обзира на њихово етничко порекло, социо-економски статус, као и разлике у физичком и интелектуалном потенцијалу; развој вештина за сарадњу и интеракцију између институција које обављају социо-педагошки рад; развој вештина у области сервисне оријентације и сензибилизације; стицање знања и вештина за коришћење савремених информационих и комуникационих технологија у области социјалног рада; формирање вештина за научна истраживања и дијагностичке активности у пољу социјалне едукације и социјалног рада.

Уз неопходна научна и стручна знања, програм Мастер академских студија омогућује студентима да развијају оне способности и вештине неопходне за научни и истраживачки рад, укључујући етичност, инвентивност, креативност, одговорност, темељност и способност за тимски рад али и способности у области менаџмента, лидерства, демократске комуникације и сл.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА

Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне компетенције квалитетног обављања делатности мастер педагога које су усаглашене са одговарајућим нивоима *Националног оквира квалификација* у Републици Србији.

У оквиру општих компетенција очекује се да ће студенти бити оспособљени да:

- самостално и компетентно примењују систематизована академска знања из педагошке теорије и праксе;
- усавршавају васпитно-образовни рад применом иновација у педагошкој делатности;
- критички и самокритички прате и вреднују васпитно-образовне појаве и процесе;
- анализирају, евалуирају и усавршавају професионалну делатност користећи савремена научна знања, примере добре праксе и резултате вредновања и самовредновања;
- компетентно користе методе, технике и инструменте научно-истраживачког рада, критички анализирају налазе својих и других истраживања и систематски публикују утврђене резултате;
- развијају компетенције демократске комуникације и сарадничке односе са ужим и ширим васпитно-образовним и социјалним контекстом;
- подстичу и развијају квалитетне интеракцијске односе међу субјектима васпитно-образовног процеса и активно и стваралачки партиципирају у тимском раду и другим кооперативним облицима педагошког рада;
- манифестују сензибилност за етичке, интеркултуралне и мултиетичке проблеме;
- овладају завидним нивоом професионалне етичности.

Модул 1:

Предметно-специфичне компетенције које студенти стичу током Мастер академских студија педагогије омогућују им да:

- релевантно тумаче и разумеју васпитање и образовање са аспекта савремених концепција образовања и критички сагледавају њихово значење у пракси;
- континуирано и систематски прате и примењују савремена научна сазнања и иновације из области педагогије;

- демонстрирају иновативност, научни и професионални интегритет и посвећеност у процесу унапређивања васпитно-образовног рада;
- поседују адекватан ниво дидактичко-методичких знања и компетенција неопходних за успешно обављање позива стручног сарадника-педагога;
- користе разноврсне методе, технике, облике рада и доступна наставна средства у циљу обезбеђивања квалитета рада;
- активно учествују у планирању, програмирању и реализовању васпитно-образовног рада користећи разноврсне методичке поступке усклађене са циљевима, исходима и стандардима постигнућа, специфичностима васпитно-образовног контекста, узрасним и индивидуалним капацитетима и потребама васпитаника;
- покрећу, организују и остварују различите видове сарадње са породицом
- примењују информационо-комуникационе технологије за унапређивање васпитно-образовног и наставног рада;
- идентификују, проучавају и решавају конкретне проблеме у васпитно-образовној пракси употребом научних метода и поступака;
- креирају и спроводе истраживања значајна за унапређивање педагошке теорије и праксе;
- професионално реализују педагошко-инструктивни и саветодавни рада са свим актерима васпитања и образовања;
- развијају позитиван активистички однос према континуираном целоживотном учењу, личном и професионалном развоју и усавршавању;
- континуирано прате и евалуирају квалитет и ефективност васпитно-образовне праксе.

Модул 2:

Уз напред спецификоване компетенције општег модула, у оквиру предметно-специфичних компетенција очекује се да ће студенти бити оспособљени и да:

- уочававају, разумеју, анализирају и евалуирају потребе васпитаника и специфичности конкретних социјалних ситуација;
- креирају васпитне стратегије социјално-педагошког рада;
- демонстрирају антидискриминаторски и антисегрегацијски принцип у раду;
- пружају квалитетну подршку породицама и укључују се у решавање проблема различитих облика дисфункционалности у установама социјалне заштите;
- планирају и реализују различите врсте образовних програма подстицања педагошке културе и јачања њихових васпитних компетенција у области социо-педагошког рада;
- пројектују истраживање у контексту установе у којој раде и користе резултате сопствених истраживања за унапређење рада установе и решавање утврђених изазова и/или проблема;
- реализују педагошко инструктивни рад са наставницима и родитељима у циљу унапређивања процеса рада са ученицима који показују проблеме у учењу и понашању;
- (ре)конструишу програме васпитно-образовног рада установе сходно савременим тенденцијама у области социјалне заштите и непосредним потребама васпитаника;
- професионално и етички креирају социјалне везе и односе изграђујући репрезентативни социјални идентитет установе у којој раде;
- креирају мултидисциплинарне тимове и развијају професионалне мреже формалног и неформалног карактера за помоћ и подршку васпитаника из рањивих друштвених група.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Кандидати који су завршили основне академске студије педагогије не полажу пријемни испит а кандидати који нису су завршили основне академске студије педагогије полажу

диференцијални испит. Рангирање кандидата врши се на основу успеха на основним академским студијама педагогије.

ДИФЕРЕНЦИЈАЛНИ ИСПИТ

Кандидати који нису завршили основне академске студије педагогије полажу диференцијални испит који обухвата садржаје из предмета: Предшколска педагогија, Школска педагогија, Дидактика, Методологија педагогије, Историја педагогије, Породична педагогија и Социјална педагогија. Кандидати морају освојити најмање 51% поена на диференцијалном испиту да би били рангирани за упис на студијски програм мастер академских студија педагогије.

СПИСАК ЛИТЕРАТУРЕ ЗА ПОЛАГАЊЕ ДИФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ИСПИТА

- Сузић, Н. (2005): *Педагогија за XXI вијек*, Бања Лука: ТТ- Центар. (Методика васпитног рада у области етике и морала, стр: 545-555, и Саветодавни рад са ученицима, стр: 568-590.)
- Крњајић, С. (2004): *Социјално понашање ученика*, Београд: ИПИ. (Социјална педагогија, стр: 15-83.)
- Кнежевић Флорић, О. (2006): *Интерактивна педагогија*, Нови Сад: СПДВ. (Интерактивна педагогија у васпитно-образовним институцијама стр: 157190.)
- Банђур, В., Поткоњак, Н. (1999): *Методологија педагогије*, Савез педагошких друштава, Београд.
- Голднер-Вуков, М. (1988): *Породица у кризи*, Медицинска књига, Београд, 7 - 99 стр.
- Вилотијевић, М. (1999): *Дидактика - Предмет дидактике*. Научна књига, Београд. (стр. 239-249, 267-276, 303-307, 313-317, 322-330, 396-403, 412-420, 428-432.)
- Вилотијевић, М. (1999): *Организација наставе*. Научна књига, Београд. (стр. 23-36, 39-43, 105-123, 181-201, 217-224, 227-247).
- Каменов, Е. (2002): *Васпитање предшколске деце*. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд (стр.22-41)
- Каменов, Е. (2002): *Образовање предшколске деце*. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд (стр. 36-61, 78-101, 211-220)
- Трнавац, Н. (2005): *Школска педагогија*, Научна књига, Београд. (стр.173-199)
- Јанковић, П., Родић, Р. (2007): *Школска педагогија*, Учитељски факултет, Сомбор. (стр.33-37, 156-174, 238-270)
- Ценић С., Петровић, Ј. (2005): *Васпитање кроз историјске епохе*, Учитељски факултет, Врање. (стр. 27 – 50, 83 – 90, 106 – 117, 128 – 136, 147 – 187, 224 – 270).

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ДРУГОГ
НИВОА СТУДИЈА ПЕДАГОГИЈЕ (МОДУЛ 1-ПЕДАГОГИЈА)**

Р. бр.	Шифра	Назив	Сем.	Активна настава				Ост	ЕСПБ	Обавезни/ Изборни	Тип предмета
				П	В	ДОНН	СИР/ ИР				
ПРВА ГОДИНА											
1.	MPD001	Методологија педагошких истраживања	I	2	2		0		6	О	ТМ
2.	MPDIB1	Предмети изборног блока 1. (студент бира 4 предмета)	I						24	И	
3.	PNI12	Вештине демократске комуникације у настави	I	2	2		0		6	И	СА
4.	MPD003	Теорије школе	I	2	2		0		6	И	ТМ
5.	MPD004	Методика социјално-педагошког рада	I	2	2		0		6	И	СА
6.	MPD006	Породични односи и васпитање	I	2	2		0		6	И	НС
7.	MPD007	Акциона истраживања	I	2	2		0		6	И	ТМ
8.	MPD008	Социјална педагогија	I	2	2		0		6	И	СА
9.	MPD009	Диференцијална дидактика	I	2	2		0		6	И	ТМ
10.	SS0011	Насиље, васпитно занемаривање и злостављање	I	2	2		0		6	И	НС
11.	MPD013	Међукултурна комуникација и медији	I	2	2		0		6	И	АО
12.	MPDIB2	Предмет изборног блока 2. (студент бира	II						4	И	

		1 предмет)									
13.	PNI14	Педагошко саветодавни рад	II	2	1		0		4	И	СА
14.	PNI15	Образовање за рефлексивну праксу	II	2	1		0		4	И	СА
15.	PNI20	Лидерство наставника	II	2	1		0		4	И	АО
16.	PNI13	Породица и васпитно - образовне установе	II	2	1		0		4	И	СА
17.	PNI16	Стратегије ефикасног образовања	II	2	1		0		4	И	НС
18.	PNI18	Педагогија слободног времена	II	2	1		0		4	И	ТМ
19.	MPD011	Медији у предшколском образовању	II	2	1		0		4	И	НС
20.	MPDPP2	Стручна пракса	II					6	6	О	СА
21.	MPDIR1	Предмет Мастер завршног рада	II				17		6	О/И	СА
22.	MPDMR 1	Мастер рад – израда и одбрана	II					3	14	О/И	СА
Укупно часова активне наставе				40							
Укупно ЕСПБ									60		

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ДРУГОГ НИВОА
СТУДИЈА ПЕДАГОГИЈЕ (МОДУЛ 2- СОЦИЈАЛНА ПЕДАГОГИЈА)**

Ред. број	Шифра	Назив	Сем	Активна настава				Ост	ЕСПБ	Обавезни/ Изборни	Тип предмета
				П	В	ДОН	СИР/ ИР				
ПРВА ГОДИНА											
1.	MPD001	Методологија педагошких истраживања	I	2	2		0		6	О	ТМ
2.	MPD008	Социјална педагогија	I	2	2		0		6	О	СА
3.	MPDIB3	Предмет изборног блока 1. (студент бира 3 предмета)	I						18	И	
4.	PNI12	Вештине демократске комуникације у настави	I	2	2		0		6	И	СА
5.	MPD006	Породични односи и васпитање	I	2	2		0		6	И	НС
6.	MPD004	Методика социјално-педагошког рада	I	2	2		0		6	И	СА
7.	MPD007	Акциона истраживања	I	2	2		0		6	И	ТМ
8.	SO1013	Ромолошке студије	I	2	2		0		6	И	ТМ
9.	PD2010	Социологија маргиналних друштвених група	I	2	2		0		6	И	ТМ
10.	SS0011	Насиље, васпитно занемаривање и злостављање	I	2	2		0		6	И	НС
11.	SS0014	Социјална инклузија старијих особа	I	2	2		0		6	И	НС
12.	PD2017	Социјални проблеми деце и младих	I	2	2		0		6	И	АО
13.	MPD002	Савремена педагогија и инклузивно образовање	I	2	2		0		6	И	АО
14.	MPDIB4	Предмет изборног блока 5. (студент бира 1 предмет)	II						4	И	
15.	PNI18	Педагогија слободног времена	II	2	1		0		4	И	ТМ
16.	PNI14	Педагошко - саветодавни рад	II	2	1		0		4	И	СА

17.	PN121	Вршњачко насиље и васпитно-образовне установе	II	2	1		0		4	И	НС
18.	MPD011	Медији у предшколском образовању	II	2	1		0		4	И	НС
19.	MPD012	Дидактика даровитих	II	2	1		0		4	И	НС
20.	MPDPP2	Стручна пракса	II					6	6	О	СА
21.	MPDIR1	Предмет мастер завршног рада	II				17		6	О/И	СА
22.	MPDMR1	Мастер рад – израда и одбрана	II					3	14	О/И	СА
Укупно часова активне наставе				40							
Укупно ЕСПБ									60		

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПСИХОЛОГИЈЕ

Академски назив: Мастер психолог

Дужина трајања студија: 2 семестра/1 академска година

Обим студија: 60 ЕСПБ

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ПСИХОЛОГИЈЕ

Студијски програм има 4 модула: Клиничка психологија, Развојно-педагошка психологија, Психологија рада и Социјална психологија. Студијски програм се састоји од 3 обавезна и 3 изборна предмета, Стручне праксе 1 и 2 на модулима Клиничка психологија, Психологија рада и Социјална психологија, односно Педагошке праксе 1 и 2 на модулу Развојно-педагошка психологија и предмета Завршни рад - истраживање и Завршни рад - израда и одбрана.

Предмет Методе и технике истраживања у психологији је заједнички обавезни предмет на свим модулима. Поред тога, на сваком модулу предвиђена су још по два обавезна предмета из области на коју се модул односи (на модулу Клиничка психологија: Клиничко-социјална психологија и Психосоцијална патологија; на модулу Развојно-педагошка психологија: Психологија у образовању и Савремени теоријски модели и истраживања у развојној психологији; на модулу Психологија рада: Организациона психологија и Професионална и етичка питања психологије рада; на модулу Социјална психологија: Примењена социјална психологија и Савремена истраживања у социјалној психологији).

Завршни део овог нивоа студија представља завршни рад, коме претходи израда и одбрана нацрта истраживања. Истраживање на одобрену тему студент обликује у финалну форму завршног рада, уз супервизију предметног наставника, и пред комисијом брани. Овај рад представља интеграцију истраживачких и научно-стручних способности студента.

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Основни циљ мастер академских студија психологије је да, кроз пружање адекватних знања и развијање релевантних компетенција, оспособљавају студенте за стручно и самостално обављање психолошке праксе у различитим областима примењене психологије и научно истраживачке делатности. Овај основни циљ оствариће се кроз:

- упознавање студената са релевантним савременим теоријским и методолошким концептима у психологији и различитим психолошким дисциплинама и развијање критичког приступа према овим концептима,
- оспособљавање студената да користе теоријске концепте и знања у објашњавању различитих појава из свакодневног живота,
- оспособљавање студената да разумеју принципе и факторе психичког живота и развоја човека, различитих облика понашања и функционисања индивидуе унутар и изван социјалног контекста, како код здравог, тако и код појединца са психичким проблемима, и да примењују психолошке методе, технике и концепте у практичном раду са појединцима и групама усмерених на решавање практичних проблема у различитим областима рада и у пружању различитих видова психо-социјалне подршке,

- развијање вештина правилног интерпретирања статуса основних психичких процеса и функција,
- развијање вештине за спровођење дијагностичке експлорације;
- развијање капацитета студената да анализирају, синтетишу и предвиђају последице и решења различитих психолошких проблема и осетљивости за актуелне друштвене проблеме,
- оспособљавање студената да интегришу теоријска и практична знања,
- развијање вештина планирања и реализације психолошких истраживања заснованих на принципима научно-истраживачког рада и уз коришћење адекватних савремених метода и техника у свим фазама истраживачког рада,
- развијање вештина академског писања кроз израду извештаја о обављеним истраживањима,
- развијање вештина тимског рада,
- развијање свести о значају самосталног и континуираног стицања знања за компетентно обављање праксе у различитим областима и институцијама или за даље усавршавање на специјалистичким, докторским или неким другим студијама,
- упознавање са професионалним етичким стандардима и развијање свести о важности њиховог поштовања,
- развијање критичког и самокритичког приступа сопственом раду и раду других

ИСХОДИ УЧЕЊА – КОМПЕТЕНЦИЈЕ СВРШЕНИХ СТУДЕНАТА

У оквиру општих компетенција очекује се да ће студент бити оспособљен да:

- самостално анализира и пореди различите теоријске системе и моделе;
- усвојена сазнања примени у разумевању и процени различитих аспеката психолошког функционисања како појединца, тако и група и организационих целина;
- препозна психолошке потребе и проблеме у различитим доменима функционисања и примењује адекватна теоријска сазнања и практичне процедуре у њиховом решавању;
- предвиђа последице и осмишљава решења различитих психолошких проблема, креира програме и активности за подршку развоја и побољшање квалитета живота;
- планира, конципира и спроводи истраживања из различитих области психологије поштујући принципе научног истраживања итд.

Предметно-специфичне способности које студент стиче током Мастер академских студија психологије на **модулу Клиничка психологија** оспособљавају студента за: прикупљање и анализу дијагностички релевантних биографских података захваљујући развијеним вештинама комуникације са разним категоријама корисника услуга клиничког психолога и вештинама вођења дијагностичког интервјуа; примену саветодавних техника и интервенција у раду са разним категоријама клијената (особе са психичким проблемима и поремећајима, особе оболеле од соматских болести, чланови породица оболелог, особе и заједница погођени кризом, итд.); препознавање последица трауме кроз понашање, симптоме и/или психопатологију појединаца и пружање прве психолошке помоћи и подршке трауматизованој особи итд.

Предметно-специфичне способности које студент стиче на **модулу Развојно-педагошка психологија** омогућују студенту да: ради са децом/ученицима у предшколској установи/школи; ради на развијању стратегија учења и превенцији менталног здравља; ради са децом/ученицима према посебним програмима, које и самостално креира; ради са наставницима и родитељима на превенцији и разрешавању педагошких и развојних проблема

ученика итд.

На модулу **Психологија рада** стечене предметно-специфичне способности омогућују студенту да: самостално обавља стручне послове психолога из домена психологије рада и организације подразумевајући оспособљеност за примену психолошких инструмената те интерпретацију и анализу добијених налаза и резултата; процењује и доноси одлуке о томе које се методе и технике најпогодније и најефикасније могу применити у раду са запосленима кроз различите радне контексте; организује реализацију процеса селекције и класификације кандидата, затим процедуре везане за професионалну оријентацију, развој каријере и каријерно вођење; ради на унапређењу задовољства послом и мотивације запослених на раду, структурирању и реструктурирању радних група и тимова, те посредује у евентуалним интерперсоналним конфликтима међу запосленима итд.

На модулу **Социјална психологија** предметно-специфичне способности које студент стиче омогућиће да обавља послове психолога у одређеним институцијама и установама где су од посебне важности односи у групи (васпитно-образовне, институције социјалне заштите, социјалног рада, производне организације, установе културе, медијске и маркетиншке куће, организације за испитивање јавног мњења, казнено-поправне институције, војне, полицијске и сл.); самостално анализира социјалне интеракције и примени стечена знања у: бољем разумевању и унапређењу исхода дате социјалне интеракције, ефикаснијем подизању нивоа комуникације и тимског рада, бољем осмишљавању и реализацији превентивних социо-едукативних програма; утиче на промене социјално психолошких појава, као на пример: смањивање предрасуда, решавање интергрупних конфликта, агресивности и насиља, као и повећање ефикасности доношења одлука итд.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ:

Не полаже се.

УСЛОВИ ЗА УПИС СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

На мастер академске студије психологије може се уписати лице које има сакупљених најмање 240 ЕСПБ на програмима основних академских студија психологије и кандидат који је завршио основне студије неког другог студијског програма из друштвено-хуманистичког поља уз полагање диференцијалних испита у складу са студијским програмом (који је исти без обзира на то за који се модул кандидати пријављују).

ДИФЕРЕНЦИЈАЛНИ ИСПИТ

Кандидати који нису завршили основне академске студије психологије полажу диференцијални испит који обухвата садржаје предмета: Психопатологија, Социјална психологија, Основе развојне психологије, Психологија рада, Психологија менаџмента, Методологија психолошких истраживања и Психометрија.

Кандидати морају освојити најмање 51% поена на диференцијалном испиту да би били рангирани за упис на студијски програм мастер академских студија психологије.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОЛАГАЊЕ ДИФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ИСПИТА ЗА МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПСИХОЛОГИЈЕ

Клиничка психологија

- Влајковић, Ј. (2001). *Теорија и пракса менталне хигијене*. ЦПД. 25-95.
- Грбеша, Г и Станковић, М. (2018). *Опита психопатологија у клиничкој пракси*. Галаксијанис.
- Голубовић, Г. (2008). *Основи опште психопатологије*. Униграф. 3-140, 151-159
- Бегић, Д. (2016). *Психопатологија*. Медицинска наклада. 218-232, 236-333, 347-349, 353-366, 398-401, 424-431
- Јашовић Гашић, М. и Лечић Тошевски Д. (2010). *Психијатрија: Уџбеник за студенте медицинског факултета*. Медицински факултет Београд. 94-189, 200-207
- Голубовић, Г. (2014). *Психијатрија за практичаре*. Униграф. 116-243
- Ерић, Љ. (2002). *Психотерапија*. Медицински факултет Београд. (друго, преуређено, допуњено и проширено издање). 66-85; 167-175; 228-233; 22-4247247; 249-260; 273-275; 323-334; 339-345; 439-456

Социјална психологија

- Рот, Н. (2006). *Основи социјалне психологије*. Завод за уџбенике и наставна средства

Развојно-педагошка и психологија учења

- Јерковић, И., Зотовић, М. (2010). *Увод у развојну психологију*. Центар за примењену психологију. 1-19; 37-78; 259-271
- Стефановић-Станојевић, Т. (2011). *Афективна везаност: Развој, модалитети и процена*. Филозофски факултет Ниш. 13-107
- Виготски, Л. (1977). *Мишљење и говор*. Нолит. 132-310 (пето и шесто поглавље)
- Schaie, K.W. & Willis, S.L. (1996). *Психологије одрасле доби и старења*. Наклада Слап. 1-105 (Поглавља: 1. Развој у одраслој доби и старење; 2. Млађа одрасла доб; 3. Средње године; 4. Старост)
- Вучић, Ј. (1982). *Педагошка психологија*. Савездруштва психолога Србије
- Фајгел, С. (2014). *Увод у психологију*. ЦПП. 198-248; 300-329 (Области Учење и Мишљење)

Психологија, психофизиологија рада и менаџмента

- Живковић, С., Миленовић, М., Обреновић, Ј. (2019). *Психофизиологија рада*. Филозофски факултет Ниш.
- Штајнбергер, И., Чизмић, С (1991). *Психологија и савремена техника*. Завод за уџбенике и наставна средства.
- Огњеновић, П. (1977). *Осећај и мера*. Глас.
- Чукић, Б. (2003). *Психологија рада: усклађивање човека и посла*. ИЦИМ плус.
- Чабаркапа, М. (2008). *Човек и радна околина: психофизиолошки и еколошки аспекти рада*. Чигоја штампа.
- Чукић, Б. (2004). *Интегративни менаџмент људских ресурса*. ИЦИМ плус.
- Чизмић, С., Бојановић, Р. Штајнбергер, И., Петровић, И. (1995). *Психологија и менаџмент*. Институт за психологију Београд.

Методологија и психометрија

- Фајгел, С. (2020). *Психометрија – Метод и теорија психолошког мерења*. Центар за примењену психологију (Поглавља: Природа и порекло индивидуалних разлика; Варијабла; Мерење у психологији и психометријски модели; Основна мерна својства ставки и теста; Поузданост; Ваљаност; Психолошки тест; Конструкција психолошког мерног инструмента; Морална питања психолошког тестирања)

- Годоровић, Д. (2008). Методологија психолошких истраживања. Центар за примењену психологију (Поглавља: Варијабле, Подаци, Мерење, Контрола истраживања, Нацрти истраживања)

Психологија личности

- Смедеревац, С. и Митровић, Д. (2018). *Личност – методи и модели*. Треће допуњено и измењено издање. Центар за примењену психологију

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ПСИХОЛОГИЈЕ – МОДУЛ КЛИНИЧКА ПСИХОЛОГИЈА

Р. бр	Шифра	Назив	Сем.	Активна настава				Ост.	ЕСПБ	Обавезни/ Изборни	Тип предмета
				П	В	ДОН	СИР/ ИР				
ПРВА ГОДИНА											
1	MPS001	Методе и технике научног истраживања	1	2	2				5	О	ТМ
2	MPS002	Клиничко-социјална психологија	1	2	2				5	О	НС
3	MPS003	Психосоцијална патологија	1	2	2				5	О	НС
4	MPSZIB	Предмет заједничког изборног блока (бира се 3 од 28)	1						12-14	ИБ	
	MPS010	Саветодавни рад са децом и адолесцентима	1	2	1				4	И	СА
	MPS012	Здравствена психологија	1	2	1				4	И	НС
	MPS013	Форензичка психологија са судском психијатријом	1	2	1				4	И	СА
	MPS014	Психолошке интервенције у кризи	1	2	1				4	И	СА
	MPS015	Квалитативне методе истраживања	1	2	1				4	И	ТМ
	MPS016	Подручја примене Трансакционе анализе	1	2	1				4	И	СА
	MPS017	Когнитивно-бихевиорална психотерапија	1	2	1				4	И	СА
	MPS019	Савремене теорије и модели психопатолошких испољавања	1	2	1				4	И	ТМ
	MPS020	Психологија индивидуалних разлика: виши курс	1	2	1				4	И	НС
	MPS021	Емпиријска истраживања уметности	1	2	1				4	И	ТМ
	MPS023	Насиље у блиским везама	1	2	1				4	И	СА
	MPS025	Психологија дигиталног окружења	1	2	1				4	И	СА
	MPS026	Психологија интерперсоналног понашања	1	2	2				4	И	СА
	MPS027	Социјална траума	1	2	2				4	И	НС
	PS3006	Личност, способности и стилови учења	1	2	2				4	И	НС
	PS3007	Образовање деце са сметњама и тешкоћама у развоју	1	2	2				4	И	СА

	PNI05	Психологија адолесценције	1	2	2				4	И	НС		
	PS3010	Психологија наставника	1	2	2				4	И	НС		
	MPS028	Модел сигурне базе у психолошкој пракси	1	2	1				4	И	СА		
	MPS030	Нови животни стилови и форме породице	1	2	1				4	И	НС		
	PNI08	Афективна везаност у учионици	1	2	2				4	И	СА		
	PNI12	Вештине демократске комуникације у настави	1	2	2				6	И	СА		
	MPS031	Психологија стреса	1	2	1				4	И	НС		
	MPS032	Психологија вођства и следбеништва	1	2	1				4	И	СА		
	MPS033	Мултиваријациона анализа	1	2	1				4	И	СА		
	MPS034	Методe маркетиншких истраживања	1	2	2				4	И	СА		
	MPS035	Психологија слободног времена	1	2	1				4	И	НС		
	MSRSP1	Међугрупни конфликти	1	2	2				6	И			
	PNI10	Менаџмент у образовању	1	2	2				4	И	СА		
5	MPSSP1	Стручна пракса 1	1						6	3	О	СА	
6	MPSSP2	Стручна пракса 2	2						6	3	О	СА	
7	MPSIR	Предмет Завршни рад – истраживање	2				20			10	О/И	ТМ	
8	MPSZR	Завршни рад – израда и одбрана	2						4	17	О/И	СА	
Укупно часова (предавања+вежбе, ДОН, остали часови) и ЕСПБ на години			12	9- 12		20			16	60-62			
Укупно часова активне наставе на години			41-44										
Укупно часова активне наставе, остали часови и бодова за све године студија			41-44						16	60-62			

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА ЗА СТУДИЈСКИ
ПРОГРАМ МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ПСИХОЛОГИЈЕ – МОДУЛ ПСИХОЛОГИЈА
РАДА**

Р. бр	Шифра	Назив	Сем.	Активна настава				Ос т.	ЕСПБ	Обавезни/ Изборни	Тип предмета
				П	В	ДОН	СИР /ИР				
ПРВА ГОДИНА											
1	MPS001	Методe и технике научног истраживања	1	2	2				5	О	ТМ
2	MPS004	Организациона психологија	1	2	2				5	О	НС
3	MPS005	Професионална и етичка питања психологије рада	1	2	2				5	О	НС
4	MPSZIB	Предмет заједничког изборног блока (бира се 3 од 28)	1						12-14	ИБ	
	MPS010	Саветодавни рад са децом и адолесцентима	1	2	1				4	И	СА
	MPS012	Здравствена психологија	1	2	1				4	И	НС
	MPS013	Форензичка психологија са судском психијатријом	1	2	1				4	И	СА
	MPS014	Психолошке интервенције	1	2	1				4	И	СА

		у кризи									
	MPS015	Квалитативне методе истраживања	1	2	1			4	И	ТМ	
	MPS016	Подручја примене Трансакционе анализе	1	2	1			4	И	СА	
	MPS017	Когнитивно-бихевиорална психотерапија	1	2	1			4	И	СА	
	MPS019	Савремене теорије и модели психопатолошких испољавања	1	2	1			4	И	ТМ	
	MPS020	Психологија индивидуалних разлика: виши курс	1	2	1			4	И	НС	
	MPS021	Емпиријска истраживања уметности	1	2	1			4	И	ТМ	
	MPS023	Насиље у блиским везама	1	2	1			4	И	СА	
	MPS025	Психологија дигиталног окружења	1	2	1			4	И	СА	
	MPS026	Психологија интерперсоналног понашања	1	2	2			4	И	СА	
	MPS027	Социјална траума	1	2	2			4	И	НС	
	PS3006	Личност, способности и стилови учења	1	2	2			4	И	НС	
	PS3007	Образовање деце са сметњама и тешкоћама у развоју	1	2	2			4	И	СА	
	PNI05	Психологија адолесценције	1	2	2			4	И	НС	
	PS3010	Психологија наставника	1	2	2			4	И	НС	
	MPS028	Модел сигурне базе у психолошкој пракси	1	2	1			4	И	СА	
	MPS030	Нови животни стилови и форме породице	1	2	1			4	И	НС	
	PNI08	Афективна везаност у учioniци	1	2	2			4	И	СА	
	PNI12	Вештине демократске комуникације у настави	1	2	2			6	И	СА	
	MPS031	Психологија стреса	1	2	1			4	И	НС	
	MPS032	Психологија војства и следбеништва	1	2	1			4	И	СА	
	MPS033	Мултиваријациона анализа	1	2	1			4	И	СА	
	MPS034	Методе маркетиншких истраживања	1	2	2			4	И	СА	
	MPS035	Психологија слободног времена	1	2	1			4	И	НС	
	MSRSP1	Међугрупни конфликти	1	2	2			6	И		
	PNI10	Менаџмент у образовању	1	2	2			4	И	СА	
5	MPSSP3	Стручна пракса 1	1					6	3	О	СА
6	MPSSP4	Стручна пракса 2	2					6	3	О	СА
7	MPSIR	Предмет Завршни рад – истраживање	2				20		10	О/И	ТМ
8	MPSZR	Завршни рад – израда и одбрана	2					4	17	О/И	СА
Укупно часова (предавања+вјжбе, ДОН, остали часови) и ЕСПБ на години				12	9-12		20	16	60-62		
Укупно часова активне наставе на години				41-44							
Укупно часова активне наставе, остали часови и бодова за све године студија				41-44			16	60-62			

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ПСИХОЛОГИЈЕ – МОДУЛ РАЗВОЈНО-ПЕДАГОШКА ПСИХОЛОГИЈА

Р.бр	Шифра	Назив	Сем.	Активна настава				Ост.	ЕСПБ	Обавезни/ Изборни	Тип предмета
				П	В	ДОН	СИР/ ИР				
ПРВА ГОДИНА											
1	MPS001	Методе и технике научног истраживања	1	2	2				5	О	ТМ
2	MPS006	Психологија у образовању	1	2	2				5	О	НС
3	MPS007	Савремени теоријски модели и истраживања у развојној психологији	1	2	2				5	О	НС
4	MPSZIB	Предмет заједничког изборног блока (бира се 3 од 28)	1						12-14	ИБ	
	MPS010	Саветодавни рад са децом и адолесцентима	1	2	1				4	И	СА
	MPS012	Здравствена психологија	1	2	1				4	И	НС
	MPS013	Форензичка психологија са судском психијатријом	1	2	1				4	И	СА
	MPS014	Психолошке интервенције у кризи	1	2	1				4	И	СА
	MPS015	Квалитативне методе истраживања	1	2	1				4	И	ТМ
	MPS016	Подручја примене Трансакционе анализе	1	2	1				4	И	СА
	MPS017	Когнитивно-бихевиорална психотерапија	1	2	1				4	И	СА
	MPS019	Савремене теорије и модели психопатолошких испољавања	1	2	1				4	И	ТМ
	MPS020	Психологија индивидуалних разлика: виши курс	1	2	1				4	И	НС
	MPS021	Емпиријска истраживања уметности	1	2	1				4	И	ТМ
	MPS023	Насиље у блиским везама	1	2	1				4	И	СА
	MPS025	Психологија дигиталног окружења	1	2	1				4	И	СА
	MPS026	Психологија интерперсоналног понашања	1	2	2				4	И	СА
	MPS027	Социјална траума	1	2	2				4	И	НС
	PS3006	Личност, способности и стилови учења	1	2	2				4	И	НС
	PS3007	Образовање деце са сметњама и тешкоћама у развоју	1	2	2				4	И	СА
	PNI05	Психологија адолесценције	1	2	2				4	И	НС
	PS3010	Психологија наставника	1	2	2				4	И	НС
	MPS028	Модел сигурне базе у психолошкој пракси	1	2	1				4	И	СА
	MPS030	Нови животни стилови и форме породице	1	2	1				4	И	НС
	PNI08	Афективна везаност у учионици	1	2	2				4	И	СА
	PNI12	Вештине демократске комуникације у настави	1	2	2				6	И	СА
	MPS031	Психологија стреса	1	2	1				4	И	НС

	MPS032	Психологија вођства и следбеништва	1	2	1			4	И	СА	
	MPS033	Мултиваријациона анализа	1	2	1			4	И	СА	
	MPS034	Методе маркетиншких истраживања	1	2	2			4	И	СА	
	MPS035	Психологија слободног времена	1	2	1			4	И	НС	
	MSRSP1	Међугрупни конфликти	1	2	2			6	И		
	PNI10	Менаџмент у образовању	1	2	2			4	И	СА	
5	MPSPP1	Педагошка пракса 1	1					6	3	О	СА
6	MPSPP2	Педагошка пракса 2	2					6	3	О	СА
7	MPSIR	Предмет Завршни рад – истраживање	2				20		10	О/И	ТМ
8	MPSZR	Завршни рад – израда и одбрана	2					4	17	О/И	СА
Укупно часова (предавања+вежбе, ДОН, остали часови) и ЕСПБ на години			12	9-12	20			16	60-62		
Укупно часова активне наставе на години			41-44								
Укупно часова активне наставе, остали часови и бодова за све године студија			41-44					16	60-62		

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ПСИХОЛОГИЈЕ – МОДУЛ СОЦИЈАЛНА ПСИХОЛОГИЈА

Р. бр	Шифра	Назив	Сем.	Активна настава				Ост.	ЕСПБ	Обавезни/ Изборни	Тип предмета
				П	В	ДОН	СИР/ ИР				
ПРВА ГОДИНА											
1	MPS001	Методе и технике научног истраживања	1	2	2				5	О	ТМ
2	MPS008	Примењена социјална психологија	1	2	2				5	О	НС
3	MPS009	Савремена истраживања у социјалној психологији	1	2	2				5	О	НС
4	MPSZIB	Предмет заједничког изборног блока (бира се 3 од 28)	1						12-14	ИБ	
	MPS010	Саветодавни рад са децом и адолесцентима	1	2	1				4	И	СА
	MPS012	Здравствена психологија	1	2	1				4	И	НС
	MPS013	Форензичка психологија са судском психијатријом	1	2	1				4	И	СА
	MPS014	Психолошке интервенције у кризи	1	2	1				4	И	СА
	MPS015	Квалитативне методе истраживања	1	2	1				4	И	ТМ
	MPS016	Подручја примене Трансакционе анализе	1	2	1				4	И	СА
	MPS017	Когнитивно-бихевиорална психотерапија	1	2	1				4	И	СА
	MPS019	Савремене теорије и модели психопатолошких испољавања	1	2	1				4	И	ТМ
	MPS020	Психологија индивидуалних разлика: виши курс	1	2	1				4	И	НС
	MPS021	Емпиријска истраживања уметности	1	2	1				4	И	ТМ

	MPS023	Насиље у блиским везама	1	2	1			4	И	СА		
	MPS025	Психологија дигиталног окружења	1	2	1			4	И	СА		
	MPS026	Психологија интерперсоналног понашања	1	2	2			4	И	СА		
	MPS027	Социјална траума	1	2	2			4	И	НС		
	PS3006	Личност, способности и стилови учења	1	2	2			4	И	НС		
	PS3007	Образовање деце са сметњама и тешкоћама у развоју	1	2	2			4	И	СА		
	PNI05	Психологија адолесценције	1	2	2			4	И	НС		
	PS3010	Психологија наставника	1	2	2			4	И	НС		
	MPS028	Модел сигурне базе у психолошкој пракси	1	2	1			4	И	СА		
	MPS030	Нови животни стилови и форме породице	1	2	1			4	И	НС		
	PNI08	Афективна везаност у учионици	1	2	2			4	И	СА		
	PNI12	Вештине демократске комуникације у настави	1	2	2			6	И	СА		
	MPS031	Психологија стреса	1	2	1			4	И	НС		
	MPS032	Психологија вођства и следбеништва	1	2	1			4	И	СА		
	MPS033	Мултиваријациона анализа	1	2	1			4	И	СА		
	MPS034	Методе маркетиншких истраживања	1	2	2			4	И	СА		
	MPS035	Психологија слободног времена	1	2	1			4	И	НС		
	MSRSP1	Међугрупни конфликти	1	2	2			6	И			
	PNI10	Менаџмент у образовању	1	2	2			4	И	СА		
5	MPSSP5	Стручна пракса 1	1					6	3	О	СА	
6	MPSSP6	Стручна пракса 2	2					6	3	О	СА	
7	MPSIR	Предмет Завршни рад – истраживање	2				20	10		О/И	ТМ	
8	MPSZR	Завршни рад – израда и одбрана	2					4	17		О/И	СА
Укупно часова (предавања+вежбе, ДОН, остали часови) и ЕСПБ на години			12	9-12		20		16	60-62			
Укупно часова активне наставе на години						41-44						
Укупно часова активне наставе, остали часови и бодова за све године студија						41-44		16	60-62			

ИЗБОРНА НАСТАВА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ

Р. бр	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСПБ
1	MPS010	Саветодавни рад са децом и адолесцентима	1	2	1	0	0	4
2	MPS012	Здравствена психологија	1	2	1	0	0	4
3	MPS013	Форензичка психологија са судском психијатријом	1	2	1	0	0	4
4	MPS014	Психолошке интервенције у кризи	1	2	1	0	0	4
5	MPS015	Квалитативне методе истраживања	1	2	1	0	0	4
6	MPS016	Подручја примене Трансакционе анализе	1	2	1	0	0	4
7	MPS017	Когнитивно-бихевиорална психотерапија	1	2	1	0	0	4
8	MPS019	Савремен теорије и модели психопатолошких испољавања	1	2	1	0	0	4
9	MPS020	Психологија индивидуалних разлика: виши курс	1	2	1	0	0	4
10	MPS021	Емпиријска истраживања уметности	1	2	1	0	0	4
11	MPS023	Насиље у блиским везама	1	2	1	0	0	4
12	MPS025	Психологија дигиталног окружења	1	2	1	0	0	4
13	MPS026	Психологија интерперсоналног понашања	1	2	2	0	0	4
14	MPS027	Социјална траума	1	2	2	0	0	4
15	PS3006	Личност, способности и стилови учења	1	2	2	0	0	4
16	PS3007	Образовање деце са сметњама и тешкоћама у развоју	1	2	2	0	0	4
17	PNI05	Психологија адолесценције	1	2	1	0	0	4
18	PS3010	Психологија наставника	1	2	2	0	0	4
19	MPS028	Модел сигурне базе у психолошкој пракси	1	2	1	0	0	4
20	MPS030	Нови животни стилови и форме породице	1	2	1	0	0	4
21	PNI08	Афективна везаност у учионици	1	2	1	0	0	4
22	PNI12	Вештине демократске комуникације у настави	1	2	1	0	0	6
23	MPS031	Психологија стреса	1	2	1	0	0	4
24	MPS032	Психологија вођства и следбеништва	1	2	2	0	0	4
25	MPS033	Мултиваријациона анализа	1	2	1	0	0	4
26	MPS034	Методе маркетиншких истраживања	1	2	2	0	0	4
27	MPS035	Психологија слободног времена	1	2	1	0	0	4
28	MSRSP1	Међугрупни конфликти	1	2	2	0	0	6
29	PNI10	Менаџмент у образовању	1	2	2	0	0	4
Обавезни предмети чија се изборност огледа у избору ментора и теме, а чија се половина ЕСПБ бодова рачуна као изборна (у табели је приказан укупан број ЕСПБ за предмет)								
30	MPSIR	Предмет Завршни рад – истраживање	II	0	0	0	12 СИР	10
31	MPSZR	Завршни рад – израда и одбрана	II	0	0	0	4	17

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СОЦИЈАЛНОГ РАДА

Академски назив: Мастер социјални радник

Дужина трајања студија: Два семестра/једна академска година

Обим студија: 60 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

- обучавање студената да приступе пракси социјалног рада из оквира који интегрише теоријско и методолошко знање, етичке вредности и прихватање разноликости;
- промовисање вредности социјалне правде и мобилизација студената да те вредности усвоје;
- проширивање и продубљивање теоријских и методолошких знања из области социјалног рада са децом и младима у породичном и школском контексту;
- проширивање и продубљивање теоријских и методолошких знања у области социјалне искључености и политика социјалног укључивања маргинализованих социјалних група;
- овладавање знањима и вештинама управљања и организације праксе социјалног рада;
- овладавање знањима и вештинама супервизије праксе социјалног рада;
- стицање знања о различитим типовима истраживачких нацрта и метода прикупљања, обраде и анализе података о социјалним проблемима, мерама социјалне заштите маргинализованих друштвених група и корисницима услуга социјалног рада;
- познавање основних метода анализе и евалуације социјалних услуга (укључујући мере социјалне превенције и интервенције);
- промовисање целоживотног учења и унапређивања професионалних компетенција;
- оспособљавање студената да самостално, или у тиму, обављају делатности у области социјалног рада у различитим установама (медицинским, центрима за социјални рад, центрима за породични смештај и усвојење, геронтолошким центрима, школама, установама за збрињавање деце без родитељског старања или са поремећајем у понашању и слично);
- оспособљавање студената да повезују и илуструју факторе који доводе особу или групу у стање социјалне потребе, као и начине пружања адекватне помоћи;
- оспособљавање студената за анализу и примену савремених приступа у супервизији и евалуацији у социјалном раду;
- оспособљавање студената да примењују стечена знања и вештине у давању процене, пружању интервенције и евалуацији ефеката рада са различитим појединцима, породицама, групама, организацијама и заједницама;
- оспособљавање студената да одаберу и примене релевантна знања из домена људских права и социјалне правде у раду;
- оспособљавање студената да израде нацрт истраживања у складу с одабраним проблемом истраживања, да примене одговарајуће методе за прикупљање података и одговарајуће процедуре за њихову обраду и анализу; да сачине извештај о спроведеном истраживању и представе стручној јавности резултате спроведеног истраживања;
- упознавање студената са методама анализе и евалуације социјалних услуга (укључујући мере социјалне превенције и интервенције у различитим социјалним контекстима);
- проширивање и продубљивање теоријских знања, стечених вештина и способности за охрабривање појединаца и група да се укључе у решавање значајних локалних, националних, регионалних и глобалних проблема у складу са етичким начелима професије.

ИСХОДИ ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Савладавањем студијског програма студент стиче следеће *опште способности*:

- да објасни, илуструје и повеже различите теорије и принципе примене знања из различитих научних дисциплина (социолошких, психолошких, културолошких, политиколошких, правних, економских, организацијских);
- да самостално или као члан тима спроведе истраживање; аналитички размотри и изведе утемељене закључке на основу спроведеног истраживања; систематизује и примени његове резултате у непосредној пракси социјалног рада;
- користи друге доступне изворе података (секундарне изворе, попут статистичких и слично) релевантне за области примене социјалног рада;
- да реализује активности у различитим доменима рада социјалног радника у складу с општим моралним принципима и етичким кодексом струке.

Савладавањем студијског програма студент стиче следеће *предметно-специфичне способности*:

- да препознаје различите облике дискриминације и повреде права, као и да зна примену одговарајућих мера прилагођавања, ублажавања и отклањања последица и узрока дискриминације и маргинализације;
- да планира и реализује истраживања којима се унапређује професионална пракса и системи у којима су запослени социјални радници;
- да познаје и практично реализује различите технике супервизије у социјалном раду;
- да демонстрира и развија комуникационе вештине у изградњи и одржавању односа са корисницима социјалне заштите, као и са колегама у тиму ради давања професионалног мишљења; развија вештине комуникације и посредовања у конфликтима;
- да покаже рано препознавање ризика и предузима мере превенције фактора ризика за ментално здравље, раст и развој детета и одраслих и повећање изгледа за стабилност и позитивно функционисање породице;
- да заступа промовисање рада оријентисаног на снаге и предности код вулнерабилне деце, младих, одраслих и њихових породица;
- оспособљен је за непосредну праксу са клијентима у разноврсним ситуацијама у различитим културолошким контекстима, као и за њену евалуацију и унапређивање (попут рада са особама којима је потребно палијативно збрињавање, њиховим породицама; децом и младима у миграцијама; особама са искуством насиља; старијим особама...).

Способност анализе

Студент треба да буде у стању да:

- критички разматра, упоређује и анализира различите приступе у решавању конкретних проблема у области социјалног рада;
- анализира, процењује и закључује о целисходности различитих интервентних мера, као и нивоа њихове примене на микро, мезо и макро плану;
- анализира и решава етичке дилеме у раду са појединцима и друштвеним групама.

Способност синтезе

Студент треба да буде у стању да:

- критички разматра, упоређује и анализира различите приступе у решавању конкретних проблема у области социјалног рада;
- анализира, процењује и закључује о целисходности различитих интервентних мера, као и нивоа њихове примене на микро, мезо и макро плану;
- анализира и решава етичке дилеме у раду са појединцима и друштвеним групама.

Способност евалуације

Студент треба да буде у стању да:

- препозна и евалуира етичке дилеме у области социјалног рада;
- процени вредност добијених резултата истраживања и евалуира импликације налаза са становишта добробити појединаца и друштвено маргинализованих група;
- критички разматра и евалуира ефекте сопствене праксе и примењених интервенција.

УСЛОВИ ЗА УПИС СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Мастер академске студије могу уписати особе са завршеним одговарајућим основним академским студијама у области друштвено-хуманистичких наука (социјална политика и социјални рад, социологија, психологија, педагогија...) са најмање 240 ЕСПБ бодова.

Рангирање кандидата за упис утврђује се на основу успеха постигнутог на основним студијама (просечна осена). Кандидати се уписују по редоследу рангирања до броја предвиђеног квотом за упис која је објављена у конкурс.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Не полаже се.

ДИФЕРЕНЦИЈАЛНИ ИСПИТ:

Кандидати који нису завршили Основне академске студије социјалне политике и социјалног рада полажу диференцијални испит. На диференцијалном испиту кандидати морају освојити најмање 51% од укупног броја поена да би били рангирани на ранг листи за упис. Кандидати полажу тест знања који обухвата садржаје следећих предмета: *Теорије социјалног рада, Социјални рад са појединцем, Социјални рад са групом, Социјални рад у заједници, Професионална етика социјалног рада, Социјални рад са старима, Основе саветовања, Заступање у социјалном раду.*

Кандидати који имају најмање две године радног искуства на пословима социјалног рада полажу тест знања који обухвата садржаје следећих предмета: *Теорије социјалног рада, Социјални рад са појединцем, Социјални рад са групом, Социјални рад у заједници.*

ОБЛАСТИ ЗА ПРИПРЕМУ ДИФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ИСПИТА

Теорије социјалног рада

Howe, David (2003). *Увод у теорију социјалног рада*. Београд: Научно- истраживачки центар за социјални рад и социјалну политику ФПН. Део III, поглавље 1. (стр. 35–42).
Рауне, Malcolm (2001). *Савремена теорија социјалног рада*. Бања Лука: Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци. Поглавље 1. (у целини) и поглавље 2. (стр. 20–31).

Социјални рад са појединцем

Видановић, Иван (2005). *Појединац и породица: методе, технике и вештине социјалног рада*. Београд: Научно-истраживачки центар за социјални рад и социјалну политику ФПН. Први део, поглавља 3–9.

Социјални рад са групом

Петровић, Душан и Томислав Седмак (1997). *Методe групног социјалног рада*. Београд: Научно-истраживачки центар за социјални рад и социјалну политику Факултета политичких наука. Први и други део (стр. 13–83).

Социјални рад у заједници

Titer, Barbara i Mark Boldvin (2017). *Socijalni rad u zajednici*. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Fakultet političkih nauka. Први и други део (стр. 7–29).

Професионална етика социјалног рада

Barnard, Adam, Horner, Najdžel i Džim Vajld (urednici) (2017). *Vrednosna osnova socijalnog rada i socijalne zaštite*. Niš: Univerzitet u Nišu. Прво поглавље: Вредности, етика и професионализација: Историја социјалног рада – Адам Бернард (стр. 8–25). Друго поглавље: Вредносна основа социјалног рада: Људска права и социјална правда у теорији и пракси – Сара Бенкс (стр. 28–40).

Социјални рад са старима

Lynch, Rory (2016). *Пракса социјалног рада са старима*. Београд: Универзитет у Београду, Факултет политичких наука. Поглавља: 3, 4 и 8.

Основе саветовања

Виденовић, Иван (2003). *Терапијски модели социјалног рада*. Београд: Ауторско издање (друго издање). Стр. 1–70, 87–152.

Заступање у социјалном раду

Бркић, Мирослав (2010). *Заступање у социјалном раду*. Београд: Универзитет у Београду, Факултет политичких наука. Део I: главе II и III.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПРИПРЕМУ ДИФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ИСПИТА

1. Titer, Barbara i Mark Boldvin (2017). *Socijalni rad u zajednici*. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Fakultet političkih nauka.
2. Barnard, Adam, Horner, Najdželi Džim Vajld (urednici) (2017). *Vrednosna osnova socijalnog rada i socijalne zaštite. Priručnik za aktivno učenje*. Niš: Univerzitet u Nišu.
3. Бркић, Мирослав (2010). *Заступање у социјалном раду*. Београд: Универзитет у Београду, Факултет политичких наука.
4. Howe, David (2003). *Увод у теорију социјалног рада*. Београд: Научно-истраживачки центар за социјални рад и социјалну политику ФПН.
5. Lynch, Rory (2016). *Пракса социјалног рада са старима*. Београд: Универзитет у Београду, Факултет политичких наука.
6. Payne, Malcolm (2001). *Савремена теорија социјалног рада*. Бања Лука: Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци.

7. Петровић, Душан и Томислав Седмак (1997). *Методе групног социјалног рада*. Београд: Научно-истраживачки центар за социјални рад и социјалну политику Факултета политичких наука.
8. Видановић, Иван (2005). *Појединац и породица: методе, технике и вештине социјалног рада*. Београд: Научно-истраживачки центар за социјални рад и социјалну политику ФПН.
9. Виденовић, Иван (2003). *Терапијски модели социјалног рада*. Београд: Ауторско издање (друго издање).

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА

Р. бр.	Шиф. пред.	Назив предмета	Сем.	Број часова	ЕСПБ
ПРВА ГОДИНА					
1.	MSR001	Супервизија у социјалном раду	I	2+2	6
2.	MSR002	Истраживања у социјалном раду	I	3+2	6
3. и 4. Предмети изборног блока 1 (бирају се 2 од 11)					
	MSOC14	Социјална искљученост и политика социјалног укључивања	I	2+2	6
	MSR004	Проблеми образовања деце из социјално искључених група	I	2+2	6
	MSR009	Социјални рад са децом у миграцијама	I	2+2	6
	MSR005	Социјална инклузија старијих особа	I	2+2	6
	MSR010	Медијација у социјалном раду	I	2+2	6
	MSR006	Социјални рад у школи	I	2+2	6
	MSR007	Менаџмент у социјалном раду	I	2+2	6
	MSR008	Психофизиологија и контрола стреса	I	2+2	6
	MPD006	Породични односи и васпитање	I	2+2	6
	MSOC25	Социологија девијантног понашања	I	2+2	6
	MSRSP1	Међугрупни конфликти	I	2+2	6
5. Предмети изборног блока 2 (бира се 1 од 5)					
	MPS023	Насиље у блиским везама	I	2+1	4
	MPS027	Социјална траума	I	2+2	4
	MSR011	Социјални рад и палијативно збрињавање	I	2+1	4
	MSR012	Саветодавни рад са децом и адолесцентима у социјалном раду	I	2+1	4
	MPS030	Нови животни стилови и форме породице	I	2+1	4
6.	MSRSP	Стручна пракса	II	6	3
7.	MSRIR	Студијски истраживачки рад	II	20	13
8.	MSRZR	Мастер рад – израда и одбрана	II	4	16
Укупно часова активне наставе				11+9/10+20	
Укупно часова				11+9/10+20+10	
Укупно ЕСПБ					60

ИЗБОРНА НАСТАВА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ

Р. бр	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Ост.	ЕСПБ
Предмети изборног блока 1								
1.	MSOC14	Социјална искљученост и политика социјалног укључивања	I	2	2			6
2.	MSR004	Проблеми образовања деце из социјално искључених група	I	2	2			6
3.	MSR009	Социјални рад са децом у миграцијама	I	2	2			6

4.	MSR005	Социјална инклузија старијих особа	I	2	2			6
5.	MSR010	Медијација у социјалном раду	I	2	2			6
6.	MSR006	Социјални рад у школи	I	2	2			6
7.	MSR007	Менаџмент у социјалном раду	I	2	2			6
8.	MSR008	Психофизиологија и контрола стреса	I	2	2			6
9.	MPD006	Породични односи и васпитање	I	2	2			6
10.	MSOC25	Социологија девијантног понашања	I	2	2			6
11.	MSRSP1	Међугрупни конфликти	I	2	2			6
Предмети изборног блока 2								
12.	MPS023	Насиље у блиским везама	I	2	1			4
13.	MPS027	Социјална траума	I	2	2			4
14.	MSR011	Социјални рад и палијативно збрињавање	I	2	1			4
15.	MSR012	Саветодавни рад са децом и адолесцентима у социјалном раду	I	2	1			4
16.	MPS030	Нови животни стилови и форме породице	I	2	1			4
Обавезни предмети чија се изборност огледа у избору ментора и теме, а чија се половина ЕСПБ бодова рачуна као изборна (у табели је приказан укупан број ЕСПБ за предмет)								
1.	MSRIR	Студијски истраживачки рад	II				20	13
2.	MSRZR	Мастер рад – израда и одбрана	II				4	16

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СОЦИОЛОГИЈЕ

Академски назив: Мастер социолог

Дужина трајања студија: 2 семестра/1 академска година

Обим студија: 60 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Циљеви програма Мастер академских студија социологије јесу стицање општих и специфичних компетенција неопходних за професионалну делатност социолога. Ове компетенције студенти стичу кроз савладавање обавезног методолошког предмета и више изборних предмета, као и кроз стручну и педагошку праксу, студијски истраживачки рад, израду и одбрану мастер рада.

Опште способности стечене на програму укључују способност аналитичког и синтетичког начина мишљења и способност поређења, способност за истраживачки рад и примену знања у пракси, способност критичке процене искуствене евиденције, способности комуникације и тимског рада и развијену професионалну етику.

Предметно-специфичне компетенције могу се сажети у следеће групе:

- аналитичке компетенције (способност анализе друштвених феномена, способност коришћења резултата друштвених истраживања у циљу решавања различитих друштвених проблема, способност формулације мера за остварење постављених друштвених циљева и способност праћења и евалуације државних, локалних и пословних политика с обзиром на циљеве који се налазе у њиховој основи);
- истраживачке компетенције (способности студената да осмисле истраживачки нацрт и израде различите инструменте, прикупљају податке користећи различите инструменте и технике, сачине базе података у оквиру неког од статистичких програма, самостално обаве сложеније типове анализа прикупљених података и презентују резултате истраживања);
- педагошке компетенције (које укључују познавање методике наставе друштвених наука као и разумевање механизма социјализације).

Стечене опште способности и професионалне компетенције по окончању студија омогућиле би обављање стручних послова у државним органима, сфери привреде, институцијама социјалне заштите, културним институцијама, политичким институцијама, штампаним и електронским медијима, образовним институцијама, као и у установама где су неопходне истраживачке способности (попут агенција за истраживање јавног мњења, научних институција и сл).

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Након окончања мастер студија у области социологије студенти ће бити у стању да:

- демонстрирају познавање најновијих теоријских и методолошких приступа у посебним социолошким дисциплинама;
- објасне узроке, облике и последице социјалних неједнакости у друштву;
- опишу и објасне феноменологију и динамику социјалних проблема;
- развију и поткрепе аргументацију која може бити у основи решења проблема или одговора на институционалне захтеве у области културе, медија, политике, економије, религије...;
- релативно самостално решавају проблемске ситуације интеграцијом знања из различитих

извора;

- самостално анализирају и промишљају друштвене норме и односе, разумеју механизме њихове промене;
 - анализирају и евалуирају поједине мере социјалне политике с обзиром на њихове циљеве, административну и финансијску имплементацију и последице њихове примене на поједине категорије становништва;
 - формулишу препоруке у области социјалне политике, на основу секундарне анализе расположивих података и/или самостално прикупљених података;
- познају и демонстрирају примену неколико дизајна у изради пројеката и стратешких докумената;
- осмисле различите врсте истраживачких нацрта и израде инструменте њему примерене; прикупљају податке користећи различите инструменте и технике;
 - сачине базе података у оквиру неког од статистичких програма;
 - самостално обаве сложеније типове анализа прикупљених података и презентују резултате истраживања;
 - скицирају, организују и спроведу истраживање у области различитих социолошких дисциплина;
 - дизајнирају и изводе час и демонстрирају познавање правила при оцењивању; изводе одређене видове наставе (вежбе, практикум) у високошколским установама под менторством професора;
 - препознају научне и етичке проблеме који искрсавају у професионалном, научноистраживачком и академском раду и решавају их у складу са стандардима професионалне етике.

УСЛОВИ ЗА УПИС СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Мастер академске студије социологије могу уписати сва лица са завршеним основним академским студијама социологије, као и лица са завршеним сродним студијама у бодовној вредности од 240 ЕСПБ бодова под условом да положи диференцијални испит.

Редослед кандидата за упис на Мастер академске студије социологије утврђује се на основу опште просечне оцене постигнуте на основним студијама као и на основу резултата диференцијалних испита за студенте који нису завршили основне студије социологије.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Не полаже се.

ДИФЕРЕНЦИЈАЛНИ ИСПИТ

Кандидати који нису завршили Основне академске студије социологије полажу диференцијални испит (тест знања) који обухвата садржаје предмета: *Општа социологија*, *Социолошке теорије* и *Методологија социолошких истраживања*. На диференцијалном испиту кандидати морају освојити најмање 51% од укупног броја поена да би били рангирани за упис на студијски програм Мастер академских студија социологије.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПРИПРЕМУ ДИФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ИСПИТА ЗА МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СОЦИОЛОГИЈЕ

1. Општа социологија

1. Kuvaić, I. (2004) *Uvod u sociologiju*. Zagreb: Golden marketing, Tehnička knjiga:
 - Чиме се бави социологија, стр. 13–21. Рад и подела рада. Друштво, стр. 41–67.
 - Социјална стратификација. Друштвени сукоби. Моћ и власт. Социјална контрола, стр. 97–145. Држава, стр. 175–185. Неутралност или ангажман, стр. 229–240.

2. Социолошке теорије

1. Naralambos, M., Holborn, M. (2002), *Sociologija. Teme i perspektive* Zagreb: Golden marketing: стр. 1031–1065.
2. Рицер, Џ. (2009) *Савремена социолошка теорија и њени класични корени*, Београд: Службени гласник:
 - Социолошка теорија: класична (Диркем, Маркс, Вебер) и савремена (функционалистичка, конфликтна, симболички интеракционизам, етнометодологија, теорија размене – Хоманс и Емерсон, теорија рационалног избора). стр. 49–88, 240–270.

3. Методологија социолошких истраживања

1. Naralambos, M., Holborn, M. (2002), *Sociologija. Teme i perspektive* Zagreb: Golden marketing:
 - 14. поглавље „Методологија“ стр. 965–974, 991–1030.
2. Ристић, Ж. (2006) *О истраживању, методу и знању*. Београд: ИПИ:
 - Поглавље 3. Научно објашњење, предвиђање и разумевање, стр. 113–130.
 - Поглавље 4: Структура научног знања: научне чињенице, научни закони и научне теорије, стр. 131–153.
3. Ђорић, Г., Поповић, Н. (2014) *Увод у анализу података у контексту социолошке теорије*. Ниш: Филозофски факултет:
 - Анализа података у контексту научног истраживања; нивои мерења; статистичко закључивање; случајни узорак, стр. 17–21, 65–111.

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ
ПРОГРАМ ДРУГОГ НИВОА СТУДИЈА СОЦИОЛОГИЈЕ**

Редни број	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	Број часова	ЕСПБ
ПРВА ГОДИНА					
1.	MSOC01	Методологија социолошких истраживања	1	2+2	6
2.		Предмет изборног блока	1	2+2	6
3.		Предмет изборног блока	1	2+2	6
4.		Предмет изборног блока	1	2+2	6
5.		Предмет изборног блока	1	2+2	6
6.	MSOCP1	Педагошка пракса 1	1	6	3
7.	MSOCS1	Стручна пракса	1	3	0
8.	MSOCP2	Педагошка пракса 2	2	6	3
9.	MSOCS2	Стручна пракса	2	3	3
10.	MSOCIR	Студијски истраживачки рад	2	20	12
11.	MSOCZR	Мастер рад – израда и одбрана	2	1	9
Укупно часова активне наставе				40	
Укупно ЕСПБ					60

**ИЗБОРНА НАСТАВА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ
МАСТЕР СТУДИЈА СОЦИОЛОГИЈЕ**

Редни број	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	Број часова	ЕСПБ
1.	MSOC02	Методика наставе друштвено-хуманистичких предмета	1	2+2	6
2.	MSOC03	Превенција школског насиља	1	2+2	6
3.	MSOC04	Социолошко истраживање вредности	1	2+2	6
4.	MSOC05	Социолошко истраживање религије и религиозности	1	2+2	6
5.	MSOC06	Професионална етика социолога	1	2+2	6
6.	MSOC07	Грађанско друштво и политика	1	2+2	6
7.	MSOC08	Методологија интернет истраживања	1	2+2	6
8.	MSOC09	Ромолошке студије	1	2+2	6

9.	MSOC10	Социологија маргиналних друштвених група	1	2+2	6
10.	MSOC11	Демографске промене и популациона политика	1	2+2	6
11.	MSOC12	Социјални проблеми деце и младих	1	2+2	6
12.	MSOC13	Социологија наставника	1	2+2	6
13.	MSOC14	Социјална искљученост и политика социјалног укључивања	1	2+2	6
14.	MSOC15	Социјалне неједнакости и сиромаштво – концептуализација и мерење	1	2+2	6
15.	MSOC16	Анализа мера социјалне политике	1	2+2	6
16.	MSOC17	Култура и друштво	1	2+2	6
17.	MSOC18	Културна политика	1	2+2	6
18.	MSOC19	Тржиште рада	1	2+2	6
19.	MSOC20	Социологија потрошње и маркетинг	1	2+2	6
20.	MSOC21	Социјална конструкција рода	1	2+2	6
21.	MSOC22	Социологија православља	1	2+2	6
22.	MSOC23	Идеологија и простор	1	2+2	6
23.	MSOC24	Социологија савремене породице	1	2+2	6
24.	MSOC25	Социологија девијантног понашања	1	2+2	6

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ФИЛОЗОФИЈЕ

Академски назив: Мастер филозоф

Дужина трајања студија: 2 семестра/1 академска година

Обим студија: 60 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Мастер академске студије филозофије имају за циљ да студентима пруже могућност да стекну адекватна уже-стручна знања и вештине неопходне како за квалитетнији и успешнији рад у струци, тако и за даље академско образовање и научноистраживачки рад. У посебне циљеве овог студијског програма спадају и:

- увећање и продубљивање теоријско-методолошких, научних и стручних знања студента из области филозофије или методике наставе;
- даље развијање свести студента о сложености процеса учења и подучавања филозофије, и оспособљавање студента за самостално обављање послова у области образовања;
- развијање вештина критичког мишљења, аналитичности, синтетичког закључивања, и активног односа према себи и другима у процесу образовања, како у академском тако и професионалном окружењу;
- развијање способности самоевалуације и ауторефлексије, као и даљи развој свести о неопходности доживотног интелектуалног и професионалног усавршавања.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Након реализације студијског програма мастер академских студија филозофије студенти ће поседовати компетенције за:

- самосталну примену стеченог знања из области филозофије;
- самостални истраживачки рад на вишем нивоу;
- самосталну примену вештина критичког мишљења, аналитичности, синтетичког закључивања и активног односа према себи и другима у процесу образовања и сарадње са другима у академском, као и професионалном окружењу;
- критичко вредновање научне и стручне литературе из барем једне од области покривених мастер студијама;
- самостално коришћење литературе, библиотека, дигиталних извора и архива, навођење извора на формално и етички адекватан начин;
- боље разумевање сопствене одговорности, те друштвених и етичких импликацијама закључака и исхода свог (истраживачког или научног) рада;
- самоевалуацију и ауторефлексију, као и свест о неопходности доживотног интелектуалног и професионалног усавршавања.

УПИС

Упис кандидата на студије прописан је *Правилником о полагању пријемних испита и упису кандидата*. Услов за упис на мастер академске студије филозофије јесу завршене основне академске студије филозофије или других еквивалентних студија (240 ЕСПБ). Кандидати који нису завршили Основне академске студије филозофије полажу диференцијални испит из

филозофије. Прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија је могућ и дефинисан у складу са Законом и општим актима Универзитета у Нишу и Филозофског Факултета.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Не полаже се.

ДИФЕРЕНЦИЈАЛНИ ИСПИТ

Кандидати који нису завршили основне академске студије филозофије полажу диференцијални испит. Кандидати морају освојити најмање 51% поена на диференцијалном испиту да би били рангирани за упис на студијски програм мастер академских студија филозофије.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОЛАГАЊЕ ДИФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ИСПИТА ЗА МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ФИЛОЗОФИЈЕ

В. Џ. Ерл, *Увод у филозофију*, Дерета, 2005. Београд.

9 – 31 стр. (природа филозофије)

63 – 108 стр. (филозофија науке)

112 – 149 стр. (метафизика)

220 – 254 стр. (етика и друштвена филозофија)

291 – 317 стр. (естетика)

Г. Ширбек и Н. Гиље, *Историја филозофије: од античке Грчке до савременог доба*, Карпос, 2017.

Платон 80 – 90 стр.

Аристотел 104 – 114 стр.

Августин 165 – 177 стр.

Тома 181 – 199 стр.

Кант 377 – 402 стр.

Ниче 477 – 487 стр.

Социјализам и фашизам 505 – 521 стр.

Витгенштајн 594 – 598 стр.

Феноменологија 601 – 608 стр.

Хајдегер 615 – 620 стр.

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА

Р. бр	Шифра	Назив	Сем.	Активна настава				Ост	ЕСПБ	Обавезни/ Изборни	Тип предмета
				П	В	ДОН	СИР/ ИР				
ПРВА ГОДИНА											
1.	MFZ001	Филозофска методологија	I	3	3				7	О	ТМ
2.	MFZSJ3	Страни језик 3 (бира се 1 од 6)	I	2	2				4	И	АО
3.	MFZB01	Предмети изборног блока 1	I	6	6				18	И	ТМ/НС/СА
4.		(бира се 3 од 14)									
6.	MFZPP1	Педагошка пракса 1	I					6	3	О	ТМ
7.	MFZPP2	Педагошка пракса 2	II					6	3	О	СА
8.	MFZR01	Предмет завршног рада	II				20		10	О/И	СА
9.	MFZR02	Завршни мастер рад	II					4	15	О/И	СА
Укупно часова (предавања + вежбе, ДОН, остали часови) и ЕСПБ на години				11	11	870 часова		60 ЕСПБ			
Укупно часова активне наставе на години				630 часова							

Страни језик 3

Редни број	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСПБ
1.	MEJB11	Енглески језик В1.1.	I	2	2	0	0	4
2.	MEJB21	Енглески језик В2.1.	I	2	2	0	0	4
3.	MFSA21	Француски језик А2.1	I	2	2	0	0	4
4.	MFSA11	Француски језик В1.1	I	2	2	0	0	4
5.	MGSA21	Грчки језик А2.1.	I	2	2	0	0	4
6.	ORSB11	Руски језик В1.1	I	2	2	0	0	4

Изборни блок 1

Редни број	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСПБ
1.	MFZ002	Методe и технике истраживања	I	2	2	0	0	6
2.	MFZ003	Метафизичке теме у антици и средњем веку	I	2	2	0	0	6
3.	MFZ004	Примењена етика	I	2	2	0	0	6
4.	MFZ005	Модерна трансформација филозофије	I	2	2	0	0	6
5.	MFZ006	Савремени филозофски правци	I	2	2	0	0	6
6.	MFZ007	Савремени изазови високошколског образовања	I	2	2	0	0	6
7.	MFZ008	Пресократска хенологија	I	2	2	0	0	6
8.	MFZ009	Филозофија духа	I	2	2	0	0	6
9.	MFZ010	Филозофија простора и времена	I	2	2	0	0	6
10.	MFZ011	Филозофија природе	I	2	2	0	0	6
11.	MFZ012	Сопство и слобода	I	2	2	0	0	6
12.	MFZ013	Естетика и популарна уметност	I	2	2	0	0	6
13.	MFZ014	Филозофија политике	I	2	2	0	0	6
14.	MFZ015	Теорија демократије	I	2	2	0	0	6
15.	MFZ016	Одабране теме из савремене аналитичке филозофије	I	2	2	0	0	6
16.	MFZ017	Прагматизам и критика филозофске традиције	I	2	2	0	0	6

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ АНГЛИСТИКЕ

Академски назив: Мастер филолог

Дужина трајања студија: 2 семестра/1 академска година

Обим студија: 60 ЕСПБ

Језици на којима се изводи настава: енглески и српски

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Мастер академске студије англистике имају за циљ да студентима пруже могућност да стекну адекватна уже-стручна знања и вештине неопходне како за квалитетнији и успешнији рад у струци, тако и за даље академско образовање и научно-истраживачки рад. Специфични циљеви студијског програма јесу:

- увећање и продубљивање теоријско-методолошких, научних и стручних знања студента из области англистичке лингвистике, науке о књижевности, студија културе или методике наставе;
- даље развијање свести студента о сложености процеса учења и подучавања страног језика, и оспособљавање за самостално обављање послова у области образовања;
- оспособљавање студента за самостални истраживачки рад на вишем нивоу кроз рад на развоју вештина критичког мишљења, аналитичности, синтетичког закључивања, и активног односа према себи и другима у процесу образовања, како у академском тако и професионалном окружењу;
- овладавање техничким аспектима израде и писања научног рада, као и развијање способности за критичко вредновање научне и стручне литературе из барем једне од области покривених студијским програмом: методике наставе енглеског језика, превођења, англистичке лингвистике или студија англофоне књижевности и културе;
- усмеравање студента ка развоју способности самоевалуације и ауторефлексије, као и даљи развој свести о неопходности доживотног интелектуалног и професионалног усавршавања.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Савладавањем студијског програма мастер академских студија англистике, студент стиче следеће способности и вештине:

- научна и стручна знања, која подразумевају савладавање метода научног истраживања чиме је студент оспособљен за самостални истраживачки рад на вишем, односно нивоу докторских студија;
- способност да јасно и једнозначно представи и образложи исходе и резултате самосталног научно-истраживачког рада, како стручној и научној, тако и широј јавности;
- индивидуалне способности и вештине које могу допринети квалитетнијем професионалном раду, професионалном усавршавању, односно образовању у академском и научно-истраживачком окружењу;
- вештине критичког мишљења, аналитичности, синтетичког закључивања и активног односа према себи и другима у процесу образовања и сарадње са другима у академском, као и у професионалном окружењу;
- способност самоевалуације и ауторефлексије, као и свест о неопходности доживотног интелектуалног и професионалног усавршавања;

- способност да самостално примењује стечено знање из области англистичке лингвистике, науке о књижевности, студија културе или методике наставе, као и вештине које подразумевају да своја стечена научна и стручна знања примењује и новом или непознатом окружењу;
- способност да критички вреднује научну и стручну литературу из барем једне од области покривених студијским програмом;
- студент је овладао техничким аспектима израде и писања научног рада: коришћењем литературе, библиотека, дигиталних извора и архива, навођењем извора на формално и етички адекватан начин.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Не полаже се.

УСЛОВИ ЗА УПИС СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

У први семестар студијског програма мастер студија англистике могу се уписати студенти који су завршили основне академске студије англистике или неке друге еквивалентне студије којима су стекли предзнања потребна за праћење предмета на понуђеном програму. Кандидати који нису завршили Основне академске студије англистике полажу теста знања енглеског језика на нивоу C1 Заједничког европског оквира за језике.

Приликом рангирања кандидата узима се у обзир и успех кандидата на претходном нивоу студија и усаглашеност програма студија које је кандидат завршио и Мастер академских студија англистике.

На студије се прима до 50 кандидата са коначне ранг листе, али се број кандидата који се примају (који може бити мањи од 50) за сваку академску годину одређује конкурсом који расписује Универзитет.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ДИФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ИСПИТА ЗА МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ АНГЛИСТИКЕ

Кандидати који нису завршили Основне академске студије англистике полажу **тест знања енглеског језика на нивоу C1 Заједничког европског оквира за језике.**

За припрему се препоручује следећа литература:

- Alexander, L. G., *Longman Advanced Grammar: Reference and Practice*, 1993, Longman.
- Carter, Ronald & McCarthy, Michael, *Cambridge Grammar of English: A Comprehensive Guide*, 2006, CUP.
- MacCarthy, Michael & O'Dell, Felicity, *English Vocabulary in Use: Advanced*, 2002, CUP.
- Side, Richard & Wellman, Guy, *Grammar and Vocabulary for Cambridge Advanced and Proficiency*, 1999, Longman.
- Vince, Michael, *Macmillan English Grammar in Context: Advanced*, 2008, Macmillan.
- Yule, George, *Oxford Practice Grammar: Advanced*, 2006, OUP.

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ МАСТЕР СТУДИЈА
АНГЛИСТИКЕ**

Р. бр	Шифра	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе				Остали часови	ЕСПБ
						П	В	СИР	ДОН		
Прва година											
1	MAN001	Методологија научног рада	1	АО	О	2	2	0	0	0	6
Изборни блок (бирају се 4 предмета)											
2.	MAN002	Акустичка анализа говора	1	ТМ	И	2	2	0	0	0	6
3.	MAN003	Анализа текста - когнитивно наративистичк и приступ	1	НС	И	2	2	0	0	0	6
4.	MAN004	Емпиријска истраживања текстуалних садржаја у дигиталном окружењу	1	ТМ	И	2	2	0	0	0	6
5.	MAN005	Језици у контакту	1	НС	И	2	2	0	0	0	6
6.	MAN006	Књижевност српске дијаспоре у Канади	1	НС	И	2	2	0	0	0	6
7.	MAN007	Књижевни текст у настави енглеског као страног језика	1	СА	И	2	2	0	0	0	6
8.	MAN008	Контрастивна лексикологија: примене у настави и превођењу	1	СА	И	2	2	0	0	0	6
9.	MAN009	Креирање материјала за наставу енглеског као страног језика	1	СА	И	2	2	0	0	0	6
10.	MAN010	Мултимодалност и дискурс	1	НС	И	2	2	0	0	0	6

11.	MAN011	Настава енглеског као страног језика на раном узрасту	1	СА	И	2	2	0	0	0	6
12.	MAN012	Прагматика	1	ТМ	И	2	2	0	0	0	6
13.	MAN013	Прагмадијалектика	1	ТМ	И	2	2	0	0	0	6
14.	MAN014	Превод англофоне књижевности	1	СА	И	2	2	0	0	0	6
15.	MAN015	Превођење некњижевних текстова	1	СА	И	2	2	0	0	0	6
16.	MAN016	Примењена когнитивна лингвистика	1	СА	И	2	2	0	0	0	6
17.	MAN017	Савремена англофона проза	1	ТМ	И	2	2	0	0	0	6
18.	MAN018	Савремене теорије у когнитивној лингвистици	1	ТМ	И	2	2	0	0	0	6
19.	MAN019	Други у америчкој књижевности и култури	1	ТМ	И	2	2	0	0	0	6
20.	MAN020	Усмено превођење са енглеског на српски и са српског на енглески језик	1	СА	И	2	2	0	0	0	6
21.	MAN021	Фантастика: књижевност и филм	1	ТМ	И	2	2	0	0	0	6
22.	MAN022	Фразеологија	1	ТМ	И	2	2	0	0	0	6
23.	MAN023	Шкотска кратка прича	1	ТМ	И	2	2	0	0	0	6
24.	MAN024	Увод у лексикографију	1	НС	И	2	2	0	0	0	6
25.	MANPP1	Педагошка пракса 1	1	СА	О	0	0	0	0	6	3

26.	MANIR	Студијски истраживачки рад	2	СА	О/И	0	0	20	0	0	15
27.	MANPP2	Педагошка пракса 2	2	СА	О	0	0	0	0	6	3
28.	MANZR	Мастер рад	2	СА	О/И	0	0	0	0	4	9
Укупно часова (предавања+вежбе, ДОН, СИР/ПИР, остали часови) и ЕСПБ на години:						10	10	20		16	60
Укупно часова активне наставе на години:						40 (20 недељно у просеку)					
Укупно часова активне наставе, остали часови и бодова за све године студија:						40			16	60	

Завршни испит

Избором теме из области мастер академског завршног рада, студент треба да покаже да је овладао знањима и стекао потребне компетенције за самостални рад у појединим лингвистичким, примењенолингвистичким, књижевним или књижевно-културолошким дисциплинама и областима које се изучавају на мастер академским студијама из англистике. Кроз разраду једне теме из одабране области, студент стиче детаљнија знања о тој области, а истовремено се и оспособљава за самостални научноистраживачки рад у области енглеског језика, лингвистике, књижевности и културе.

Завршни мастер рад представља истраживачки рад студента у коме се он упознаје са методологијом истраживања у области англистике (енглески језик и лингвистика, англоамеричка књижевност и култура). Након обављеног истраживања студент припрема завршни рад а након завршеног дипломског рада, кандидат га јавно брани пред трочланом комисијом коју чине ментор и још два наставника. Након успешно одбрањеног мастер рада, кандидат стиче назив *мастер филолог (за енглески језик и књижевност)*.

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

Академски назив: Мастер филолог (за немачки језик и књижевност)

Дужина трајања студија: 2 семестра/1 академска година

Обим студија: 60 ЕСПБ

Језици на којима се изводи настава: немачки и српски

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА:

Суштински циљ студијског програма МАС немачког језика и књижевности је продубљивање стечених академских и стручних знања, усавршавање компетенција и специфичних вештина потребних за ангажовање у области наставе немачког језика, књижевности и културе и комуникације на немачком језику као посебне примењено-лингвистичке области у оквиру филолошких студија страног језика.

Циљеви студијског програма су у складу са основним циљевима високошколске установе и могу се дефинисати као стицање знања и вештина за извођење наставе немачког језика на свим нивоима образовања, за усавршавање комуникације на немачком језику за потребе привреде, јавних установа, медија, туристичких агенција, владиних и невладиних организација и сл, као и проширивање знања и вештина потребних за научно-истраживачки рад у области науке о језику, књижевности, култури или методици наставе, као и за упис на докторске академске студије. Поред ових општих циљева дефинисани су и предметно-специфични у књигама предмета. Самим тим су циљеви студијског програма усклађени и са захтевима наставничке праксе, тржиштем рада, привредним развојем и дефинисаним квалификационим оквиром.

Како се са МАС немачког језика и књижевности стиче неопходни број од 60 ЕСПБ, као и предвиђени степен образовања мастер филолог, циљ је и да се студентима директно омогући и упис на докторске студије у области филологије на било ком факултету на коме се исте организују и изводе.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА:

Савладавањем студијског програма МАС немачког језика и књижевности, студент је стекао следеће **опште компетенције**:

- развио свест о сложености процеса учења и подучавања немачког језика;
- научио да критички вреднује научну и стручну литературу из преферираних области покривених мастер студијама;
- овладао техничким аспектима израде научног рада;
- оспособљен за даље образовање и истраживачки рад на докторским студијама, те континуирано бављење науком о језику, књижевности и култури;
- развио свест о личној одговорности, етичким импликацијама резултата свог истраживачког/научног рада;
- оспособљен за самоевалуацију, ауторефлексију и свест о неопходности доживотног професионалног усавршавања;
- стекао вештине критичког мишљења, аналитичности, синтетичког закључивања, активног односа, комуникације и сарадње у академском и професионалном окружењу;

Савладавањем студијског програма МАС немачког језика и књижевности, студент је стекао следеће **предметно-специфичне компетенције**:

- развио, проширио и стекао нова теоријско-методолошка, научна, стручна и практична знања, стечена на основним академским студијама, из домена германистичке лингвистике, немачке књижевности и културе, комуникације и методике наставе немачког језика;
- оспособљен за интегрисање стечених знања у решавању сложених теоријских, практичних и наставних проблема;
- оспособљен за планирање и самостално обављање послова у области образовања, полазећи од савремених модела наставе немачког језика, као и послова језичког стручњака (нпр. за послове комуникације на немачком језику) у различитим привредним гранама;
- овладао методама научног истраживања и оспособљен за примену стечених научних и стручних знања из поменутих области у самосталном истраживачком раду;
- оспособљен за јасно представљање и образлагање резултата свог научно-истраживачког рада стручној, научној и широј јавности.

Исходи Мастер академских студија немачког језика и књижевности предвиђају да је студент:

- стекао специјализована академска, научна и стручна знања која се односе на теорију, принципе и процесе из области науке о немачком језику, књижевности и култури, методике наставе, као и методе и стратегије примењиве у наставној или пракси језичког стручњака ван образовања (за комуникацију), и оспособљен за вредновање, критичко разумевање и примену стечених знања у наведеним областима;
- оспособљен да решава сложене проблеме у области наставне праксе и доприноси њеном развоју на иновативан начин, да води сложену комуникацију и сарадњу са другима у оквиру наставне или праксе језичког стручњака, да примењује сложене методе за самосталну припрему и реализацију наставе или комуникације, да вреднује резултате других ради унапређења постојеће праксе;
- оспособљен да планира и реализује научна и/или примењена истраживања у области науке о језику, књижевности и култури, методици наставе, да самостално користи релевантну литературу из ових области, као и да постигнуто знање систематизује, анализира и излаже, те тако стиче и услов за наставак студија на докторским академским студијама филологије.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

На мастер академским студијама немачког језика и књижевности пријемни испит се не полаже. Кандидати који нису завршили основне академске студије немачког језика и књижевности полажу диференцијални испит.

ДИФЕРЕНЦИЈАЛНИ ИСПИТ

Диференцијални испит је у форми теста знања из области немачког језика (морфологије, синтаксе, лексикологије) и немачке књижевности (општи преглед епоха од средњовековне књижевности закључно са књижевношћу 20. века, значајних писаца, њихових дела и манифеста).

УСЛОВИ ЗА УПИС СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА:

Мастер академске студије немачког језика и књижевности могу уписати кандидати који су стекли најмање 240 ЕСПБ на студијским програмима ОАС немачког језика и књижевности/германистике. Такође се могу уписати и кандидати који су завршили четворогодишње основне студије немачког језика и књижевности/германистике по прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању.

Уколико је кандидат завршио неке друге ОАС из друштвено-хуманистичке области, полаже диференцијални испит (тест знања) из области немачког језика (морфологије, синтаксе и лексикологије) и немачке књижевности (општи преглед епоха од средњовековне књижевности закључно са књижевношћу 20. века, значајних писаца, њихових дела и манифеста), на коме мора да освоји најмање 51% поена од укупног броја поена.

Услови уписа прописани су *Правилником о полагању пријемних испита и упису кандидата*, *Правилником о мастер студијама* и *Статутом Филозофског факултета у Нишу*. Подразумевани језички ниво немачког језика за упис свих наведених циљних група је Ц1 који се доказује одговарајућим, горе наведеним дипломама или диференцијалним испитом.

Рангирање кандидата се врши на основу успеха (просечне оцене) са основних академских студија или на основу успеха постигнутог на диференцијалном испиту. У обзир се узима и усаглашеност програма који је кандидат завршио са програмом МАС немачког језика и књижевности. Након формирања ранг-листе, у први семестар МАС немачког језика и књижевности уписују се редом кандидати до попуњавања предвиђеног броја места за упис.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ДИФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ИСПИТА ЗА МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

Германистичка лингвистика

1. Srdić. S. *Morphologie der deutschen Gegenwartssprache*. Beograd, 2008.
2. Helbig/ Buscha. *Deutsche Grammatik - ein Handbuch für den Ausländerunterricht*. Leipzig: Langenscheidt Enzyklopädie, 2004.
3. Duden. *Grammatik der deutschen Gegenwartssprache*. Mannheim: Dudenverlag, 1995.
4. Schulz/ Griesbach. *Grammatik der deutschen Sprache*. München: Mac Hueber Verlag, 1995.
5. Helbig/ Buscha. *Übungsgrammatik Deutsch*. Langenscheidt, 2000.
6. Engel, U. *Syntax der deutschen Gegenwartssprache*. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2009.
7. Engel, U. *Deutsche Grammatik*. Heidelberg, 1988.
8. Engel, U. et al. *Deutsch-serbische kontrastive Grammatik*. München, 2012-2018. (допунска литература)
9. Schippan, T. *Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache*. Tübingen: Niemeyer, 2002.
10. Костић-Томовић, Ј. *Творба речи у савременом немачком језику*. Београд: Фокус, 2011.
11. Engelberg/ Lemnitzer. *Lexikographie und Wörterbuchbenutzung*. Tübingen: Staufenburg Verlag, 2009.
12. Fleischer/Barz. *Wortbildung der deutschen Sprache*. Berlin/Boston: W. de Gruyter, 2012
13. Jakić/ Hurm. *Hrvatsko- ili srpsko-njemački rječnik*. Zagreb: Školska knjiga, 1985.
14. Uroić/ Hurm. *Njemačko-hrvatski rječnik*. Zagreb: Školska knjiga, 2004.
15. Ristić/ Kangrga. *Enciklopedijski nemačko-srpskohrvatski rečnik*. Beograd: Prosveta/ München: Max Hueber, 1963.
16. Duden. *Deutsches Universalwörterbuch*. Mannheim: Dudenverlag, 2003.

Немачка књижевност

1. Грубачић/ Вукчевић. *Немачка средњовековна књижевност*. Београд: САНУ, 2023.
2. Konstantinović, Z. i grupa autora. *Njemačka književnost 1*. Sarajevo: Svjetlost; Beograd: Nolit, 1979.
3. Konstantinović, Z. i grupa autora. *Njemačka književnost 2*. Sarajevo: Svjetlost; Beograd: Nolit, 1987.
4. Martini, F. *Istorija nemačke književnosti*. Beograd: Službeni glasnik, 2019.

5. Beutin, W. *Deutsche Literaturgeschichte: von den Anfängen bis zur Gegenwart*. Stuttgart: Metzler, 2013.
6. Mojašević, M. *Nemačka književnost: doba prosvetiteljstva, klasike i romantizma*. Beograd: Naučna knjiga, 1968.
7. Krivokapić, M. *Nemačka književnost. Članci i rasprave*. Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, 2011.
8. Grubačić, S. *Istorija nemačke kulture*. Sremski Karlovci, Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, 2001.
9. Bahr, E. (Hg.). *Geschichte der deutschen Literatur, Kontinuität und Veränderung vom Mittelalter bis zur Gegenwart II: Von der Aufklärung bis zum Vormärz*: Bd. 2, Tübingen und Basel: Francke Verlag, 1999.
10. Gluščević, Z. *Gete: jedna kratka priča*. Beograd: Službeni glasnik, 2009.
11. Borchmayer, D. *Weimarer Klassik. Portrait einer Epoche. Studienausgabe*. Weinheim: Beltz, 1998.
12. Šlafer, H. *Kratka istorija nemačke književnosti*. Beograd: Službeni glasnik, 2014.
13. Winkler, M. *Deutsche Literatur im Exil 1933-1945: Texte und Dokumente*. Stuttgart: Philip Reclam 2001.
14. Schnell, R. *Geschichte der deutschsprachigen Literatur seit 1945*. Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2003.

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ МАСТЕР СТУДИЈА
НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ**

Ред. број	Шифра	Назив	сем.	Активна настава				Ост.	ЕСПБ	Обавезни/ Изборни О/И	Тип предмета
				П	В	ДОН	СИР/ ПИР				
ПРВА ГОДИНА (Први семестар)											
1.	MNJK00	Техника научног рада	1	2	2	0	0	0	6	Обавезни	АО
Изборни блок (бирају се 4 предмета)											
2.	MNJK01	Језичке вештине у настави немачког језика	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	СА
3.	MNJK02	Граматика у настави немачког језика	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	СА
4.	MNJK03	Дигитални медији у настави немачког језика	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	СА
5.	MNJK04	Лексика немачког језика у примени	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	СА
6.	MNJK05	Немачка књижевност друге половине 20. века	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	АО
7.	MNJK07	Магични реализам	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	НС
8.	MNJK08	Општа лингвистика	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	ТМ
9.	MFJ01	Методологија лингвистичких истраживања	1	2	2	0	0	0	7	Изборни	ТМ
10.	MAN015	Превођење некњижевних текстова	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	СА
11.	MAN005	Језици у контакту	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	ТМ

12	MNJKSP	Стручна пракса	1	0	2	0	0	6	3	Обавезни	СА	
Други семестар												
13.	MNJKIR	Студијски истраживачки рад	2	0	0	0	20	0	12	Обавезни /изборни	СА	
14.	MNJKPP	Педагошка пракса	2	0	0	0	0	8	6	Обавезни	СА	
15.	MNJKZR	Завршни рад	2	0	0	0	0	2	9	Обавезни /изборни	СА	
Укупно часова (предавања+вежбе, ДОН, СИР/ПИР, остали часови) и ЕСПБ на години			10	10	20		16	60				
Укупно часова активне наставе на години			40 (20 недељно у просеку)									
Укупно часова активне наставе, остали часови и бодова за све године студија			40				16	0-61				

Завршни испит

Завршни мастер рад представља самостални истраживачки рад студента, којим потврђује овладавање методологијом истраживања (формулисања истраживачког проблема, критичког вредновања стручне и научне литературе, анализом и решавањем проблема, техникама израде научног рада) у области германистике (немачки језик и лингвистика, немачка књижевност и култура). Након обављеног истраживања студент припрема завршни дипломски рад, кога након израде јавно брани пред трочланом комисијом (ментор и два наставника). Након успешно одбрањеног мастер рада, кандидат стиче назив *мастер филолог (за немачки језик и књижевност)*.

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ РУСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

**Академски назив: Мастер филолог (за руски језик и књижевност)
Дужина трајања студија: 2 семестра/1 академска година
Обим студија: 60 ЕСПБ**

ОПИС СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Мастер академске студије руског језика и књижевности трају једну годину односно два семестра. Од једанаест курсева у оквиру студијског програма један је обавезан, а од преосталих десет, распоређених у два изборна блока, студент бира четири курса, из сваког изборног блока по два. Сви курсеви су једносеместрални и реализују се преко предавања и вежби, које изводе одговарајући наставници и сарадници. Садржај курсева обухвата већи број различитих области русистичке лингвистике, руске књижевности и културе, као и технику израде научног рада и прилагођен је нивоу знања студената који су завршили основне академске студије. У току овог студијског програма студент стиче укупно 60 ЕСПБ.

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Мастер академске студије руског језика и књижевности имају за циљ да студентима пружи могућност да стекну адекватна уже-стручна знања и вештине неопходне како за квалитетнији и успешнији рад у струци, тако и за даље академско образовање и научно-истраживачки рад. Специфични циљеви студијског програма су: увећање и продубљивање теоријско-методолошких, научних и стручних знања студента из области русистичке лингвистике, науке о књижевности и студија културе; оспособљавање за самостално обављање послова у образовању у области руског језика, руске књижевности и културе; оспособљавање студента за самостални истраживачки рад на вишем нивоу кроз рад на развоју вештина критичког мишљења, аналитичности, синтетичког закључивања, и активног односа према себи и другима у процесу образовања, како у академском тако и професионалном окружењу; овладавање техничким аспектима израде и писања научног рада, као и развијање способности за критичко вредновање научне и стручне литературе из барем једне од области покривених студијским програмом: русистичке лингвистике, студија руске књижевности и културе, превођења и пословне кореспонденције; усмеравање студента ка развоју способности самоевалуације и ауторефлексије, као и даљи развој свести о неопходности доживотног интелектуалног и професионалног усавршавања; развијање индивидуалних способности студената које могу допринети њиховом квалитетнијем професионалном раду и њиховом даљем образовању у академском и научноистраживачком окружењу у области русистике.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Након завршетка Мастер академских студија руског језика и књижевности, студент је способан да: овлада теоријским и основним практичним методама истраживачких и развојних приступа науке о језику; користи и вреднује достигнућа из области лингвистике; самостално

анализира и тумачи језичке проблеме и појаве у настави или науци; изабере најбоље књижевнаучне методе за интерпретацију књижевног дела; примењује технике научног писања током самосталног научно-истраживачког рада; напише, презентује и одбрани мастер рад; критички размишља о проблемима из области филологије; самостално прати и евалуира свој рад; формира лични етички суд о појавама којима се бави и о методологији бављења тим појавама у складу са општим моралним принципима и етичким кодексом струке; препознаје потребу за континуираним усавршавањем.

УСЛОВИ ЗА УПИС СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА:

Право да конкуришу за упис на Мастер академске студије руског језика и књижевности имају сви кандидати који су завршили основне академске студије руског језика и књижевности или одговарајуће студије русистике у четворогодишњем трајању на другој високошколској установи. Рангирање кандидата се врши на основу просечне оцене остварене на основним студијама.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Не полаже се.

ДИФЕРЕНЦИЈАЛНИ ИСПИТ:

Кандидати који нису завршили основне академске студије руског језика полажу тест знања из следећих области: фонологија руског језика, творба речи руског језика, морфологија руског језика, лексикологија руског језика, синтакса руског језика, руска књижевност XVIII века, руска књижевност XIX века, руска књижевност XX века, савремена руска књижевност

Да би били ранжирани за упис на програм мастер академских студија руског језика и књижевности, кандидати морају да остваре најмање 51% поена на диференцијалном испиту.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПРИПРЕМУ ДИФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ИСПИТА ЗА МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ РУСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

Русистичка лингвистика:

- П. Пипер, *Граматика руског језика у поређењу са српском*. Завет, Београд, 2005
- Р. Мароевич, *Русская грамматика: Сопоставительная грамматика русского и сербского языков с историческими комментариями*. Том I и II. Москва–Белград, 2001
- В. А. Белошаркова (ред), *Современный русский язык*. - 2-ое изд. Москва, 1989

Руска књижевност:

- М. Стојнић, *Руска књижевност*. Књига 1-2, Сарајево-Београд 1976.
- М. Бабовић, *Руска књижевност XIX века*, Београд, 1971.
- М. Бабовић, *Руски реалисти XIX века*, Београд, 1986.
- И. Скоропанова, *Русская постмодернистская литература*, М. 1999.

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА

Р. бр	Шифра	Назив	Сем.	Активна настава				Ост.	ЕСПБ	Обавезни/ Изборни	Тип предмета
				П	В	ДОН	СИР/ ИР				
ПРВА ГОДИНА											
1.	MFK02	Техника научног рада	1	2	2	0	0	0	6	Обавезни	АО
Изборни блок 1 (бирају се 2 предмета)											
2.	MRJK01	Лингвистичка анализа текста	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	СА
3.	MRJK02	Пословни руски језик	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	СА
4.	MRJK03	Лингвистички проблеми превођења руских књижевних текстова	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	СА
5.	MRJK08	Методологија лингвистичких истраживања	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	ТМ
6.	MNP002	Дидактика	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	НС
Изборни блок 2 (бирају се 2 предмета)											
7.	MRJK04	Руска класика као систем	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	СА
8.	MRJK05	Руска књижевна критика	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	ТМ
9.	MRJK06	Руска књижевност и филм	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	СА
10.	MRJK07	Руска емиграција	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	НС
11.	MNP004	Психологија образовања	1	2	2	0	0	0	6	Изборни	АО
12.	MRJKPP1	Педагошка пракса 1	1	0	0	0	0	6	3	Обавезни	СА
13.	MRJKIR	Студијски истраживачки рад	2	0	0	0	20	0	9	Обавезни	НС
14.	MRJKPP2	Педагошка пракса 2	2	0	0	0	0	6	3	Обавезни	СА
15.	MRJKZR	Мастер рад	2	0	0	0	0	4	15	Обавезни	НС
Укупно часова (предавања+вежбе, ДОН, СИР/ПИР, остали часови) и ЕСПБ на години				10	10	20		16	60		
Укупно часова активне наставе на години				40							
Укупно часова активне наставе, остали часови и бодова за све године студија				56				16	60		

ЗАВРШНИ РАД:

Самосталним студијским истраживачким радом и израдом мастер завршног рада студент упознаје савремене научне системе у области русистике (руски језик и лингвистика, руска књижевност и култура), овладава методолошким принципима филолошких, лингвистичких и књижевних истраживања, формулише истраживачки проблем у овим областима и интегрише стечена академска знања у анализи и решавању теоријских и практичних проблема из наведених области. Осим тога, студент стиче способност за даље самостално бављење научноистраживачким радом.

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СРБИСТИКЕ

Академски назив: Мастер филолог

Дужина трајања студија: 2 семестра / 1 академска година

Обим студија: 60 ЕСПБ

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Мастер академске студије србистике састоје се из два модула: Српски језик и Српска и компаративна књижевност. Приликом уписа студент се опредељује за један од два понуђена модула.

Модул *Српски језик* састоји се од 3 обавезна предмета, 4 изборна предмета, 2 педагошке праксе и студијског истраживачког рада, који је везан за израду завршног мастер рада. Листу обавезних предмета сачињавају курсеви из методологије лингвистичких истраживања, основа упоредне граматике словенских језика и лингвометодике, као и две педагошке праксе. Изборни предмети груписани су у четири изборна блока: прва три изборна блока садрже синхронијске и дијахронијске предмете, а четврти изборни блок чине страни (словенски) језици.

Модул *Српска и компаративна књижевност* обухвата 3 обавезна предмета, 4 изборна предмета, 2 педагошке праксе и студијски истраживачки рад, који је везан за израду завршног мастер рада. Обавезни курсеви тичу се методологије науке о књижевности, технике научног рада и методике наставе књижевности. Изборни предмети разврстани су у 3 изборна блока. Предметима првог изборног блока студент упознаје жанровски плурализам књижевности, поетику постмодерне прозе, фолклорни подтекст, интеркултурални контекст српске књижевности и методе савремених тумачења класика (из првог изборног блока студенти бирају два предмета); предметима другог изборног блока продубљује знање о имагинацији историје у српској књижевности, интертекстуалности српске књижевности 20–21. века, корелацији књижевности са другим уметностима и поетици књижевних часописа; предметима трећег изборног блока продубљује своја знања о интердисциплинарном приступу књижевности, методама теренских истраживања српске усмене књижевности, теотокологији и књижевности за децу у наставном контексту.

Садржај и структура студијског програма Мастер академске студије србистике усклађени су са савременим стањем савремене српске и словенске филологије, имајући у виду основне правце развоја и изучавања језика и књижевности у Европи и САД-у. Такође, у овај студијски програм укључени су актуелни светски токови опште лингвистике, методологије проучавања језика и књижевности, интердисциплинарних културолошких приступа језику и књижевности, као и савремених педагошких, психолошких и методичких оријентација.

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Сврха студијског програма Мастер академске студије србистике јесте образовање и усавршавање научног подмлатка за област науке о језику и науке о књижевности. Студенти се оспособљавају за даљи научно-истраживачки рад и усавршавање, тј. за мултидисциплинарно проучавање језика и књижевности, како у националним тако и у светским оквирима. Студијски програм на Мастер студијама србистике осмишљен је тако да на целовит и

продубљен начин припрема студенте за просветну делатност, за рад у научним институтима, институцијама културе и медијима.

Мастер академске студије србистике омогућавају широј заједници остваривање права на квалитетан наставни, научно-истраживачки кадар и посленике у култури и медијима који ће подстицати развој и изучавање националног језика, књижевности и културе у контексту регионалних, европских и светских књижевних и културних токова.

Циљ студијског програма Мастер академских студија србистике јесте да, надовезујући се на основне академске студије, студентима омогући даље усавршавање у ужој научној области Српски језик, односно Српска и компаративна књижевност, те постизање вештина и развој способности за интердисциплинарна проучавања књижевности и других естетских феномена, као и овладавање основним и посебним наставничким вештинама на вишем нивоу које их оспособљава за успешно и иновативно укључивање у образовно-васпитни систем након завршетка студија.

Студенти би требало да прошире владање теоријско-методолошким појмовним апаратом и приступима проучавању српског језика и српске и компаративне књижевности у историјском, савременом и културном контексту; да прошире дијакхронијско сагледавање историјских токова српске културе са становишта модерних теоријско-методолошких и културолошких приступа; да усаврше способност за самостални аналитичко-критички приступ појединим књижевним делима, те за његово ситуирање у шири естетички, друштвени, историјски и културолошки контекст; да развију и усвоје технике научног писања и оспособе се за самостални научноистраживачки рад (састављање реферата, презентација и научних радова), као и за наставак образовања на докторским студијама; да продубе познавање страних језика.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Савладавањем студијског програма Мастер академских студија србистике студент стиче следеће компетенције, које су у функцији квалитетног обављања стручне и научне делатности:

- развијена способност креативног и дивергентног мишљења;
- усавршена способност самоевалуације и критичког промишљања властитих и туђих резултата;
- познавање савремених научних система и методолошких принципа истраживања у областима науке о језику и науке о књижевности;
- способност интердисциплинарног приступа у истраживачком процесу;
- способност интегрисања стечених академских знања у процесу решавања сложених теоријских, практичних и наставних проблема;
- способност самосталне анализе и интерпретације различитих типова текстова;
- способност ситуирања књижевних анализа у друштвени, филмски, историјски и културолошких контекст;
- познавање семиотичких истраживања и њихове примене на подручју проучавања језика, књижевности и културе;
- могућност сагледавања језичких и књижевних појава у словенском, европском и светском контексту;
- способност за самосталан научно-истраживачки рад и за писање научних радова;
- способност за самостално научно и стручно усавршавање.

Опис исхода учења

Након завршених Мастер академских студија србистике, студент је способан да:

- уопшти, организује и објасни примену теоријско-методолошког појмовног апарата и приступа проучавању српског језика и српске и компаративне књижевности у историјском, савременом, образовном и културном контексту;
- проучи дијахронијско сагледавање историјских токова српске културе са становишта модерних теоријско-методолошких и културолошких приступа;
- овлада теоријским и основним практичним методама истраживачких и развојних приступа науке о језику;
- уочи, дефинише и анализира појаве у дијахронији и синхронији јужнословенских језика и примени стечена знања приликом учења словенских језика;
- користи и вреднује достигнућа из области лексикологије, фразеологије, лексикографије и речничког састава српског језика;
- распозна различите аспекте семантике и овлада основним појмовима формалне, концептуалне и лексичке семантике;
- самостално аналитички и критички приступа појединим књижевним делима;
- изабере најбоље књижевнаучне методе за интерпретацију књижевног дела;
- примени критичке и културолошке теорије у анализи књижевног дела;
- уочи и формулише историјске, политичке, технолошке и културне утицаје у рецепцији, дистрибуцији и транспозицији књижевних текстова;
- примењује технике научног писања током самосталног научно-истраживачког рада; напише, презентује и одбрани мастер рад;
- критички, креативно и дивергентно размишља о проблемима из области филологије;
- самоевалуира и критички сагледа властите и туђе резултате;
- интердисциплинарно приступи истраживачком процесу;
- повеже и примени стечена академска знања у процесу решавања сложених теоријских и практичних проблема;
- сарађује са члановима групе у реализацији интерактивног учења.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Не полаже се.

ДИФЕРЕНЦИЈАЛНИ ИСПИТ

Студенти који нису завршили основне академске студије Србистике / Српског језика и књижевности полажу диференцијалне испите:

- на модулу *Српска и компаративна књижевност* из области: Теорија књижевности, Историја књижевности, Општа и компаративна књижевност, Методика наставе књижевности;
- на модулу *Српски језик* из области: Увод у општу лингвистику, Старословенски језик, Дијалектологија, Фонетика и фонологија, Морфологија, Синтакса, Историја језика, Историја књижевног језика, Правопис, Методика наставе језика.

Успех на диференцијалном испиту носи 60 поена, а успех са основних студија и дужина студирања 40 поена. Врста знања, склоности и способности које се проверавају при упису одговарају природи студијског програма и начин поменуте провере одговарају карактеру студијског програма и објављују се у конкурсу.

**ЛИТЕРАТУРА ЗА ПРИПРЕМУ ДИФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ИСПИТА ЗА МАСТЕР
АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ НА МОДУЛУ СРПСКА И КОМПАРАТИВНА
КЊИЖЕВНОСТ**

А) Теорија књижевности

- Аристотел, *О песничкој уметности*, Београд, 1982.
- Зденко Лешић, *Теорија књижевности*, Београд, 2008.
- Шломит Римон Кенан, *Наративна проза*, Београд, 2007.
- Мирјана Миочиновић, *Модерна теорија драме*, Београд, 1981.

Б) Историја српске књижевности

- Radmila Pešić, Nada Milošević Đorđević, *Narodna književnost*, Beograd, 1997.
- Snežana Samardžija, *Uvod u ustveni književnost*, Beograd, 2007.
- Димитрије Богдановић, *Историја старе српске књижевности*, Београд, 1991.
- Драгиша Бојовић, *Српска есхатолошка књижевност*, Ниш, 2004.
- Злата Бојовић, *Историја дубровачке књижевности*, СКЗ, Београд 2014.
- Aleksandar Flaker, „Stilska formacija”, *Stilske formacije*, Sveučilična naklada Liber, Zagreb, 1986, str. 11–45.
- Rene Velek, „Pojam baroka u književnom znanstvu”, *Kritički pojmovi*, Prosveta, Beograd, 1966, str. 47–70.
- Rene Velek, „Termin i pojam Klasicizam u književnoj istoriji”, *Kritički pojmovi*, Prosveta, Beograd, 1966, str. 78–95.
- Rene Velek, „Pojam romantizma u književnoj istoriji”, *Kritički pojmovi*, Prosveta, Beograd, 1966, str. 96–135.
- Aleksandar Flaker, „Romantizam”, *Stilske formacije*, Sveučilišna naklada Liber, Zagreb, 1986, str. 105–127.
- Rene Velek, „Pojam realizma u književnom znanstvu”, *Kritički pojmovi*, Prosveta, Beograd, 1966, str. 149–166.
- Ј. Деретић, *Историја српске књижевности*, 2004.
- Предраг Палавестра, *Историја модерне српске књижевности*, Београд, 1997.
- П. Палавестра, *Послератна српска књижевност 1945-1970*, 1972;
- А. Јерков, *Од модернизма до постмодерне*, 1991.
- Милан Радуловић, *Модернитет и традиција. (По)етика српског романа друге половине 20. века*, Београд, 2002.
- Тихомир Брајовић, *Кратка историја преобиља*, Београд, 2009.
- Петар Марјановић, *Српски драмски писци XX столећа*, Нови Сад / Београд 1997.

В) Општа и компаративна књижевност

- *Povijest svjetske književnosti* – 5 knjiga, Mladost, Zagreb, 1977.
- *Povijest svjetske književnosti*, Milivoj Solar, Golden marketing, Zagreb, 2003.
- *Povijest hrvatske književnosti*, knj. 4, Milorad Živančević, Ivo Frangeš, Liber, Mladost, Zagreb, 1975.
- *Povijest hrvatske književnosti*, knj. 5, Miroslav Šicel, Liber, Mladost, Zagreb, 1978.
- Milan Đurčinov, *Nova makedonska književnost*, Nolit, Beograd, 1985.

Г) Методика наставе књижевности

- Павле Илић, *Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси, методика наставе*, Нови Сад: Змај, 2003.
- Симеон Маринковић, *Методика креативне наставе српског језика и књижевности*, Београд: Креативни центар, 1994.
- Милија Николић, *Методика наставе српског језика и књижевности*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2006.

- Dragutin Rosandić, *Metodika književnog odgoja i obrazovanja*, Zagreb: Školska knjiga, 1986.
- / Dragutin Rosandić, *Metodika književnoga odgoja (Temeljni metodičkknjiževne enciklopedije)*, Zagreb: Školska knjiga, 2005.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПРИПРЕМУ ДИФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ИСПИТА ЗА МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ НА МОДУЛУ СРПСКИ ЈЕЗИК

УВОД У ОПШТУ ЛИНГВИСТИКУ

- Ранко Бугарски, *Увод у лингвистику* (било које издање)
- Тијана Ашић, *Наука о језику*. Београд: Веоbook; Крагујевац: FILUM, 2011 (Београд: Margo-art).

СТАРОСЛОВЕНСКИ ЈЕЗИК

- Јордана Марковић, Надежда Јовић, *Старословенски језик: граматика, вежбања, текстови*, Филозофски факултет у Нишу, Ниш 2014. (и каснија издања) или било који други уџбеник из области старословенског језика

ДИЈАЛЕКТОЛОГИЈА

- Н. Богдановић, Ј. Марковић, *Практикум из дијалектологије*, Ниш, 2000.
- Павле Ивић, *Српскохрватски дијалекти: њихова структура и развој, Књ. 1, Општа разматрања и штокавско наречје*, Издавачка књижарница Зорана Стојановића, Сремски Карловци – Нови Сад, 1994.
- Павле Ивић, *Српски дијалекти и њихова класификација*, Издавачка књижарница Зорана Стојановића, Сремски Карловци – Нови Сад, 2009.

ФОНЕТИКА и ФОНОЛОГИЈА

- Бранко Милетић, *Основи фонетике српског језика*, Београд, 1980, стр. 1–112.
- Павле Ивић, *Целокупна дела, X/1, Расправе, студије, чланци. 1. О фонологији*, Сремски Карловци – Нови Сад (Издавачка књижарница Зорана Стојановића), 1998, стр. 1–755.
- Радоје Симић и Бранислав Остојић, *Основи фонологије српскохрватског књижевног језика*. – Титоград, 1981, стр. 7–290.
- Драгољуб Петровић, Снежана Гудурић, *Фонологија српског језика*, Институт за српски језик САНУ, Београдска књига, Матица српска, Београд 2010, стр. 1–524.

МОРФОЛОГИЈА

- Михаило Стевановић, *Савремени српскохрватски језик 1, Морфологија*, Београд, више издања
- Иван Клајн, *Творба речи у савременом српском језику 1 и 2*, Институт за српски језика, 2002. (том бр. 1) и 2003. (том бр. 2), Београд.

СИНТАКСА

- Михаило Стевановић, *Савремени српскохрватски језик 2, Синтакса*, Београд, било које издање.
- Предраг Пипер, Ивана Антонић, Владислава Ружић, Срето Танасић, Људмила Поповић, Бранко Тошовић, *Синтакса савременог српског језика. Проста реченица*, Београд – Нови Сад: Институт за српски језик САНУ, Београдска књига, Матица српска, 2005.
- Милош Ковачевић, *Синтакса сложене реченице у српском језику*, Београд, 1998.

ИСТОРИЈА ЈЕЗИКА

- А. Белић, *Историја српског језика* (Фонетика, Речи са деκлинацијом, Речи са конјугацијом), прир. А. Младеновић, *Изабрана дела Александра Белића*, том 4, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2006.
- Р. Ivić, „Istorija jezika” u: D. Brozović, Р. Ivić, *Jezik srpskohrvatski/hrvatskosrpski, hrvatski ili srpski*, Izvadak iz II izdanja Enciklopedije Jugoslavije, Zagreb, 1988, 5– 54.

ИСТОРИЈА КЊИЖЕВНОГ ЈЕЗИКА

- Александар Младеновић, *Славеносрпски језик*, Нови Сад, 1989.
- Александар Милановић, *Кратка историја српског књижевног језика*, Београд, 2004.

ПРАВОПИС

- М. Пешикан, Ј. Јерковић, М. Пижурица, *Правопис српског језика*, Матица српска, Нови Сад, 2010. или неко од каснијих издања.

МЕТОДИКА НАСТАВЕ ЈЕЗИКА

- В. Милатовић, *Методика наставе почетног читања и писања*, Тору, Београд 2005.
- М. Николић, *Методика наставе српског језика и књижевности*, Београд 2006.
- П. Илић, *Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси*, Нови Сад 2006.
- В. Брборић, *Правопис српског језика у наставној пракси*, Београд 2004.
- М. Јањић, *Настава надежа у теорији и пракси*, Учитељски факултет у Врању 2004.
- М. Јањић, *Савремена настава говорне културе*, Нови Сад 2008.
- S. Težak, *Teorija i praksa nastave hrvatskog jezika*, Zagreb 1996.
- D. Rosandić, *Od slova do metateksta*, Zagreb 2002.
- D. Pavličević-Franić, *Komunikacijom do gramatike*, Zagreb 2005.
- J. Harmer, *Teaching and Learning Grammar*, Longman, London 1992.
- H. G. Widdowson, *Teaching Language as Communication*, Oxford 2000.
- R. Oxford, *Language learning strategies*, Boston 1990.

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ДРУГОГ НИВОА СТУДИЈА СРБИСТИКЕ - МОДУЛ СРПСКИ ЈЕЗИК

Р. бр.	Шифра	Назив	Сем.	Активна настава				Ост.	ЕСПБ	Обавезни/ Изборни	Тип предмета		
				П	В	ДОН	СИР ЛИР						
ПРВА ГОДИНА													
1.	MFJ01	Методологија лингвистичких истраживања	I	2	2	0	0	0	7	О	ТМ		
2.	MFJ02	Основи упоредне граматике словенских језика	I	3	2	0	0	0	6	О	АО		
3.	MFJ03	Лингвометодика	I	2	2	0	0	0	6	О	НС		
4.	MFJ04	Изборни блок 1	MFJ041	Увод у когнитивну лингвистику	I	2	2	0	0	0	4	И	СА
			MFJ042	Славеносрпски језик									
			MFJ043	Српска ономастика									
5.	MFJ05	Изборни блок 2	MFJ051	Основи социолингвистике	I	2	2	0	0	0	4	И	СА
			MFJ052	Корпусна лингвистика									
			MFJ053	Методика наставе српског језика као страног									
6.	MFF01	Педагошка пракса 1	I	0	0	0	0	6	3	О	СА		
7.	MFJ06	Изборни блок 3	MFJ061	Формална семантика	II	2	2	0	0	0	4	И	СА
			MFJ062	Примењена фонетика и фонологија									
			MFJ063	Језичка анализа српскословенских									

				текстова									
			MFJ064	Урбана дијалектологија									
8.	MFJ07	Изборни блок 4	MFJ071	Руски језик – почетни курс	II	2	2	0	0	0	4	И	АО
			MFJ072	Руски језик – продужни курс									
			MFJ073	Увод у проучавање бугарског језика, књижевности и културе									
			MFJ074	Увод у проучавање македонског језика, књижевности и културе									
			MFJ075	Бугарски језик – специфичности превођења									
			MFJ076	Македонски језик – специфичности превођења									
9.	MFF02	Педагошка пракса 2		II	0	0	0	0	6	3	О	СА	
10.	MFF08	Студијски истраживачки рад		II	0	0	0	12	0	6	О/И	СА	
11.	MFF09	Завршни рад		II	0	0	0	0	4	13	О/И	СА	
Укупно часова (предавања+вежбе, ДОН, остали часови) и ЕСПБ на години								12	16	30 + 30			
Укупно часова активне наставе на години								41	16				

МОДУЛ СРПСКА И КОМПАРАТИВНА КЊИЖЕВНОСТ

Р. бр.	Шифра	Назив	С е м.	Активна настава				Ос т.	ЕСПБ	Обавезни/Изборни О/И	Тип предмета		
				П	В	Д О Н	СИ Р/ ПИ Р						
ПРВА ГОДИНА I													
1.	MFK01	Методологија књижевнонаучних истраживања	I	2	2	0	0	0	7	О	ТМ		
2.	MFK02	Техника научног рада	I	2	2	0	0	0	6	О	АО		
3.	MFK03	Књижевност у настави	I	3	2	0	0	0	6	О	НС		
4.	MFK04	Изборни блок 1 (бирају се два предмета)	MFK04 1	I	4	4	0	0	0	4+4	И	СА	
			MFK04 2										Поетика средњовековних жанрова
			MFK04 3										Фолклорни подтекст
			MFK04 4										Комедиографски рад Марина Држића
			MFK04 5										Јужнословенски интеркултурни и књижевни контекст
MFK04 5	Жанровски плурализам у												

				српској књижевности 20. и 21. века									
			МФК04 6	Постмодерна проза									
			МФК04 7	Савремена читања класика									
5.	МФФ01	Педагошка пракса 1			I	0	0	0	0	6	3	О	СА
6.	МФК05	Изборни блок 2	МФК05 1	Имагинација историје у новој српској књижевности (18. и 19. век)	II	2	2	0	0	0	4	И	АО
			МФК05 2	Интертекстуалност у српској књижевности 20. и 21. века									
			МФК05 3	Књижевни часописи									
			МФК05 4	Књижевност и друге уметности у наставном контексту									
7.	МФК06	Изборни блок 3	МФК06 1	Српска теотоколошка поезија	II	2	2	0	0	0	4	И	СА
			МФК06 2	Књижевност за децу у наставним програмима									
			МФК06 3	Теренска истраживања српске усмене књижевности									
			МФК06 4	Интердисциплинарни приступи српској књижевности 20. и 21. века									
8.	МФФ02	Педагошка пракса 2			II	0	0	0	0	6	3	О	СА
9.	МФФ08	Студијски истраживачки рад			II	0	0	0	12	0	6	О/И	СА
10.	МФФ09	Завршни рад			II	0	0	0	0	4	13	О/И	СА
Укупно часова (предавања+вежбе, ДОН, остали часови) и ЕСПБ на години						15(11+4)	1	4	(10+4)	12	16	30+30	
Укупно часова активне наставе на години							41			16	60		

**ИЗБОРНА НАСТАВА
МОДУЛ СРПСКА И КОМПАРАТИВНА КЊИЖЕВНОСТ**

Р. бр	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСПБ
Предмети изборног блока 1 (бирају се два предмета)								
1.	МФК041	Поетика средњовековних жанрова	I	4	4			4 + 4
2.	МФК042	Фолклорни подтекст	I	4	4			4 + 4
3.	МФК043	Комедиографски рад Марина Држића	I	4	4			4 + 4
4.	МФК044	Јужнословенски интеркултурни и књижевни контекст	I	4	4			4 + 4
5.	МФК045	Жанровски плурализам у српској књижевности 20. и 21. века	I	4	4			4 + 4
6.	МФК046	Постмодерна проза	I	4	4			4 + 4
7.	МФК047	Савремена читања класика	I	4	4			4 + 4
Премети изборног блока 2								
1.	МФК051	Имагинација историје у новој српској књижевности (18. и 19. век)	II	2	2			4
2.	МФК052	Интертекстуалност у српској књижевности 20. и 21. века	II	2	2			4
3.	МФК053	Књижевни часописи	II	2	2			4
4.	МФК054	Књижевност и друге уметности у наставном контексту	II	2	2			4
Предмет изборног блока 3								
1.	МФК061	Српска теотоколошка поезија	II	2	2			4
2.	МФК062	Књижевност за децу у наставним програмима	II	2	2			4
3.	МФК063	Теренска истраживања српске усмене књижевности	II	2	2			4
4.	МФК064	Интердисциплинарни приступи српској књижевности 20. и 21. века	II	2	2			4

МОДУЛ СРПСКИ ЈЕЗИК

Р. бр	Шифра	Назив	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСПБ
Предмети изборног блока 1								
1.	МФЈ041	Увод у когнитивну лингвистику	I	2	2			4
2.	МФЈ042	Славеносрпски језик	I	2	2			4
3.	МФЈ043	Српска ономастика	I	2	2			4
Премети изборног блока 2								
1.	МФЈ051	Основи социолингвистике	I	2	2			4
2.	МФЈ052	Корпусна лингвистика	I	2	2			4
3.	МФЈ053	Методика наставе српског језика као страног	I	2	2			4
Предмет изборног блока 3								
1.	МФЈ061	Формална семантика	II	2	2			4
2.	МФЈ062	Примењена фонетика и фонологија	II	2	2			4
3.	МФЈ063	Језичка анализа српскословенских текстова	II	2	2			4
4.	МФЈ064	Урбана дијалектологија	II	2	2			4
Предмет изборног блока 4								
1.	МФЈ071	Руски језик – почетни курс	II	2	2			4
2.	МФЈ072	Руски језик – продужни курс	II	2	2			4
3.	МФЈ073	Увод у проучавање бугарског језика, књижевности и културе	II	2	2			4
4.	МФЈ074	Увод у проучавање македонског језика, књижевности и културе	II	2	2			4
5.	МФЈ075	Бугарски језик – специфичности превођења	II	2	2			4
6.	МФЈ076	Македонски језик – специфичности превођења	II	2	2			4

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ФРАНЦУСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

Академски назив: Мастер филолог (за француски језик и књижевност)

Дужина трајања студија: 2 семестра/1 академска година

Обим студија: 60 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Мастер академске студије Француског језика и књижевности имају за циљ да студентима пруже могућност да стекну адекватна ужа стручна знања и вештине који су неопходни како за квалитетнији и успешнији рад у струци, тако и за даље академско образовање и научноистраживачки рад на пољу франкороманистике. Речено подразумева да су циљеви студијског програма следећи:

- стицање теоријско-методолошких, научних и стручних знања из области француског језика, француске књижевности и културе, као и методике наставе француског језика;
- развијање свести о сложености процеса учења и подучавања француског као страног језика, те француске књижевности и културе, и методике наставе француског језика;
- оспособљавање за самостално обављање послова у образовању у области француског језика, француске књижевности и културе, као и методике наставе француског језика;
- стицање неопходних знања и вештина и развијање способности за научноистраживачки рад у домену француског језика, француске књижевности и културе, као и методике наставе француског језика;
- развијање критичког мишљења, аналитичности, синтетичког закључивања и активног односа према себи и другима у процесу академског образовања и научноистраживачког рада у области француског језика, француске књижевности и културе, као и методике наставе француског језика;
- стицање вештина и компетенција за доживотно учење и усавршавање у области филолошких наука, тј. у домену франкороманистике: француског језика, француске књижевности и културе, као и методике наставе француског језика;
- развијање оних индивидуалних способности студената које могу допринети њиховом квалитетнијем професионалном раду и њиховом даљем образовању у академском и научноистраживачком окружењу у области франкороманистике: француског језика, француске књижевности и културе, као и методике наставе француског језика.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Након реализације студијског програма Мастер академских студија Француског језика и књижевности студент је:

- стекао научна и стручна знања и овладао методама научног истраживања из понуђених области — француског језика, француске књижевности и културе и методике наставе француског језика;
- развио вештине критичког мишљења, аналитичности, синтетичког закључивања и активног односа према себи и другима у процесу образовања и сарадње са другима на професионалном плану у домену француског језика, француске књижевности и културе и методике наставе француског језика;
- оспособљен за самоевалуацију и ауторефлексију, и поседује свест о неопходности доживотног интелектуалног и професионалног усавршавања у франкороманистици, тј. у области француског језика, француске књижевности и културе и методике наставе француског језика;
- оспособљен за даље образовање кроз докторске студије у пољу филолошких наука;
- развио индивидуалне способности које могу допринети његовом квалитетнијем професионалном раду и даљем образовању у академском и научноистраживачком окружењу.

УСЛОВИ УПИСА

За упис на мастер академске студије француског језика и књижевности могу се пријавити кандидати са завршеним основним академским студијама француског језика и књижевности у четворогодишњем трајању (240 ЕСПБ). Кандидати се рангирају на основу просечне оцене остварене на основним студијама. Кандидати који нису завршили основне академске студије француског језика и књижевности полажу диференцијални испит из следећих области: **а)** француски језик (фонетика и фонологија, морфосинтакса, синтакса просте и сложене реченице, фразеологија, традуктологија); **б)** француска књижевност (општи преглед епоха и праваца од старофранцуске до савремене књижевности, велики аутори и њихова дела, истакнути поетски манифести); **в)** дидактика француског језика (разумевање писаног текста). Да би били рангирани за упис на програм мастер академских студија француског језика и књижевности, кандидати морају освојити најмање 51% поена на диференцијалном испиту.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Не полаже се.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОЛАГАЊЕ ДИФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ИСПИТА

- Гудурић, С. (2009). *Основи фонетике с фонологијом француског језика*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Точанац Миливојев, Д. (2006). *Syntaxedelaphrasefrançaise*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Riegel, M., J.-C. PellatetR. R. Rioul.(2011). *Grammaireméthodiquedufrançais*. Paris: Quadrigе / PressesUniversitairesdeFrance.

- Guiraud, Pierre (1967). *Les locutions françaises*. Paris : PUF.
- Јовановић, Иван (2013). *Неке напомене о фразеологизмима у француском и српском језику*. Филологија Медиана. Ниш: Филозофски факултет, стр. 403-421.
- Guidère, Mathieu. *Introduction à la traductologie. Penser la traduction: hier, aujourd'hui, demain*. Groupe de Boeck, Bruxelles, 2010.
- Krstić, N (2008). *Struktura proste rečenice i prevođenje*. Novi Sad/Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.
- Слободан и Гордана Витановић. *Француска цивилизација*. Београд: Центар за геопетику, 1994.
- Николас Хјуит (ур.). *Модерна француска култура*. Превод Ђурица Крстић. Подгорица : CID, 2007.
- André Lagarde et Laurent Michard. *Collection littéraire*, Paris : Bordas, 1959.
- Суј, Ј.-Р, Груса, I, *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde*, PUG, Grenoble, 2009;
- Точанац-Миливојевић, Д, *Метод у настави и учењу страног језика*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1997;
- Šotra, T, *Kako progovoriti na stranom jeziku*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2006.

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА

Р.бр.	Шиф. Пред.	Назив предмета	Сем.	Број часова	ЕСПБ
ПРВА ГОДИНА					
1.	MFR001	Методологија научно-стручног рада	I	3+2	6
Изборни блок Лингвистика (бира се један предмет)					
2.	MFR002	Фразеологија француског језика	I	2+3	6
3.	MFR003	Француски језик у контакту са другим језицима	I	2+3	6
4.	MFR004	Лексичко-семантичка проучавања у француском и српском језику	I	2+3	6
5.	MFR005	Француски језик у функцији струке	I	2+3	6
Изборни блок Књижевност и култура (бира се један предмет)					
6.	MFR006	Аутобиографија и аутофикција у француској књижевности	I	3+2	6
7.	MFR007	Интертекстуалност – књижевна теорија и пракса	I	3+2	6
8.	MFR008	Грчки мит и француско позориште 20. века	I	3+2	6
9.	MFR009	Французи и љубав	I	3+2	6
Изборни блок Глотодидактика (бира се један предмет)					
10.	MFR010	Превођење у настави француског као страног језика	I	2+3	6
11.	MFR011	Евалуација у настави француског као страног језика	I	2+3	6
12.	MFR012	Интеркултуралност у настави француског као страног језика	I	2+3	6
13.	MFR013	Аутентични документи у настави и учењу француског као страног језика – дидактизација и употреба	I	2+3	6
14.	MFR014	Педагошка пракса 1	I	6	3
15.	MFR015	Педагошка пракса 2	II	6	3
16.	MFR016	Студијски истраживачки рад	II	20	20
17.	MFR017	Мастер рад	II	4	10
Укупно часова активне наставе				40	
Укупно ЕСПБ					60

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПРЕВОЂЕЊА

Академски назив: Мастер преводацац

Дужина трајања студија: 2 семестра/1 академска година

Обим студија: 60 ЕСПБ

Језици на којима се изводи настава: српски, енглески, француски, руски, немачки

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА:

Суштински циљ студијског програма МАС превођења јесте да, надовезујући се на основне четворогодишње академске студије енглеског, француског, руског и немачког језика, студентима омогући продубљивање академских и стручних знања као и усавршавање компетенција и специфичних вештина потребних за ангажовање у области превођења као посебне примењено-лингвистичке области у оквиру филолошких студија страног језика.

Циљеви могу се најшире дефинисати као:

- стицање знања и вештина за писмено превођење некњижевних текстова у области права, пословања, привреде, здравства, дипломатије, новинарства, науке и др;
- стицање знања и вештина за писмено превођење књижевних текстова;
- оспособљавање за усмено превођење у условима консекутивног, конференцијског и симултаног превођења за потребе правосуђа, привреде, здравства, дипломатије, медија, државне управе, управних поступака и др. и
- проширивање знања и вештина потребних за даље бављење науком о језику, па и за упис на докторске студије.

Самим тим су циљеви студијског програма МАС превођења усклађени и са захтевима преводачке праксе, тржиштем рада, привредним развојем и дефинисаним квалификационим оквиром.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА:

По завршетку МАС превођења, студенти су:

- стекли напредна академска и стручна знања која се односе на теорију и принципе науке о превођењу као и технике, методе и стратегије примењене у преводачкој пракси, тј. подразумевају усмено и писмено превођење и обухваћене су предметима које садржи овај програм;
- оспособљени за вредновање, критичко разумевање и примену стечених знања у оквиру науке о превођењу и преводачке праксе;
- оспособљени да решавају сложене проблеме у оквиру преводачке праксе и да доприносе њеном развоју на иновативан начин;
- стекли компетенције за запошљавање као преводиоци обучени да примењују сложене методе, инструменте и уређаје релевантне за самосталну анализу, интерпретацију и превод дискурса, како писаног тако и говорног;
- стекли компетенције да самостално и са пуном одговорношћу воде сложене преводачке пројекте, да контролишу рад и вреднују резултате других преводаца ради унапређења постојеће преводачке праксе и да планирају и реализују научна и/или примењена истраживања у области науке о превођењу;
- оспособљени да самостално користе релевантну литературу из области превођења, као и да постигнуто знање систематизују, анализирају, излажу и бране на енглеском, француском,

руском и немачком језику у писаној и говорној форми, те тако стичу и услов за наставак студија на докторским академским студијама филологије.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Не полаже се.

УСЛОВИ ЗА УПИС СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА:

Услов за упис су завршене основне академске студије из области енглеског, француског, руског и немачког језика (Б2) у четворогодишњем трајању стечене у Републици Србији или у иностранству са остварених 240 ЕСПБ.

Редослед кандидата за упис на прву годину студијског програма утврђује се на основу општег успеха постигнутог на крају завршених основних академских студија.

Право уписа, под истим условима, на студије студијског програма имају и страни држављани.

Посебан услов за упис страних држављана јесте знање језика на коме се настава изводи.

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ПРЕВОЂЕЊА

Р. бр	Шифра	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе				Ост.	ЕСПБ
						П	В	СИР	ДОН		
Први семестар											
1.	MAN001	Методологија научног рада	1	АО	О	2	2				6
2.	MAN015	Превођење некњижевних текстова	1	СА	И	2	2				6
3.	MPR001	Стручна терминологија и фразеологија у превођењу са српског на француски и француског на српски језик	1	ТМ	И	2	2				6
4.	MPR002	Лингвистички проблеми превођења руских књижевних текстова	1	ТМ	И	2	2				6
5.	MNJK04	Лексика немачког језика у примени	1	ТМ	И	2	2				6
6.	MAN014	Превод англофоне књижевности	1	СА	И	2	2				6
7.	MPR004	Превођење савремених књижевних текстова	1	НС	И	2					6
8.	MPR005	Консекутивно, конференцијско и симултано превођење	1	СА	И	2	2				6
9.	MAN020	Усмено превођење са енглеског на српски и са српског на енглески језик	1	СА	И	2	2				6
10.	MDH012	Локализација рекламних садржаја у дигиталном окружењу	1	СА	И	2	2				6
11.	MAN005	Језици у контакту	1	ТМ	И	2	2				6

12.	MAN008	Контрастивна лексикологија: примене у настави и превођењу	1	СА	И	2	2				6
13.	MPR007	Контрастивна граматика	1	ТМ	И	2	2				6
Други семестар											
14.	MPRSIR	Студијски истраживачки рад	2	СА	О/И			20			12
15.	MPRSP	Стручна пракса	2	СА	О/И					6	3
16.	MPRZR	Мастер завршни рад – израда и одбрана	2	СА	О					4	15
Укупно часова (предавања+вежбе, ДОН, СИР/ПИР, остали часови) и ЕСПБ на години:						10	10	20		10	60
Укупно часова активне наставе на години:						40				10	60
Укупно часова активне наставе, остали часови и бодова за све године студија:						40				10	60

Завршни испит

Са мастер радом студент се оспособљава за одређивање и обрађивање теме ширег истраживања применом научних метода и техника, тј. прикупљањем података, извођењем експеримента или спровођењем прегледног/теоријског истраживања, сумирањем и систематизовањем података као и кохерентним и концизним приказивањем добијених резултата истраживања у писаној форми. Стиче потребне вештине цитирања као и састављања библиографије. Усавршава форму академског писања и стиче основне одлике изражавања научног стила. Са одбраном мастер рада студент стиче потребну вештину излагања научног рада за даље бављење научно-истраживачким радом на докторским студијама и током каснијег усавршавања.

Мастер рад је самостални истраживачки рад студента који му омогућава да у пракси примени знања стечена кроз истраживачке предмете током студија. Знање из области методологије примењено-лингвистичких истраживања примењује тако што изводи теоријско, емпиријско или теоријско-емпиријско истраживање, потом податке сумира, систематизује и приказује. Приступа изради мастер рада у за то предвиђеној форми која садржи одговарајућа поглавља и има одређену структуру: увод, теоријски део, обрада проблема (експериментални/емпиријски део који обухвата изношење и анализу података), резултати и интерпретација, дискусија, закључак, препоруке за даље истраживање и импликације резултата истраживања у науци и пракси, списак коришћене литературе и додатке/прилоге (уколико их има). Резултати изнети у мастер раду треба да представљају допринос науци о превођењу. Мастер рад се усмено брани пред комисијом.

**ДОКТОРСКЕ
АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ**

ОПШТИ УСЛОВИ УПИСА СТУДЕНАТА У ПРВУ ГОДИНУ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

У прву годину докторских академских студија може да се упише лице које има:

- 1) завршене мастер академске студије, са најмање 300 ЕСПБ бодова са општом просечном оценом најмање 8 на претходним нивоима студија; или
- 2) завршене мастер академске студије, са најмање 300 ЕСПБ бодова и објављене научне радове, на начин уређен општим актом факултета; или
- 3) завршене основне студије по прописима који су уређивали високо образовање до ступања на снагу *Закона о високом образовању* („Службени гласник РС“, број 76/2005), односно до 10. септембра 2005. године, са просечном оценом најмање 8.

Општа просечна оцена на основним и мастер академским студијама рачуна се на следећи начин: саберу се све оцене које су остварене на основним и мастер академским студијама, те се овај збир подели укупним бројем положених испита из предмета на овим нивоима студија који се бројчано оцењују.

Студијским програмом докторских академских студија утврђују се одговарајуће основне и мастер студије, односно научно подручје из којег је стечен академски степен магистра, као услов за упис на докторске академске студије.

Општим актом факултета може да се утврди садржина и начин полагања диференцијалног испита за кандидате који имају неодговарајуће претходно образовање.

Студијским програмом докторских академских студија може да се предвиди да се део студијског програма специјалистичких академских студија или део магистарских студија стечених по раније важећим законским прописима признаје за део студијског програма докторских академских студија.

Редослед кандидата за упис на прву годину докторских академских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним и мастер академским студијама, дужине студирања на основним и мастер академским студијама и остварених научних резултата, на начин предвиђен општим актом факултета.

Упис на докторске академске студије може да се услови претходно положеним пријемним испитом, односно испитом за проверу склоности и способности у складу са општим актом факултета. Кандидат је стекао право да буде рангиран за упис уколико на пријемном испиту оствари најмање пет поена (од максималних 20).

Студент магистарских студија уписан по прописима који су важили до ступања на снагу *Закона о високом образовању*, може у току студија да пређе на студијски програм докторских академских студија у оквиру истих или сродних области студија под условима које прописују одговарајући општи акти.

Факултети састављају ранг листе пријављених кандидата, које објављују на огласној табли и интернет страници факултета.

Учесник конкурса може да поднесе приговор у вези са радњама и поступцима у току спровођења конкурса за које сматра да нису у складу са *Законом, Статутом Универзитета и Факултета* или конкурсом, у року од 36 сати од објављивања прелиминарне ранг листе на факултету.

Приговор се подноси комисији за упис студената одговарајућег факултета, на чији предлог декан доноси решење по приговору у року од 24 сата од пријема приговора.

Упис кандидата који су стекли право да се упишу у прву годину докторских академских студија, обавиће се у року предвиђеном конкурсом.

Ако се кандидат који је остварио право на упис не упише у року утврђеном у конкурсу, уместо њега може да се упише следећи кандидат према редоследу утврђеном на коначној ранг листи.

Страни држављанин може да конкурише за упис на студијски програм под истим условима као и домаћи држављанин у погледу претходног образовања. Страни држављанин плаћа школарину, осим ако међународним споразумом или билателарним споразумом универзитета није другачије одређено. Страни држављанин може да се упише на студијски програм ако достави признату диплому о завршеним студијама и оствареном броју ЕСПБ бодова, пружи доказ о познавању српског језика у складу са *Статутом Универзитета*, осим учесници конкурса држављани република бивше СФРЈ, или пружи доказ о познавању енглеског језика ако је студијски програм акредитован и реализује се и на енглеском језику, и ако је здравствено осигуран.

Број студената који ће се уписати на прву годину докторских академских студија одређен је конкурсом који расписује Универзитет у Нишу. Конкурсом је одређен број студената на терет буџета и број самофинансирајућих студената.

Конкурсни рокови утврђују се конкурсом за упис на прву годину докторских академских студија који расписује Универзитет у Нишу.

**БРОЈ СТУДЕНАТА КОЈЕ ЋЕ ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ
УПИСАТИ НА ПРВУ ГОДИНУ ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА
ШКОЛСКЕ 2026/2027. ГОДИНЕ**

Филозофски факултет Универзитета у Нишу уписује у прву годину докторских академских студија школске 2026/2027. године укупно **35** студената, односно **10** студената чије ће се образовање финансирати из буџета и **27** самофинансирајућих студената.

Ред. Бр.	Студијски програм	из буџета	самофинансирањем	укупно
1.	Докторске академске студије психологије	2	3	5
2.	Докторске академске студије педагогије	1	2	3
3.	Докторске академске студије социологије	1	4	5
4.	Докторске академске студије медији и друштво	1	2	3
5.	Докторске академске студије србистике	1	6	7
6.	Докторске академске студије страних филологија	3	9	12
7.	Докторске академске студије историје	1	1	2
	Укупно:	10	27	37

Висина школарине за самофинансирајуће студенте на свим студијским програмима износи **150.000,00 динара**.

ДОКУМЕНТА КОЈА ПОДНОСЕ КАНДИДАТИ

Кандидати приликом пријаве на конкурс подносе оригинална документа на увид и предају следећу документацију:

- пријавни лист са знаком уже научне области за коју конкурише (преузима се у Канцеларији за развој каријере и подршку студентима, канц. бр. 20 у приземљу Факултета),
- читану биометријску личну карту,
- неоверене копије стечених диплома на претходним нивоима студија,
- неоверене копије додатка дипломе или уверење о положеним испитима,
- списак научних и стручних радова (уколико их има),
- фотокопије радова (уколико их има), а оригинале на увид.

Кандидати су у обавези да на полагање пријемног испита са собом понесу личну карту или пасош.

Ближе информације у вези са уписом студената у прву годину докторских академских студија могу да се добију на Факултету у Служби за наставу и студентска питања, Канцеларији за развој каријере и подршку студентима (Ниш, Ћирила и Методија 2), на телефон: 018/514-312; 514-313; 527-649, 018/514-311 локал 200, 132 и 162, и преко сајта Филозофског факултета www.filfak.ni.ac.rs.

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ

Академски назив: Доктор наука – историјске науке

Дужина трајања студија: 6 семестара/ 3 академске године

Обим студија: 180 ЕСПБ

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Студијски програм докторских студија историје јасно садржи циљ оспособљавања студената за потпуно овладавање постојећих знања из уже научне области историје новог века, као и из теорије историјске науке. У прву годину студија могу се уписати лица са завршеним дипломским студијама и претходно оствареним обимом од 300 ЕСПБ. Остали услови регулисани су Законом о високом образовању и Правилником о докторским студијама Филозофског факултета.

Студијски програм се састоји од четири блока изборних предмета. Садржаји предмета се налазе у књизи предмета како би се студенти унапред упознали са њиховим садржајем и шта их очекује на курсу. Студије се изводе на Филозофском факултету у Нишу и трају три године или шест семестара и имају 180 ЕСПБ-а. Докторска дисертација носи 45 ЕСПБ-а.

Прва година обухвата 2 обавезна и 4 изборна курса (1 обавезни у првом и 1 у другом семестру, као и 2 изборна у првом и 2 изборна предмета у другом семестру). Другу годину чине такође 2 обавезна и 8 изборних курсева (1 обавезни у трећем и 1 у четвртном семестру, као и 2 изборна у трећем и 2 изборна предмета у четвртном семестру). У трећој години у оквиру истраживања за докторску дисертацију у потпуности се дефинишу сви структурни делови докторске дисертације, у целости се систематизује докторска дисертација, пише се радна верзија докторске дисертације, саставља се коначна библиографија.

Пре предаје докторске дисертације докторанд је обавезан да положи све испите предвиђене програмом докторских студија и да има два рада објављена или прихваћена за објављивање у домаћим или међународним часописима. Одбраном докторске дисертације докторанд стиче академски назив Доктора историјских наука.

СВРХА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Сврха студијског програма докторских студија историје је образовање студената за стицање звања доктор историје након чега су осамостаљени за самосталан научни рад, остваривање и примену оригиналних научних достигнућа. Студенти овог нивоа студија стећи ће сазнања како о дасадашњим историографским достигнућима, тако и њиховом будућем развоју и правцу истраживања. Приликом спровођења програма докторских студија студенти ће бити обучени за самосталан истраживачки рад у области историје, што пре свега подразумева стицање посебних знања из како страних, тако и старих језика на којим постоји сачувана релевантна грађа, дипломатике и палеографије, неопходних нарочито историчарима старијих епоха.

Овај програм заснива се на проучавању историје новог века, у првом реду националне, али у ширем контексту међусобних историјских веза српског народа, како са суседним, тако и са другим европским народима. Биће примењен како синхронијски, тако и дијахронијски метод изучавања институција, догађаја и процеса, у настојању да студенти докторских студија стекну потпуни преглед не само историјских дешавања, већ и појава, нарочито оних дугог

трајања, које чине суштину историјске науке. Критичким односом према расположивим изорима и литератури, докторантима ће се омогућити правилније сагледавање како националне историје новог века, тако и њеног односа према европској историји, уз примену мултидисциплинарног приступа и уважавања не само резултата до којих је дошла историјска наука, већ и њој сродне дисциплине, у првом реду археологија и историја уметности, као и филозофија и социологија.

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Студенти који заврше докторске студије из историје, усвајају научна достигнућа из историје и дају оригиналан научни допринос у историји. Према избору предмета и избору теме докторске дисертације, студенти постају високо стручни у одговарајућој области. Посебна пажња биће посвећена критичком приступу изворима и литератури, што треба да допринесе како развоју критичког мишљења код студената тако и формирању самосталног става у историографском расуђивању.

Како је студијски програм Докторских студија историје највиши степен универзитетских академских студија, његов циљ је да оспособи докторанде за:

- развој, унапређење и примену научних достигнућа у области историјске науке;
- овладавање знањима из домена теорије историјске науке;
- темељно упознавање са постојећим трендовима у релевантним областима историјске науке у свету;
- темељно познавање домаће и стране историографске литературе, као и за критички приступ релевантној литератури;
- примену стечених знања и методолошких вештина у самосталном научно – истраживачком раду;
- успешно решавање уочених и дефинисаних научних проблема;
- самосталан истраживачки рад и примену како аналитичког, тако и синтетичког метода;
- критичке оцене других истраживача у овој области;
- самосталан рад са историјским изворима и компетентну обраду њиховог садржаја;
- самостално писање научних текстова и расправа из области историје;
- постизање највише академске школске спреме чији је крајњи циљ израда докторске дисертације, а резултат одбраћен докторат из области историјских наука.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ СТУДЕНАТА

Савладавањем студијског програма докторских студија, полазници се оспособљавају за самосталан научни рад као и примену научних достигнућа из области историје новог века. Студент се оспособљавања за самостално научно истраживање компликованих историјских појава у широком хронолошком распону (15-20. век), као и друштвених околности на којима су се оне одигравале, за њихово правилно разумевање и прецизно научно вредновање, засновано на савременим методолошким постулатима историјске науке. Докторанди такође стичу следеће опште компетенције потребно за квалитетно обављање стручне делатности:

- темељно познавање и разумевање историјске науке;
- самостално решавање практичних и теоријских проблема у области историографије уз употребу научне методологије;
- укључивање у научноистраживачки рад домаћих и међународних научних пројеката и могућност самосталног организовања фундаменталних истраживања;
- способност самосталног коришћења техника и методологија рада на научној студији;

- способност активног доприноса новим сазнањима у области свог интересовања, да самостално користи и преноси знање и принципе научно-истраживачког рада.

Студенти такође стичу и специфичне компетенције, које се постижу предметно-специфичним усавршавањем. Студент докторских студија добија темељно познавање историје новог века, које му омогућавају активно укључивање у научно-истраживачки рад, самостално процењивање и решавање научно-историјских питања и проблема, самостално формулисање истраживачких тема и њихово потпуно обрађивање уз ослањање на најсавременије методолошке постулате и правце развоја историјске науке. Студент је компетентан да самостално проучава и вреднује историјске изворе, доноси закључке и судове, као и да их у стручној и у научној форми саопштава, презентује и публикује у земљи и у иностранству.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Кандидати полажу пријемни испит који се састоји од писања есеја на задату тему (максимално 20 поена).

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

- Мирослава Мирковић, *Позно Римско царство 284-493* (Од Диоклецијана до Теодорикова освајања Италије), Службени гласник, Београд 2016.
- Жан-Клод Шене – Бернар Флизен, *Византија. Историја и цивилизација*, Слио, Београд 2010.
- Благојевић, М. и Медаковић, Д, *Историја српске државности*, књига I. Нови Сад: САНУ огранак у Новом Саду. „Беседа“, Друштво историчара јужнобачког и сремског округа. 2000. 11 -205.
- Милош Благојевић, *Немањићи и Лазаревићи и српска средњовековна државност*. Београд: Завод за уџбенике. Принт боок. 2004.
- Žan Delimo, *Civilizacija renesanse*, Sremski Karlovci 2007.
- Радош Љушић, *Историја српске државности. Србија и Црна Гора, књ.2*, Нови Сад 2001.
- Стеван К. Павловић, *Историја Балкана 1804-1945*, Клио, Београд 2002.
- Љубодраг Димић, *Историја српске државности, Србија у Југославији*, том 3. Нови Сад 2001.
- Хари Хердер, *Европа у деветнаестом веку*, Клио, Београд 2003

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА

Р.бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	Ста тус пред мета	Активна настава			ЕСПБ
					П	В	СИР	
Прва година								
1.	ISDTM1	Техника научног рада	1	О	4			8
ПРЕДМЕТИ ИЗБОРНОГ БЛОКА 1								
2.	ISDNS1	Материјална и духовна култура Срба у средњем веку	1	И	3			6
3.	ISDNS2	Историја Европе у новом веку	1	И	3			6
4.	ISDNS3	Револуције у Европи у 18. и 19. веку	1	И	3			6
5.	ISDNS4	Политичка економија позног Римског царства	1	И	3			6
6.	ISDTM2	Преглед савремених историографских истраживања	2	О	4			8
ПРЕДМЕТИ ИЗБОРНОГ БЛОКА 2								
7.	ISDSA1	Заштита културног наслеђа	2	И	3			6
8.	ISDNS5	Историја Срба у Хабзбуршкој монархији	2	И	3			6
9.	ISDNS6	Историја Срба у новом веку	2	И	3			6
10.	ISDNS7	Основне карактеристике друштвеног и религијског живота у периоду позног Римског царства	2	И	3			6
11.	ISDSA2	Израда нацрта докторске дисертације	1,2	О			10+1 0=20	20
Укупно часова активне наставе = 20 часова недељно= оба семестра 40								
Укупно бодова на години								60
Друга година								
1.	ISDAO1	Филозофија историје	3	О	4			8
ПРЕДМЕТИ ИЗБОРНОГ БЛОКА 3								
2.	ISDNS8	Историја политичких странака у Србији у 19. веку	3	И	3			6
3.	ISDNS9	Државност, законодавство и установе Срба у средњем веку	3	И	3			6
4.	ISDNS10	Међународни односи у 19. веку	3	И	3			6
5.	ISDNS11	Управни систем Римског царства у рановизантијском периоду	3	И	3			6
6.	ISDNS12	Историја Срба од 1800. до 1878. године	3	И	3			6
7.	ISDAO2	Архивистика	4	О	4			8
ПРЕДМЕТИ ИЗБОРНОГ БЛОКА 4								
8.	ISDNS13	Источно питање	4	И	3			6
9.	ISDNS18	Историја Срба у 20. веку	4	И	3			6
10.	ISDNS15	Срби и медитеранске цивилизације	4	И	3			6
11.	ISDSA3	Основе Digital Humanities	4	И	3			6
12.	ISDNS16	Србија од 1878. до 1918. године	4	И	3			6
13.	ISDSA4	Истраживање за докторску дисертацију 1	3,4	О			10+1 0=20	20
Укупно часова активне наставе= 20 часова недељно = оба семестра 40								
Укупно бодова на години								60
Трећа година								
1.	ISDSA5	Истраживање за докторску дисертацију 2	5,6	О			20+2 0=40	15
2.	ISDNS17	Израда и одбрана докторске дисертације	6	И				45
Укупно часова активне наставе= 20 часова недељно= оба семестра 40								
Укупно бодова на години								60
Укупно часова активне наставе= 20 недељно= сви семестри 120					4		80	
Укупно бодова					0			180

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ МЕДИЈИ И ДРУШТВО

Академски назив: Доктор наука - комуникологија

Дужина трајања студија: 6 семестара / 3 академске године

Обим студија: 180 ЕСПБ

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Основни циљ докторских академских студија Медији и друштво је развој и креирање нових теоријских знања и истраживачких метода заснованих на актуелним комуниколошко-медијским теоријама, као и образовање научно квалификованих истраживача, аналитичара и теоретичара едукованих да врше самостална, оригинална и научно релевантна истраживања.

Упис кандидата се врши на основу Конкурса који расписује Универзитет у Нишу, а спроводи Департман за комуникологију и новинарство Филозофског факултета у Нишу. Услови уписа регулисани су Законом о високом образовању и Правилником о докторским студијама Филозофског факултета у Нишу. Овим правним актима су регулисани и услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија.

Обавезни предмети на докторским академским студијама Медији и друштво директно су повезани са израдом докторске дисертације: Истраживачки семинар, Истраживање за докторску дисертацију, Критички преглед литературе о теми докторске дисертације, Студијски истраживачки рад саопштен на научном скупу као резултат истраживања са темом докторске дисертације, Израда и јавна одбрана нацрта докторске дисертације, Објављивање научног рада у научном часопису као резултат истраживања са темом докторске дисертације, Израда докторске дисертације и Одбрана докторске дисертације.

Изборни предмети груписани су у осам изборних блокова: Теорије комуникације, Жанрови у савременом медијском контексту, Визуелне комуникације, Култура комуницирања и медији, Медијска моћ и наративни контексти, Јавна сфера у дигиталној заједници, Друштвена историја медија, Прагматичка филозофија медија, Студије модерног дискурса, Савремене технологије и комуникације, Медији и управљање потенцијалима, Цивилно друштво и медији, Савремени спорт и медији, Глобална медијска етика. Њиховим избором кандидати ће критички и теоријски овладати савременим теоријским учењима и перспективама. За овај ниво студија предвиђени су и адекватни методолошки предмети: Методологија научног истраживања и Медијска аналитика, што ће обезбедити суверено препознавање и истраживање друштвених промена, посебно уочљивих у културном и комуникационом простору. Група изборних социолошких предмета: Савремена социологија, Историја социјалних теорија и Савремена друштво и политика примерена је укупном садржају студија, а већ је акредитована кроз докторске студије Социологије на истом факултету, што овај програм чини комуникабилним и јединственим у домаћој академској заједници. Бодовна вредност сваког предмета износи 10 ЕСПБ, док је бодовна вредност предмета Израда и јавна одбрана нацрта докторске дисертације, као и Одбрана докторске дисертације по 20 ЕСПБ.

Пре предаје докторске дисертације докторанд је обавезан да положи све испите предвиђене програмом докторских студија. Одбраном докторске дисертације докторанд стиче академски назив Доктор наука - комуникологија.

СВРХА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Сврха студијског програма је јасно видљива у области друштвено-комуниколошких наука. Програм је савремен, мултидисциплинаран и друштвено релевантан. Акцент је на продубљивању знања у области комуникологије и истраживачких метода, што докторанде даље оспособљава за примену знања у научном истраживању и уопште у пракси.

С обзиром на мултидисциплинарни карактер студијског програма докторских студија Медији и друштво, сврха се огледа у стицању знања из различитих научних области (пре свега комуникологије и културологије али и нових медија, социологије, филозофије, методологије и др.) што студентима омогућава стварање једне целовите научне представе о свету и могућност анализе и истраживања у области друштва и медија. Сврха је, поред развоја научног погледа и науке и образовање кадрова оспособљених да самостално воде оригинална и друштвено релевантна научна истраживања као и развој нових технологија које доприносе општем развоју друштва. На крају, сврха се огледа у критичком процењивању истраживања других научних достигнућа.

Сврха студијског програма је у складу с мисијом и циљевима Филозофског факултета Унверзитета у Нишу. Друштвена важност и сврсисходност програма су у обезбеђивању академског образовања највишег степена и стварања компетентне научно-истраживачке и педагошке базе у домену комуниколошко-културолошких наука, као и области стварања научне стратегије развоја у медијском образовању.

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Основни циљ студијског програма Медији и друштво је развој и креирање нових теоријских знања и истраживачких метода заснованих на актуелним комуниколошко-медијским теоријама, као и образовање научно квалификованих истраживача, аналитичара и теоретичара едукованих да врше самостална, оригинална и научно релевантна истраживања. То значи способност кандидата да емпиријски опажајући неку појаву или процес понуде адекватан теоријски оквир, мисаоним стилем и научном апаратуром дефинишу одговарајућу парадигму или теоријски хоризонт очекивања, користећи научне чињенице и друштвени образовни потенцијал.

Уз основне, докторски програм Медији и друштво има следеће посебне циљеве:

- школовање стручњака, способних да критички испитују постојећа и стварају нова знања о теоријским претпоставкама и законима културне и медијске праксе;
- шире и богате развој научно-истраживачке делатности у области комуникологије, културе и медија, као и да је методолошки повезују са наставом на свим нивоима студија;
- да научно одговори на преображаје који настају у сфери комуникологије као дела друштвене транзиције и комуниколошких револуција;
- стварање услова за систематско увођење научно-истраживачког приступа у културним и медијским делатностима.

Предвиђени програм студенте постепено уводи у научно утемељено теоријско бављење различитим областима теорије медија, комуницирања, културе и друштва, уз пуну укљученост у примењене методе из свакодневне праксе. Курикулумом и садржајем предмета, организацијом, вођењем и оцењивањем студијско-истраживачког рада кандидатима се обезбеђује стицање највишег степена знања из комуниколошко-културолошких наука. Стицање наведених способности обезбеђено је уношењем у курикулум већег броја предмета из области медијско-комуниколошких и примењено методолошких наука, при чему програм перцепира основне трендове који ће редефинисати концепт друштвене заједнице у смислу

даље демократизације, дигитализације и дисеминације информација. Тако дефинисани циљ докторског програма је део остварења педагошке мисије Филозофског факултета и Универзитета у Нишу, који је важан за развој овог дела Србије.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ СТУДЕНАТА

Студијски програм докторских студија Филозофског факултета у Нишу Медији и друштво сачињен је у научном оквиру области Културолошке науке и комунологија и омогућава да се један део програма реализује као опште-обавезни, а други део према избору кандидата. Траје 3 године и носи 180 ЕСПБ бодова. Садржај студија прати програмску оријентацију претходних нивоа образовања (основне и мастер студије), а заснован је на савременим достигнућима науке и добре праксе у наведеним областима. Курикулумом и садржајем предмета, организацијом, као и оцењивањем студијско-истраживачког рада, кандидатима је обезбеђено стицање највишег степена знања у области интердисциплинарног изучавања међузависности медија и друштва. Исходи образовања у оквиру студијског програма ДАС Медији и друштво проистичу из циљева образовања уопште, као и самих специфичности овог студијског програма, а заснивају се на најважнијим исходима учења. Пошто се исходи учења обично изражавају као знања, вештине и ставови, тј. као посебна мерљива достигнућа, савладавањем ДАС Медији и друштво, студенти стичу следеће опште компетенције:

- способност аргументованог презентовања и дискутовања о резултатима научних истраживања;
- оспособљеност за поштовање принципа етичког кодекса добре и примерене академске праксе;
- оспособљеност за проблемско промишљање, критичко, креативно и независно деловање;
- компетентност у креативном испољавању комуниколошких знања и вештина у реалним ситуацијама;
- овладавање проблемско-теоријским размишљањем;
- способност критичке анализе информација и коришћења медијских ресурса;
- способност ефикасног рада у групи (као лидер или као члан);
- овладавање методама, поступцима и процесима истраживања у друштвено-хуманистичким наукама;
- свесност и способност суочавања са естетским и етичким дилемама и њихово решавање;
- писано и усмено излагање о проблемима и анализама, примерено академском нивоу и концепту студија;
- способност рада у сложеним, непредвидивим, често специјализованим контекстима;
- компетентност да се понуде оригинални доприноси науци, научно објасне уочени проблеми, одабере адекватан приступ у њиховом решавању и да се предвиди шта урадити даље са уоченим проблемима и могућношћу њиховог научног и практичног решавања у будућности;
- способност аргументованог презентовања и дискутовања о резултатима свог научно-истраживачког рада у научној и стручној јавности;
- оспособљеност да резултате индивидуалног и колективног научно-истраживачког рада саопштавају на научним конференцијама и објављују их у научним часописима, зборницима и монографијама;

Специфичне компетенције студената су следеће:

- темељно познавање и разумевање теоријско-научних и истраживачких достигнућа у области комунологије, медија и друштва;
- оспособљеност да разумеју и користе најсавременија знања у интердисциплинарним областима проучавања међузависности између медија и друштва;
- оспособљеност да континуирано и систематично приступају истраживању и решавању проблема уз употребу научних метода и поступака и понуде критичко-аналитичке и научне одговоре на савремена питања теорије и праксе у овој области;
- способност да даље развијају вештине и спретност у употреби комуниколошких, културолошких и социолошких знања;
- оспособљеност да користе информационо-комуникационе технологије у овладавању новим сазнањима.
- оспособљеност за повезивање теоријских знања из различитих области и за њихову примену у културној, комуникационој и медијској пракси;
- способност извештавања о резултатима рада, независно и компетентно обликовање доступних информација;
- аутономија у употреби теоријских спознаја: способност показивања иницијативе и личне одговорности повезивања знања и вештина;
- способност преговарања и решавања конфликтних ситуација;
- овладавање процесима самоевалуације;
- неговање естетских и етичких вредности, примерених интеркултурном окружењу.

УСЛОВИ УПИСА

На студијском програму Докторске академске студије Медији и друштво, пријемни испит се састоји из писања есеја на задату тему, који носи максимално 20 поена.

Кандидат, приликом рангирања за упис уписа на Докторске академске студије Медији и друштво, може остварити до 100 бодова:

- Успех на основним академским студијама: највише 50 бодова,
- Усаглашеност програма са претходним нивоима студија: највише 15 бодова,
- Број бодова остварених на пријемном испиту: највише 20 бодова и
- Објављени или прихваћени радови за објављивање - научни радови: највише 15 бодова.

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Назив предмета	семестар	статус	ЕСПБ
Прва година			
Истраживачки семинар	I	O	10
Теорије комуникације	I	И	10
Савремена социологија			
Методологија научног истраживања	I	И	10
Култура комуницирања и медији			

Истраживање за докторску дисертацију	II	O	10
Историја социјалних теорија	II	И	10
Медијска моћ и наративни контексти			
Јавна сфера у дигиталној заједници			
Друштвена историја медија	II	И	10
Савремено друштво и политика			
Медији и управљање развојним потенцијалима			
Друга година			
Критички преглед литературе о теми докторске дисертације	III	O	10
Жанрови у савременом медијском контексту	III	И	10
Студије модерног дискурса			
Савремене технологије и комуникације	III	И	10
Прагматичка филозофија медија			
Студијски истраживачки рад саопштен на научном скупу као резултат истраживања са темом докторске дисертације	IV	O	10
Цивилно друштво и медији	IV	И	10
Савремени спорт и медији			
Глобална медијска етика	IV	И	10
Медијска аналитика			
Визуелне комуникације			
Трећа година			
Израда и јавна одбрана нацрта докторске дисертације	V	O	20
Објављивање научног рада у научном часопису као резултат истраживања са темом докторске дисертације	V	O	10
Израда докторске дисертације	VI	O	15
Одбрана докторске дисертације	VI	O	15

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПЕДАГОГИЈЕ

Академски назив: Доктор наука – педагошке науке

Дужина трајања студија: 6 семестара/ 3 академске године

Обим студија: 180 ЕСПБ

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА:

Студијски програм Докторских академских студија педагогије траје три године и састоји се од 14 предмета: осам обавезних предмета и шест изборних предмета. На свакој години студија студент стиче по 60 ЕСПБ бодова. Укупан број ЕСПБ бодова на три године студија је 180. Распоред предмета на студијском програму Докторских академских студија педагогије је:

I семестар: два обавезна предмета (Теоријско-методолошки проблеми педагогије и Израда и објављивање првог научног рада) и један изборни предмет (Предмет изборног блока 1);

II семестар: два изборна предмета (Предмети изборног блока 2) и један обавезни предмет (Учешће на научном скупу);

III семестар: два изборна предмета (Предмети изборног блока 3) и један обавезни предмет (Докторска дисертација – избор теме и предлог литературе);

IV семестар: један обавезни предмет (Израда и одбрана нацрта докторске дисертације) и један изборни предмет (Предмет изборног блока 4).

V и VI семестар обухватају студијски истраживачки рад. Студијски истраживачки рад обухвата активности и облике наставе који су у функцији непосредног оспособљавања студента за истраживање, писање научних радова и израду докторске дисертације (Истраживање за докторску дисертацију 1, Истраживање за докторску дисертацију 2 и Израда и одбрана докторске дисертације).

Укупна бодовна вредност предмета усмерених на израду докторске дисертације износи 100 ЕСПБ. Они укључују: избор теме и предлог литературе (10 ЕСПБ), израду пројекта истраживања (20 ЕСПБ), објављивање првог научног рада (10 ЕСПБ), писање докторске дисертације 1 и 2 (26+14 ЕСПБ) и одбрану докторске дисертације (20 ЕСПБ). Поступак пријаве, израде и одбране докторске дисертације као самосталног научног рада докторанада дефинисани су *Правилником о докторским студијама* и *Правилником о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације* Универзитета и Филозофског факулета у Нишу.

СВРХА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА:

Имајући у виду да је сврха студијског програма докторских студија развој науке, критичког мишљења и образовање кадрова оспособљених да самостално спроводе оригинална и научно релевантна истраживања која доприносе општем развоју друштва и критички процењују истраживања других наука и научника, сврха докторских студија педагогије јесте:

- оспособљавање кандидата за самостални, научно-истраживачки рад у педагогији и то, како у области теоријских, тако и емпиријских истраживања;
- иницирање релевантних педагошких питања; самостална реализација оригиналних педагошких истраживања, како би се одговорило на постављена питања; исправно

- тумачење резултата уз извлачење одговарајућих закључака имплементирањем у постојећи оквир знања и саопштавање резултата и достигнућа;
- развијање критичког мишљења о процесима и актерима васпитно-образовних процеса и друштвених промена;
 - пружање могућности студентима да кроз значајан број изборних курсева пронађу своја посебна педагошка интересовања;
 - продубљивање знања из посебних педагошких проблема за које студенти искажу интересовање;
 - оспособљавање студената за коришћење, интерпретирање и критику достигнућа других комплементарних друштвених наука;
 - развијање способности за тимски рад и учешће у интердисциплинарним истраживањима;
 - развијање способности за педагошки и наставни рад на највишим нивоима образовања (на универзитетском нивоу и у научним институтима);
 - оспособљавање студената за примену стечених знања за предлагање мера за решавање друштвених проблема, ефикасније функционисање васпитно-образовних институција и усмеравање друштвеног развоја.

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА:

Циљеви студијског програма Докторских академских студија педагогије обухватају стицање општих способности и предметно-специфичних компетенција, које би требало да допринесу развоју педагошке науке и критичког мишљења, као и развоју компетенција неопходних за професионално напредовање кандидата и развој каријере.

Циљеви студијског програма су да студенти унапреде и развију способности:

- самосталног, научно-истраживачког рад у педагогији;
- критичког мишљења о процесима и актерима функционисања васпитно-образовног система;
- коришћења, интерпретирања и критичког промишљања достигнућа других комплементарних друштвених наука и њихово компетентно коришћење у сврху истраживања, иновирања и усавршавања педагошке теорије и праксе;
- педагошког рада на највишим нивоима образовања у области педагошких дисциплина.

Способности које се стичу на овом нивоу студија педагогије првенствено се испољавају као способност за самостално вођење оригиналних и релевантних научних истраживања у области друштвених феномена и педагошки рад у преношењу знања и вештина високог нивоа комплексности.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ СТУДЕНАТА

Савладавањем студијског програма Докторских академских студија педагогије студент стиче следеће опште компетенције, према дескрипторима исхода учења *националног оквира квалификација*:

- способност самосталног идентификовања, интерпретације и решавања практичних и теоријских проблема у области васпитно-образовне делатности интеграцијом знања из различитих извора, сагледавањем различитог контекста и импликација које из тога произилазе;

- способност укључивања у тимове домаћих и међународних научних пројеката;
- способност редефинисања постојећег знања кроз идентификовање нових проблема и конструисање нових метода, техника и инструмената за њихово истраживање;
- способност критичког, независног и креативног реаговања на друштвене, научне и етичке проблеме који искрсавају у професионалној и академској делатности;
- способност самосталног дизајнирања, реализације и примене резултата обухватних истраживачких подухвата уз употребу научних метода и поштовање принципа етичког кодекса;
- способност преношења знања и идеја колегама, широј академској заједници и друштву у целини, као и способност дискутовања својих налаза са колегама.
- припремљеност за учешће на научним конференцијама, представљање резултата истраживања у формату научних часописа и других научних публикација;
- способност формулације нових и сложених идеја које проширују обим знања;
- способност за даљи професионални, академски и научни развој.

Савладавањем студијског програма студент стиче следеће *предметно-специфичне компетенције*:

- темељно познавање и разумевање педагошке науке, савремених теоријских приступа и савремене методологије научно-истраживачког рада;
- способност решавања проблема интеграцијом знања из различитих извора, сагледавањем различитог контекста и импликација које из тога произилазе;
- оспособљеност за примењивање широког опсега истраживачких метода, техника и инструмената, интерпретирање резултата адекватном интеграцијом теоријских приступа и добијених налаза;
- способност праћења савремених достигнућа у педагошкој науци, теоријских дебата и нових истраживачких резултата и евиденције и њихове евалуације, уз употребу информационо-комуникационих технологија;
- способност анализирања и промишљања педагошких норми и односа, могућност креативног и конструктивног реаговања на васпитно-образовне, друштвене, научне и етичке проблеме који искрсавају у професионалној и академској делатности.

УСЛОВИ УПИСА

Упис на ДАС педагогије спроводи се на основу јавног конкурса који, на предлог Филозофског факултета, расписује Универзитет у Нишу. У прву годину студија могу се уписати кандидати који су остварили најмање 300 ЕСПБ бодова на ОАС и МАС, или на интегрисаним академским студијама из области друштвено-хуманистичких наука, са општом просечном оценом најмање 8.00 на претходним нивоима студија, као и кандидати са завршеним VII-1 степеном према прописима који су важили до ступања на снагу *Закона о високом образовању* уколико су завршили основне четворогодишње студије са најмањом просечном оценом 8 (осам) у току студија. Право уписа имају и кандидати који на претходним нивоима студија имају општу просечну оцену мању од 8.00, уколико имају објављене научне радове, на начин уређен општим актом Факултета.

Сви кандидати за упис полажу пријемни испит из педагогије. Садржај пријемног испита утврђен је *Правилником о докторским студијама* Филозофског факултета Универзитета у Нишу и објављује се у Конкурсу.

Кандидати који нису завршили основне и мастер академске студије педагогије полажу диференцијални испит. Садржај полагања диференцијалног испита обухвата елементарна педагошка знања која се стичу на основним и мастер академским студијама педагогије.

За упис на докторске студије неопходно је познавање бар једног светског језика, најмање на нивоу Б2 (CEFR), што се потврђује одговарајућом документацијом.

Остали услови уписа и рангирање пријављених кандидата регулисани су *Законом о високом образовању, Статутом и Правилником о докторским академским студијама Филозофског факултета у Нишу.*

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА

- Kamenov, E. (2006). *Dečija igra*. Beograd: ZUNS. (str. 44-49; 64-74; 95-104; 114-119)
- Kamenov, E. (2006). *Vaspitanje predškolske dece*. Beograd: ZUNS. (str. 5-40; 137-172; 205-210; 219-239; 257-267)
- Kamenov, E. (2002). *Predškolska pedagogija II*. Beograd: ZUNS. (str. 115-143)
- Klemenović, J. (2009). *Savremeni predškolski kurikulum*. Novi Sad i Vršac: Svez pedagoških društava i Visoka škola za obrazovanje vaspitača „Mihajlo Pavlov“. (str.7-8; 11-31; 35-43; 167-173)
- Slunjski, E. (2006). *Stvaranje predškolskog kurikuluma u vrtiću*. Čakovac: Mali profesor. (str. 43-72)
- Janković, P. i Rodić, R. (2007). *Školska pedagogija*. Sombor: Pedagoški fakultet u Somboru. (str. 14-25; 40-45)
- Hebib, E. (2009). *Škola kao sistem*. Beograd: IPI. (str. 18-42; 69-85; 117-149)
- Gudjons, H. (1994). *Pedagogija – temeljna znanja*. Zagreb: Eduka. (str. 207-217)
- Спасеновић, В. (2013). *Школски системи из компаративне перспективе*. Београд: Институт за педагошка истраживања. (стр. 89-116)
- Станисављевић-Петровић, З. (2011). *Дисконтинуитет у васпитању између вртића и школе*. Ниш: Филозофски факултет. (стр. 48-49; 51-64; 88-108)
- Хебиб, Е. (2013). *Како развијати школу*. Београд: Институт за педагошка истраживања. (стр. 77-97)
- Ристић, Ж. (1999). *О истраживању, методу и знању*. Београд: IPI. (стр. 247-319)
- Milas, G. (2005). *Istraživačke metode u psihologiji i u drugim društvenim znanostima*. Zagreb: Naklada Slap. (стр. 369-452, 571-616)
- Матејевић М. (2007). *Вредносне оријентације и васпитни стил родитеља*. Ниш: Филозофски факултет. (стр. 5 – 99).
- Матејевић, М., Тодоровић, Ј. (2012). *Функционалност породичних односа и компетентно родитељство*, Ниш: Филозофски факултет. (стр. 9 – 83).
- Матејевић М. (1994). *Наставни програм као фактор оптерећености ученика основне школе*. Београд: Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета. (стр. 9 -39).
- Ценић С. и Петровић Ј. (2005). *Васпитање кроз историјске епохе*. Врање: Учитељски факултет. (стр. 27 - 136, 159 -188 и 235 - 270 str.)
- Милутиновић, Ј. (2008). *Циљеви образовања и учења у светлу доминантних теорија васпитања 20. века*. Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине. (стр. 88 – 167).
- Jul, J. & Jensen, H. (2014). *Kompetencija u pedagoškim odnosima – Od poslušnosti do odgovornosti*. Eduka: Beograd. (str.43-145).
- Кнежевић Флорић, О. (2008). *Педагогија развоја*. Нови Сад: Филозофски факултет. (стр. 65-104)

- Вилотијевић, М. (1999). *Дидактика - Предмет дидактике*. Београд: Научна књига. (стр. 209-350)
- Вилотијевић, М. (1999). *Организација наставе*. Београд: Научна књига. (стр. 160-290)
- Кулић, Р. и Депотовић, М. (2005). *Увод у андрагогију*. Београд: Свет књиге. (стр. 11-67, 83-108, 123-190, 205-240).

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОЛАГАЊЕ ДИФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ИСПИТА

- Сузић, Н. (2005). *Педагогија за XXI вијек*. Бања Лука: ТТ- Центар (стр. 545-555; 568-590)
- Крњајић, С. (2004). *Социјално понашање ученика*. Београд: ИПИ (стр. 15-83)
- Кнежевић Флорић, О. (2006). *Интерактивна педагогија*. Нови Сад: СПДВ (стр. 157-190)
- Банђур, В. и Поткоњак, Н. (1999). *Методологија педагогије*. Београд: Савез педагошких друштава Југославије (стр. 13-304)
- Milas, G. (2005). *Istraživačke metode u psihologiji i u drugim društvenim znanostima*. Zagreb: Naklada Slap (стр. 369-452)
- Јовановић, М. (2022). *Основи дидактике*. Ниш: Филозофски факултет (стр. 95-118; 175-269)
- Каменов, Е. (2002). *Васпитање предшколске деце*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства (стр. 22-41)
- Каменов, Е. (2002). *Образовање предшколске деце*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства (стр. 36-61; 78-101; 211-220)
- Кулић, Р. и Депотовић, М. (2005). *Увод у андрагогију*. Београд: Свет књиге (123-190)
- Матејевић, М. (1994). *Наставни програм као фактор оптерећености ученика основне школе*. Београд: Институт за педагогију и андрагогију Филозофски факултет (стр. 9- 39)
- Матејевић, М. (2007). *Вредносне оријентације и васпитни стил родитеља*. Ниш: Филозофски факултет (стр. 39- 77)
- Матејевић, М., Тодоровић, Ј. (2012). *Функционалност породичних односа и компетентно родитељство*. Ниш: Филозофски факултет (стр. 10- 60)
- Трнавац, Н. (2005). *Школска педагогија*. Београд: Научна књига (стр. 173-199).
- Јанковић, П., Родић, Р. (2007). *Школска педагогија*. Сомбор: Учитељски факултет (стр. 33-37; 156-174; 238-270).
- Ценић С., Петровић, Ј. (2005). *Васпитање кроз историјске епохе*. Врање: Учитељски факултет (стр. 27-50; 83-90; 106-117; 128-136; 147-187; 224-270)
- Влаховић, Б. (2021). *Педагогија-критичке употребе сазнајних моћи*. Београд: САО, (стр. 35-81; 117-179)

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО ГОДИНАМА СТУДИЈА И СЕМЕСТРИМА

Р.бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Сем.	Статус предмета	Активна настава			ЕСПБ
					П	СИР	остало	
Прва година								
1.	DPDO01	Теоријско-методолошки проблеми педагогије	1	О	5	2	0	10
2.	DPDB01	Предмет изборног блока 1.	1	И	5	2	0	10
3.	DPDO02	Израда и објављивање првог научног рада	1	О	0	6	0	10
4.	DPDB02	Предмет изборног блока 2	2	И	5	2	0	10
5.	DPDB02	Предмет изборног блока 2	2	И	5	2	0	10
6.	DPDO03	Учешиће на научном скупу	2	О	0	6	0	10
Укупно часова активне наставе и бодова на години					20			60
Друга година								
7.	DPDB03	Предмет изборног блока 3	3	И	5	2	0	10
8.	DPDB03	Предмет изборног блока 3	3	И	5	2	0	10
9.	DPDO04	Докторска дисертација – избор теме и предлог литературе	3	О	0	6	0	10
10.	DPDB04	Предмет изборног блока 4	4	И	5	2	0	10
11.	DPDO05	Израда и одбрана нацрта докторске дисертације	4	О	0	13	0	20
Укупно часова активне наставе и бодова на години					20			60
Трећа година								
12.	DPDO06	Истраживање за докторску дисертацију 1	5	О	0	20	0	26
13.	DPDO07	Истраживање за докторску дисертацију 2	6	О	0	20	0	14
14.	DPDO08	Израда и одбрана докторске дисертације	6	О	0	0	10	20
Укупно часова активне наставе и бодова на години					25			60

ИЗБОРНА НАСТАВА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА ПЕДАГОГИЈЕ

Р.бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Сем.	Статус предмета	Активна настава			ЕСПБ
					П	СИР	остало	
Предмети изборног блока 1								
1.	DPDI01	Теорије васпитања	1	И	5	2	0	10
2.	DPDI02	Методологија квалитативних истраживања	1	И	5	2	0	10
3.	DPDI03	Историја педагошких идеја и праваца	1	И	5	2	0	10
4.	DPDI04	Родитељство и култура	1	И	5	2	0	10
5.	DPDI05	Педагошка комуникологија	1	И	5	2	0	10
6.	DPDI06	Педагошко лидерство и квалитет учења	1	И	5	2	0	10
7.	DPDI07	Васпитни изазови у социјалној педагогији	1	И	5	2	0	10
8.	DPDI08	Развој школе и школског система	1	И	5	2	0	10
9.	DPDI09	Савремени проблеми социјалне	1	И	5	2	0	10

		педагогије						
10.	DPDI10	Образовање и одрживи развој	1	И	5	2	0	10
Предмети изборног блока 2								
1.	DPDI11	Моделовање процеса наставе	2	И	5	2	0	10
2.	DPDI12	Савремена породица и родитељство	2	И	5	2	0	10
3.	DPDI13	Концепције и модели алтернативних школа	2	И	5	2	0	10
4.	DPDI14	Морални развој и морално васпитање	2	И	5	2	0	10
5.	DPDI15	Професионалне компетенције наставника и рефлексивна пракса	2	И	5	2	0	10
6.	DPDI16	Савремена питања предшколског васпитања и образовања	2	И	5	2	0	10
7.	DPDI17	Правци развоја школских система	2	И	5	2	0	10
8.	DPDI18	Евалуација предшколског васпитања и образовања	2	И	5	2	0	10
9.	DPDI19	Управљање квалитетом у образовању	2	И	5	2	0	10
10.	DPDI20	Методологија квантитативних истраживања	2	И	5	2	0	10
Предмети изборног блока 3								
1.	DPDI01	Теорије васпитања	3	И	5	2	0	10
2.	DPDI02	Методологија квалитативних истраживања	3	И	5	2	0	10
3.	DPDI03	Историја педагошких идеја и праваца	3	И	5	2	0	10
4.	DPDI04	Родитељство и култура	3	И	5	2	0	10
5.	DPDI05	Педагошка комуникологија	3	И	5	2	0	10
6.	DPDI06	Педагошко лидерство и квалитет учења	3	И	5	2	0	10
7.	DPDI07	Васпитни изазови у социјалној педагогији	3	И	5	2	0	10
8.	DPDI08	Развој школе и школског система	3	И	5	2	0	10
9.	DPDI09	Савремени проблеми социјалне педагогије	3	И	5	2	0	10
10.	DPDI10	Образовање и одрживи развој	3	И	5	2	0	10
Предмети изборног блока 4								
1.	DPDI11	Моделовање процеса наставе	4	И	5	2	0	10
2.	DPDI12	Савремена породица и родитељство	4	И	5	2	0	10
3.	DPDI13	Концепције и модели алтернативних школа	4	И	5	2	0	10
4.	DPDI14	Морални развој и морално васпитање	4	И	5	2	0	10
5.	DPDI15	Професионалне компетенције наставника и рефлексивна пракса	4	И	5	2	0	10
6.	DPDI16	Савремена питања предшколског васпитања и образовања	4	И	5	2	0	10
7.	DPDI17	Правци развоја школских система	4	И	5	2	0	10
8.	DPDI18	Евалуација предшколског васпитања и образовања	4	И	5	2	0	10
9.	DPDI19	Управљање квалитетом у образовању	4	И	5	2	0	10
10.	DPDI20	Методологија квантитативних истраживања	4	И	5	2	0	10

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПСИХОЛОГИЈЕ

Академски назив: Доктор наука – психолошке науке

Дужина трајања студија: 6 семестара/ 3 академске године

Обим студија: 180 ЕСПБ

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

План докторских студија обухвата обавезне и изборне предмете који се одвијају током прва четири семестра, а пети и шести семестар обухватају предмете који се тичу израде докторске дисертације. Изборне предмете кандидат бира у складу са својим подручјем интересовања и у договору са ментором код кога намерава да ради докторску дисертацију.

Сви докторанди у првом и другом семестру похађају обавезне базичне теоријско-методолошке предмете (Методологија истраживања у психологији 1 и 2) и изборне предмете груписане у два изборна блока који се нуде наизменично током прва четири семестра (обухватају базичне теоријске и методолошке предмете, као и предмете који припадају различитим подручјима примењене психологије), а имају и три обавезна студијска истраживачка рада током три прва семестра. Изради и одбрани нацрта истраживања за докторску дисертацију у четвртном семестру докторанд може да приступи уколико је реализовао Студијски истраживачки рад штампан у научном часопису 2. На трећој години студент приступа прикупљању и обради података у складу са одобреним нацртом у оквиру Истраживања за докторску дисертацију 1, затим интерпретира добијене податке у оквиру Истраживања за докторску дисертацију 2. Последња етапа је Израда и одбрана докторске дисертације у којој су приказани сви елементи спроведеног научног истраживања. Докторска дисертација представља завршни испит за титулу доктора наука. Она је самостални истраживачки рад који докторанд осмишљава и кроз континуирани рад са ментором спроводи током целокупних докторских студија, да би га након испуњавања свих обавеза презентовао и бранио пред компетентном комисијом.

Укупна бодовна вредност предвиђена за израду докторске дисертације, укључујући писање и одбрану нацрта тезе, студијски истраживачки рад и израду и одбрану докторске тезе износи 110 ЕСПБ, одукупно 180 ЕСПБ колико носи цео студијски програм докторских студија.

На докторске студије психологије може се уписати број кандидата који предвиђају критеријуми ресорног министарства.

СВРХА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Студијски програм Докторских академских студија психологије треба да омогући студентима да стекну највише академско образовање. То подразумева њихову оспособљеност да користе савремену научну методологију истражујући различите проблеме којима се психологија као наука бави. Истовремено, то значи и оспособљеност да се прате светска научна достигнућа из одабраних области истраживања психолошких проблема. Докторске

студије психологије намењене су оспособљавању за научно-истраживачки рад, као и за наставну делатност на високошколским установама.

Специфични циљеви докторских студија су следећи:

- оспособљавање за научно теоријско мишљење у вези са феноменима који представљају предмет психологије као науке
- оспособљавање за продубљено, свестрано и критичко разумевање постојећих психолошких знања, теорија и метода;
- оспособљавање за самостално решавање теоријских и практичних проблема психолошке науке и разних подручја примењене психологије у циљу унапређења психологије као науке, али и у циљу друштвеног развоја.

Кандидати који стекну докторат у области психолошких наука оспособљени су да се баве научно-истраживачким радом и да публикују резултате својих теоријских и емпиријских истраживања, објављују студије и монографије, учествују у раду националних и међународних научних конференција и конгреса у области психологије, да се повезују са научницима из Србије и из других земаља, са њима реализују заједничке пројекте и размењују са њима своја истраживачка искуства и достигнућа. Другим речима, доктори психолошких наука треба да буду оспособљени да континуирано долазе до нових сазнања, организују научно истраживачки рад, антиципирају перспективе истраживања у психологији и проширују подручја примене, те да на тај начин доприносе унапређењу друштвене стварности и квалитету живота људи као појединаца. Притом, очекује се да ће кандидати који стекну докторат у области психолошких наука у свом раду примењивати и промовисати вредности и принципе академског интегритета и професионалне етике, као и културу високих академских стандарда.

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Циљ докторских студија из области психологије је да омогући студентима даље стицање знања и разумевања ширих и савремених теоријских система у различитим областима психологије, развој критичког и самокритичког мишљења и приступа у научно истраживачком и практичном раду. У остваривању основних циљева студенте треба оспособити да:

- разумеју и користе најсавременија знања у струци,
- самостално решавају теоријске и практичне проблеме и спроводе научна истраживања у различитим областима психологије,
- самостално обрађују и интерпретирају резултате истраживања,
- комуницирају на професионалном нивоу у саопштавању научно-истраживачких резултата,
- резултате саопштавају на научним конференцијама и објављују у научним часописима,
- поштују опште принципе етичког кодекса у истраживачком и практичном раду, а нарочито принципе етичког кодекса психолога,
- самостално организују и спроводе едукацију на академском нивоу у оквиру психологије као научне области, и
- својим радом доприносе развоју психологије као науке и струке.

Делећи визују Филозофског факултета, циљеви докторских академских студија психологије усмерени су и на оспособљавање студената да прате најновија професионална и научна достигнућа у области психологије; да буду оспособљени да самостално осмисле, планирају и спроводе научно-истраживачке пројекте и да се успешно укључују у реализацију домаћих и међународних тимских пројеката; да својом оригиналношћу у изучавању одређених феномена постигну научноистраживачке резултате којима се проширују границе

дотадашњих знања и који представљају оригиналан допринос психологији као науци у домаћем и међународном контексту. Крајњим циљем ових студија може се сматрати развијање компетенци код студената које ће им омогућити да своје идеје и резултате рада успешно пренесе широкој академској заједници и друштву у целини.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ СТУДЕНАТА

Доктор психолошких наука поседује знања, вештине, способности и компетенције које му омогућују да: темељно разуме и познаје савремене психолошке теорије и системе; има критичку свест и способност анализе и аргументације за и против одређене теорије, модела и приступа у психологији; самостално мисли, говори и пише о савременој психологији као науци; самостално спроводи оригинална истраживања у области психологије у којој је докторирао; испољава иновативност и креативност у проучавању и разумевању психолошких феномена; поседује способност превођења знања из једног теоријско-истраживачког контекста у други у оквиру психологије као науке; поседује способност повезивања научних сазнања из различитих али сродних научних дисциплина у циљу бољег разумевања психолошких феномена.

Такође, доктор психолошких наука поседује и предметно-специфичне компетенце које му омогућују да:

- самостално (или као члан или вођа тима) дефинише и спроводи истраживања из области психологије и сродних дисциплина као и статистичку обраду података;
- примењује напредне и специјализоване вештине и технике које му могућују да научно изучава кључне проблеме у области психологије која је средиште његових интересовања и тиме доприноси проширивању постојећих знања у датој области;
- самостално развије и евалуира инструменте за процену различитих психолошких феномена;
- спроведе евалуацију и самоевалуацију научног учинка, ради управљања сопственом истраживачком каријером;
- самостално изврши интеграцију резултата истраживања и извести јавност о резултатима истраживања у складу са међународним стандардима;
- самостално иницира и покрене сарадњу са другим истраживачима на националном и интернационалном новоу у циљу развоја научних сазнања у области психологије;
- самостално изводи едукацију на академском нивоу;
- реализује активности у различитим областима живота у складу са општим моралним принципима и етичким кодексом психологије као струке.

УСЛОВИ УПИСА

У прву годину докторских академских студија може се уписати лице које има:

- завршене мастер академске студије, са најмање 300 ЕСПБ бодова са општом просечном оценом најмање 8 на претходним нивоима студија: или
- завршене мастер академскестудије, са најмање 300 ЕСПБ бодова и објављене научне радове, на начин уређен Правилником о докторским студијама: или
- завршене студије по прописима који су уређивали високо образовање до ступања на снагу *Закон о високом образовању* („Службени гласник РС“, број 76/2005), односно до 10. септембра 2005. године са просечном оценом најмање 8.

Пријемни испит полаже се у форми теста, кога сачињава Комисија за пријемни испит, и носи 20 поена, како је предвиђено Чланом 23. *Правилника о докторским студијама*, којим се

одређује редослед кандидата за упис у прву годину докторских студија. Комисија одређује број и форму питања, као и кључ са тачним одговорима.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОЛАГАЊЕ ТЕСТА

Тодоровић, Дејан, *Методологија психолошких истраживања*, Центар за примењену психологију, Београд, 2008, стр. 43-188

Фајгељ, Станислав, *Методе истраживања понашања*, Центар за примењену психологију, Београд, 2007.

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО ГОДИНАМА СТУДИЈА И СЕМЕСТРИМА

Р.бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	Статус предмета	Активна настава			ЕСПБ
					П	СИР	ОСТАЛО	
Прва година								
1	DPSIO1	Методологија истраживања у психологији 1	1	О	5	0	0	10
2	DPSII1	Предмет изборног блока 1	1	И	4	0	0	10
3	DPSIS1	Студијски истраживачки рад саопштен на научном скупу 1	1	О	0	11	0	10
4	DPSIO2	Методологија истраживања у психологији 2	2	О	5	0	0	10
5	DPSII2	Предмет изборног блока 2	2	И	4	0	0	10
6	DPSIS2	Студијски истраживачки рад штампан у научном часопису 2	2	О	0	11	0	10
Укупно часова активне наставе и бодова на години					18	22	0	60
Друга година								
7	DPSII3	Предмет изборног блока 1	3	И	4	0	0	10
8	DPSII3	Предмет изборног блока 1	3	И	4	0	0	10
9	DPSIS3	Студијски истраживачки рад штампан у научном часопису 3	3	О	0	12	0	10
10	DPSII4	Предмет изборног блока 2	4	И	4	0	0	10
11	DPSIS4	Израда и одбрана нацрта истраживања за докторску дисертацију	4	О	0	16	0	20
Укупно часова активне наставе и бодова на години					12	28	0	60
Трећа година								
12	DPSIS5	Истраживање за докторску дисертацију 1	5	О	0	20	0	25
13	DPSIS6	Истраживање за докторску дисертацију 2	6	О	0	20	0	15
14	DPSIS7	Израда и одбрана докторске дисертације	6	О	0	0	10	20
Укупно часова активне наставе и бодова на години					0	40	10	60
Укупно часова активне наставе и бодова у студијском програму					30	90	10	180

РАСПОРЕД ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ПО БЛОКОВИМА

Р.бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	Статус предмета	Активна настава			ЕСПБ
					П	СИР	ОСТАЛО	
Предмети изборног блока 1								
1.	DPSI20	Примењена сајберпсихологија	1 и 3	И	4	0	0	10
2.	DPSI21	Истраживања у психологији животне средине	1 и 3	И	4	0	0	10
3.	DPSI01	Савремени трендови у социјалној психологији	1 и 3	И	4	0	0	10
4.	DPSI03	Савремене теорије и истраживања у развојној психологији	1 и 3	И	4	0	0	10
5.	DPSI12	Савремени социопсихолошки концепти организационог функционисања	1 и 3	И	4	0	0	10
6.	DPSI08	Психотерапија клиничких синдрома	1 и 3	И	4	0	0	10
7.	DPSI09	Савремени приступи у психологији породице	1 и 3	И	4	0	0	10
8.	DPSI10	Психометријске теорије и квантитативне методе	1 и 3	И	4	0	0	10
9.	DPSI14	Савремени теоријски концепти и истраживања у клиничкој психологији	1 и 3	И	4	0	0	10
10.	DPSI27	Истраживања емоција	1 и 3	И	4	0	0	10
Предмети изборног блока 2								
1.	DPSI22	Истраживање психолошких тема – квалитативни приступ	2 и 4	И	4	0	0	10
2.	DPSI23	Иновације у школском учењу и настави	2 и 4	И	4	0	0	10
3.	DPSI24	Истраживања савремених концепата менталног здравља	2 и 4	И	4	0	0	10
4.	DPSI15	Емпиријска естетика	2 и 4	И	4	0	0	10
5.	DPSI25	Психологија мишљења	2 и 4	И	4	0	0	10
6.	DPSI26	Одабране теме из индустријске психологије/менаџмента људских ресурса	2 и 4	И	4	0	0	10
7.	DPSI02	Истраживања у психологији личности	2 и 4	И	4	0	0	10
8.	DPSI07	Развојни ризици и психопатологија	2 и 4	И	4	0	0	10
9.	DPSI06	Савремене теме из психологије образовања	2 и 4	И	4	0	0	10

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СОЦИОЛОГИЈЕ

Академски назив: Доктор наука – социолошке науке

Дужина трајања студија: 6 семестара /3 академске године

Обим студија: 180 ЕСПБ

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Докторске академске студије социологије омогућавају студентима стицање способности самосталног истраживачког рада у области опште и посебних социологија на основу стечених теоријских и методолошких знања. Студијски програм обухвата активну наставу (предавања и студијски истраживачки рад) и израду докторске дисертације. Програм садржи обавезне и изборне предмете који омогућавају да студенти изграде свој образовни профил у складу са сопственим интересовањима. На докторској дисертацији се ради у оквиру предмета посвећених нацрту, истраживању и финалној изради текста дисертације. Распоред предмета на студијском програму Докторских академских студија социологије је следећи:

- у првој години постоје два обавезна предмета (од којих је један Израда и објављивање рада у научном часопису) и четири изборне позиције;
- у другој години постоје три изборне позиције и један обавезан предмет који се односи на израду и одбрану нацрта докторске дисертације;
- у трећој години предвиђени су предмети који се односе на израду докторске дисертације – Истраживање за докторску дисертацију 1 и 2 и Израда и одбрана докторске дисертације.

СВРХА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Сврха докторских студија социологије јесте:

- оспособљавање студената за самостални научно-истраживачки рад и спровођење теоријских, емпиријских и примењених истраживања у области социологије;
- оспособљавање студената за примену стечених знања за разумевање и објашњење друштвених појава и промена;
- развијање критичког мишљења о процесима и актерима функционисања друштва и друштвених промена;
- пружање могућности студентима за продубљивање знања из посебних социолошких дисциплина за које исказу интересовање;
- оспособљавање студената за праћење најновијих научних резултата и коришћење, интерпретирање и критику достигнућа других истраживача у области социологије и комплементарних наука;
- оспособљавање студената за будућа постдокторска усавршавања и конкурисање за учешће у међународним истраживачким пројектима;
- развијање способности за тимски рад и учешће у интердисциплинарним истраживањима;
- оспособљавање за педагошки рад на највишим нивоима образовања у области социологије (на универзитетском нивоу и у научним институтима);

- оспособљавање студената за примену стечених знања за предлагање мера за решавање друштвених проблема, ефикасније функционисање институција и усмеравање друштвеног развоја.

Имајући у виду стечена знања и способности, свршени студенти Докторских академских студија социологије могу се бавити: а) теоријским, емпиријским и примењеним истраживањима у области друштвених наука у научно-истраживачким и другим организацијама и б) образовно-просветном делатношћу у вишим и високим школама и факултетима, в) примењеним, развојним и акцијским истраживањима и консултативном и управном делатношћу у организацијама и установама у различитим областима друштва.

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Најопштије дефинисано, циљеви студијског програма Докторских академских студија социологије јесу стицање општих способности и специфичних компетенција у научној области социологије који могу допринети развоју науке и критичког мишљења, као и професионалној и компетентној употреби стечених знања. Поред унапређења општих способности развијаних и на претходним нивоима студирања, циљ програма је да студенти стекну способности за самостални, научно-истраживачки рад у социологији и компетенције за сложене професионалне послове. У том смислу, циљ програма је да стечене истраживачке компетенције омогуће студентима да: осмисле и спроведу комплекснија истраживања и самостално обаве сложеније типове анализа прикупљених података и презентују резултате истраживања, као и да развију способност решавања проблемских ситуација које произилазе из структурне и институционалне међуповезаности различитих области друштвеног деловања.

Такође, напредовање кроз студије и самостални истраживачки рад одвијаће се с циљем да студенти:

- темељно упознају одређене социолошке проблеме (у складу с властитим интересовањима);
- унапреде способност за коришћење, интерпретирање и критику достигнућа у области социологије и сродних друштвених наука;
- усаврше способност да теоријски и методолошки контекстуализују актуелне друштвене појаве и односе;
- буду оспособљени за самосталну анализу и употребу различитих врста секундарних извора од значаја за социологију;
- развију способност за проблематизовање отворених питања у подручју социолошке теорије и методологије друштвених истраживања;
- изграде способност за разумевање, објашњавање и предикцију кључних питања друштвеног развоја на темељу анализе и истраживања доступне искуствене евиденције;
- развијају и кроз предиспитне, испитне и друге обавезе демонстрирају способност критичког мишљења о процесима и актерима функционисања друштва и друштвених промена;
- стекну знања за педагошки рад на највишим нивоима образовања у области социологије;
- развију способност координације интеракције и управљања комплексним друштвеним организацијама;
- развију способност анализе, евалуације и креирања мера јавних политика;

- део наведених компетенција демонстрирају кроз студијски истраживачки рад који исходује објављеним научним и стручним радовима и излагањима на научним конференцијама.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ СТУДЕНАТА

Савладавањем студијског програма студенти стичу опште компетенције које им омогућавају да:

- аутономно дизајнирају, реализују и примене резултате обухватних истраживачких подухвата уз употребу научне методе и поштовање принципа етичког кодекса;
- дискутују о резултатима пројеката и истраживања са специјалистима (на конференцијама и другим облицима научне интеракције) и представницима шире друштвене заједнице;
- представљају резултате истраживања у формату научних часописа и других научних публикација;
- самостално решавају проблемске ситуације интеграцијом знања из различитих извора и иновацијом;
- критички и креативно реагују на друштвене, научне и етичке проблеме који искрсавају у професионалној и академској делатности;
- формулишу нове и сложене идеје које проширују обим знања;
- укључују се у тимове домаћих и међународних научних пројеката;
- буду способни за даљи професионални, академски и научни развој;
- преносе знања на свим нивоима образовања.

Предметно-специфичне компетенције које се стичу савладавањем студијског програма омогућавају докторандима:

- аутономну анализу друштвених феномена, на основу експертског владања теоријама и напредним методама истраживања;
- праћење савремених достигнућа у социолошкој науци, теоријских дебата и нових истраживачких резултата и евиденције и њихову евалуацију, уз употребу информационо-комуникационих технологија;
- анализу трендова развоја савременог друштва у области друштвених идентитета појединаца и група, расподеле друштвених ресурса и конфликта/стабилности друштва који из тога произлазе;
- оспособљеност за стратешко планирање, формулисање пројеката и пројектних задатака у различитим областима друштвеног живота;
- решавају проблемске ситуације које произилазе из структурне и институционалне међуповезаности различитих области друштвеног деловања;
- координирају интеракције и управљају комплексним друштвеним организацијама;
- анализирају, спроводе евалуацију и креирају мере јавних политика.

Компетенције стечене савладавањем студијског програма омогућавају студентима даљи професионални развој у науци (универзитети и истраживачки институти), образовању, привреди (управљање људским ресурсима и организација и координација рада) и јавном сектору (институције државне управе, центри за развој јавних политика).

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Кандидати полажу пријемни испит који се састоји из теста знања из социологије. Пријемни испит се полаже у писаној форми, а максималан број поена је 20.

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ
ПРОГРАМ ТРЕЋЕГ НИВОА СТУДИЈА СОЦИОЛОГИЈЕ**

Редни број	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	Активна настава			ЕСПБ
				Предавања	СИР	Остало	
Прва година							
1.	DSOC02	Савремена социологија	1	4	2		8
2.	DSOC11	Предмет изборног блока 1	1	4	3		10
3.	DSOC12	Предмет изборног блока 2	1	4	3		10
4.	DSOC13	Предмет изборног блока 3	2	4	3		12
5.	DSOC14	Предмет изборног блока 4	2	4	3		10
6.	DSOC04	Израда и објављивање рада у научном часопису	2		6		10
Укупно часова активне наставе и бодова				20			60
Друга година							
7.	DSOC15	Предмет изборног блока 5	3	4	3		10
8.	DSOC15	Предмет изборног блока 5	3	4	3		10
9.	DSOC15	Предмет изборног блока 5	3	4	3		10
10.	DSOC05	Израда и одбрана нацрта докторске дисертације	4		20		30
Укупно часова активне наставе и бодова				20,5			60
Трећа година							
11.	DSOC06	Истраживање за докторску дисертацију 1	5		20		24
12.	DSOC07	Истраживање за докторску дисертацију 2	6		20		16
13.	DSOC08	Израда и одбрана докторске дисертације	6			6	20
Укупно часова активне наставе и бодова				23			60
Укупно часова активне наставе и бодова у студијском програму				21			180

**ИЗБОРНА НАСТАВА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ
ТРЕЋЕГ НИВОА СТУДИЈА СОЦИОЛОГИЈЕ**

Редни број	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	Активна настава		ЕСПБ
				Предавања	СИР	
Предмети изборног блока 1						
1.	DSOC29	Историја социјалних теорија	1	4	2	10
2.	DSOC30	Класичне социолошке теорије	1	4	2	10
3.	DSOC21	Социологија развоја – теорије и проблеми	1	4	2	10
Предмети изборног блока 2						
1.	DSOC09	Село у социолошком контексту	1	4	3	10
2.	DSOC10	Савремени популациони проблеми	1	4	3	10
3.	DSOC11	Образовање и друштвене промене	1	4	3	10
4.	DSOC12	Старост и старење у савременом друштву	1	4	3	10
5.	DSOC13	Социологија протестантизма	1	4	3	10
6.	DSOC14	Култура и религија Рома	1	4	3	10
7.	DSOC15	Савремено друштво и културне промене	1	4	3	10
8.	DSOC16	Друштво, простор и одрживост	1	4	3	10
9.	DSOC17	Породица, интимност и простор	1	4	3	10
10.	DSOC18	Морал у савременом друштву	1	4	3	10
11.	DSOC19	Религија и савремени друштвени процеси	1	4	3	10
12.	DSOC20	Теорије идеологије	1	4	3	10
13.	DSOC22	Глобализација и транзиција савременог друштва	1	4	3	10
14.	DSOC23	Савремена социологија политике	1	4	3	10
15.	DSOC24	Изабране социо-политичке теме	1	4	3	10
16.	DSOC25	Теорије и истраживања у социологији рада	1	4	3	10
17.	DSOC27	Социјални ризици, социјална политика и социјална држава	1	4	3	10
18.	DSOC28	Теорије и методе истраживања друштвених неједнакости	1	4	3	10
Предмети изборног блока 3						

1.	DSOC03	Методологија друштвених наука	2	4	3	12
2.	DSOC26	Мултиваријантна статистика у социологији	2	4	3	12
3.	DSOC33	Методологија квалитативних истраживања	2	4	3	12
Предмети изборног блока 4						
1.	DSOC09	Село у социолошком контексту	2	4	3	10
2.	DSOC10	Савремени популациони проблеми	2	4	3	10
3.	DSOC11	Образовање и друштвене промене	2	4	3	10
4.	DSOC12	Старост и старење у савременом друштву	2	4	3	10
5.	DSOC13	Социологија протестантизма	2	4	3	10
6.	DSOC14	Култура и религија Рома	2	4	3	10
7.	DSOC15	Савремено друштво и културне промене	2	4	3	10
8.	DSOC16	Друштво, простор и одрживост	2	4	3	10
9.	DSOC17	Породица, интимност и простор	2	4	3	10
10.	DSOC18	Морал у савременом друштву	2	4	3	10
11.	DSOC19	Религија и савремени друштвени процеси	2	4	3	10
12.	DSOC20	Теорије идеологије	2	4	3	10
13.	DSOC22	Глобализација и транзиција савременог друштва	2	4	3	10
14.	DSOC23	Савремена социологија политике	2	4	3	10
15.	DSOC24	Изабране социо-политичке теме	2	4	3	10
16.	DSOC25	Теорије и истраживања у социологији рада	2	4	3	10
17.	DSOC27	Социјални ризици, социјална политика и социјална држава	2	4	3	10
18.	DSOC28	Теорије и методе истраживања друштвених неједнакости	2	4	3	10
Предмети изборног блока 5 (бирају се три предмета који нису бирани на првог години студија)						
1.	DSOC09	Село у социолошком контексту	3	4	3	10
2.	DSOC10	Савремени популациони проблеми	3	4	3	10
3.	DSOC11	Образовање и друштвене промене	3	4	3	10
4.	DSOC12	Старост и старење у савременом друштву	3	4	3	10
5.	DSOC13	Социологија протестантизма	3	4	3	10
6.	DSOC14	Култура и религија Рома	3	4	3	10

7.	DSOC15	Савремено друштво и културне промене	3	4	3	10
8.	DSOC16	Друштво, простор и одрживост	3	4	3	10
9.	DSOC17	Породица, интимност и простор	3	4	3	10
10.	DSOC18	Морал у савременом друштву	3	4	3	10
11.	DSOC19	Религија и савремени друштвени процеси	3	4	3	10
12.	DSOC20	Теорије идеологије	3	4	3	10
13.	DSOC22	Глобализација и транзиција савременог друштва	3	4	3	10
14.	DSOC23	Савремена социологија политике	3	4	3	10
15.	DSOC24	Изабране социо-политичке теме	3	4	3	10
16.	DSOC25	Теорије и истраживања у социологији рада	3	4	3	10
17.	DSOC27	Социјални ризици, социјална политика и социјална држава	3	4	3	10
18.	DSOC28	Теорије и методе истраживања друштвених неједнакости	3	4	3	10

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СРБИСТИКЕ

Академски назив: Доктор наука – филолошке науке

Дужина трајања студија: 6 семестара / 3 академске године

Обим студија: 180 ЕСПБ

УСЛОВИ ЗА УПИС СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

У прву годину Докторских академских студија србистике (ДАС србистике) може се уписати кандидат који има завршене основне (ОАС) и мастер академске студије (МАС) из области друштвено-хуманистичких или филолошких наука у обиму од 300 ЕСПБ, општу просечну оцену најмање 8 на ОАС и МАС. Такође, у прву годину ДАС србистике може се уписати кандидат који је стекао академски степен магистра наука у области филолошких наука и није пријавио докторску дисертацију. Кандидати се рангирају према успеху оствареном на основним и мастер академским студијама. Прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија је могућ и дефинисан Законом и општим актима Универзитета и Филозофског Факултета.

Право уписа на ДАС србистике, под истим условима, имају и страни држављани, а посебан услов за упис јесте знање српског језика.

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Докторске академске студије србистике (ДАС србистике) трају три године (6 семестара) са укупно 180 ЕСПБ (30 ЕСПБ по семестру, 8 или 7 по предмету). Студенти током прва два семестра бирају по 3 једносеместрална предмета из четири изборна блока и раде нацрте докторске дисертације у складу са одабраном темом истраживања. Одлучују се за лингвистичке, књижевнонаучне, књижевно-културолошке или методичке предмете. У трећем и четвртом семестру, из два изборна блока бирају укупно пет предмета. У трећем и четвртом, петом и шестом семестру раде истраживања за докторску дисертацију, као и саму докторску дисертацију.

Студент до краја другог семестра треба да стекне најмање 60 ЕСПБ, а до краја четвртог семестра најмање 120 ЕСПБ. У складу са одабраном облашћу, докторанди се тематски усмеравају на израду и одбрану докторске дисертације која носи укупно 101 ЕСПБ.

Студенти по завршетку ДАС србистике стичу академски назив доктор наука – филолошке науке.

СВРХА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Програм Докторских академских студија србистике (ДАС србистике) омогућава студентима да након завршених студија поседују знања, способности, вештине и компетенције да:

– самостално решавају практичне и теоријске проблеме у области србистике и организују и остварују развојна и научна истраживања у тој области;

- укључују се у домаће и међународне научне пројекте у оквиру лингвистичких / књижевнотеоријских / методичких истраживања као самостални истраживачи;
- самостално организују и остварују научна истраживања у области србистике;
- критички мисле, делују креативно и независно;
- поштују принципе етичког кодекса добре научне праксе;
- комуницирају на професионалном нивоу у саопштавању научноистраживачких резултата;
- саопштавају научноистраживачке резултате на домаћим и међународним научним конференцијама, да их објављују у научним часописима и зборницима радова;
- доприносе развоју србистике и науке уопште.

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Циљеви студијског програма Докторских академских студија србистике обухватају стицање општих научних способности и предметно-специфичних компетенција које доприносе развоју науке и критичког мишљења у оквиру науке о српском језику и књижевности и методике наставе српског језика и књижевности.

Студијски програм Докторских академских студија србистике највиши је степен универзитетских академских студија и његови циљеви су оспособљавање докторанада:

- за развој, унапређивање и примену научних достигнућа у области србистике, и то на пољу науке о српском језику, науке о књижевности и методике наставе српског језика и књижевности;
- за темељно познавање релевантне србистичке и филолошке литературе (домаће и стране);
- за самосталне теоријске анализе и критичке оцене релевантне литературе из области србистике;
- за самостално праћење развоја србистичких научних дисциплина код нас и у свету;
- за критичке оцене резултата других истраживача у овој области;
- за сложена методолошка истраживања у србистичким дисциплинама и компетентну интерпретацију добијених резултата;
- за писање научних текстова и презентовање резултата својих истраживања научној јавности и академској заједници;
- за постизање највише академске школске спреме чији је крајњи циљ израда докторске дисертације, а резултат одбрањени докторат из области србистике (науке о језику / науке о књижевности / методике наставе српског језика и књижевности).

Веома важни циљеви ових докторских студија јесу и: подизање и оспособљавање научног подмлатка и његово припремање за образовну делатност из области србистике на високошколским установама; припрема за постдокторска усавршавања у земљи и иностранству и припрема за запошљавање у секторима за које су неопходне компетенције из области србистике обухваћене овим програмом.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ СТУДЕНАТА – ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

Савладавањем студијског програма ДАС србистике студент стиче и следеће предметноспецифичне компетенције:

- темељно познавање и разумевање србистике као саставног дела словенске филологије;
- способност решавања проблема у лингвистичким, књижевнотеоријским, књижевноисторијским или методичким истраживањима уз примену одговарајућих метода и поступака;
- способност повезивања знања из различитих области србистике и примене тих знања;
- способност праћења достигнућа у оквиру србистике;
- способност решавања научних и стручних проблема србистике уз примену одговарајуће научне методологије;
- способност повезивања знања из различитих области српске филологије;
- способност употребе информационо-комуникационих технологија за потребе научноистраживачког рада.

Савладавањем овог студијског програма и стицањем доктората из области филолошких наука, студенти стичу компетенције за даљи професионални развој и напредовање у науци, образовању и јавном сектору у оквиру науке о српском језику и књижевности као и могућност за даље напредовање.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Студенти не полажу пријемни испит за упис на ДАС србистике. Редослед кандидата за упис у прву годину овог студијског програма утврђује се на основу успеха на претходним нивоима студија (ОАС и МАС – максимални број бодова: 50; општа просечна оцена са претходних нивоа студија помножена са 5), на основу објављених или прихваћених за објављивање научних радова из научне области ДАС за које кандидат конкурише (максимално 35 бодова) и на основу усклађености програма ОАС и МАС са ДАС које се реализују на Филозофском факултету у Нишу (15 бодова).

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА

Р. бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	Статус предмета	Активна настава			ЕСПБ
					П	СИР	ОСТАЛО	
Прва година								
Изборни блок 1, бира се један од два								
1.	DJK001	Преглед књижевних теорија	I	И	3	0		8
2.	DJK002	Преглед савремених лингвистичких истраживања	I	И	3	0		8
Изборни блок 2, бирају се два од осамнаест								
3.	DJK003	Увод у генологију	I	И	3	0		7
4.	DJK004	Савремена поезија књижевно-научних врста	I	И	3	0		7
5.	DJK005	Поезија обреда	I	И	3	0		7
6.	DJK006	Град у српској књижевности	I	И	3	0		7
7.	DJK007	Српска реалистичка приповетка	I	И	3	0		7
8.	DJK008	Савремени приступи проучавању књижевности за децу и младе	I	И	3	0		7

9.	DJK009	Књижевност у културном контексту	I	И	3	0		7
10.	DJK010	Културни идентитет дубровачке књижевности	I	И	3	0		7
11.	DJK011	Барокна реченица српског књижевног језика предстандардне епохе	I	И	3	0		7
12.	DJK012	Когнитивни, функционални и формални аспекти граматике	I	И	3	0		7
13.	DJK013	Актуелна књижевна продукција у науци и настави	I	И	3	0		7
14.	DJK014	Диглосија у старосрпској писмености	I	И	3	0		7
15.	DJK015	Социolingвистичка истраживања у српској дијалектологији	I	И	3	0		7
16.	DJK039	Системско-функционална граматика	I	И	3	0		7
17.	DJK016	Интердисциплинарна лингвистичка истраживања	I	И	3	0		7
18.	DJK017	Лингвометодичка истраживања у настави српског језика	I	И	3	0		7
19.	DJK018	Форензичка фонетика	I	И	3	0		7
20.	DJK019	Примена когнитивно-лингвистичких теорија у истраживањима	I	И	3	0		7
21.	DJKIN1	Израда нацрта докторске дисертације 1	I	О	0	11		8
Изборни блок 3, бира се један од два								
22.	DJK020	Савремене књижевне теорије	II	И	3	0		8
23.	DJK021	Емпиријски основи лингвистичког истраживања	II	И	3	0		8
Изборни блок 4, бирају се два од седамнаест								
24.	DJK022	Савремене естетичке теорије	II	И	3	0		7
25.	DJK023	Методологија проучавања српске црквене књижевности	II	И	3	0		7
26.	DJK024	Поетика усмених предања	II	И	3	0		7
27.	DJK025	Европски оквири старијих српских књижевности	II	И	3	0		7
28.	DJK026	Завичајна књижевност и језик	II	И	3	0		7
29.	DJK027	Савремена методичка истраживања наставе књижевности	II	И	3	0		7
30.	DJK028	Српско-јужнословенске књижевне везе	II	И	3	0		7
31.	DJK029	Поетички модели у српској књижевности 20. и 21. века	II	И	3	0		7

32.	DJK030	Комично и комедија у српској књижевности	II	И	3	0		7
33.	DJK031	Дигитални наратив	II	И	3	0		7
34.	DJK032	Лингвистика у примени	II	И	3	0		7
35.	DJK033	Контрастивна језичка истраживања	II	И	3	0		7
36.	DJK034	Палеографски опис ћирилских рукописа	II	И	3	0		7
37.	DJK035	Лексички слојеви у српском језику	II	И	3	0		7
38.	DJK036	Српски дијалекти у светлу контактне лингвистике	II	И	3	0		7
39.	DSF032	Актуелна истраживања у морфологији и лексикологији српског језика	II	И	3	0		8
40.	DSF041	Конструкциона граматика	II	И	3	0		8
41.	DJKIN2	Израда нацрта докторске дисертације 2	II	О	0	11		8
Укупно часова активне наставе и бодова на години					40			60–62
Друга година								
Изборни блок 5, бирају се три од осамнаест								
42.	DJK003	Увод у генологију	III	И	3	0		7
43.	DJK004	Савремена поезија књижевно-научних врста	III	И	3	0		7
44.	DJK005	Поезија обреда	III	И	3	0		7
45.	DJK006	Град у српској књижевности	III	И	3	0		7
46.	DJK007	Српска реалистичка приповетка	III	И	3	0		7
47.	DJK008	Савремени приступи проучавању књижевности за децу и младе	III	И	3	0		7
48.	DJK009	Књижевност у културном контексту	III	И	3	0		7
49.	DJK010	Културни идентитет дубровачке књижевности	III	И	3	0		7
50.	DJK011	Барокна реченица српског књижевног језика предстандардне епохе	III	И	3	0		7
51.	DJK012	Когнитивни, функционални и формални аспекти граматике	III	И	3	0		7
52.	DJK013	Актуелна књижевна продукција у науци и настави	III	И	3	0		7
53.	DJK014	Диглосија у старосрпској писмености	III	И	3	0		7
54.	DJK015	Социolingвистичка истраживања у српској дијалектологији	III	И	3	0		7
55.	DJK039	Системско-функционална граматика	III	И	3	0		7
56.	DJK016	Интердисциплинарна лингвистичка истраживања	III	И	3	0		7

57.	DJK017	Лингвометодичка истраживања у настави српског језика	III	И	3	0		7
58.	DJK018	Форензичка фонетика	III	И	3	0		7
59.	DJK019	Примена когнитивно-лингвистичких теорија у истраживањима	III	И	3	0		7
60.	DJKIR1	Истраживање за докторску дисертацију 1	III	О	0	11		9
Изборни блок 6, бирају се два од седамнаест								
61.	DJK022	Савремене естетичке теорије	IV	И	3	0		7
62.	DJK023	Методологија проучавања српске црквене књижевности	IV	И	3	0		7
63.	DJK024	Поетика усмених предања	IV	И	3	0		7
64.	DJK025	Европски оквири старијих српских књижевности	IV	И	3	0		7
65.	DJK026	Завичајна књижевност и језик	IV	И	3	0		7
66.	DJK027	Савремена методичка истраживања наставе књижевности	IV	И	3	0		7
67.	DJK028	Српско-јужнословенске књижевне везе	IV	И	3	0		7
68.	DJK029	Поетички модели у српској књижевности 20. и 21. века	IV	И	3	0		7
69.	DJK030	Комично и комедија у српској књижевности	IV	И	3	0		7
70.	DJK031	Дигитални наратив	IV	И	3	0		7
71.	DJK032	Лингвистика у примени	IV	И	3	0		7
72.	DJK033	Контрастивна језичка истраживања	IV	И	3	0		7
73.	DJK034	Палеографски опис ћирилских рукописа	IV	И	3	0		7
74.	DJK035	Лексички слојеви у српском језику	IV	И	3	0		7
75.	DJK036	Српски дијалекти у светлу контактне лингвистике	IV	И	3	0		7
76.	DSF032	Актуелна истраживања у морфологији и лексикологији српског језика	IV	И	3	0		8
77.	DSF041	Конструкциона граматика	IV	И	3	0		8
78.	DJKIR2	Истраживање за докторску дисертацију 2	IV	О	0	14		16
Укупно часова активне наставе и бодова на години					40			60–62
Трећа година								
79.	DJKIR3	Истраживање за докторску дисертацију 3	V	О	0	20		24
80.	DJKIR4	Истраживање за докторску дисертацију 4	VI	О	0	20		16

81.	DJKZR	Израда и одбрана докторске дисертације	VI	О	0	0	10	20
Укупно часова активне наставе и бодова на години					0	40		60
Укупно часова активне наставе и бодова у студијском програму					120	/		180– 184

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТРАНИХ ФИЛОЛОГИЈА

Академски назив: Доктор наука – филолошке науке

Дужина трајања студија: 6 семестара/ 3 академске године

Обим студија: 180 ЕСПБ

СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Докторске академске студије страних филологија трају три године (6 семестара) са укупно 180 ЕСПБ (30 ЕСПБ/семестру, 8/предмету) и омогућавају остварење следећих циљева:

- стицање знања и компетенција за бављење научно-истраживачким радом у области филологије;
- припрема за постдокторска усавршавања у земљи и иностранству и
- припрема за запошљавање у секторима за које су неопходне компетенције из области страних филологија.

Очекивани исходи су да су студенти:

- стекли знања и компетенције за успешно обављање научно-истраживачког рада у области филологије;
- оспособљени за примену стечених знања и компетенција за самостално обављање научно-истраживачке делатности у области филологије и
- оспособљени за наставак постдокторских усавршавања у земљи и иностранству.

Услови за упис на ДАС страних филологија су завршене основне и мастер академске студије (просечна оцена најмање 8) из области друштвено-хуманистичких или филолошких наука у обиму од 300 ЕСПБ и познавање енглеског, француског, немачког или руског језика на нивоу Ц1. Кандидати се рангирају према успеху оствареном на основним и мастер академским студијама. Прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија је могућ и дефинисан Законом и општим актима Универзитета и Филозофског Факултета.

Студенти током прва два семестра бирају по 3 једносеместрална предмета из четири изборна блока и раде нацрте докторске дисертације у складу са одабраном темом истраживања. Одлучују се за лингвистичке, књижевнонаучне или књижевно-културолошке предмете. У трећем и четвртом семестру, из два изборна блока бирају укупно пет предмета. У четвртом семестру раде библиографију за докторску дисертацију, а у петом и шестом семестру истраживања за докторску дисертацију као и докторску дисертацију.

Студент до краја другог семестра треба да стекне најмање 60 ЕСПБ, а до краја четвртог семестра најмање 120 ЕСПБ. У складу са одабраном облашћу, докторанди се тематски усмеравају на израду и одбрану докторске дисертације која носи укупно 92 ЕСПБ.

СВРХА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Сврха студијског програма Докторских академских студија страних филологија јесте да студенте оспособи да се самостално баве науком, спроводе истраживања из области филологије (лингвистика, књижевнотеоријска или културолошка истраживања), да примењују и развијају нове методологије и шире научна сазнања из области филологије, те тако допринесу развоју науке и критичког мишљења у оквиру филологије енглеског, француског, руског и немачког језика. Другим речима, сврха ДАС страних филологија јесте образовање

научног подмлатка оспособљеног да самостално води оригинална и научно релевантна истраживања из области филолошких наука, да критички анализирају, процењују и оцењују научна достигнућа у оквиру лингвистике, књижевности и културе у земљи и иностранству, да својим истраживачким радом допринесу даљем развоју науке о филологији, да учествују у научно-истраживачким пројектима који подразумевају сарадњу са другим истраживачима у земљи и иностранству као и тимски рад на националном и међународном нивоу, да се оспособљавају за постдокторска истраживања у земљи и иностранству, да допринесу додатном умрежавању истраживача у области лингвистике, књижевности и културе у земљи и иностранству, да самостално учествују у припреми научно-истраживачких пројеката који се финансирају из различитих извора, те тако омогуће научно-истраживачким установама веће учешће у међународним пројектима.

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Студијски програм Докторских академских студија страних филологија највиши је степен универзитетских академских студија и његови циљеви су оспособљавање докторанада за:

- развој, унапређивање и примену научних достигнућа у областима страних филологија обухваћених овим програмом (англистика, романистика, германистика и русистика), и то на пољу науке о књижевности и науке о језику;
- темељно познавање релевантне филолошке литературе (стране и домаће);
- самосталне теоријске анализе и критичке оцене релевантне филолошке литературе;
- самостално праћење развоја филолошких научних дисциплина у свету и код нас;
- критичке оцене резултата других истраживача у овој области;
- сложена методолошка истраживања у филолошким дисциплинама и компетентну интерпретацију добијених резултата;
- писање научних текстова и презентирање резултата својих истраживања научној јавности и академској заједници;
- постизање највише академске школске спреме чији је крајњи циљ израда докторске дисертације а резултат одбрањени докторат из области филолошких наука (науке о језику и науке о књижевности).

Веома важни циљеви ових докторских студија јесу и подизање и оспособљавање научног подмлатка и његово припремање за образовну делатност у области филолошких наука у високошколским установама, за припрему за постдокторска усавршавања у земљи и иностранству и за припрему за запошљавање у секторима за које су неопходне компетенције из области страних филологија обухваћених овим програмом.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ СТУДЕНАТА

Програм Докторских академских студија страних филологија у оквиру одабране стране филологије обухваћене овим програмом (англистика, романистика, русистика и германистика) омогућава студентима да након завршених студија поседују знања, способности, вештине и компетенције да:

- самостално решавају практичне и теоријске проблеме у области појединачне стране филологије у којој су докторирали и организују и остварују развојна и научна истраживања у тој области;
- се укључују у домаће и међународне научне пројекте у оквиру лингвистичких или књижевнотеоријских истраживања као самостални истраживачи;

- самостално организују и остварују научна истраживања у области филолошких наука;
- самостално решавају практичне и теоријске проблеме у области филолошких наука;
- критички мисле, делују креативно и независно;
- поштују принципе етичког кодекса добре научне праксе;
- комуницирају на професионалном нивоу у саопштавању научноистраживачких резултата;
- саопштавају научноистраживачке резултате на домаћим и међународним научним конференцијама, да их објављују у научним часописима и зборницима радова;
- доприносе развоју филолошких наука и науке уопште.

Савладавањем студијског програма ДАС страних филологија студент стиче и следеће предметно-специфичне компетенције:

- темељно познавање и разумевање филолошких наука у оквиру енглеског, француског, руског или немачког језика;
- способност решавања проблема у лингвистичким, књижевнотеоријским или културолошким истраживањима уз примену одговарајућих метода и поступака;
- способност повезивања знања из различитих области филолошких наука и примене тих знања;
- способност праћења достигнућа у оквиру одабране стране филологије;
- способност решавања научних и стручних проблема уз примену одговарајуће научне методологије;
- способност повезивања знања из различитих области филологије
- способност употребе информационо-комуникационих технологија за потребе научно-истраживачког рада.

Савладавањем овог студијског програма и стицањем доктората из области филолошких наука, студенти стичу компетенције за даљи професионални развој и напредовање у науци, образовању и јавном сектору у оквиру одабране стране филологије као и могућност за даље напредовање. Исходи учења дати су за сваки предмет понаособ у Књизи предмета, при чему су исходи дати према дескрипторима исхода *националног оквира квалификација* у складу са предлогом Националног савета за високо образовање.

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Кандидати не полажу пријемни испит за упис на ДАС страних филологија, али полажу диференцијални испит познавања енглеског, француског, руског или немачког језика на нивоу Ц1 у случају да нису завршили ОАС или МАС из области ових страних филологија.

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА ЗА СТУДИЈСКИ
ПРОГРАМ ТРЕЋЕГ НИВОА СТУДИЈА СТРАНИХ ФИЛОЛОГИЈА**

Р.бр.	Шифра предмета	Назив предмета	С	Статус предмета	Активна настава			ЕСПБ
					П	СИР	ОСТ.	
Прва година								
Изборни блок А1 (бира се 1 од 2)								
1.	DSF001	Преглед лингвистичких теорија	1	И	3	11		8
2.	DSF002	Преглед књижевних теорија	1	И	3	11		8
Изборни блок Б1 (бирају се 2 од 25)								
3.	DSF005	Лингвистика и интердисциплинарност	1	И	3			8
4.	DSF006	Путопис у књижевности	1	И	3			8
5.	DSF007	Амерички женски писци	1	И	3			8
6.	DSF008	Англофони постколонијални роман	1	И	3			8
7.	DSF009	Грчка књижевност 19. века у контексту европских књижевних токова	1	И	3			8
8.	DSF010	Екокритика и критичка анималистика: књижевна и филмска истраживања	1	И	3			8
9.	DSF011	Експериментална морфосинтакса	1	И	3			8
10.	DSF012	Експериментална фонетика	1	И	3			8
11.	DSF013	Естетски доживљај књижевности	1	И	3			8
12.	DSF014	Контрастивна анализа	1	И	3			8
13.	DSF015	Контрастивна фразеологија	1	И	3			8
14.	DSF016	Космополитски идентитет у карибско-канадској књижевности	1	И	3			8
15.	DSF017	Култура и идентитет: увод у феминистичке студије	1	И	3			8
16.	DSF018	Културни контакти Истока и Запада у европској књижевности	1	И	3			8
17.	DSF019	Поетика савременог позоришта	1	И	3			8
18.	DSF020	Преглед естетичких теорија	1	И	3			8
19.	DSF021	Примењена лингвистика	1	И	3			8
20.	DSF022	Психолингвистика и значење	1	И	3			8

21.	DSF056	Руска драма друге половине XX века	1	И	3			8
22.	DSF023	Семантичка истраживања: хомонимија и полисемија	1	И	3			8
23.	DSF024	Синтакса неканоничних конструкција	1	И	3			8
24.	DSF025	Систем заменица у француском и српском језику	1	И	3			8
25.	DSF026	Системско-функционална лингвистика	1	И	3			8
26.	DSF027	Социolingвистичка истраживања: ставови према језику	1	И	3			8
27.	DSF028	Теорије усвајања, учења и наставе страног језика	1	И	3			8
28.	DSF055	Савремена шкотска драма	1	И	3			8
29.	DSFIN1	Израда нацрта докторске дисертације 1	2	О		6		12
Изборни блок А2 (бира се 1 од 2)								
30.	DSF003	Методологија лингвистичких истраживања	2	И	3	5		8
31.	DSF004	Методологија књижевнонаучних истраживања	2	И	3	5		8
Изборни блок Б2 (бирају се 2 од 26)								
32.	DSF029	Књижевност и политика	2	И	3			8
33.	DSF030	Когнитивни, функционални и формални аспекти граматике	2	И	3			8
34.	DSF031	Контрастивна језичка истраживања	2	И	3			8
35.	DSF032	Актуелна истраживања у морфологији и лексикологији српског језика	2	И	3			8
36.	DSF033	Грчка књижевност 20. века у контексту европских књижевних токова	2	И	3			8
37.	DSF034	Екокритика: од Хенрија Дејвида Тороа до Ени Прул	2	И	3			8
38.	DSF035	Естетика трагедије	2	И	3			8
39.	DJK614	Интерфејс синтаксе и семантике у формалној лингвистици	2	И	3			8
40.	DSF037	Историја и фикција у савременом роману	2	И	3			8
41.	DSF038	Језик и аргументација	2	И	3			8
42.	DSF039	Језик науке и струке у теорији и пракси	2	И	3			8

43.	DSF040	Језик, когниција, мултимодалност	2	И	3			8
44.	DSF041	Конструкциона граматика	2	И	3			8
45.	DSF042	Контрастивна граматика	2	И	3			8
46.	DSF043	Марло, Шекспир и наслеђе ренесансе	2	И	3			8
47.	DSF044	Модернистички роман	2	И	3			8
48.	DSF045	Погрдни дискурс у европским језицима, културама и друштвима	2	И	3			8
49.	DSF046	Проблем женског идентитета у савременој краткој причи у Канади	2	И	3			8
50.	DSF047	Прагматика и дискурс	2	И	3			8
51.	DSF048	Романски супстрат у високобалканизованим српским говорима	2	И	3			8
52.	DSF049	Савремена истраживања у области дидактике страног језика и књижевности	2	И	3			8
53.	DSF057	Семиотика руске културе	2	И	3			8
54.	DSF050	Српске књижевнице у европском културном контексту	2	И	3			8
55.	DSF051	Теорија културне лингвистике у науци о превођењу	2	И	3			8
56.	DSF052	Феминистичка књижевна теорија и критика	2	И	3			8
57.	DSF053	Феномен лакуне у контрастивним истраживањима језика и култура	2	И	3			8
58.	DSF054	Фукоовске теме у неовикторијанском роману	2	И	3			8
Укупно часова активне наставе и бодова на години					18	22		60
Друга година								
59.	DSFIN2	Израда нацрта докторске дисертације 2	3	О		11		6
Изборни блок Б3 (бирају се 3 од 25)								
60.	DSF005	Лингвистика и интердисциплинарност	3	И	3			8
61.	DSF006	Путопис у књижевности	3	И	3			8
62.	DSF007	Амерички женски писци	3	И	3			8
63.	DSF008	Англофони постколонијални роман	3	И	3			8
64.	DSF009	Грчка књижевност 19. века у контексту европских књижевних токова	3	И	3			8

65.	DSF010	Екокритика и критичка анималистика: књижевна и филмска истраживања	3	И	3			8
66.	DSF011	Експериментална морфосинтакса	3	И	3			8
67.	DSF012	Експериментална фонетика	3	И	3			8
68.	DSF013	Естетски доживљај књижевности	3	И	3			8
69.	DSF014	Контрастивна анализа	3	И	3			8
70.	DSF015	Контрастивна фразеологија	3	И	3			8
71.	DSF016	Космополитски идентитет у карипско-канадској књижевности	3	И	3			8
72.	DSF017	Култура и идентитет: увод у феминистичке студије	3	И	3			8
73.	DSF018	Културни контакти Истока и Запада у европској књижевности	3	И	3			8
74.	DSF019	Поетика савременог позоришта	3	И	3			8
75.	DSF020	Преглед естетичких теорија	3	И	3			8
76.	DSF021	Примењена лингвистика	3	И	3			8
77.	DSF022	Психолингвистика и значење	3	И	3			8
78.	DSF056	Руска драма друге половине XX века	3	И	3			8
79.	DSF023	Семантичка истраживања: хомонимија и полисемија	3	И	3			8
80.	DSF024	Синтакса неканоничних конструкција	3	И	3			8
81.	DSF025	Систем заменица у француском и српском језику	3	И	3			8
82.	DSF026	Системско-функционална лингвистика	3	И	3			8
83.	DSF027	Социолингвистичка истраживања: ставови према језику	3	И	3			8
84.	DSF028	Теорије усвајања, учења и наставе страног језика	3	И	3			8
85.	DSF055	Савремена шкотска драма	3	И	3			8
86.	DSFBIB	Израда библиографије за докторску дисертацију	4	О		14		14
Изборни блок Б4 (бирају се 2 од 26)								
87.	DSF029	Књижевност и политика	4	И	3			8
88.	DSF030	Когнитивни, функционални и формални аспекти граматике	4	И	3			8

89.	DSF031	Контрастивна језичка истраживања	4	И	3		8
90.	DSF032	Актуелна истраживања у морфологији и лексикологији српског језика	4	И	3		8
91.	DSF033	Грчка књижевност 20. века у контексту европских књижевних токова	4	И	3		8
92.	DSF034	Екокритика: од Хенрија Дејвида Тороа до Ени Прул	4	И	3		8
93.	DSF035	Естетика трагедије	4	И	3		8
94.	DJK614	Интерфејс синтаксе и семантике у формалној лингвистици	4	И	3		8
95.	DSF037	Историја и фикција у савременом роману	4	И	3		8
96.	DSF038	Језик и аргументација	4	И	3		8
97.	DSF039	Језик науке и струке у теорији и пракси	4	И	3		8
98.	DSF040	Језик, когниција, мултимодалност	4	И	3		8
99.	DSF041	Конструкциона граматика	4	И	3		8
100.	DSF042	Контрастивна граматика	4	И	3		8
101.	DSF043	Марло, Шекспир и наслеђе ренесансе	4	И	3		8
102.	DSF044	Модернистички роман	4	И	3		8
103.	DSF045	Погрдни дискурс у европским језицима, културама и друштвима	4	И	3		8
104.	DSF046	Проблем женског идентитета у савременој краткој причи у Канади	4	И	3		8
105.	DSF047	Прагматика и дискурс	4	И	3		8
106.	DSF048	Романски супстрат у високобалканизованим српским говорима	4	И	3		8
107.	DSF049	Савремена истраживања у области дидактике страног језика и књижевности	4	И	3		8
108.	DSF057	Семиотика руске културе	4	И	3		8
109.	DSF050	Српске књижевнице у европском културном контексту	4	И	3		8
110.	DSF051	Теорија културне лингвистике у науци о превођењу	4	И	3		8
111.	DSF052	Феминистичка књижевна теорија и критика	4	И	3		8

112.	DSF053	Феномен лакуне у контрастивним истраживањима језика и култура	4	И	3			8
113.	DSF054	Фукоовске теме у неовикторијанском роману	4	И	3			8
Укупно часова активне наставе и бодова на години					15	25		60
Трећа година								
114.	DSFIR1	Истраживање за докторску дисертацију 1	5	О		20		24
115.	DSFIR2	Истраживање за докторску дисертацију 2	6	О		20		10
116.	DSFZR	Докторска дисертација – израда и одбрана	6	О			8	26
Укупно часова активне наставе и бодова на години						40	8	60
Укупно часова активне наставе и бодова у студијском програму					33	93	8	180

АДРЕСЕ И ТЕЛЕФОНИ
Филозофски факултет,
18000 Ниш, Тирила и Методија 2
<http://www.filfak.ni.ac.rs>

Централа	514-312 514-313 514-244 527-649
Служба за студентска питања	локал 186, 132
Служба за мастер и докторске студије	локал 200
Канцеларија за подршку студентима	локал 162
Деканат	514-311 лок. 105
Продекани	
Продекан за финансије	локал 195
Продекан за наставу	локал 119
Продекан за науку	локал 122
Продекан за међународну сарадњу	локал 122
Секретар	локал 120
Факс	514-310

ЖИРО-РАЧУН
840-32806845-61